

วทอ 117293

รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

วิทยา แสงคำไพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

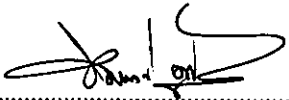
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

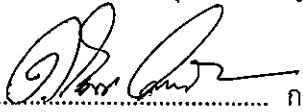
พ.ศ. 2558

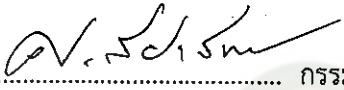
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

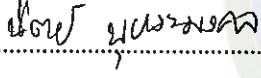
คณะกรรมการได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายวิทยา แสงคำไพ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

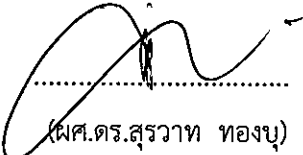

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(รศ.ดร.สมเจตน์ ภูศรี) (ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

..... กรรมการ
(ดร.ติเรก พรสีมา) (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.ศิริ ถีอาสนา) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.นิตย์ บุหงามงคล) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(ผศ.ดร.สุรวาท ทองบุ)
คณบดีคณะครุศาสตร์

.....
(ผศ.ดร.สนิท ทีเมืองชัย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 29 ตุลาคม 2558 พ.ศ. ....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย : วิทยา แสงคำไพ **ปริญญา :** ค.ด. (การบริหารจัดการการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริ ถีอาสนา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร.นิตย บุษงามงคล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนที่มีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ 3) เพื่อร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน 4) เพื่อตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน แบ่งเป็น 2 ระยะคือ ระยะที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วยกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ 1) ศึกษาปัญหาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ประธานกรรมการสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระโรงเรียนสังกัด อบจ.มค. รวมจำนวนทั้งสิ้น 209 คน 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนที่มีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ จำนวน 3 แห่ง ทำการศึกษาในกลุ่มบุคคลสำคัญ จำนวน 33 คน โดยการสัมภาษณ์กลุ่ม 3) ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ระยะที่ 2 ตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วยกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ 1) การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ทำการศึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน และ 2) การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับกลุ่มบุคคลสำคัญ จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์กลุ่ม 3) แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 4) แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และ 5) แบบบันทึกการทำประชาพิจารณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1) ค่าร้อยละ 2) ค่าเฉลี่ย 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 8 แนวทาง ได้แก่

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และ
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

รูปแบบดังกล่าวพัฒนามาจากการศึกษาปัญหาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายพบว่ามีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ระดับปานกลาง และได้จากการศึกษาแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษากับโรงเรียนที่มีผลการการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศเพื่อเป็นฐานในการร่างรูปแบบ และรูปแบบนี้ได้รับการตรวจสอบว่ามีความถูกต้อง เป็นไปได้ สอดคล้อง และมีประโยชน์จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้เสียเรียบร้อยแล้ว

TITLE : The Development of Model in Effective Internal Quality Assurance of Schools, Under Mahasarakam Administrative Organization

AUTHOR : Wittaya Saengkumpai **DEGREE :** Ed. D. (Educational Administration)

ADVISORS : Assoc.Prof. Dr. Siri Thee-ad-sa-na Major Advisor
Assoc.Prof. Dr. Nit Bunga-mongkon Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to establish the Development of Model in Effective Internal Quality Assurance of Schools, Under Mahasarakam Administrative Organization and 2) to investigate the confirmative model. There were 2 Phases of this research : Phase 1: the tentative model of Internal Quality Assurance was developed including 3 activities: 1) the problem of development in Internal Quality Assurance was studied with the samples as the school administrators, , school boards, teachers being responsible in Internal Quality Assurance, and the head of 8 Learning Substances in schools under jurisdiction of Mahasarakam Administrative Organization, total of 209 persons, 2) to study the guidelines of development in Internal Quality Assurance in 3 schools with best practice, and 33 key important persons by Focus Group Interview, 3) the Development Model of Internal Quality Assurance in schools, was outlined through the operational seminar by 10 experts. Phase 2, The Development of Effective Model for Internal Quality Assurance of schools, consisted of 2 activities 1) the Connoisseurship by 11 scholars and 2) the Public Hearing the stakeholders from 41\$ important persons.

The research instruments were :

1) the Questionnaire 2) the Group Interview 3) the Record Form of Experts 4) the Record Form of Connoisseurship and 5) the Record Form of Public

Hearing. The statistic for data analysis included the Percentage Mean Standard Deviation. For Qualitative Data the Content Analysis was administered.

The research findings found that the development of Effective Model for Internal Quality Assurance of schools, under jurisdiction of Mahasarakam Administrative Organization consisted of 8 guidelines including : 1) the school Educational Standard was be determined 2) the Developmental Plan for Educational Management focusing on the Educational Standard of schools was established 3) the Administrative and Management System and Information Technology were developed 4) the Educational Developmental Plan of schools was implemented 5) the Educational Quality was followed up and investigated 6) the Internal Quality was assessed based on Educational Standard of schools 7) the Annual Report as the report of Internal Quality Assurance was established and 8) the quality of schools was continuously developed. The Model was developed from the study of problem in Internal Quality Assurance of target group schools, found that there were problems of implementation in "Moderate" level. In addition the Model was obtained from the study of guidelines for Educational Quality Assurance with the best practiced schools was used for outlining the Model. Furthermore this Model was investigated the Propriety Feasibility Congruency and Utility by the experts as well as stakeholders.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์และเมตตาจิต กรุณา
อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริ ถีอาสนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์
ดร.นิตย์ บูหามงคล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้การดูแลตรวจสอบและเสนอแนะ
แก้ไขข้อบกพร่องอย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.เนตรชนก จันทร์สว่าง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อัญญาโพธิ์ อาจารย์ ดร.ศักดิ์พงศ์ หอมหวล อาจารย์ ดร.สมศักดิ์
นิลผาย อาจารย์ ดร.ศักดา น้อยนาง และ นายเสงี่ยม นันทะแสน อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
โรงเรียนหนองโพธิ์วิทยาคม ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัย และแนะนำแนวทางในการดำเนินการวิจัย จนงานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ นายกองโท ดร.คมคาย อุดรพิมพ์ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด
มหาสารคาม ดร.ยิ่งยศ อุดรพิมพ์ ประธานคณะทำงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
นายเดชา ปัสสำราญ รองนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม และนายสุรภีร์ ค่ายหนองสง
ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
ซึ่งกรุณาให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
มหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามทุกโรงเรียน ขอขอบพระคุณคณะศึกษานิเทศก์
องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามทุกท่าน ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนเมือง
พลวิทยาคม โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง และโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร ที่เข้าทำการศึกษา
วิธีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best practice) เพื่อนำข้อมูลมากำหนดเป็นรูปแบบการประกัน
คุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ขอขอบพระคุณในทุกความห่วงใยจากครอบครัว และกัลยาณมิตรที่เป็นกำลังใจแก่
ผู้วิจัยมาโดยตลอด คุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาแด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์
ทุกท่านที่ให้ความรู้ และอบรมสั่งสอนผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ข
ABSTRACT	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฎ
สารบัญแผนภาพ	ฏ
สารบัญภาพภาคผนวก	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	6
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
กรอบแนวคิดการวิจัย	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ	15
การประกันคุณภาพการศึกษาและแนวทางการพัฒนา	24
การจัดการศึกษาของประเทศที่มีการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่เป็นเลิศ	99
เทคนิคการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	108
ความมีประสิทธิผล	120
บริบทสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	127
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	135
ระยะที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	136

ระยะที่ 2 ตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	145
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	152
ระยะที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	152
ระยะที่ 2 ตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	200
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	240
คำถามการวิจัย	240
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	240
ขั้นตอนการวิจัย	241
สรุปผลการวิจัย	241
อภิปรายผล	257
ข้อเสนอแนะ	260
บรรณานุกรม	263
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	272
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	294
ภาคผนวก ค รายชื่อคณะทำงานร่างรูปแบบ	296
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ	298
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	300
ภาคผนวก ฉ หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง	303
ภาคผนวก ช รูปภาพประกอบการจัดกิจกรรม	323
ประวัติผู้วิจัย	338

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้และมาตรฐาน ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ 82
2	สรุปสาระสำคัญของการจัดการศึกษาของประเทศ ที่มีการพัฒนาคุณภาพ ทางการศึกษาที่เป็นเลิศ 107
3	สรุปสาระสำคัญของเทคนิคที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ 118
4	แสดงเขตการปกครององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 129
5	แสดงจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมหาสารคาม 132
6	คะแนน O-Net โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2556 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 133
7	แสดงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง 137
8	แสดงที่มาของกลุ่มบุคคลสำคัญที่ทำการสัมภาษณ์กลุ่ม 138
9	สรุปขั้นตอนการวิจัยรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 151
10	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 153
11	ผลการศึกษาสภาพปัญหาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 154
12	สรุปสภาพปัญหาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เมืองพลวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น 161
13	สรุปสภาพปัญหาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เทศบาลวัดสระทอง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 172
14	สรุปสภาพปัญหาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เทศบาลวัดป่าเรไร อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 182
15	การร่างรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล โดยการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ 191

16	เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน เพื่อร่างรูปแบบ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่ได้จากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Operational Seminar) และสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)	202
17	แสดงผลการตรวจสอบยืนยันร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยการทำประชาพิจารณ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	215
18	รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	230

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แผนที่แสดงเขตการปกครององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	130
2 บริบทของโรงเรียนเมืองพลพิทยาคมและบรรยากาศการเก็บรวบรวม ข้อมูลการวิจัย	159
3 บริบทของโรงเรียนเทศบาลวัดสระทองและบรรยากาศการเก็บรวบรวม ข้อมูลการวิจัย	170
4 บริบทของโรงเรียนเทศบาลวัดป่าไร่และบรรยากาศการเก็บรวบรวม ข้อมูลการวิจัย	180
5 แผนภูมิแสดงรูปแบบระบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	239

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	12
2 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	36
3 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพ ภายนอก	37
4 ตัวแปรที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	39
5 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	43
6 สรุปความสัมพันธ์ของรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน ที่มีประสิทธิผล	53
7 ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานและตัวบ่งชี้ต่างๆในลักษณะห่วงโซ่แห่งคุณภาพ	84
8 ความสัมพันธ์โครงสร้างมาตรฐานการศึกษาชาติ : มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน : มาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น: สมศ.	94
9 โครงสร้างการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	95
10 เกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิผลของโรงเรียนในเชิงระบบตามทัศนะ ของฮอยและมิสเกล	122
11 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย	135

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพภาคผนวกที่

หน้า

1	ภาพศึกษาดูงานโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น	324
2	ศึกษาดูงานโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม (โรงเรียนที่มีความเป็นเลิศด้านการศึกษา)	324
3	การต้อนรับโดย นายแพทย์ จารัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม และคณะฝ่ายบริหารโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม	325
4	การต้อนรับ นายวิทยา แสงคำไพ ผู้อำนวยการและคณะศึกษาดูงาน การประกันคุณภาพทางการศึกษา	325
5	การสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	326
6	การสัมภาษณ์ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา	326
7	การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และงานประกันคุณภาพทางการศึกษา	327
8	การสัมภาษณ์ประธานกรรมการสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	327
9	การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	328
10	กิจกรรมการสัมภาษณ์กลุ่มโรงเรียนเป็นเลิศด้านการศึกษา	328
11	การสัมภาษณ์กลุ่ม	329
12	ผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์กลุ่ม	329
13	โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง (โรงเรียนที่มีความเป็นเลิศด้านการศึกษา)	330
14	การเปิดประชุมการสัมภาษณ์กลุ่มโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศของจังหวัดร้อยเอ็ด	331
15	การสัมภาษณ์กลุ่มโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศของจังหวัดร้อยเอ็ด	331
16	การปิดประชุมการสัมภาษณ์กลุ่มโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศของจังหวัดร้อยเอ็ด	332
17	การสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง	332
18	การสัมภาษณ์คุณครูธนาพร ชูเรือง ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน	333
19	ศึกษาดูงานโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร (โรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ)	334
20	คณะผู้ศึกษาดูงานและครูโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร	334
21	นักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไรร่วมทำกิจกรรมของโรงเรียน	335
22	สัมภาษณ์ ผอ.ธนิดา กุลสุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร	335
23	สัมภาษณ์ครูฝ่ายวิชาการและผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา	336
24	ร่วมถ่ายภาพกับครูและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา	336

ภาพภาคผนวกที่

หน้า

- 26 ภาพการจัดสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิพิธีเปิด โดย นายเดชา ปัสสำราญ
รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม วันที่ 4 สิงหาคม 2557
ณ ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 337

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาถือว่าเป็นพลังทางปัญญาสำหรับประชาชนในการพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม และชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรือง ซึ่งโลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ด้านสังคม เศรษฐกิจ ฐานความรู้ที่แข่งขันกันด้วยปัญญาใช้ความรู้เป็นฐานในการทำงาน และให้ความสำคัญกับการพัฒนางานด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมบุคลากรของประเทศให้มีความรู้และสามารถปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553 : 1) การศึกษายังเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และมีคุณสมบัติต่างๆที่ช่วยให้คนอยู่รอดในโลกได้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมร่วมกัน ดังนั้นหากจะดูคุณภาพการศึกษาจึงควรดูที่เป้าหมายปลายทางคือคุณภาพผู้จบการศึกษาว่าจะต้องมีความรู้ทักษะและคุณสมบัติต้องครบถ้วนตามหลักสูตรกำหนดหรือไม่ ดังนั้นกระบวนการบริหารจัดการที่ดีจะต้องมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งที่จะสร้างความศรัทธาเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง ตลอดผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าเมื่อบุตรหลานจบการศึกษาจากสถาบันนั้นแล้วจะเป็นคนดี คนเก่งและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้าไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ คุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องกำหนดเป็นหลักในการพัฒนาเพื่อกำกับดูแลการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพ ดังนั้นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปใช้เป็นเป้าหมาย หรือเป็นกรอบทิศทางเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ยั่งยืน การประเมินตนเองนำไปเป็นเป้าหมายในการกำกับดูแล การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพในภาพรวมเพื่อนำข้อมูลมาใชวางแผนยกระดับคุณภาพให้สูงยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : ก-ข)

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ หมวดที่ 6 มาตรา 47 ได้กำหนดให้มี ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ส่วนระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา อีกทั้ง เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และ มาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันได้ระบุถึงการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ว่า “ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา” ทั้งนี้สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องได้รับการประเมินอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุกระยะ 5 ปี (ราชกิจจานุเบกษา. 2542 : 18 ; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2549 : 2)

จากหลักการของระบบการศึกษาแห่งชาติ ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาพุทธศักราช 2553 เพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้เข้มแข็งโดยเน้นกระบวนการโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ องค์กรธุรกิจต่างๆเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน กฎกระทรวงฉบับนี้ ข้อ 14 ได้ระบุให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัดจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์ และ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการตามกฎกระทรวงดังต่อไปนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ ภายใน และ 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (ราชกิจจานุเบกษา. 2553 : 23-30) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ทำเนิการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะผู้ควบคุม กำกับ ดูแล ประสานงาน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการตามกฎกระทรวงฉบับ นี้ ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเพื่อเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังนั้นสถานศึกษาควรดำเนินการให้ ครอบคลุม โดยสถานศึกษาต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และให้ถือว่าระบบการประกัน

คุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาทุกแห่ง จำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วยการทำงานตามแผนงาน การประเมินผลและการปรับปรุงตลอดการทำงานโดยสถานศึกษาต้องดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ธรรมนูญสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรฐานการศึกษาวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจนติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอนควรเน้นการประสานงานการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตาม มาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษา ควรที่จะจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ให้เรียบร้อยก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปีโดยแสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาแนวทางหรือแผนงานในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไปแล้วเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกระทรวงกำหนดและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตลอดจนสาธารณชน โดยจัดทำรายงานสรุปปิดประกาศไว้ที่สถานศึกษา (แสงเพียร งานดี. 2553 : 3)

ดังนั้น การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการลงมือทำตามแผนทุกชั้นตอน มีการบันทึกข้อมูลเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลงาน หาจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง แล้วร่วมกัน ปรับปรุงแผนงานนั้นๆ โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษา ที่เน้น คุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ (ณัฐพล ชุมวรฐายี. 2545 : 8-10) อีระ รุญเจริญ (2550 : 81) ได้เสริมว่า กระบวนการประกันคุณภาพโดยทั่วไปมี 3 ชั้นตอน ประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้สู่มาตรฐานการตรวจสอบคุณภาพเป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดและการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

จากการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา โดยภาพรวม พบว่า ผลการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษายังไม่เป็นที่พึงพอใจ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบแรก (ช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ได้สะท้อนวิกฤติคุณภาพการศึกษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานค่อนข้างชัดเจนว่าสถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้

มาตรฐานขั้นต่ำตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประมาณ 1 ใน 3 และอีก 2 ใน 3 ไม่ได้มาตรฐาน และผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง ในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2553 ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษา พบว่า มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาได้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ (คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.75 ขึ้นไป) ได้รับการรับรองจำนวน 12,268 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 79.07 และไม่รับรอง จำนวน 3,247 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 20.93 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553 : 3 - 4) และเมื่อพิจารณาจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สาม เฉพาะโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่ได้ผ่านการประเมินรวมทั้งสิ้น 9 โรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำและได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 45 และยังไม่ได้รับการรับรองจำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55 แสดงให้เห็นว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาบางแห่งในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ยังไม่ได้รับการประเมินและบางแห่งก็รอผลการประเมินซึ่งการดำเนินงานได้ไม่ต่อเนื่อง ไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. 2557 ก : 6-8)

จากรายงานผลการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในปีการศึกษา 2557 พบว่าสถานศึกษายังขาดแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน สถานศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับงานและโครงการต่างๆตามมาตรฐานหรือรายตัวบ่งชี้ คุณภาพที่ประเมินซึ่งไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงของบุคลากรสถานศึกษาบางแห่งมอบหมายให้ครูเพียงคนเดียวรับผิดชอบในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เห็นว่าระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการเพิ่มภาระให้กับบุคลากรและที่ผ่านมามาสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม การขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายในยังดำเนินการไม่ต่อเนื่อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษายังไม่ให้ความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมเท่าที่ควร องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามเสนอให้มีการกำหนดแนวทางหรือรูปแบบในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างจริงจัง (รายงานการประเมินตนเององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. 2554 : 42-45) ซึ่งคำว่ารูปแบบ หมายถึง สิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาของผู้สร้างเอง เพื่อถ่ายทอดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ โดยใช้สื่อที่ทำให้เข้าใจได้ง่ายและกระชับถูกต้อง และสามารถตรวจสอบเปรียบเทียบกับปรากฏการณ์จริงได้เพื่อช่วยให้ตนเองและคนอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น (ทิตินา แคมมณี. 2551 : 1) และสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้คำนิยาม รูปแบบ

ว่าเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จึงตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาจึงคิดหาทางแก้ไขโดยทำการวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามขึ้น ซึ่งการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม และ การตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามโดยยึดกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 จำนวน 8 องค์กรประกอบ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับ แสงเพียร งานดี (2553 : 82-85) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ศึกษาโดยยึดกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 จำนวน 8 องค์กรประกอบ โดยได้ทำการศึกษาออกเป็น 2 ระยะ คือการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและการศึกษาแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตอำเภอแม่สรวยจังหวัดเชียงราย จากผลการศึกษานี้ทำให้ทราบวิธีการนำผลการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สำหรับ ผลการสำรวจปัญหาในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน มีสภาพปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน สภาพปัญหาการดำเนินการมากที่สุดคือ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับ ว่าที่ ร.ต.ธนู วงษ์จินดา (2556 : 238 - 242) ได้ทำการศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีวิธีการดำเนินการ 2 ระยะคือ ระยะที่ 1 การจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบายฯ และ ระยะที่ 2 การตรวจสอบ ยืนยันและประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายฯ จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า สภาพการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ การนำระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ยังขาดความชัดเจนในวิธีปฏิบัติ

สำหรับงานวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยคาดหวังว่าหากดำเนินการ

ตามขั้นตอนทั้ง 2 ระยะดังกล่าวข้างต้นนั้น ก็จะเกิดผลดีตามมา กล่าวคือ สถานศึกษาในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม สามารถจัดระบบการประกันคุณภาพภายในได้อย่าง เข้มแข็ง ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามผู้เรียนมีความรู้ มีคุณธรรมและมีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร ผู้บริหารและครูได้รับการพัฒนาเป็นมืออาชีพ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม เชื่อมมั่น ภาคภูมิใจกับสถานศึกษา ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและ สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พร้อมทั้งจะก้าวไปสู่ความเป็น ผู้นำด้านการจัดการศึกษาของประเทศไทย และประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ควรเป็นอย่างไร
2. ผลการตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
4. เพื่อตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายไว้ตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1.1 การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey study) สอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 209 คน

1.2 การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview) บุคคลสำคัญเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่น สังกัดโรงเรียนเทศบาลจังหวัดอื่นๆ ที่มีผลการประกันคุณภาพภายในที่เป็นเลิศ จำนวน 3 แห่ง ๆ ละ 11 คน รวมจำนวน 33 คน

1.3 การสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Operational Seminar) เพื่อร่างรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มเป้าหมายที่ร่วมสัมมนา จำนวน 10 คน

1.4 การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) กลุ่มเป้าหมายที่ร่วมสัมมนา จำนวน 11 คน

1.5 การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public Hearing of Stakeholders) กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม จำนวน 41 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 14 ที่กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่ทำการศึกษาเนื่องจากตัวแปรที่ทำการศึกษาเป็นกฎหมายบังคับให้สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งต้องปฏิบัติตาม อาทิ 1) ครอบคลุมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนทุกเรื่อง 2) หลักระบบการประกันคุณภาพภายในของหน่วยงานอื่นๆ ก็อาศัยหลักการนี้ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์เห็นแล้วในบทที่ 2 3) สถานศึกษาทุกแห่งทุกสังกัดใช้ตัวแปรนี้เป็นหลักในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ

4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ขอบเขตด้านสถานที่วิจัย จำแนกตามวิธีวิจัย ดังนี้

3.1 การศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 19 แห่ง

3.2 การสัมภาษณ์กลุ่ม ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่เป็นเลิศ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นและสังกัดโรงเรียนเทศบาลจังหวัดอื่นๆ จำนวน 3 แห่ง ดังนี้

3.2.1 โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

3.3.2 โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

3.3.3 โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

3.3 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3.4 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ใช้ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3.5 การปรึกษาหารือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ใช้ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการระหว่างเดือน พฤษภาคม 2557 - กรกฎาคม 2557

ระยะที่ 2 ตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการระหว่างเดือนสิงหาคม 2557 - กันยายน 2557

นियามศัพท์เฉพาะ

1. **รูปแบบ** หมายถึง แนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 องค์ประกอบตามรายละเอียดข้อ 2 ในลำดับถัดไป
2. **การพัฒนาระบบ** หมายถึง แนวทางหรือกระบวนการในการวางแผนการทำงาน ร่วมกันและมีความสัมพันธ์กันเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์
3. **ระบบการประกันคุณภาพ** หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการศึกษาที่สถานศึกษา ต้องปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ
4. **ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา** หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการศึกษาที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติอย่างมีคุณภาพตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้
  - 4.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแห่งนั้นๆ มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ระดับต่าง ๆ รวมถึงสิ่งที่เป็นลักษณะของสถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง
  - 4.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยการใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและความจำเป็นที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของการพัฒนา ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของบุคคล หลายฝ่ายในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ
  - 4.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดโครงสร้างการบริหาร จัดการของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการดำเนินงานโดยทุกคนมีส่วนร่วม รวมถึงการจัดระบบข้อมูลที่

จำเป็นต้องใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่คำนึงถึงความถูกต้องเป็นปัจจุบัน มีการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ สะดวกต่อการนำไปใช้ประโยชน์

4.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

4.5 การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการประเมินภายในของสถานศึกษา ที่เริ่มต้นจากการประเมินตนเองของครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยการบันทึกภาพความสำเร็จของงานในแต่ละฝ่าย แต่ละกลุ่ม พร้อมปัญหาและการแก้ไขไว้เป็นระยะๆ เพื่อนำไปสู่การประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา

4.6 การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม

4.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาตามรูปแบบที่กำหนด เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

4.8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบในการพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เกิดความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน จนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนความรู้ และนวัตกรรมกับองค์กรอื่น ๆ อยู่เสมอ

5. การตรวจสอบยืนยันรูปแบบ หมายถึง การวิเคราะห์พิจารณาตัดสินว่ารูปแบบระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวมมีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์ของ Guskey ประเมินใน 4 ด้าน ดังนี้

5.1 ด้านความเหมาะสม หมายถึง การพิจารณากระบวนการได้มาของรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในครอบคลุม ด้าน การใช้ถ้อยคำ สำนวน การจัดกลุ่มหรือลำดับ และการมีจุดเด่นสอดคล้องรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

5.2 ด้านความเป็นไปได้ หมายถึง การพิจารณาความเป็นจริงที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้จากการนำรูปแบบ ไปสู่การปฏิบัติ พิจารณาจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และตัวชี้วัดความสำเร็จ ที่กำหนดไว้

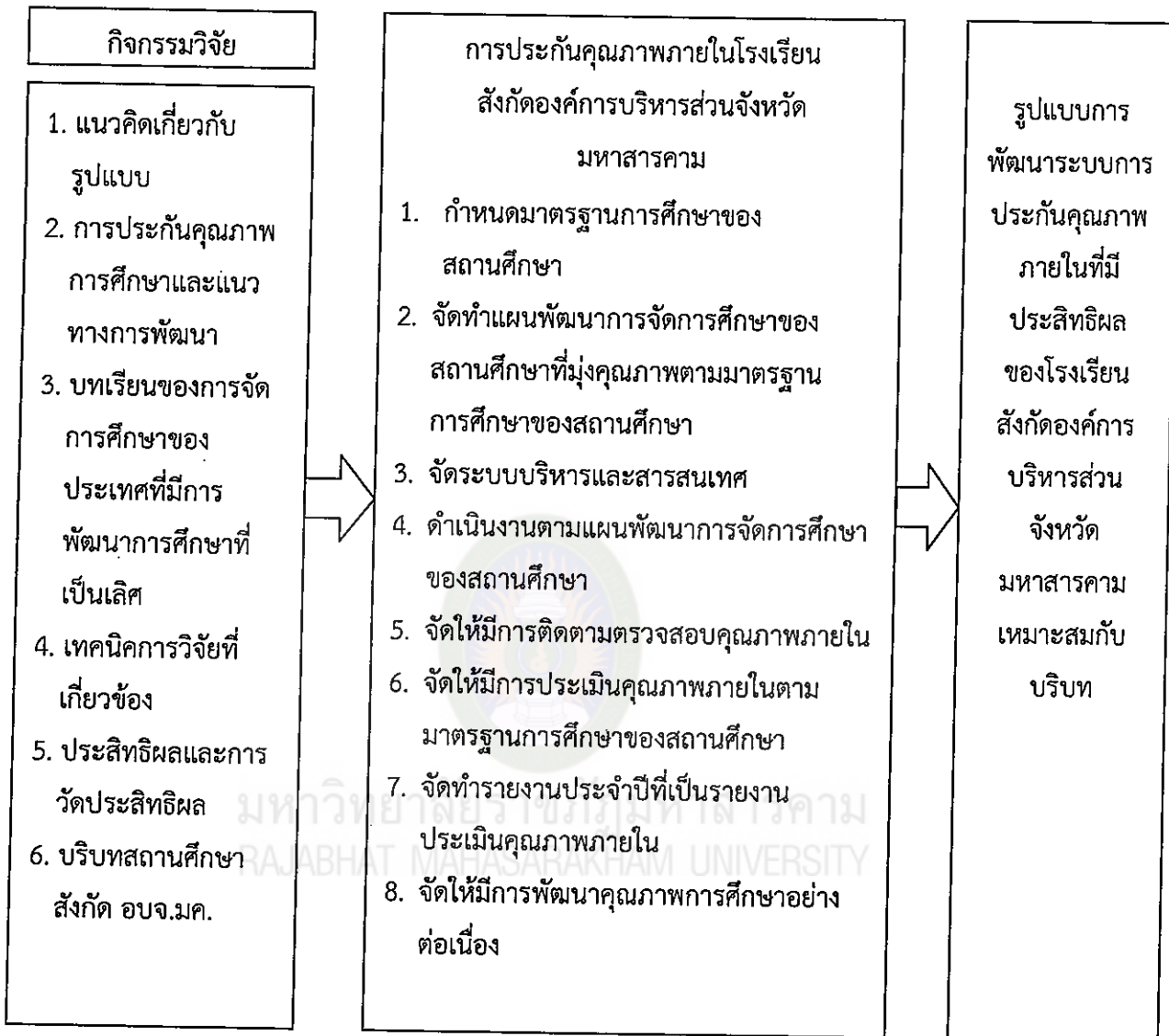
5.3 ด้านความสอดคล้อง หมายถึง การพิจารณาความเกี่ยวข้องกันของวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดไว้ในการพัฒนา รูปแบบระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษารวมถึง ความเกี่ยวข้องกันนโยบาย ระดับชาติ และบริบทของสังคม

5.4 ด้านความเป็นประโยชน์ หมายถึง การพิจารณาผลที่จะเกิดขึ้นต่อองค์กร หน่วยงาน ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสังคม โดยประเมินจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และตัวชี้วัดความสำเร็จ ของการพัฒนารูปแบบระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่กำหนดไว้ กรอบแนวคิดการวิจัย

6. ประสิทธิภาพของรูปแบบ หมายถึง การยืนยันว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นโดยมีหลักในการพิจารณาว่ารูปแบบมีความเหมาะสม เป็นไปได้ สอดคล้องและเป็นประโยชน์ของรูปแบบหรือไม่เพียงใด ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเพื่อทำการประเมินรูปแบบโดยการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประกอบด้วยผู้อำนวยการกองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตัวแทนประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย รวมทั้งสิ้น 41 คน ซึ่งอยู่ในระยะที่ 2 ในกิจกรรมการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวข้อง (Public Hearing Stakeholders)

7. โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 แห่ง

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ

1.1 ทำให้ต้องรู้เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางของกรดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1.2 ได้รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่ชัดเจน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ โรงเรียนสังกัดอื่น ๆ ระดับเดียวกัน สามารถใช้เป็นแนวทางพัฒนาและการประกันคุณภาพภายในได้ดี การบริหารงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 คาดว่าสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามมีรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ยของการประเมินทั้งภายในและภายนอกสูงขึ้นทุกมาตรฐาน สถานศึกษาผ่านการประเมิน และได้รับการรับรองคุณภาพทุกแห่ง

2. ประโยชน์เชิงการประยุกต์ใช้

2.1 สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีแนวทางร่วมกันในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่ผ่านการตรวจสอบและยืนยันแล้วว่า มีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกันนี้ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของหน่วยงาน หรือสถานศึกษาในสังกัดนั้นๆ ได้ตามความเหมาะสม

3. ประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน

3.1 ครู และบุคลากรทางการศึกษาจะได้รับผลดีในการนำแนวทางการพัฒนาและรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไปใช้แก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

3.2 การยอมรับต่อ สังคม ชุมชน จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนมากมีคุณภาพเนื่องจากทางโรงเรียนได้เอาแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในมาบูรณาการใช้ในการพัฒนา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้นสูงขึ้น นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วสามารถสอบเรียนต่อในระดับสูงได้ทุกคน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ความร่วมมือในการพัฒนาและช่วยเหลือชุมชนพัฒนา เช่น ร่วมกันทำความสะอาดบริเวณต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพราะมีรูปแบบการพัฒนาที่ดีๆ นั้นเอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่างๆ คือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ
  - 1.1 ความหมายของรูปแบบ
  - 1.2 ประเภทของรูปแบบ
  - 1.3 การพัฒนารูปแบบ
  - 1.4 การพัฒนาระบบ
2. การประกันคุณภาพการศึกษาและแนวทางการพัฒนา
  - 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.2 หลักการ แนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.3 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.4 หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
  - 2.5 มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพภายใน /ภายนอก
  - 2.6 แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน
3. การจัดการศึกษาของประเทศที่มีการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่เป็นเลิศ
  - 3.1 ประเทศนิวซีแลนด์
  - 3.2 ประเทศฟินแลนด์
  - 3.3 ประเทศสิงคโปร์
  - 3.4 ประเทศญี่ปุ่น
  - 3.5 ประเทศฮ่องกง
4. เทคนิคการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
  - 4.2 การเก็บรวบรวมและการยืนยันข้อมูลแบบสามเส้า

- 4.3 การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์กลุ่ม
- 4.4 การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 5. ความมีประสิทธิผลและการวัดประสิทธิผล
  - 5.1 ความหมายของประสิทธิผล
  - 5.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน
- 6. บริบทสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
  - 6.1 สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์
  - 6.2 คำแถลงนโยบายด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
  - 6.3 แผนนโยบายและข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
  - 6.4 สรุปผลการจัดการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2556

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

1. ความหมายของรูปแบบ

คำว่ารูปแบบหรือ Model ได้มีนักวิชาการหรือผู้รู้ได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน อาทิ ญัฐศักดิ์ จันทร์ผล (2552 : 125) ได้ให้ทัศนะไว้ว่ารูปแบบ หมายถึง โครงสร้างโปรแกรม แบบจำลองหรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้นจากการลดทอนเวลาพิจารณาว่าที่สิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อใช้ทดแทนแนวความคิดหรือปรากฏการณ์ใด ปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบนั้น ๆ

มาลี สืบกระแส (2552 : 108) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า รูปแบบมี 2 ลักษณะ คือ รูปแบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น ระบบการปฏิบัติงาน และรูปแบบที่เป็นแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น รูปแบบอาจแสดงความสัมพันธ์ด้วยเส้นโยงแสดงในรูปแผนภาพหรือเขียนในรูปสมการคณิตศาสตร์ หรือสมการพหุคูณหรือเขียนเป็นข้อความจำนวน หรือ ภาพ หรือแผนภูมิหรือรูปสามมิติ

สุภาว อวสกุลสุทธิ (2552 : 58) ได้ให้ทัศนะไว้ว่ารูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ โดยอาศัยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์และมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ โดยจัดวางแบบแผนให้เข้าใจง่ายขึ้น

พิสนุ พงศ์ศรี (2554 : 29) กล่าวว่า รูปแบบหมายถึง สิ่งที่ถูกก่อสร้างหรือพัฒนาขึ้น จากแนวคิด ทฤษฎี ประสบการณ์ จินตนาการ เพื่อถ่ายทอดออกมาแทนปรากฏการณ์ด้วยการ นำเสนอให้เข้าใจง่าย กระชับ ถูกต้อง สามารถนำไปเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติได้ โดยมี องค์ประกอบ 3 ประการ คือ วัตถุประสงค์ ตัวแปรหรือสาระสำคัญ และความสัมพันธ์เชื่อมโยง ระหว่างตัวแปรอย่างเป็นระบบ

ฉลิต จันทรสมบัติ (2550 : 61) ได้กล่าวว่ารูปแบบ คือวิธีการที่จัดเรียบเรียง เพื่อจำแนกประเภทการจัดการความรู้ทางทฤษฎีสามารถบูรณาการเข้ากับวิธีการอื่นๆได้โดยง่าย

บุญส่ง หาญพานิช (2546 : 92) รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างโปรแกรม แบบจำลอง หรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริง ที่สร้างขึ้นจากการลดทอนเวลาและเศษ ษะพิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อใช้แทนแนวคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์ หนึ่งโดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบนั้นๆ

สโตนอร์ และแวนเกิล (Stoner and Wankel. 1986 : 44) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า รูปแบบเป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่อให้เราได้เข้าใจความสัมพันธ์ที่ สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้นๆ ได้ง่ายขึ้น

ราช (Raj. 1996 : 45) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบ (Model) ไว้ 2 ความหมาย ดังนี้

1. รูปแบบ คือ รุ่ยย่อของความจริงของปรากฏการณ์ ซึ่งแสดงด้วยข้อความ จำนวน หรือภาพ ที่ทำให้เข้าใจความจริงของปรากฏการณ์ได้ดียิ่งขึ้น

2. รูปแบบ คือ ตัวแทนของการใช้แนวความคิดของโปรแกรมที่กำหนดเฉพาะ

ทิงค์เอ็กซ์ซิสต์ (Thinkexist. 2008 : 1) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบ (Model) ไว้ว่า เป็นแบบจำลองระบบการปฏิบัติงาน หรือแบบแปลนของการก่อสร้างที่วาดไว้ล่วงหน้า หรือ สิ่งของที่เป็นตัวแทนแสดงความคิดของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือสิ่งที่เตรียมเอาไว้ล่วงหน้า

จากความหมายของรูปแบบข้างต้นพอสรุปได้ว่ารูปแบบ คือแนวทางหรือตัวแทนของ ความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่งเพื่อช่วยจัดระบบความคิดในเรื่องนั้นให้ง่าย ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ ขั้นตอน วิธีการชัดเจนซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างโปรแกรม แบบจำลองหรือ ตัวแปรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปรากฏการณ์ในระบบนั้น ๆ เพื่อใช้แทนแนวคิดหรือปรากฏการณ์ใด ปรากฏการณ์หนึ่งได้อย่างเหมาะสม สำหรับการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นิยาม ความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบเป็นแนวทางในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของ

โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามให้มีประสิทธิภาพหรือดีขึ้นกว่าเดิมตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2 ประเภทของรูปแบบ

รูปแบบที่นำมาใช้ในการวิจัยมีหลายประเภท ได้มีนักวิชาการหลายท่านจำแนกประเภทของรูปแบบไว้หลายลักษณะ ดังนี้

เสรี ชัดรัมย์ (2538 : 7) ได้สรุปความคิดเห็นของนักวิชาการหลายท่านและนำเสนอประเภทแบบจำลองหรือรูปแบบไว้ดังนี้

1. แบบจำลองเชิงกายภาพ (Physical Model) แบ่งได้ดังนี้

1.1 แบบจำลองของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model of) เช่น แบบจำลองเครื่องบินที่สร้างเหมือนจริงแต่มีขนาดย่อส่วน

1.2 แบบจำลองเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model for) เช่น แบบจำลองที่ออกแบบไว้เพื่อเป็นต้นแบบผลิตสินค้า ต้องสร้างแบบจำลองเท่าของจริงขึ้นมาก่อน แล้วจึงผลิตสินค้าตามแบบจำลองนั้น

2. แบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) แบ่งได้ดังนี้

2.1 แบบจำลองเชิงแนวคิดของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Conceptual Model of) เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎี เพื่ออธิบายปรากฏการณ์บางอย่าง เช่น แบบจำลองการคงอยู่ในโรงเรียนของนักเรียน เป็นต้น

2.2 แบบจำลองเชิงแนวคิดเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Conceptual Model for) เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีการคัดสรรตามธรรมชาติ เพื่อนำไปอธิบายทฤษฎี การคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น

ศิริชัย กาญจนวาสี (2546 : 57-59) ได้แบ่งประเภทรูปแบบจากวิธีการนำเสนอแนวคิดของรูปแบบตามการกระทำได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. รูปแบบเชิงบรรยาย เป็นการนำเสนอโดยใช้คำบรรยายระบุถึงหลักการหรือตัวแปรและมีคำอธิบายถึงปรากฏการณ์ด้วยคำบรรยายความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด หลักการ หรือตัวแปรเหล่านั้น

2. รูปแบบเชิงรูปภาพ เป็นการนำเสนอโดยใช้รูปแบบหรือสัญลักษณ์จำลองแสดงถึงแนวคิด หลักการ หรือตัวแปร และลากเส้นโยงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด หลักการ หรือตัวแปรเหล่านั้น

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ เป็นการนำเสนอโดยใช้สัญลักษณ์แทนความคิด หลักการ หรือตัวแปร และใช้ฟังก์ชันคณิตศาสตร์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด หลักการ หรือตัวแปรเหล่านั้น

สารานุกรมเสรี (<http://th.wikipedia.org/wiki/รูปแบบ> : ค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม คม 2557) ได้จำแนกประเภทรูปแบบไว้ดังนี้

1. แบบจำลองความคิด เป็นการสร้างวัตถุเสมือนจากสิ่งอื่นที่เป็นรูปธรรม หรือนามธรรม อาทิ

แบบจำลองทางวิทยาศาสตร์ เป็นการสร้างของสิ่งหนึ่งเพื่อแทน วัตถุ กระบวนการ ความสัมพันธ์ หรือ สถานการณ์

แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ เป็นรูปแบบการจำลองทฤษฎีทางคณิตศาสตร์ ออกมาแสดงผล

แบบจำลองทางคอมพิวเตอร์ คือคอมพิวเตอร์โปรแกรมที่ทำงานโดยการทดสอบสมมุติฐานต่างๆ

แบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์

แบบจำลองทางสถิติ

2. แบบจำลองมาตรฐาน เป็นทฤษฎีสำหรับอธิบายแรงพื้นฐานสามชนิดในธรรมชาติตามหลักฟิสิกส์

3. แบบจำลองสามมิติ เป็นวัตถุจำลองที่ทำในคอมพิวเตอร์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์กราฟิกต่างๆ

สมิทและคณะ (Smith and other. 1980 : 461-462) ได้จำแนกประเภทรูปแบบออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ได้แก่

1.1 รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นไล่กา หุ่นตามร้านตัดเสื้อผ้า เป็นต้น

1.2 รูปแบบเหมือนจริง (Analog Model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนจะทำการทดลองจริง เครื่องบินจำลองที่บินได้ หรือเครื่องบิน เป็นต้น แบบจำลองชนิดนี้ใกล้เคียงความจริงกว่าแบบแรก

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Model) ได้แก่

2.1 รูปแบบข้อความ (Verbal Model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Model) รูปแบบนี้พบมากที่สุด เป็นการใช้ข้อความปกติธรรมดาในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงาน คำอธิบายรายวิชา เป็นต้น

2.2 รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Model) เช่น สมการและโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

สไตเนอร์ (Steiner. 1998 : 327) ได้สรุปและจำแนกประเภทรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงปฏิบัติ (Practical Model or Model-of) รูปแบบประเภทนี้เป็นแบบจำลองทางกายภาพ เช่น แบบจำลองรถยนต์ เครื่องบิน ภาพจำลอง

2. รูปแบบเชิงทฤษฎี (Theoretical Model or Model-for) เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากกรอบความคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน ตัวทฤษฎีเองไม่ใช่รูปแบบหรือแบบจำลองเป็นตัวช่วยให้เกิดรูปแบบที่มีโครงสร้างต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

คีฟ (Keeves. 1998 : 183) จำแนกประเภทรูปแบบออกได้เป็น 5 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบคล้ายหรือรูปแบบเสมือนจริง (Analogue Models) คือเป็นรูปที่มีความสัมพันธ์กับระบบกายภาพมักเป็นรูปแบบที่ใช้ในวิทยาศาสตร์กายภาพเป็นรูปแบบที่นำไปใช้อุปมากับสิ่งอื่นได้ เช่น รูปแบบจำลองระบบสุริยะกับระบบสุริยะที่เกิดขึ้นจริง ธนาคารจำลองกับระบบธนาคารที่เป็นจริงแบบจำลองการผลิตกับการผลิตจริง เป็นต้น

2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Models) คือ เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ และใช้ข้อความในการอธิบายเพื่อให้เกิดความกระจ่างขึ้น รูปแบบมีการนำไปใช้มากในการศึกษา เช่น รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน เป็นต้น

3. รูปแบบที่มีลักษณะเป็นแผนภูมิ แบบแผนหรือโครงการ (Schematic Models)

4. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Models) คือเป็นรูปแบบที่กำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในรูปสมการหรือฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์

5. รูปแบบเชิงเหตุผล (Causal Models) คือเป็นรูปแบบที่มีโครงสร้างเป็นสมการเชิงเส้นที่ประกอบด้วยตัวแปรสัมพันธ์กันเป็นเหตุผล มีการทดสอบสมมุติฐานผลของรูปแบบ

อย่างไรก็ตาม การที่จะนำรูปแบบใดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะนำไปใช้ด้วย สำหรับการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มี

ประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Models) ในการนำมาศึกษา เนื่องจากรูปแบบเชิงข้อความเป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ และใช้ข้อความในการอธิบายเพื่อให้เกิดความกระจ่าง

3. การพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบที่นำมาใช้ในการวิจัยมีหลายขั้นตอนหลายลักษณะ มีนักวิชาการหลายท่านได้สรุปเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบไว้ ดังนี้

เฉลิมชัย หาญกล้า (2545 : 45) ได้เสนอขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการตรวจติดตามคุณภาพภายในของสถาบันราชภัฏไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) เป็นขั้นตอนในการศึกษาวิเคราะห์สภาพของระบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไรมีปัญหาอุปสรรคในการใช้ระบบอย่างไรและหากจะมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมควรมีแนวทางอย่างไร

2. การออกแบบระบบ (System Design) เป็นขั้นตอนในการสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงหรือออกแบบรายละเอียดในองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบเสียใหม่เพื่อให้ระบบใหม่ที่เกิดขึ้นมีความเหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติและเป็นไปตามหลักการแนวคิดที่ถูกต้อง

3. การตรวจสอบระบบ (System Verification) เป็นขั้นตอนในการตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องตามเนื้อหา โครงสร้างโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ทำหน้าที่ในการตรวจสอบระบบ

4. การประเมินระบบ (System Evaluation) เป็นขั้นตอนในการประเมินผลระบบหลังจากที่ได้มีการนำไปใช้ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับระบบนั้นในสถานการณ์จริงได้ทดลองใช้หรือได้พิจารณาตรวจสอบถึงความเหมาะสมหรือข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อเป็นการยืนยันว่าระบบที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนั้นมีความเป็นไปได้กับการนำไปใช้จริง

รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์ (2548 : 41) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบว่า การพัฒนารูปแบบหรือพัฒนาแบบจำลอง (Model Development) หมายถึง กระบวนการสร้างหรือพัฒนาแบบจำลองตลอดจนการทดสอบรูปแบบที่ดีให้มีคุณภาพ การจะนำไปสู่สถานการณ์ที่ดีในการศึกษาวิจัย

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2548 : 92-93) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพ

ทั้งองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม ซึ่งในการศึกษามีรายละเอียดในการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการ บริหารคุณภาพทั้งองค์การ โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ได้รับเลือกเป็น โครงการนำร่องการวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการศึกษา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาสภาพจริงจากการรายงานประเมินตนเองของโรงเรียน ที่ผ่านการประเมินคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้ง องค์การ โดยการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 นำมาสร้างรูปแบบจำลอง ระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แบบเลือกตอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการพัฒนารูปแบบระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การ โดยใช้เทคนิค เดลฟายจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติโดยการใช้รูปแบบจำลองจากขั้นตอนที่ 2 นำมาวิเคราะห์และกำหนดรูปแบบระบบการบริหารคุณภาพทั้ง องค์การด้วยเทคนิคเดลฟาย 3 รอบ

ขั้นตอนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์หาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารคุณภาพ ทั้งองค์การเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาคือ ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและนำรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การและจัดทำเป็น รายงานผลการวิจัยต่อไป

ศิริวรรณ วณิชวัฒนารชัย (2552 : 135) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม สำหรับนักเรียน ปฐมวัย ได้สรุปไว้ว่า ขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบมี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การพัฒนารูปแบบ ขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ และขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ

คัมภีร์ สุดแท้ (2553 : 119) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงาน วิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สรุปไว้ว่า การพัฒนารูปแบบมีขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ ขั้นที่ 2 การสร้างรูปแบบ ขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ และขั้นที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบ

เอ็ดเวิร์ด (Edward. 1985 : 127) ได้เสนอวงจรในการพัฒนารูปแบบประกอบด้วย

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นแล้วหลังจากการร้องขอหรือมีความต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ระบบมีความเหมาะสมกว่าที่เป็นอยู่ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์ระบบให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนแล้วต้องมีการศึกษาถึงความเป็นไปได้ก่อนที่จะมีการออกแบบใหม่
2. ขั้นตอนออกแบบระบบ (System Design) เป็นขั้นตอนของการออกแบบคุณสมบัติของโปรแกรมหรือคุณสมบัติของระบบที่เกี่ยวข้องหรือให้เหมาะกับการใช้งานก่อนที่จะได้มีการสร้างเป็นต้นแบบของระบบ
3. ขั้นการพัฒนาการระบบ (System Development) เป็นขั้นสุดท้ายของวงจรชีวิตตามระบบซึ่งขั้นนี้จะต้องมีการพัฒนารูปแบบให้เป็นต้นแบบที่มีความสมบูรณ์ มีการประเมินผลและตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ก่อนที่จะนำระบบดังกล่าวไปสู่ผู้ใช้

จากการศึกษาการพัฒนารูปแบบข้างต้นพอสรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบ ขั้นที่ 2 การพัฒนารูปแบบ ขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ และขั้นที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบ คือตามหลักการสำคัญของ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประกันคุณภาพการศึกษา ครอบคลุมถึงมวลกิจกรรมและภารกิจทางวิชาการและทางการบริหารการจัดการที่มีการวางแผนล่วงหน้าและมีการประสานสัมพันธ์อย่างเป็นระบบเพื่อที่จะสร้างความมั่นใจที่สมเหตุสมผลว่าผู้เรียนจะมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้โดยยึดหลักการต่อไปนี้ 1) คุณภาพการศึกษาจะเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้บริโภครทั้งภายในและภายนอก 2) เป็นการบริหารจัดการศึกษาทั้งระบบของสถานศึกษา 3) เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐาน ข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ 4) ต้องมีจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลย้อนกลับสำหรับใช้ในการวางแผนเพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 5) เน้นความสำคัญของการสร้างความรู้ ทักษะ และความมั่นใจแก่บุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการประยุกต์ใช้กับการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามโดยกำหนดขั้นตอนของรูปแบบการพัฒนา ออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 3 ขั้นตอนคือ

1.1 ศึกษาปัญหาการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1.2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1.3 ร่างรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

2. ตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 2 ขั้นตอน คือ

2.1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และ

2.2 ทำการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4. การพัฒนาระบบ

4.1 ความหมายของระบบ

อังคณา ตุงคะสมิต (2550 : 45) ได้สรุปไว้ว่า ระบบ เป็นหน่วยย่อยหรือองค์ประกอบย่อยต่างๆ ที่ถูกจัดรวมเข้าเป็นโครงสร้างเดียวกันมีกระบวนการทำงานร่วมกัน และมีความสัมพันธ์กันเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ผุสดี ยืนชีวิต (2551 : 9) “ระบบหมายถึง กลุ่มขององค์ประกอบที่ทำงานร่วมกันสัมพันธ์กันทั้งตัวมันเองและสิ่งแวดล้อมภายนอกเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยมีส่วนประกอบ 3 ส่วน ที่เอื้อต่อการกระทำคือปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output)” จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่าระบบคือองค์ประกอบของสิ่งต่างๆ หรือกระบวนการต่างๆ ที่ประสานสัมพันธ์กันทั้งตัวมันเองและสิ่งแวดล้อมภายนอกตามหลักเหตุผลทางวิชาการมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหากสิ่งใดหรือกระบวนการใดมีการเปลี่ยนแปลงจะกระทบกระเทือนองค์ประกอบอื่นๆ ไปด้วย

โกวัฒน์ เทศบุตร (2554 : 3-7) ได้ให้ความหมายของระบบไว้ว่า ระบบ หมายถึง กลุ่มขององค์ประกอบ (Set of Element) ที่ทำงานร่วมกัน เพื่อบรรลุเป้าหมาย ซึ่งมีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในตัวมันเองและสิ่งแวดล้อม ระบบหนึ่งๆที่เป็นระบบย่อยจะบรรจุอยู่ในอีกระดับหนึ่งที่ใหญ่กว่า ซึ่งระบบแต่ละระบบไม่สามารถอยู่ตามลำพังได้ ระบบรักษาสมดุลระหว่างระบบ (System Contain within wholes)

กานเย และบริกส์ (อังคณา ตุงคะสมิต. 2550 : 45 ; อ้างอิงมาจาก Gagne and Briggs. 1974 : 19) กล่าวว่า ระบบ หมายถึง วิธีการใดๆ ก็ได้ที่ได้รับการจัดไว้ อย่างเป็นระเบียบเพื่อเป็นหลักให้สามารถทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุผลตามเป้าหมายซึ่งอาจจะเป็น เป้าหมายในวงกว้างเช่นเพื่อสังคมหรือเป้าหมายย่อยเช่นเพื่อคนส่วนหนึ่งของสังคมหรือเป้าหมาย ในวงแคบเช่นเพื่อครูคนเดียวก็ได้

ออสเสน เบิร์กเกน (อังคณา ตุงคะสมิต. 2550 : 45 ; อ้างอิงมาจาก Ossenbruggen. 1994 : 1) กล่าวว่าระบบ คือ ส่วนต่างๆที่ถูกจัดรวมเข้าเป็นหน่วยเดียวกัน เพื่อสนับสนุนการทำงานตามเป้าหมายที่กำหนดขึ้นโดยแสดงออกมาในลักษณะของระบบและ องค์ประกอบที่ต้องเกี่ยวข้องกันในการทำงานอย่างสม่ำเสมอซึ่งทุกองค์ประกอบของระบบจะถูก ปรับประยุกต์ให้ทำงานไปในทิศทางเดียวกันและสนับสนุนกันเพื่อทำให้การปฏิบัติงานตามแผนที่ กำหนดไว้ดำเนินไปได้ อย่างสะดวกและเกิดการประสานงานตามลำดับขั้น

จากการศึกษาการพัฒนาาระบบข้างต้นพอสรุปได้ว่าการพัฒนาระบบเป็นแนวทาง หรือกระบวนการในการวางแผนการทำงานร่วมกันและมีความสัมพันธ์กันเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ โดยมีส่วนประกอบ 3 ส่วน ที่เอื้อต่อการกระทำคือปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output)"ตามรูปแบบการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

การประกันคุณภาพการศึกษาและแนวทางการพัฒนา

1. ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายการ ประกันคุณภาพการศึกษาไว้หลายทัศนะตามแนวคิด และประสบการณ์ของแต่ละท่าน ดังนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2547 : 69) ได้ให้ ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การมีระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพตามดัชนีบ่งชี้ที่กำหนดเพื่อ เป็นหลักประกันแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนได้มั่นใจว่าสถาบันนั้นๆ สามารถให้ผลผลิต ทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2549 : 7) ได้ให้ความหมายของการประกัน คุณภาพการศึกษาและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ

ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ประชาชน และสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ และผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ

ศิริ ถีอาสนา (2549 : 12) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการจัดการศึกษาและการประเมินผลการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งจะทำให้สังคมเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาจะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ อย่างครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนดขึ้นและตรงกับความมุ่งหวังของสังคม

เจตสิทธิ์ นาคเสน (2550 : 15) การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินงาน พัฒนาเด็กให้ได้มาตรฐานการศึกษาและคุณลักษณะที่หลักสูตรกำหนดเพื่อสร้างความมั่นใจให้ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมจะได้เชื่อมั่นว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพผู้เรียนจบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นที่ยอมรับ ของสังคม

นคร ผ่านแสนเสาร์ (2550 : 14) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาหมายถึง กลไกหรือกระบวนการในการจัดการการศึกษาที่ได้มี การวางแผนหรือจัดระบบไว้เป็นอย่างดี ซึ่งทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าจะนำไปสู่การได้ผู้สำเร็จ การศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

อภิธีร์ ทรงบัณฑิตย (2550 : 32) ได้ให้ทัศนะถึงการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า หมายถึง การกำหนดมาตรฐานวิธีการดำเนินงานตามความต้องการคุณภาพของสถานศึกษาโดยมี การกำหนดกระบวนการตรวจสอบการประเมินที่สามารถตรวจได้ว่ากิจกรรมที่สถานศึกษา ดำเนินการปฏิบัติไปนั้นได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้และทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและ ภายนอกเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาได้ผลิตนักเรียนที่มีคุณลักษณะครบถ้วนตามมาตรฐานที่ระบุไว้ใน หลักสูตรและตรงตามความมุ่งหวังของสังคมซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษานั้นเป็น กระบวนการพัฒนาการศึกษาโดยการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพจากภายในและ ภายนอกและตัดสินใจตามเกณฑ์เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ผู้เรียนที่จบการศึกษามีมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคมซึ่งถ้าสถานศึกษามีการ กำกับติดตามและปรับปรุงแก้ไขกระบวนการของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพแล้วอาจไม่จำเป็นต้องมี ผู้ตรวจสอบภายนอกก็ได้

สุเทพ ชิตยวงษ์ (2551 : 98-99) ได้ให้ทัศนะถึงการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า หมายถึง กระบวนการหรือกลไกในการดำเนินการเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐานโดยมีระบบการควบคุมคุณภาพที่เหมาะสมและมีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องทำให้สามารถสร้างความมั่นใจให้แก่สังคมผู้ปกครองผู้จัดการศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาว่าการจัดการศึกษานั้นมีกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอนที่ผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนดำเนินงานมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพระบบงานมีการควบคุมคุณภาพการทำงานเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่สังคมต้องการ

แจ๊คสันและแอสตัน (Jackson and Ashton. 1995 : 22) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพว่า หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ช่วยให้ผู้บริโภคได้รับสินค้าและบริการอย่างมีคุณภาพตามระดับที่กำหนดในบางครั้งอาจผนวกเรื่องการตรวจสอบคุณภาพ (Inspection) ไว้ในการประกันคุณภาพด้วยกล่าวอีกนัยหนึ่งการประกันคุณภาพเป็นกิจกรรมการบริหารจัดการและกิจกรรมการควบคุมเพื่อให้ได้คุณภาพที่คงเส้นคงวาเน้นการแก้ปัญหาในระยะยาว ซึ่งในระบบคุณภาพ ISO 9000 เองก็กำหนดให้มีการประกันคุณภาพไว้เช่นกันคือในชื่อว่าด้วยการป้องกัน (Prevention) และ การตรวจสอบ (Correction)

ฮาร์มาน (Harman. 1996 : 6) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพไว้ว่า หมายถึง กลไก (Mechanisms) และกระบวนการต่าง ๆ ที่นำไปสู่การรักษาและปรับปรุงคุณภาพของผลลัพธ์เพื่อช่วยให้ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) มั่นใจในวิธีควบคุมคุณภาพและมั่นใจในมาตรฐานของผลผลิตอีกทั้งเป็นการรับประกันหรือรับรองว่าจะได้มาตรฐานตามที่ระบุ

โรเบิร์ต (Robert. 1997 : 38) ได้ให้คำจำกัดความการประกันคุณภาพไว้ว่า หมายถึง ระบบซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นแล้วต้องตรวจสอบปัญหานั้นให้พบแล้วอธิบายสาเหตุและป้องกันไม่ให้ปัญหานั้นเกิดขึ้นอีก

ฟราเซียร์ (Frazier. 1997 : 116-117) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพว่า หมายถึง กระบวนการที่มีเป้าหมายที่ไม่ใช่การตรวจสอบคุณภาพหลังจากสิ้นสุดกระบวนการแต่เป็นการให้ความสำคัญการป้องกันข้อผิดพลาดโดยใช้การวิเคราะห์กระบวนการอย่างเป็นระบบและมีการออกแบบกระบวนการเพื่อที่จะสามารถรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการประเมินและควบคุมปัญหาเพื่อการตัดสินใจและสามารถให้ข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องได้โดยเน้นให้ผู้บริหาร ครูและ ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ กำกับติดตามและปรับปรุงแก้ไขกระบวนการของตนเองซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องมีผู้ตรวจสอบจากภายนอกก็ได้

จากการศึกษาทัศนะของนักวิชาการที่ได้สรุปเกี่ยวกับความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการ

บริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบโดยมีการวางแผนการดำเนินงาน การจัดการศึกษาที่เป็นพลวัตรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพโดยมีเป้าหมาย ทิศทางกระบวนการหรือกลไกในการดำเนินการอย่างชัดเจน มีการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผลคุณภาพการศึกษาทั้งภายใน-ภายนอกอย่างต่อเนื่องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตลอดการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการตามมาตรฐานการศึกษาที่สังคมต้องการทำให้เกิดความมั่นใจในการตอบสนองความคาดหวัง ความต้องการของ ลูกค้ำ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป

2. หลักการ แนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 หลักการของการประกันคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2546 : 151) กล่าวถึงหลักการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. กระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหาร งานวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและทรัพยากรในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภท
2. รัฐสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา
3. รัฐจะต้องจัดให้มีการควบคุมคุณภาพศึกษามีระบบการตรวจสอบและแทรกแซงคุณภาพการศึกษาและระดับการประเมินคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2547 : 4-5) ได้กล่าวถึงหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

1. รัฐกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหาร งานวิชาการ งบประมาณบุคลากร และทรัพยากรให้จังหวัด และสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภท
2. รัฐสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา
3. สถานศึกษาต้องแสดงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนักเรียนและผู้ปกครองตามมาตรฐานที่กำหนดและผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547 : 7-11) ได้กล่าวถึงหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

1. รัฐกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรให้จังหวัดและสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภท
2. รัฐสนับสนุนให้ผู้ปกครองผู้นำชุมชนองค์กรปกครองท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

3. สถานศึกษาต้องแสดงภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อนักเรียนและผู้ปกครองตามมาตรฐานที่กำหนดและผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

กรมวิชาการ (2547 : 125) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของหลักการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วม (Participation) โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) กับผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมวางแผนร่วมดำเนินการร่วมประเมินและร่วมรับผิดชอบกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. การเสริมสร้างพลัง (Empowerment) โดยสร้างความรู้ทักษะและความมั่นใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษาจะพัฒนาคุณภาพให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างเต็มที่ต่อเมื่อสถานศึกษาเองต้องมีความเป็นอิสระเพียงพอที่จะคิดและตัดสินใจ ทั้งด้านการบริหาร วิชาการ และการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ต้องการให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่สถานศึกษาและท้องถิ่นให้ได้มากที่สุด
4. การสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบในพันธะภาระ (Accountability) การศึกษามีใช่เรื่องของคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นเรื่องของทุกคนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ดังนั้นจึงต้องสร้างให้ทุกคนมีสำนึกในหน้าที่ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการศึกษา เช่น หน้าที่ของความเป็นพ่อแม่ ครู เป็นต้น นอกจากนี้กระบวนการทำงานและผลงานของสถานศึกษาแห่งนั้นต้องสามารถตรวจสอบได้ทุกเมื่อโดยสังคมและประชาชน
5. การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality improvement) การตรวจสอบทั้งภายในและภายนอกในบริบทของการประกันคุณภาพมีจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับใช้ในการวางแผนเพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องมิใช่การจับผิดหรือการตัดสินให้รางวัลหรือโทษ

จากการศึกษาหลักการประกันคุณภาพการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษาได้ว่า สถานศึกษาหรือหน่วยงานรัฐและเอกชนควรมียึดหลักการดังนี้

1. หลักความพึงพอใจของผู้รับบริการได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น
2. หลักการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของทุกฝ่าย
3. หลักการเสริมสร้างพลังโดยสร้างความรู้ ทักษะและความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม
4. หลักการสร้างจิตสำนึกให้รับผิดชอบในพันธะหน้าที่
5. หลักการเน้นคุณภาพการดำเนินงานทุกระดับขั้นตอน
6. หลักการติดตามตรวจสอบและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง
7. หลักการรายงานสู่ธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง

2.2 แนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนักวิชาการได้ให้แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาไว้หลายทัศนะตามแนวคิดและประสบการณ์ของแต่ละคนสามารถสรุปได้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2547 : 7-8) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาไว้มีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพเป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน
2. การตรวจสอบคุณภาพเป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
3. การประเมินคุณภาพเป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ซึ่งถึงแม้จะเป็นบุคคลภายนอกแต่ยังถือว่าเป็นการประเมินภายในเพราะดำเนินการโดยหน่วยงานที่อยู่ในสายการบริหารสถานศึกษาซึ่งจะดำเนินการตรวจเยี่ยมสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ ตามที่กำหนดจากหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

แนวคิดตามหลักบริหารการประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการผู้บริหารและครูมีการร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนวางแผน (Plan) ปฏิบัติตามแผน (Do) ตรวจสอบและ

ประเมิน (Check) และปฏิบัติการหลังจากพบทวนแก้ไขปรับปรุงแล้ว (Action) เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นตลอดเวลา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2547 : 105) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีแนวคิดตั้งอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันเพื่อให้การดำเนินการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพให้ได้ผลผลิตอันได้แก่ผู้เรียนที่มีคุณภาพ โดยมีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นกลไกสำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน คือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่จะนำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่มุ่งเน้นเรื่องการกำหนดมาตรฐานด้านการผลิตกระบวนการและปัจจัยรวมทั้งทำแผนแม่บทและแผนการปฏิบัติการที่มุ่งการนำโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐาน

2. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้น

2.1 การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้และติดตามความก้าวหน้าของโรงเรียนรวมทั้งจัดทำรายงานโรงเรียนต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นลักษณะการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียนโดยโรงเรียนเอง

2.2 การนิเทศเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 มาตรฐานการปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. การประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มุ่งเน้น

3.1 การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพภายในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพการศึกษา

3.2 การเตรียมโรงเรียนเพื่อการรับรองการประเมินภายนอก

รุ่ง แก้วแดง (2549 : 76-77) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาได้เริ่มทำประมาณปี 2539 สาเหตุที่นำระบบการประกันคุณภาพเข้ามาใช้เนื่องจากในช่วงหลังนักการศึกษาหลายท่านมีความวิตกกังวลในผลการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาซึ่งหน่วยงานต่างประเทศ ได้แก่ ไอเอ็มดี และนิตยสารเอเชียวิค ทำการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลกปรากฏว่ามหาวิทยาลัยของไทยที่มีชื่อเสียงอยู่ในระดับที่ 29 ของเอเชียเพราะมหาวิทยาลัยไทยถูกจัดอยู่ในระดับต่ำกว่าที่คิดจึงเป็นห่วงเรื่องคุณภาพการศึกษาของไทยและปัญหาที่น่าสนใจเรื่องหนึ่ง คือความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาจึงจำเป็นต้องนำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเข้ามา โดยกำหนดเป็น

กฎหมาย คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาและตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เป็นองค์กรอิสระเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยได้พิจารณาวางระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 2 ระดับคือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นจำนวนสถานศึกษามีมากจึงต้องกำหนดรูปแบบการประเมินสถานศึกษาให้ชัดเจนและมีระบบเปรียบเสมือนการทำข้อสอบแบบปรนัยส่วนระดับอุดมศึกษาจะมีรูปแบบการประเมินต่างกัน เป็นอีกโมเดลหนึ่งเปรียบเช่นการทำข้อสอบแบบอัตนัยจะเน้นเชิงคุณภาพรูปแบบการประเมินเป็นรูปแบบกัลยาณมิตรการประเมินสถานศึกษาทั้ง 2 ระดับมีหลักการเหมือนกัน คือ ไม่ได้ประเมินเพื่อจับผิดใครและผู้ประเมินจะไม่บังคับว่าสถานศึกษาแต่ละแห่งจะต้องทำตามแบบใดแบบหนึ่งนี้ แต่ประเมินเพื่อการแนะนำสำหรับสถานศึกษานำไปปรับปรุงและพัฒนาซึ่งจะส่งผลให้สามารถสร้างคุณภาพการศึกษาในอุดมคติได้

จากการศึกษาแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานทางการศึกษาในทุกระดับดำเนินไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันได้แก่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้โดยอาศัยหลักการและวิธีการบริหารและการจัดการคุณภาพ(Quality Management) ที่เน้นการสร้างเชื่อมั่นซึ่งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาการ ข้อเท็จจริงและความสมเหตุสมผลเป็นสำคัญ

3. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543 มาตรา 5 ให้จัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นเรียกว่า “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)” เรียกโดยย่อว่า “สมศ.” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 47 กล่าวไว้ว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายนอกและระบบประกันคุณภาพภายใน ดังนี้

3.1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากนักวิชาการหลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายนอกโรงเรียน อาทิ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ให้ทัศนะไว้ว่า การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เพื่อมุ่งให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ผู้ประเมินภายนอกโรงเรียนมีความเป็นอิสระ และเป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกับการประเมินคุณภาพภายนอกจะนำไปสู่การเข้าถึงคุณภาพการศึกษาด้วยความเป็นกลาง เพื่อสร้างสรรค์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2547 : 3) สรุปหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายนอกไว้ 5 ประการดังนี้

1. เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการตัดสิน การจับผิดหรือการให้คะแนนให้โทษ
2. ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้
3. มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติ โดยให้มีเอกภาพเชิงนโยบายแต่ยังคงมีความหลากหลายในทางปฏิบัติที่สถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน
4. มุ่งเน้นเรื่องการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตรมากกว่าการกำกับและควบคุม
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 : 4) การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพ ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือจากหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาที่สำนักงานดังกล่าวรับรองเพื่อเป็นการประกันว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างมีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2547 : 3) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง ระบบการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือบุคคลหรือหน่วยงานที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักงานผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการที่ 5 ชลบุรี (2551 : 19) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การประกันคุณภาพภายนอกคือ การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และเป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะนำไปสู่การเข้าถึงคุณภาพการศึกษาด้วยความเป็นกลาง เพื่อสร้างสรรค์พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง

รุ่ง แก้วแดง (2544 : 57) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายนอกไว้ว่า เป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอกโดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือ หน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองเพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กรมวิชาการ (2545 : 129) การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานหรือผู้ประเมินภายนอกแล้วแต่กรณี เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 150) การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง

1. การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา
2. การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ

สถานศึกษา

วารินทร์ สีนสูงสุด (2542 : 8) การติดตาม ตรวจสอบ และตัดสินใจในมาตรฐานการศึกษาซึ่งประเมินโดยกลุ่มบุคคลที่เป็นนักประเมินอาชีพ หรือประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายนอกข้างต้น สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินผลและติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและ

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยหน่วยงานที่เป็นอิสระหรือหน่วยงานภายนอกซึ่งปัจจุบันนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกให้กับสถานศึกษาทุกแห่งทุกสังกัดทุกระดับทั่วประเทศ ทั้งนี้เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยให้ทันกับอารยประเทศต่อไป

3.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ ทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรกำหนด และสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้

ในอดีต กระบวนการประกันคุณภาพภายใน ตามแนวคิดของการประกันคุณภาพทางการศึกษา มีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ 1) การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน 2) การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และ 3) การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับกระทรวงและถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2543 : 7)

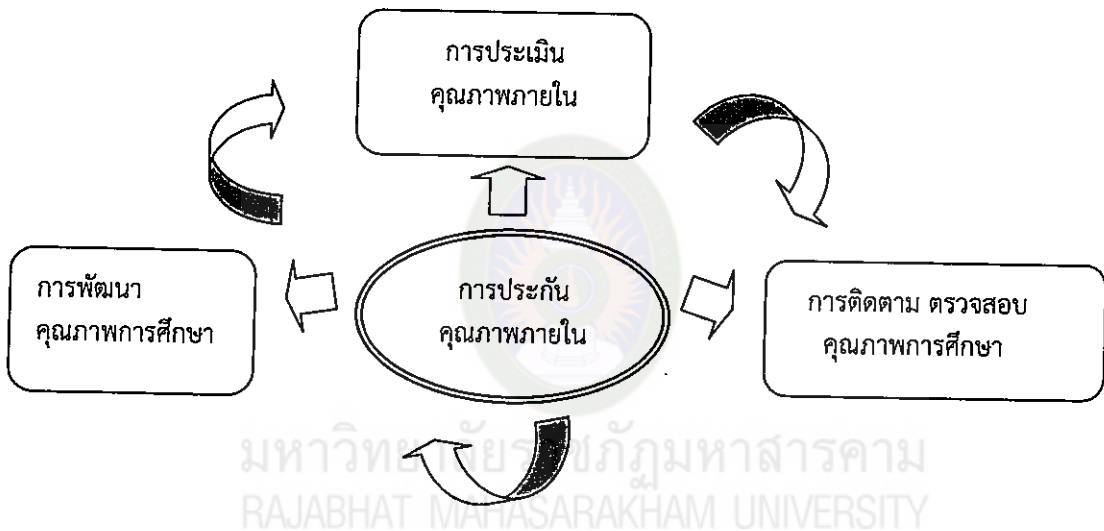
ปัจจุบันการประกันคุณภาพการศึกษามีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ชั้น เช่นกัน (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ก : 11-12) คือ 1) การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผน พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา เป็นการดำเนินการที่ยึดหลักการ 3 ประการ (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ก : 10) คือ 1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยสถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารและตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหาร งานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและผู้สอนทำบทบาทหน้าที่ในการสอน จัดกิจกรรมและจัดหาสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสังคมได้มากที่สุด 2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งในฐานะเป็น คณะกรรมการสถานศึกษา หรือคณะทำงานในส่วนอื่น ๆ ของสถานศึกษา โดยมีการร่วมกันคิดตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา และ 3) การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) สืบเนื่องจากมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย (Goals) ที่ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนาร่วมกัน และเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสามารถนำผู้เรียนไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกันไว้หรือไม่ จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าวสถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการประชาสัมพันธ์เป้าหมาย และจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่าย ได้รับรู้เพื่อเป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

สถานศึกษามีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอน โดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด ซึ่งในปัจจุบันเป้าหมายดังกล่าวได้ถูกกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ฉะนั้น ในการคิดกิจกรรม/โครงการหรือพัฒนานวัตกรรมใดๆ ของสถานศึกษาจะต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียนได้ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคนทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานร่วมกันได้ดี รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน เลือกแนวทางที่ดีที่สุด ยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน และพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สามารถสรุปได้ดังแผนภาพที่ 2

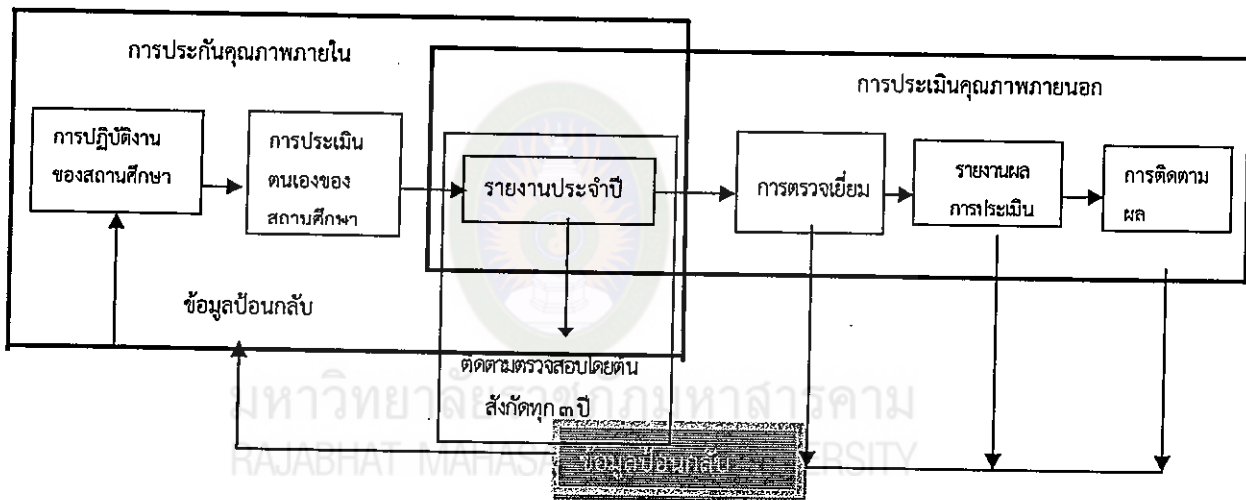
แผนภาพที่ 2 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
(สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ก : 12)

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินภายนอก

ตามมาตรา 48 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่า “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง” ในขณะที่มาตรา 49 ของพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันระบุถึงการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ว่า “ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์

วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา”

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้ระบบการประกันคุณภาพภายในจึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output/Outcome) ซึ่งต่างจากการประเมินคุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินผลการจัดการศึกษาดังนั้น ความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอกจึงเป็นสิ่งจำเป็นโดยได้เชื่อมโยงให้เห็นจากแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2555 : 14)

จากแผนภาพจะเห็นว่า เมื่อสถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในแล้ว จำเป็นต้องจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นผลจากการประกันคุณภาพภายในหรือเรียกว่า รายงานการประเมินตนเอง (SAR) เพื่อนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เอกสารดังกล่าวจะเป็นเอกสารเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบโดยต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพภายนอก โดย สมศ. ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่มีความลุ่มลึก สะท้อนภาพที่แท้จริงของ

สถานศึกษาในทุกองค์ประกอบคุณภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา. 2555 : 13 – 14)

4. หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้ สถานศึกษาดำเนินการโดยยึดหลักการ มีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ดังต่อไปนี้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ก : 14-15)

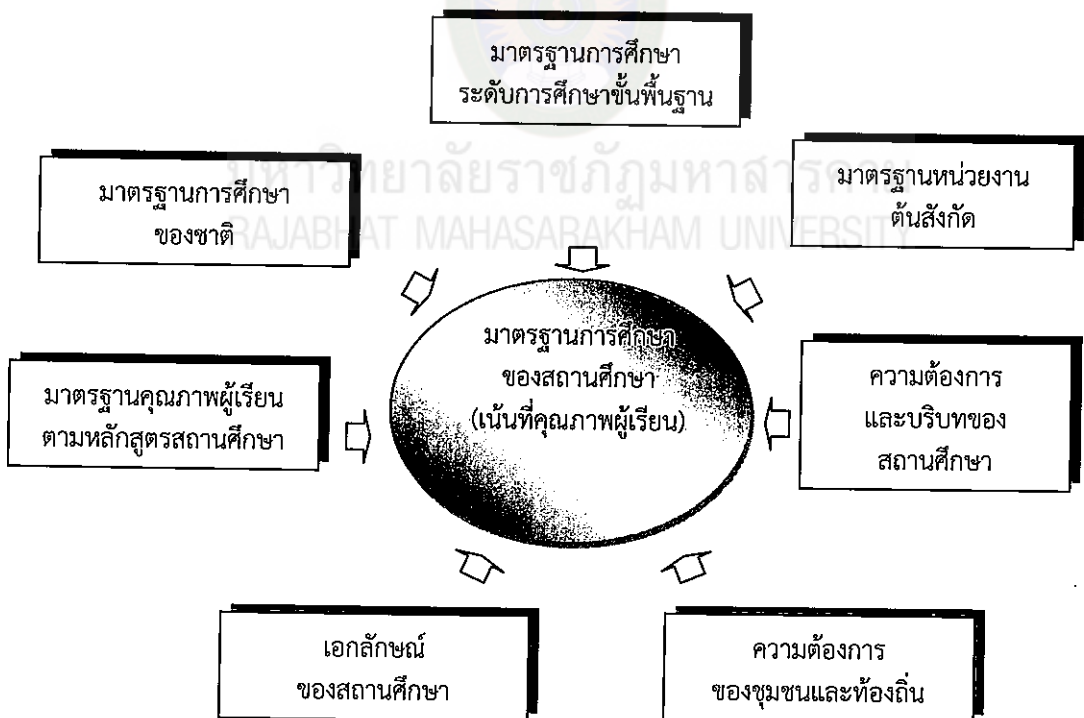
1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

รายละเอียดในแต่ละรายการ มีดังนี้

4.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

“มาตรฐานการศึกษา” เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทาง การศึกษา มาตรฐานการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบันมีหลายระดับ เช่น มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อีกทั้งยังมีการกำหนดมาตรฐานชั้นหลายประเภท เช่น มาตรฐานการแนะแนว มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาตรฐานลูกเสือและ เนตรนารี มาตรฐานการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน เป็นต้น แต่หาก พิจารณาอย่างถี่ถ้วน จะเห็นว่า มาตรฐานทั้งหลายนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะและมีเป้าหมายคือ คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งสิ้น

ตามกฎกระทรวงได้กำหนดไว้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นด้วย ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งระดับปฐมวัย มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา นโยบายของหน่วยงาน ส่วนกลาง คุณลักษณะพิเศษของผู้เรียนที่สถานศึกษา ท้องถิ่น และชุมชนคาดหวัง เช่น ความมีสำนึกรักบ้านเกิด การเป็นยูวเกษตรกร การอนุรักษ์อาชีพท้องถิ่น/พื้นบ้าน การมีทักษะในอาชีพ (อาชีพใดอาชีพหนึ่ง) ความสามารถเฉพาะทางด้านใดด้านหนึ่ง เป็นต้น นำมาสังเคราะห์หลอมรวมกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาต้องพึงตระหนักเสมอว่ามาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนภาพที่ 4 ตัวแปรที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ก : 16)

มาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้นนั้น ควรมีการระบุตัวชี้วัดเป็น องค์ประกอบของมาตรฐานนั้นๆ ให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการ วัดและประเมินและการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งในการกำหนดมาตรฐานนั้นควรให้ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแห่งนั้นๆ มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณาจารย์ คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักปราชญ์/ภูมิปัญญาท้องถิ่นผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัย/ แหล่งความรู้ใกล้เคียง เจ้าของกิจการ/สถานประกอบการในชุมชน (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ก : 17)

สรุปได้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแห่งนั้นๆ มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งต้องสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาระดับต่างๆ รวมถึงสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของสถานศึกษาและ นโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง

ขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีดังนี้ (สำนักทดสอบ ทางการศึกษา. 2554 ข : 29-32)

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมความพร้อมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

2. สร้างจิตสำนึกการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยจัดประชุมเชิง ปฏิบัติการหรือชี้แจงเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก แนวทางการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา และประโยชน์ของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาต่างๆ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาต่าง ๆ เป็นขั้นตอน สำคัญ ที่คณะกรรมการฯ จะต้องวิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญที่จะนำมากำหนดโครงสร้างของ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาสาระของมาตรฐานการศึกษา

และตัวบ่งชี้ต่าง ๆ หลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้น บริบท ความต้องการ และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา รวมทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา เป็นต้น สรุปเป็นภาพเป้าหมายที่สถานศึกษาต้องการ

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และกำหนดค่าเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านคุณภาพการจัดการศึกษา มาตรฐานด้านคุณภาพการสร้างสรรค์แห่งการเรียนรู้ มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้น สถานศึกษาจะต้องพิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกับจุดเน้น วิสัยทัศน์ ปรัชญา และแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผ่านกระบวนการเห็นชอบร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา และสาระสำคัญที่กำหนดขึ้นมาจะต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ และต้องกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษากำหนดขึ้น โดยค่าเป้าหมายความสำเร็จดังกล่าวอาจกำหนดในลักษณะเป็นเป้าหมายเชิงปริมาณ เป้าหมายเชิงคุณภาพ หรือผสมผสานกัน และมีความเป็นไปได้ที่จะให้บรรลุผล

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการพิจารณาทบทวนเนื้อหาสาระที่กำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ รวมถึงค่าเป้าหมายความสำเร็จที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้นว่าเหมาะสมครอบคลุม สอดคล้อง และเป็นไปได้ โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ 5 ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

4.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554 ก : 17-18) ได้อธิบายว่า “แผน” (Plan) เป็นเครื่องชี้ว่าการดำเนินการใด ๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร การวางแผนมักมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกรอบเวลาของการดำเนินการตามแผนอย่างชัดเจนในสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการจัดทำแผน 2 ประเภท คือ 1) แผน พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นแผนที่มีรอบระยะเวลาการพัฒนาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อาจเป็นแผน 3 ปี แผน 4 ปี หรือแผน 5 ปี แล้วแต่ความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา แผนประเภทนี้จะสะท้อนกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้ (Strategic

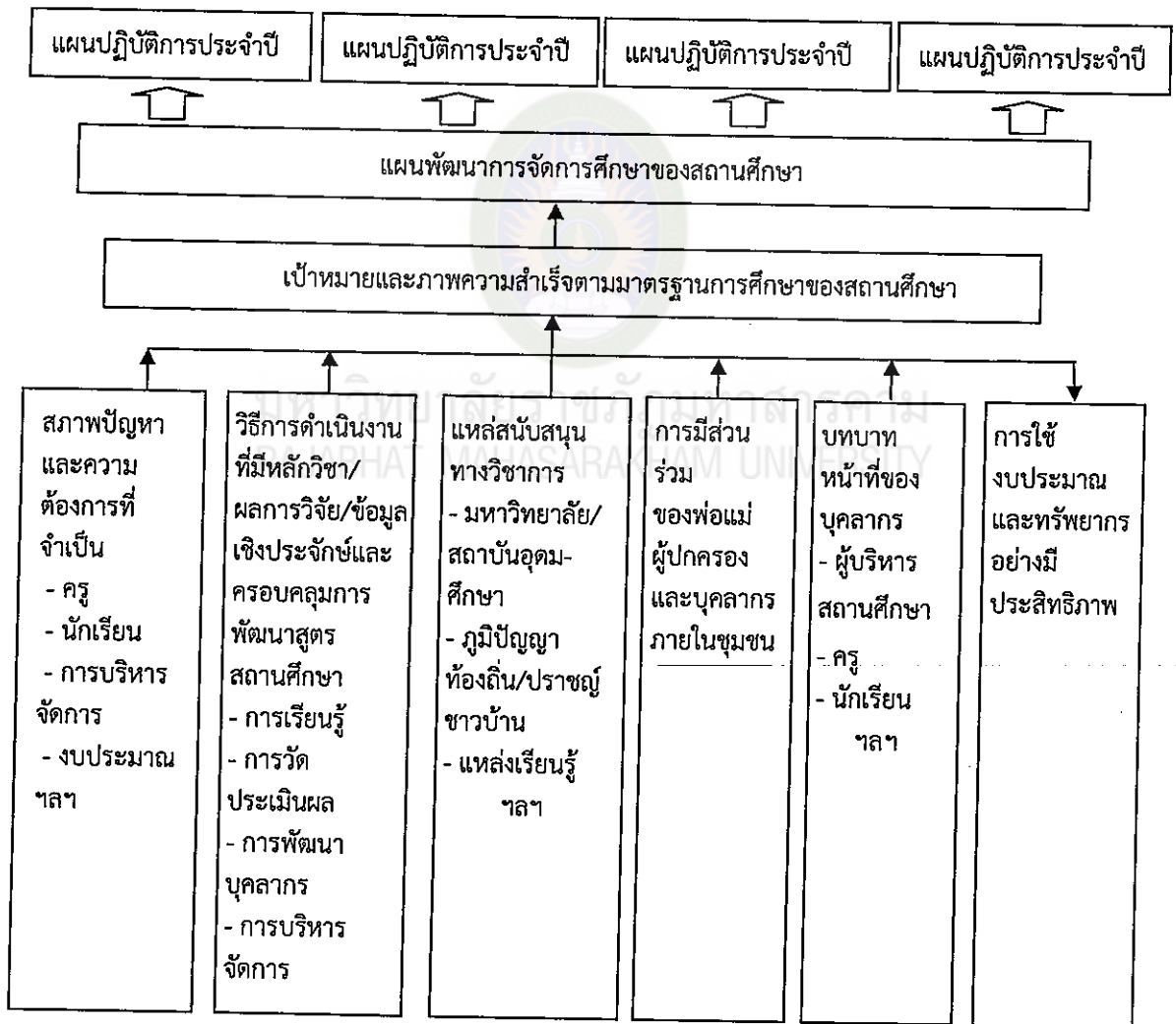

Plan/Improvement Plan) และ 2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan/Operation Plan) ซึ่งแตกออกมาจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการงาน เป็นรายปี แผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีควรมีจุดเน้นที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม นอกจากความ ชัดเจนในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบแล้ว สถานศึกษา ต้องกำหนดกิจกรรมการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ราบรื่น คล่องตัว มีการประเมินตนเอง อันนำไปสู่การได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้เขียนรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมิน คุณภาพภายในของสถานศึกษาต่อไป การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้อง ผ่านการคิดและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์มาแล้วอย่างรอบด้านและรอบคอบ โดยอาจใช้วิธี SWOT Analysis หรือ Balanced Scorecard หรือวิธีการอื่น ๆ ที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสม สำหรับ เป็นเข็มทิศชี้ทางการดำเนินงานตามกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามวิสัยทัศน์ และมาตรฐาน การศึกษาที่สถานศึกษาวางเป้าหมายไว้ ส่วนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี จะมีการระบุ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การจัดสรรทรัพยากร และกรอบเวลาของการดำเนินงานตามแผนอย่าง ชัดเจน ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กฎกระทรวงกำหนดให้ต้อง ดำเนินการ ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็น ระบบ 2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนและ เป็นรูปธรรม 3) กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการ เรียนรู้การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ 4) กำหนดแหล่งวิทยาการภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ บุคลากรของสถานศึกษา และผู้เรียนรับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง และองค์กรชุมชน 7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และ 8) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

สรุปว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยการใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและความจำเป็นที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของการพัฒนาครอบคลุม การพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่าย

ดังนั้น ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้น สถานศึกษาจึงควรดำเนินการ ดังนี้

1. มียุทธศาสตร์ที่สนองต่อการพัฒนาผู้เรียนตามปรัชญา/วิสัยทัศน์
2. มีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ระยะ 3 ปี/5 ปี ซึ่งอาจแยกเป็นระดับระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. มีแผนปฏิบัติการประจำปีที่สนองต่อแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (ทั้งปีงบประมาณปัจจุบัน และปีงบประมาณย้อนหลัง)
4. มีโครงการที่สนองจุดเน้น อัตลักษณ์ หรือเอกลักษณ์ ในแผนปฏิบัติการ
5. มีแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. ครูทุกคนรับรู้และมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

แผนภาพที่ 5 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

(สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ก : 20)

4.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดระบบการบริหารสถานศึกษาและระบบสารสนเทศซึ่ง สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554 ก : 21-23) อธิบายว่า การจัดระบบบริหารสถานศึกษา ควรจัดให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด โดยการแบ่งงานตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้ การบริหารงานตามโครงสร้างของสถานศึกษาที่มีขนาดกลางขึ้นไปจะต้องมี “คณะกรรมการ” หลายระดับหลายฝ่าย นับตั้งแต่ระดับบริหาร/อำนวยการ ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้น หรือมีการตั้งคณะทำงานเฉพาะขึ้น เพื่อรับผิดชอบงาน/โครงการ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานที่เหมาะสมเน้น “การทำงานร่วมกันเป็นทีม” ให้มากที่สุด สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กควรเน้นลักษณะ “การทำงานแบบบูรณาการ” เช่น รวมงานวิชาการและงานงบประมาณไว้ด้วยกันเพราะทุกงานต้องเกี่ยวข้องกับการใช้เงิน หรือรวมงานวิชาการกับงานบุคลากร เพราะการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนต้องเกี่ยวกับครู ครูทุกคนต้องทำงานบริหารทั่วไปได้ เป็นต้น การทำงานในรูปคณะกรรมการอาจมีความจำเป็นน้อยมากสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กเพราะบุคลากรมีอยู่เพียงไม่กี่คน ดังนั้น ทุกคนจึงต้องมีแผนการทำงานของตนเองควบคู่กับแผนการสอนด้วย สำหรับการบริหารและการจัดการให้การทำงานสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดนั้น ควรใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการ เช่น การใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA : Plan Do Check Act) ของ เดมिंग (Deming Cycle) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (TQM) เป็นต้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนการจัดระบบสารสนเทศ สถานศึกษาควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุมและเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา สืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว ผู้รับผิดชอบดูแลสารสนเทศของสถานศึกษาต้องทำงานอย่างมีระบบ โดยมีการกำหนดกรอบการเก็บข้อมูลเฉพาะที่จำเป็นวางแผนการเก็บข้อมูลซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย สร้างความเข้าใจให้ทุกฝ่ายมีความตระหนักถึงความจำเป็นในการเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษามีหลายด้าน เช่น ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน วิธีการ/รูปแบบ/นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนของครู วิธีการ/รูปแบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา สถิติและผลการใช้แหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา วิธีการ/จำนวนครั้ง/จำนวนโครงการที่สถานศึกษาและชุมชนร่วมกันพัฒนาเพื่อสร้างให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ในชุมชน เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม

ข้อมูลและสารสนเทศที่นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่สุด คือ ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล และต้องทำให้เป็นปัจจุบันในทุกภาคเรียน เพื่อการวางแผนและปรับปรุง การดำเนินงานได้ทันเหตุการณ์ การมีระบบข้อมูลและสารสนเทศ จึงจะนับว่าได้ประโยชน์อย่างแท้จริง

การจัดระบบสารสนเทศโดยทั่วไปมีขั้นตอนดำเนินงานหลัก ๆ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูล ซึ่งข้อมูลจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ 1) ข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary sources) เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งที่เกิดข้อมูลโดยตรง เช่น การแสดงออกของนักเรียน พฤติกรรมของครู เป็นต้น 2) ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary sources) เป็นข้อมูลที่ได้จากการที่ผู้อื่นหรือหน่วยงานอื่นก็รวบรวมไว้ก่อนแล้ว

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบข้อมูล การตรวจสอบข้อมูลโดยทั่วไป จะกระทำใน 3 ลักษณะ คือ ความถูกต้องของข้อมูล ความสมบูรณ์ของข้อมูล และความปัจจุบันของข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การประมวลผลข้อมูล เป็นการนำข้อมูลมาประมวลผลให้เป็นสารสนเทศหรือเป็นการเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่นำไปใช้ประโยชน์

ขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งอาจนำเสนอในรูปของตาราง แผนภาพ กราฟ หรือการบรรยายก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการนำไปใช้และลักษณะของสารสนเทศนั้น ๆ

ขั้นตอนที่ 5 การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เป็นการจัดเก็บทั้งส่วนที่เป็นข้อมูลและส่วนที่เป็นสารสนเทศไว้ในสื่อต่าง ๆ อย่างเป็นระบบสะดวกต่อการค้นหา เพื่อนำมาใช้ประโยชน์

การจัดเก็บอาจเป็นแฟ้มเอกสารหรือแฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ ตามศักยภาพของสถานศึกษา

สรุปว่า การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการดำเนินงานโดยทุกคนมีส่วนร่วม รวมถึงการจัดระบบข้อมูลที่เป็นต้องใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่คำนึงถึงความถูกต้องเป็นปัจจุบัน มีการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ สะดวกต่อการนำไปใช้ประโยชน์

แนวดำเนินการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา มีดังนี้

(สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ค : 31)

1. จัดโครงสร้างหรือระบบบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
2. กำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมเป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ
3. นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน

4.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น เปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการทำงาน เพื่อให้ทุกคนทุกฝ่ายมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่ไม่ขัดแย้งกัน แต่แผนจะไม่มี ความหมาย ถ้าการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินงานตามแผน ผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้านระบบคุณภาพและระบบ คุณธรรม ย่อมสร้างคนที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้นได้ไม่ยากนัก ผู้บริหารจะทำหน้าที่จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผล ดูแล กำกับติดตาม และนิเทศผลงานของบุคลากรทุกคน/ทุกฝ่าย เพื่อกระตุ้น และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ ให้ความสำคัญการดำเนินงานและปรับปรุงงาน อย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัย ครูต้องทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพและเต็ม เวลา แบ่งเวลาหรือบริหารเวลาในการปฏิบัติงาน ตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ใน แผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างเหมาะสมและบรรลุผลสำเร็จตามแผนทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน ซึ่งทุกคนที่เกี่ยวข้องจะปฏิบัติตามหน้าที่ และบทบาทของตนเองอย่างดีที่สุด และภาคภูมิใจใน ความสำเร็จร่วมกัน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารจึงควรเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ รวมทั้งมี การส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรทุกคน/ทุกฝ่าย ให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงเป็นแผนที่ทุกฝ่ายทุกคนที่มีส่วน ร่วมต้องทำความเข้าใจร่วมกันให้ชัดเจน ควรจัดทำไว้ให้ทุกคนเปิดอ่านได้บ่อย ๆ เพื่อให้ทุกฝ่าย ทุกหมวดวิชาหรือทุกหน่วยงานตามโครงสร้าง บริหารจัดการสามารถนำไปจัดทำเป็นแผนปฏิบัติ งานประจำปีของแต่ละภาคส่วนได้อย่างสอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กล่าวถึงการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยสรุปว่า โดยปกติสถานศึกษามีแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแผนปฏิบัติงานประจำปี อยู่แล้ว ควรได้ร่วมมือกับทุกฝ่ายวิเคราะห์ข้อมูลจากสารสนเทศของสถานศึกษาและศักยภาพของ สถานศึกษาในทุก ๆ ด้านใช้บทเรียนจากจุดเด่นจุดด้อยที่ผ่านมา กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และ เป้าหมาย การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ชัดเจนโดยพยายามใช้ศักยภาพของสถานศึกษา อย่างคุ้มค่า ประหยัดและมีประสิทธิภาพแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็น หัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการนำไปสู่การประกันคุณภาพภายใน และการรองรับ ประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 1-15)

สรุปว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. มีปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน
2. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม
3. มีการประชุม ปรึกษาหารือ การดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่อง
4. มีการกำกับ ติดตาม นิเทศ การดำเนินงานตามแผนเป็นระยะ ๆ

4.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบ ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงการจัดทำรายงาน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษานั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศที่ต่อเนื่อง เพื่อให้เห็น แนวโน้มการปฏิบัติงานว่าดีขึ้นหรือกำลังถดถอยลง และควรมีการปรับปรุงแก้ไข หรือเร่งพัฒนาใน เรื่องใดบ้าง การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจึงควรกระทำทุกปี ถือเป็น การประเมินตนเองของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การดำเนินงานทำ ได้ทั้งระหว่างและหลังการดำเนินงาน โดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และ ชุมชน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ รวมถึงเอกลักษณ์ของ สถานศึกษาด้วยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในแต่ละครั้งเป็น ข้อมูลเชิงประจักษ์ให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการ พัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ กฎกระทรวงยังกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษามีหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาอีกทางหนึ่งด้วย โดยให้ดำเนินการติดตามตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก สามปี ทั้งนี้ ในส่วนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษาภายในเขตการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพและประโยชน์จากการติดตามตรวจสอบ ครบถ้วน กรณีที่เขตพื้นที่การศึกษาใดมีสถานศึกษาในความดูแลรับผิดชอบจำนวนไม่มาก ควรมี การติดตามตรวจสอบเป็นประจำทุกปี ส่วนเขตพื้นที่การศึกษาที่มีสถานศึกษาที่มีสถานศึกษาอยู่ใน ความดูแลรับผิดชอบจำนวนมากไม่สามารถตรวจสอบให้ครบได้ภายใน 3 ปี ก็ควรมีการ

ประสานงาน โดยอาศัยบุคลากร/ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถมาร่วมปฏิบัติการได้ ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานในการออกติดตามตรวจสอบ มีการกำหนดกรอบการตรวจสอบที่ชัดเจน ซึ่งประเด็นการตรวจสอบต้องสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการแจ้งผลการตรวจสอบให้สถานศึกษาทราบ เปิดเผยแพร่ผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชนทราบด้วย ประโยชน์จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยเขตพื้นที่การศึกษาอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน หรือแม้แต่ผู้เรียนเองรับรู้ถึงปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษา และหาทางปรับปรุงและพัฒนาาร่วมกัน รวมทั้งนำผลการตรวจสอบคุณภาพไปปรับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หรือแผนปฏิบัติการประจำปีและใช้เป็นข้อมูลเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย (กรมวิชาการ. 2545 : 64 ; อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 1-15)

นอกจากนี้ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษายังเป็นกระบวนการประเมินตนเองของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของบุคลากรผู้ปกครอง ชุมชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นเป้าหมาย จุดเน้น และทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถติดตามรวบรวมข้อมูลความก้าวหน้าของการดำเนินงานและปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง 2) เพื่อรวบรวมการจัดระบบสารสนเทศและนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด 3) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับ เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) เพื่อเตรียมความพร้อมในการตรวจสอบจากภายนอก (กรมวิชาการ. 2545 : 9-10)

ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ได้กำหนดสาระสำคัญที่จะทำการตรวจสอบไว้ ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์และภารกิจของสถานศึกษา ซึ่งวิสัยทัศน์ที่ดีต้องมีความชัดเจนสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายเป็นความต้องการของท้องถิ่น 2) แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นแผนที่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำอย่างมีระบบ มีความชัดเจนถูกต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษามีแนวทางกำกับติดตามและประเมินผลอย่างชัดเจน 3) การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นคุณภาพการเรียนรู้ตามมาตรฐานผู้เรียนของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริง ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ เรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง ทั้งที่ขึ้นอยู่กับการพัฒนาหลักสูตรสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และวิธีการสอน กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและการตอบสนองของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม 4) การเรียนรู้

ความก้าวหน้า และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นผลของกระบวนการที่เกิดจากการดำเนินงาน ตรวจสอบ และทบทวนภายในสถานศึกษา มีการวัดผลที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรผลงานของผู้เรียน ระบบการประเมินผล และการสนับสนุนการเรียนรู้ 5) การบริหารและการจัดการ เป็นการนำทรัพยากรและวิธีการมาดำเนินการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สรุปว่า การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการประเมินภายในของสถานศึกษา ที่เริ่มต้นจากการประเมินตนเองของครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยการบันทึกภาพความสำเร็จของงานในแต่ละกลุ่ม แต่ละฝ่าย พร้อม ปัญหาและการแก้ไขไว้เป็นระยะ ๆ เพื่อนำไปสู่การประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา

ดังนั้น แนวทางการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีดังนี้

1. มีปฏิทินการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ การนิเทศภายในสถานศึกษา
2. มีผู้รับผิดชอบตามปฏิทินชัดเจน
3. มีการประเมินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี
4. มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกปีการศึกษา
5. มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องในการนำผลไปใช้ในการปรับปรุงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/การสอน/หลักสูตร
6. มีการนำผลจากการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นสารสนเทศในการพัฒนาในปีต่อไป

4.6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เพื่อที่จะได้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ นำผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การประเมินภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของสถานศึกษาหรือการประเมินตนเอง (Self-evaluation) การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรยึดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตามควรสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างน้อย 2 ด้าน ดังนี้ 1) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกระดับชั้น พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน โดยระบุได้ถึงกลุ่ม

ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีความเสี่ยง กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนกลุ่มผู้เรียนที่มีคุณลักษณะยังไม่เป็นไปตามที่พึงประสงค์ เพราะข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่าการจัดศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่อันไปสู่การปรับปรุงการบริหารจัดการต่อไป 2) คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้แล้วในทุก มาตรฐาน ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน. 2551 : 7 ; อ้างถึงใน สุวิมล กาญจนะโกมล. 2551 : เว็บไซต์)

สรุปว่า การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายใน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสม

4.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

การจัดทำรายงานประจำปี ถือเป็นเรื่องปกติที่สถานศึกษาต้องจัดทำหลังการ จัด การศึกษาผ่านไปแต่ละปี ทั้งนี้ นอกจากเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้น สังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว สถานศึกษาต้องเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชนด้วยซึ่ง รายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษานี้ จะนำไปเป็นฐานข้อมูล และหลักฐานยืนยันการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบของรายงานประจำปีได้ตามความเหมาะสมโดยใช้ภาษาที่ อ่านเข้าใจง่าย นำเสนอทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สารสำคัญอาจแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา นักเรียน บุคลากร ทรัพยากร ชุมชน เกียรติยศชื่อเสียงและจุดเด่นของสถานศึกษา เป็นต้น 2) แผนการพัฒนาการจัดการศึกษา สถานศึกษา เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย เป็นต้น 3) ผลการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษา และ 4) สรุปผลการพัฒนา และการนำผลไปใช้ (กรมวิชาการ. 2545 : 42 ; อ้างถึงใน สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2553 : 30 และสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547:15-16) นอกจากนี้ การรายงานผลการ ดำเนินงานของโรงเรียนยังเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา เป็นการรายงานประจำปีหรือรายงานประเมินตนเองในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 48 กำหนด กลุ่มเป้าหมายที่จะรายงาน คือ ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดย 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา

2) การกำหนดรูปแบบของรายงานผลการประเมินภายในสถานศึกษาเป็นการรายงานให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจถึงสภาพ และผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของการสื่อสาร 3) สาระสำคัญของรายงานคุณภาพการศึกษา (กรมวิชาการ. 2547 : 15-16) สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : เว็บไซต์) ยังได้กำหนดการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีว่าเป็นผลจากการประเมินภายในสถานศึกษาที่ได้พัฒนางานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ทุกคนมีส่วนร่วม และดำเนินงานมาตลอดปีการศึกษา จัดทำเป็นรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาทั้งในด้านความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคที่ต้องการความร่วมมือในการแก้ไข หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สรุปว่า การจัดทำรายงานประจำปี หมายถึงการรายงานและสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาตามรูปแบบที่กำหนด เพื่อรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอันจะนำไปเป็นฐานข้อมูลและหลักฐานยืนยันการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ตลอดจนรองรับการประเมินภายนอกซึ่งเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

4.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้น สถานศึกษาควรคำนึงถึง สิ่งต่อไปนี้ 1) สร้างจิตสำนึก การพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยถือว่าการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นวัฒนธรรมการทำงานปกติของสถานศึกษา 2) กำหนดมาตรฐานการศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างเด่นชัด เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษาร่วมกัน จัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผนและดำเนินงานตามแผนโดยเน้นระบบคุณภาพ มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามรอบระยะเวลาที่เหมาะสม และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง 3) นำผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานต้นสังกัดไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีการใช้ข้อมูล และสารสนเทศอย่างชาญฉลาด 4) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ กล่าวคือ รู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่เรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ อย่างหลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่น ๆ มีนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ประกอบด้วย 1) การสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจใน

คุณภาพการศึกษา 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการศึกษาของทุกฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้บริการ
 3) ความร่วมมือทางวิชาการขององค์กรบุคลากรในพื้นที่ 4) การดำเนินงานเน้นคุณภาพในการ
 ปฏิบัติงานทุกระดับทุกชั้นตอน 5) การดำเนินงานสามารถติดตามตรวจสอบ และ 6) การรายงาน
 สู่สาธารณชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง (อุทุมพร จามรมาน. 2543 : 60-61 ; กรมวิชาการ. 2545 : 42
 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 1-15 และสำนักงานรับรองมาตรฐาน
 และประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547 : 15-16)

สรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง กระบวนการที่
 สถานศึกษาต้องดำเนินการตามแนวประกันคุณภาพภายในเพื่อเป็นการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนของ
 การดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยน
 ในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอมีการนำผลการประเมินแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการ
 วางแผนในการพัฒนาโดยยึดคุณภาพให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐาน
 การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาของท้องถิ่นให้เกิดความตระหนักใน
 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างจริงจัง จนได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วน
 เสียตลอดจน มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนความรู้ และนวัตกรรมกับ
 องค์กรอื่นๆ อยู่เสมอ

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เกิดผล (ประสิทธิผล) จะต้องอาศัย
 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐาน
 การศึกษาต่างประเทศ มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรอง
 มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) มาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น c
 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และ
 วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ดังแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 สรุปความสัมพันธ์ของรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

5. มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพภายใน/ภายนอก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ระบบประกันคุณภาพภายในได้นำมาตรฐานและตัวบ่งชี้ต่างๆที่ผู้วิจัยได้ศึกษาดังต่อไปนี้ มาใช้ในระบบประกันคุณภาพภายใน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนมาตรฐานทั้งในและนอกระบบ ดังนี้

5.1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ

กฎหมายได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติไว้ ดังนี้ (สภาการศึกษา, สำนักงาน. 2547 : 1-4) มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ความจำเป็นที่ต้องมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 31 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษารวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์ของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมี

วัตถุประสงค์ของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังนี้ 1) เป็นเป้าหมายและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของชาติ ระดับภาค ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญที่การพัฒนาผู้เรียน 2) เป็นหลักและเป็นแนวทางสำหรับการกำหนดนโยบาย แผนการพัฒนาและจัดการศึกษารวมทั้งมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา 3) เป็นพื้นฐานสำหรับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติในช่วงเวลาต่อไป 4) เป็นเครื่องมือกำกับการตรวจราชการ การนิเทศ การติดตาม และประเมินผลและการประกันคุณภาพเพื่อให้ทราบสถานภาพและความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาของชาติระดับมหภาค 5) เป็นมาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

3. สาระของมาตรฐานการศึกษาของชาติ สภาการศึกษาพิจารณากำหนด

กรอบมาตรฐานการศึกษาของชาติจากข้อมูลสารสนเทศต่อไปนี้ คือ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาตามสาระบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หมวด 5 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 วิสัยทัศน์ /ทิศทางการพัฒนาการศึกษาของไทยคุณลักษณะของคนไทยพึงประสงค์ สภาพแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก ความคิดเห็นของนักวิชาการและประชาชน และมาตรฐานการศึกษาของชาติของประเทศต่าง ๆ เพื่อนำมาต่อยอดและประยุกต์ให้เหมาะกับบริบทของไทย

4. มาตรฐานการศึกษาของชาติ ประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ประเด็น

ประกอบด้วย 1) อุดมการณ์หลักการในการจัดการศึกษาของชาติ 2) คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก เป้าหมายของการจัดการศึกษา อยู่ที่การพัฒนาคคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย เต็มตามศักยภาพ และตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกาย ปัญญา ความรู้และทักษะ คุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์ 3) การจัดการศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนและการบริหารที่เน้นสถานศึกษาเป็นสำคัญ และ 4) แนวนำสู่การปฏิบัติ การสร้างวิถีการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ให้เข้มแข็ง และการใช้มาตรฐานการศึกษาเพื่อให้การพัฒนาการศึกษาบรรลุผลตาม

มาตรฐานการศึกษาของชาติ ควรต้องมีแนวนำสู่การปฏิบัติ 3 ประการ ดังนี้ (1) การสร้างวิถีการเรียนรู้ของคนไทยให้เข้มแข็งในด้านต่อไปนี้การสร้างสำนึก ให้คนไทยเห็นคุณค่าของการศึกษาโดยการโฆษณาประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างโอกาสการเรียนรู้โดยการจัดสรรแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในระบบ นอกกระบบและการเรียนรู้ด้วยตนเองการสร้างลักษณะชีวิตโดยการวางรากฐานนิสัยตั้งแต่เด็กให้รักการอ่าน รักการค้นคว้า ส่งเสริมให้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองชอบ การสร้างกำไรให้คนไทยสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปทำประโยชน์ต่อชีวิตและสังคมได้ (2) การสร้างความเข้มแข็งให้แหล่งการเรียนรู้และกลไกการเรียนรู้ในระบบครอบครัว ชุมชน กลุ่มเพื่อนร่วมวัย องค์กร/สถาบันทางศาสนา แหล่งอาชีพ สื่อมวลชน องค์กรความรู้ในสังคมระบบสถานศึกษาโดยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากการวิจัยปฏิบัติการเป็นเครื่องมือสืบทอดและผสมผสานความรู้สากลกับภูมิปัญญาไทย (3) กระทรวงศึกษาธิการต้องเป็นผู้นำในการใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติจัดลำดับความสำคัญ ติดตามกำกับดูแลการปฏิบัติงานและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสื่อสารและเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องรู้และเข้าใจบทบาทของมาตรฐานการศึกษาวางระบบการจัดทำมาตรฐานการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบงานพัฒนาเทคโนโลยีที่จะช่วยพัฒนากิจกรรมการดำเนินงานทั้งหมดมีมาตรฐานตามที่กำหนด

5. แนวทางการใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติ ภาคการศึกษาจึงวางแนวทางการใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังนี้ (1) มาตรฐานการศึกษาของชาติฉบับนี้ กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์การศึกษาในระดับภาคในช่วงระยะเวลา 5 ปี ซึ่งสอดคล้องตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2548-2553 (2) สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีความประสงค์ให้ส่วนราชการทุกกระทรวง กรม สำนักงาน สถานศึกษาและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้ใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและการพัฒนาคุณภาพและมีความประสงค์ให้ผู้เรียนทุกกลุ่มทุกระดับ ได้ใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติ เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบว่าตนได้รับการศึกษาเต็มตามสิทธิของตน (3) มาตรฐานการศึกษาของชาติฉบับนี้เป็นมาตรฐานหลักโดยไม่มีกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำจึงมีความยืดหยุ่นเพียงพอที่มีลักษณะเฉพาะ สอดคล้องกับสภาพความพร้อมและช่วงเวลาได้

6. อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภาต่างมีอุดมการณ์และหลักการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้และเพื่อให้คน

ไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาคนได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตอันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์

เพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาดังกล่าว จึงได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐานและ 11 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลกจะต้อง (1) มีกายใจสมบูรณ์ (2) มีความรู้ ทักษะชีวิต (3) มีทักษะการเรียนรู้ปรับตัว (4) มีทักษะสังคม (5) มีคุณธรรม จิตสาธารณะ จิตสำนึก พลเมือง พลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา จะต้อง (1) หลักสูตรและสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติและศักยภาพ (2) พัฒนาผู้บริหารครู ฯลฯ เป็นระบบและมีคุณภาพ (3) บริหารจัดการโดย SBM

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ จะต้อง (1) สร้างความร่วมมือให้เป็นสังคมการเรียนรู้ (2) วิจัยส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ (3) สร้างและจัดการความรู้ (KM)

7. หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยึดหลักที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ ดังนี้ (1) หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม (2) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย (3) หลักแห่งความเสมอภาค คนไทยทั้งปวงมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงเท่าเทียมควบคู่ไปกับความมีคุณภาพ (4) หลักการมีส่วนร่วม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่และสถานศึกษา (5) หลักแห่งความสอดคล้อง อุดมการณ์ หลักการและมาตรฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสอดคล้องระหว่างสาระบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาและมาตรฐานการอุดมศึกษา

5.2 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 8) สรุปไว้ว่า มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มีทั้งหมด 4 ด้าน คือ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และ 4) ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ มี ทั้งหมด 18 มาตรฐาน 84 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ คือ

1. มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้

1.1 มีวินัยมีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของ
ศาสนาที่ตนนับถือ

1.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต

1.3 มีความกตัญญูกตเวที

1.4 มีเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม

1.5 ประหยัดรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตนและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า

1.6 ภูมิใจในความเป็นไทยเห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทยนิยมไทยและดำรง

ไว้ซึ่งความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ตัวบ่งชี้

2.1 รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการ
เปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม

2.2 เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมกิจกรรม / โครงการอนุรักษ์และพัฒนา
สิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานรักการทำงานสามารถทำงาน
ร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้

3.1 มีทักษะในการจัดการและทำงานให้สำเร็จ

3.2 เพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบในการทำงาน

3.3 ทำงานอย่างมีความสุข พัฒนางานและภูมิใจในผลงานของตนเอง

3.4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

3.5 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตน

สนใจ

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มี
ความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

ตัวบ่งชี้

4.1 สามารถวิเคราะห์สังเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอดคิดอย่างเป็นระบบและมีความคิดแบบองค์รวม

4.2 สามารถคาดการณ์ กำหนดเป้าหมายและแนวทางการตัดสินใจได้

4.3 ประเมินและเลือกแนวทางการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ

4.4 มีความคิดสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดีและมีจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ตัวบ่งชี้

5.1 มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์

5.2 มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติเฉลี่ยตามเกณฑ์

5.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูดเขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีต่าง ๆ

5.4 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและ

ภาษาต่างประเทศ

5.5 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

**มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้
และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง**

ตัวบ่งชี้

6.1 มีนิสัยรักการอ่านการเขียนและการฟังรู้จักคำถามเพื่อหาเหตุผล

6.2 สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัวใช้ห้องสมุดแหล่ง
ความรู้และสื่อต่าง ๆ ได้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

6.3 มีวิธีการเรียนรู้ของตนเองเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้สนุกกับการเรียนรู้
และชอบมาโรงเรียน

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้

7.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกาย

7.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูงและมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์

7.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะ
ที่เสี่ยงต่อความรุนแรงโรคภัยอุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ

7.4 มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและให้เกียรติผู้อื่น

7.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครูและชอบมาโรงเรียน

มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะดนตรีและกีฬา

ตัวบ่งชี้

- 8.1 ชื่นชม ร่วมกิจกรรมและมีผลงานด้านศิลปะ
- 8.2 ชื่นชมร่วมกิจกรรมและมีผลงานด้านดนตรี /นาฏศิลป์
- 8.3 ชื่นชมร่วมกิจกรรมและมีผลงานด้านกีฬา /นันทนาการ

2. มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรมจริยธรรมมีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเองเข้ากับชุมชนได้ดีและมีครูเพียงพอ

ตัวบ่งชี้

- 9.1 มีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 9.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน
- 9.3 มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียน
- 9.4 มีการแสวงหาความรู้และเทคโนโลยีวิธีการใหม่ ๆ รับฟังความคิดเห็น
ใจกว้างและยอมรับการเปลี่ยนแปลง
- 9.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป
- 9.6 สอนตรงตามวิชาเอก – โท หรือ ตรงตามความถนัด
- 9.7 มีจำนวนพอเพียง (หมายรวมทั้งครูและบุคลากรสนับสนุน)

มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

- 10.1 มีความรู้ความเข้าใจ เป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 10.2 มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็น
รายบุคคล
- 10.3 มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 10.4 มีความสามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง
และผู้เรียน
- 10.5 มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการ
เรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน

10.6 มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

10.7 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

3. มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้

11.1 มีคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

11.2 มีความริเริ่ม มีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำวิชาการ

11.3 มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ

11.4 มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กรโครงสร้างระบบการบริหารงานและพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร

ตัวบ่งชี้

12.1 มีการจัดองค์กรโครงสร้างและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูงและปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตามสถานการณ์

12.2 มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน

12.3 มีระบบประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

12.4 มีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

12.5 ผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้องพึงพอใจผลการบริหารงานและการพัฒนาผู้เรียน

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

ตัวบ่งชี้

13.1 มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

13.2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม

13.3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา

13.4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

13.5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

- 14.1 มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น
- 14.2 มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ
- 14.3 มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัดและความสามารถของผู้เรียน
- 14.4 มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการจัดการจัดการเรียนรู้และสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

ตัวบ่งชี้

- 15.1 มีการจัดและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและทั่วถึง
- 15.2 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความต้องการทางวิชาการและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน
- 15.3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถพิเศษและความถนัดของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
- 15.4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม
- 15.5 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะดนตรี/นาฏศิลป์และกีฬา/นันทนาการ
- 15.6 มีการจัดกิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์ วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย
- 15.7 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้

- 16.1 มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม
- 16.2 มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน
- 16.3 มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

16.4 มีห้องเรียนห้องปฏิบัติการห้องสมุดพื้นที่สีเขียวและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี

16.5 มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษามาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

4. มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้

17.1 มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

17.2 สนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้านองค์กรทางศาสนา สถาบันทางวิชาการและองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน

ตัวบ่งชี้

18.1 เป็นแหล่งวิชาการในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชน

18.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

จากการศึกษามาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการพอสรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มีทั้งหมด 4 ด้าน 18 มาตรฐาน 84 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านผู้เรียน ประกอบด้วย 8 มาตรฐาน 33 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน 2 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 6 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้

5.3 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2553 (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2553 : 18-30)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2553 มี 3 ด้าน 24 มาตรฐาน 106 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

1. มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา (มีจำนวน 5 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐานที่ 1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับผิดชอบหมั่นพัฒนาตนเองเข้ากับชุมชนได้ดี มีครูและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอ

ตัวบ่งชี้

- 1.1 มีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 1.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน
- 1.3 มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียน
- 1.4 มีการแสวงหาความรู้และเทคโนโลยีวิธีการใหม่ ๆ เป็นประจำ
- 1.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป
- 1.6 สอนตรงตามวิชาเอก-โทหรือตรงตามความถนัด
- 1.7 มีจำนวนเพียงพอ (หมายรวมทั้งครูและบุคลากรสนับสนุน)

มาตรฐานที่ 2 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

- 2.1 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.2 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.3 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.4 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.5 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.6 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.7 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 3 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ

การศึกษา

ตัวบ่งชี้

3.1 มีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพบริหาร

การศึกษา

3.2 มีความคิดริเริ่มมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำทางวิชาการ

3.3 มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ

3.4 การบริหารงานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึง

พอใจ

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนและอายุตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้

4.1 มีอัตราส่วนจำนวนผู้เรียนต่อห้องเรียนและอายุตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.2 ผู้เรียนมีเกณฑ์อายุตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษามีทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัด

การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้

5.1 มีอาคารเรียน อาคารประกอบห้องเรียนห้องพิเศษ วัสดุ ครุภัณฑ์

เพียงพอ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

5.2 มีการระดมงบประมาณและทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา

5.3 มีสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัด

การศึกษา

5.4 มีสภาพแวดล้อมพื้นที่สีเขียวและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัด

การศึกษา

2. มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา (มีจำนวน 8 มาตรฐาน 40 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษามีการจัดองค์กรโครงสร้างระบบการบริหารและ

พัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร (สพฐ.12) (สมศ.11)

ตัวบ่งชี้

6.1 มีการจัดองค์กรโครงสร้างและระบบการบริหารงานที่เหมาะสม

6.2 มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน

6.3 มีการพัฒนาบุคลากร (ผู้บริหาร ครู และบุคลากรสนับสนุน) อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (สพฐ.13) (สมศ.11.3)

ตัวบ่งชี้

- 7.1 มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
- 7.2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม
- 7.3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาโรงเรียน
- 7.4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- 7.5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล

มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สพฐ.13) (สมศ.11.3)

ตัวบ่งชี้

- 8.1 มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น
- 8.2 มีรายวิชาให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจอย่างหลากหลาย
- 8.3 มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองและความถนัดและความสามารถของผู้เรียน
- 8.4 มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 8.5 มีการจัดระบบการบันทึกการรายงานผลการส่งต่อข้อมูลของผู้เรียน
- 8.6 มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนและนำผลไปปรับปรุงสอนอยู่เสมอ
- 8.7 มีการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน
- 8.8 ดำเนินการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ติดตามผลและใช้ผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

มาตรฐานที่ 9 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย (สพฐ.13) (สมศ.11.3)

ตัวบ่งชี้

- 9.1 มีการจัดและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเข้มแข็งและทั่วถึง
- 9.2 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถทางวิชาการและความคิดสร้างของผู้เรียน

9.3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถพิเศษและความถนัดของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

9.4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม

9.5 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ/ดนตรี/นาฏศิลป์/กีฬาและนันทนาการ

9.6 มีการจัดกิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย

9.7 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ (สพฐ.16) (สมศ.12.1)

ตัวบ่งชี้

10.1 มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม

10.2 มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

10.3 มีการใช้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

10.4 มีการจัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดพื้นที่สีเขียวและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอและอยู่ในสภาพการใช้การได้ดี

10.5 มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น (สพฐ.17)

ตัวบ่งชี้

11.1 มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

11.2 มีการสนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้านองค์กรทางศาสนาและสถาบันวิชาการเพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน (สพฐ.18) (สมศ.14)

ตัวบ่งชี้

12.1 มีการจัดเป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และบริการชุมชน

12.2 มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา (สพฐ.12.3) (สมศ.11.4)

ตัวบ่งชี้

- 13.1 มีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 13.2 มีการพัฒนาการศึกษา
- 13.3 มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 13.4 มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 13.5 มีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 13.6 มีการประเมินคุณภาพสถานศึกษา
- 13.7 มีการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 13.8 มีการผดุงระบบคุณภาพการศึกษา

3. มาตรฐานด้านผลผลิต (ผู้เรียน) (มีจำนวน 11 มาตรฐาน 42 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐาน14 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (สพฐ.1) (สมศ.1)

ตัวบ่งชี้

- 14.1 มีวินัยมีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของ ศาสนาที่ตนนับถือ
- 14.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 14.3 มีความกตัญญูกตเวทิต
- 14.4 มีเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม
- 14.5 ประหยัดและรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า
- 14.6 นิยมไทยเห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยภูมิใจใน วัฒนธรรมและความเป็นไทย

มาตรฐาน 15 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม (สพฐ.2) (สมศ.1.5)

ตัวบ่งชี้

- 15.1 รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงผลกระทบต่อตนเองและ สังคมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม
- 15.2 เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมกิจกรรม/โครงการอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม

มาตรฐาน 16 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานรักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้

- 16.1 มีทักษะในการจัดการและทำงานให้สำเร็จ
- 16.2 พากเพียรพยายาม ขยัน อดทนละเอียดรอบคอบในการทำงาน
- 16.3 ทำงานอย่างมีความสุขพัฒนางานและภูมิใจในผลงานของตนเอง
- 16.4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- 16.5 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ

มาตรฐาน 17 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์มีจิตวิญญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง คิดแบบองค์รวมทั้งระบบและวิสัยทัศน์ (สพฐ.4) (สมศ.4)

ตัวบ่งชี้

- 17.1 สามารถเปรียบเทียบ วิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปเป็นความคิดรวบยอด
- 17.2 สามารถคาดการณ์ กำหนดเป้าหมายและแนวทางการตัดสินใจได้
- 17.3 ประเมินและเลือกแนวทางการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างมีสติ
- 17.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดแบบองค์รวมทั้งระบบและมี

จินตนาการ

มาตรฐาน 18 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (สพฐ.5) (สมศ.5)

ตัวบ่งชี้

- 18.1 มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์
- 18.2 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่าง ๆ
- 18.3 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศตามช่วงชั้นที่เหมาะสม
- 18.4 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

มาตรฐาน 19 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (สพฐ.6) (สมศ.6)

ตัวบ่งชี้

- 19.1 มีนิสัยรักการอ่านรู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผลสนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รอบตัว

19.2 มีวิธีการเรียนรู้ของตนเอง สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นและสนุกกับการเรียนรู้

19.3 สามารถใช้ห้องสมุดใช้แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา

มาตรฐาน 20 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี (สพฐ.7)
(สมศ.2)

ตัวบ่งชี้

20.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

20.2 มีน้ำหนักส่วนสูงและมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์

20.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรงโรคร้าย และอุบัติเหตุ

20.4 มีความมั่นใจกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและให้เกียรติผู้อื่น

20.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนครูและขอขมาโรงเรียน

มาตรฐาน 21 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะดนตรีและกีฬา

ตัวบ่งชี้

21.1 ชื่นชมร่วมกิจกรรมและมีผลงานด้านศิลปะ

21.2 ชื่นชม ร่วมกิจกรรมและมีผลงานด้านดนตรี/นาฏศิลป์

21.3 ชื่นชม ร่วมกิจกรรมและมีผลงานด้านกีฬา/นันทนาการ

มาตรฐาน 22 ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชนสังคมและปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้

22.1 เคารพและเทิดทูนชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

22.2 เคารพในสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่นรักษาสิทธิ เสรีภาพของตนเอง และมีความเป็นประชาธิปไตย

22.3 รู้และปฏิบัติตามกฎหมาย สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

22.4 เคารพและปฏิบัติตามคำสั่งสอนคำแนะนำของพ่อ แม่ ครู ญาติ และผู้ใหญ่

22.5 รู้จักท้องถิ่นรักและร่วมพัฒนาท้องถิ่น

มาตรฐาน 23 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

ตัวบ่งชี้

23.1 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจ ยอมรับความรู้ ความสามารถทักษะด้านวิชาการ การกีฬา ความมีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

23.2 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในความประพฤติการปฏิบัติตนตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา และครู

23.3 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนการช่วยเหลือด้านอื่น ๆ แก่ชุมชนและส่วนรวม

มาตรฐาน 24 สถานศึกษามีมาตรฐานเป็นที่พึงพอใจและยอมรับโดยผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา (สมศ.12)

ตัวบ่งชี้

24.1 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการให้บริการสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์วิชาการและอื่น ๆ ของสถานศึกษาแก่ชุมชน

24.2 ผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาและให้การสนับสนุนทรัพยากรปัจจัยต่าง ๆ ในการจัดและพัฒนาการศึกษา

จากการศึกษามาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2553 สรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2553 ประกอบด้วย 3 ด้าน 24 มาตรฐาน 106 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ คือ

ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา ประกอบด้วย 8 มาตรฐาน 40 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านผลผลิต ประกอบด้วย 11 มาตรฐาน 42 ตัวบ่งชี้

5.4 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2557

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2557 ไว้ 3 ด้าน 16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2557 : 4-11)

1. มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา (จำนวน 3 มาตรฐาน 17 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐานที่ 1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

- 1.1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 1.2 ครูมีความรู้ความเข้าใจปรัชญา หลักการและจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.3 ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 1.4 ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และนำไปจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.5 ครูบริหารจัดการชั้นเรียนที่สร้างวินัยเชิงบวก
- 1.6 ครูมีความสามารถในการแสวงหาสื่อและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
- 1.7 ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- 1.8 ครูมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 1.9 ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม
- 1.10 ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้

- 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานอย่างมี

คุณภาพ

มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียน มีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้

3.1 สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัสดุ ครุภัณฑ์ เพียงพอ อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ถูกสุขลักษณะ สะอาด สวยงาม

3.2 สถานศึกษามีการบริหารความเสี่ยง มีมาตรการป้องกันการบาดเจ็บและสร้างเสริมความปลอดภัย

3.3 สถานศึกษามีการระดมงบประมาณและทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาและพัฒนาบุคลากร

3.4 สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา

2. มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา (จำนวน 5 มาตรฐาน 23 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ตัวบ่งชี้

4.1 สถานศึกษากระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา

4.2 สถานศึกษาบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม

4.3 คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา

4.4 สถานศึกษาบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์

4.5 สถานศึกษาตรวจสอบและถ่วงดุลการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

5.1 สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน และบริบทของท้องถิ่น สู่ประชาคมอาเซียน

5.2 สถานศึกษาส่งเสริม กำกับดูแลให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 สถานศึกษาส่งเสริมการผลิต การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ พัฒนานวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

5.4 สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

5.5 สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

5.6 สถานศึกษานิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตัวบ่งชี้

6.1 สถานศึกษาจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา และแลกเปลี่ยน เชื่อมโยงการจัดกิจกรรม

6.2 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ตัวบ่งชี้

7.1 สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษา

7.2 สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่เน้น
คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

7.3 สถานศึกษาจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

7.4 สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

7.5 สถานศึกษาจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

7.6 สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐาน
การศึกษา

7.7 สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ
ภายใน

7.8 สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูป
การศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

ตัวบ่งชี้

8.1 สถานศึกษาจัดโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตามนโยบาย
เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

8.2 สถานศึกษาดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายในการยกระดับ
คุณภาพ รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา

3. มาตรฐานด้านผลผลิตทางการศึกษา (จำนวน 8 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้)

**มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
ตัวบ่งชี้**

- 9.1 มีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของ
ศาสนาที่ตนนับถือ
- 9.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 9.3 มีความกตัญญูกตเวทิต
- 9.4 มีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละเพื่อส่วนรวมและมีจิต
สาธารณะ
- 9.5 ประหยัด และรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตนและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า
- 9.6 นิยมไทย เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิใจใน
วัฒนธรรมและความเป็นไทย
- 9.7 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- 9.8 เป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระ
มหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

**มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีความรู้และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรประชาคม
อาเซียน**

ตัวบ่งชี้

- 10.1 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรเป็นไป
ตามเกณฑ์
- 10.2 ผู้เรียนมีความรู้ มีความเข้าใจ ตระหนักและรับผิดชอบร่วมใน
ฐานะพลเมืองอาเซียน
- 10.3 ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย และภูมิปัญญาอาเซียน
- 10.4 ผู้เรียนมีทักษะ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ ภาษา
เพื่อนบ้าน และทักษะอาชีพ

**มาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงาน
ร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต**

ตัวบ่งชี้

11.1 มีทักษะในการจัดการและทำงานด้วยความพากเพียรพยายาม
ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบ จนกระทั่งงานสำเร็จ

11.2 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

11.3 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตน
สนใจ

มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดและอยู่ร่วมกันในสังคมได้
อย่างมีความสุข

ตัวบ่งชี้

12.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด

12.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกันในสังคมได้
อย่างมีความสุข

มาตรฐานที่ 13 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการ
เรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้

13.1 ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

13.2 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ 14 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขกายภาพ สุขภาพจิตที่ดี และมี
สุนทรียภาพ

ตัวบ่งชี้

14.1 ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทาง
กายตามเกณฑ์มาตรฐาน

14.2 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงภาวะที่เสี่ยงต่อ
โรคร้าย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ

14.3 ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกและมี
มนุษยสัมพันธ์ที่ดี

14.4 ผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น

ตัวบ่งชี้

15.1 สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์
และวัตถุประสงค์ ปรากฏเป็นอัตลักษณ์ของผู้เรียน

15.2 สถานศึกษาบรรลุผลการพัฒนา ปรากฏเป็นเอกลักษณ์ของ
สถานศึกษา

มาตรฐานที่ 16 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ
ของผู้ปกครองและชุมชน

ตัวบ่งชี้

16.1 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของผู้เรียน

16.2 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อครู

16.3 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา

16.4 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อสถานศึกษา

จากการศึกษามาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2557 สรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2557 ประกอบด้วย 3 ด้าน มี 16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 17

ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 มาตรฐาน

23 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านผลผลิตทางการศึกษา ประกอบด้วย 8 มาตรฐาน 30

ตัวบ่งชี้

5.5 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม

เป็นการเทียบเคียงเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก
ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2554 : 5 -11)

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม จำแนกเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ 1)
มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) ตัวบ่งชี้
ของการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม
รายละเอียด ดังนี้

1. มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 68-70) ได้พัฒนา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอกและเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานตามเป้าหมายที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทั้งหมด 14 มาตรฐาน 60 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ คือ

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้

- 1.1 ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ
- 1.2 ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 ผู้เรียนมีความกตัญญูกตเวทิต
- 1.4 ผู้เรียนมีความเมตตากรุณาโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และไม่เห็นแก่ตัว
- 1.5 ผู้เรียนมีความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- 1.6 ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้

- 2.1 ผู้เรียนรู้จักดูแลสุขภาพ สุขนิสัยและออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- 2.2 ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
- 2.3 ผู้เรียนไม่เสพหรือแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งเสพติดและสิ่งมอม
- 2.4 ผู้เรียนร่าเริงแจ่มใสมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนครูและผู้อื่นและ

เมหาหลีกเลี่ยงภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรงโรคร้ายและอุบัติเหตุรวมทั้งปัญหาทางเพศ

ชอบมาโรงเรียน

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา ตัวบ่งชี้

- 3.1 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ
- 3.2 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านดนตรี /นาฏศิลป์โดย
- 3.3 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา /นันทนาการ

ไม่ขัดกับศาสนา

3.4 ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่งดงามของท้องถิ่นของไทย

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์มีวิจารณ์ญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

ตัวบ่งชี้

4.1 ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอดคิดสร้างเป็นระบบและมีการคิดแบบองค์รวม

4.2 ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและคิดไตร่ตรอง

4.3 ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้

5.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

5.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

5.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

5.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

5.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

5.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

5.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

5.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้

6.1 ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว

6.2 ผู้เรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียนและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

6.3 ผู้เรียนสามารถใช้ห้องสมุด ใช้แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้

- 7.1 ผู้เรียนสามารถวางแผน ทำงานตามลำดับขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 7.2 ผู้เรียนรักการทำงาน สามารถปรับตัวและทำงานเป็นทีมได้
- 7.3 ผู้เรียนมีความรู้ที่ติดต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ

มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ

ตัวบ่งชี้

- 8.1 ครูมีลักษณะที่เหมาะสม
- 8.2 ครูที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป
- 8.3 ครูที่สอนตรงตามวิชาเอก/โทหรือความถนัด
- 8.4 ครูได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนตามที่คุรุสภากำหนด
- 8.5 สถานศึกษามีจำนวนครูตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

- 9.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 9.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- 9.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
- 9.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 9.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- 9.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
- 9.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 9.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ

ตัวบ่งชี้

- 10.1 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการทำงาน
- 10.2 ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มและวิสัยทัศน์

10.3 ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทาง
วิชาการ

10.4 ผู้บริหารมีการบริหารที่มีประสิทธิผลและผู้ที่เกี่ยวข้องพึงพอใจใน
การบริหาร

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงาน
อย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

ตัวบ่งชี้

11.1 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารและระบบ
การบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูงปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

11.2 สถานศึกษามีการบริหารเชิงกลยุทธ์

11.3 สถานศึกษามีการบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมและมีการ
ตรวจสอบถ่วงดุล

11.4 สถานศึกษามีระบบและดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นไป
ตามกฎกระทรวง

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

12.1 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

12.2 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ

12.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อ
การเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้

13.1 สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหาสาระการเรียนรู้ระดับสากล
ระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความต้องการของ
ผู้เรียนและท้องถิ่น

13.2 สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการ
เรียนรู้

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน
ในการพัฒนาการศึกษา

ตัวบ่งชี้

14.1 สถานศึกษามีระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

14.2 สถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่ามาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับ ชาติรี สำราญ (2544 : 29) ได้กล่าวว่ามาตรฐานการศึกษาที่เขียนไว้หรือวางไว้แล้วแต่มีเป้าหมายมุ่งที่จะประกันคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ

1. ประกันว่าผู้เรียนต้องสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้
2. ประกันว่าผู้เรียนต้องได้เรียนเนื้อหาครบถ้วนทั้งความรู้และคุณธรรม
3. ประกันว่าครูจะต้องอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จนเกิดการเรียนรู้
4. ประกันว่าผู้บริหารจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา

5.6 ตัวบ่งชี้ของการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม

การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดตัวบ่งชี้ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 38 ซึ่งกำหนดให้ สมศ. ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา
2. มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา
3. มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน

การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2544 - 2558) ระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ประเมินมาตรฐานตามกฎกระทรวง ฯ ประกอบด้วย 3 กลุ่มตัวบ่งชี้ คือ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน (8 ตัวบ่งชี้) กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ (2 ตัวบ่งชี้) และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม (2 ตัวบ่งชี้) มีจำนวนรวมทั้งหมด 12 ตัวบ่งชี้ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้และมาตรฐานตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการศึกษาตามกฎกระทรวงฯ
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน	1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	มาตรฐานที่ 1 ผลการจัดการศึกษา
	2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	
	3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	
	4. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน	5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	มาตรฐานที่ 3 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
	6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	
	7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	
	8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด	
กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์	9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ผลการจัดการศึกษา	มาตรฐานที่ 1 ผลการจัดการศึกษา
10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลการจัดการศึกษา		

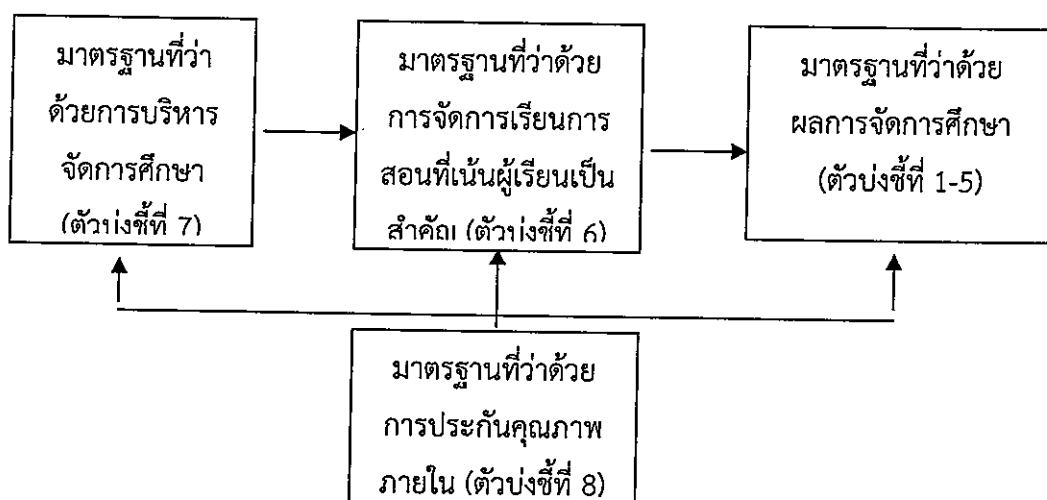
กลุ่มตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการศึกษา ตามกฎกระทรวงฯ
กลุ่มตัวบ่งชี้ มาตรการ ส่งเสริม	11. ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาท ของสถานศึกษา	มาตรฐานที่ 1 ผลการ จัดการศึกษา
	12. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับ มาตรฐาน รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่ สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2554 : 11)

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่ทุกสถานศึกษาต้องมีและปฏิบัติได้ซึ่งสามารถชี้ผลลัพธ์และผลกระทบได้ดีและมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิต ตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษารวมถึงความสำเร็จตาม จุดเน้นและจุดเด่นที่ผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษาโดยได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงาน ของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันชี้แนะ ป้องกันและแก้ไข ปัญหาสังคมตามนโยบายของรัฐซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคม อาทิ การรักษาดี การบำรุงศาสนาและเทิดทูน พระมหากษัตริย์ การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การน้อมนำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติเป็นแบบอย่าง การสร้างสังคมสันติสุขและความปลอดภัย การส่งเสริมความร่วมมือในกรอบประชาคมอาเซียน การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน เศรษฐกิจ สุขภาพ ค่านิยม จิตสาธารณะและความประหยักรวมทั้งกลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานมีความ สอดคล้องกับมาตรฐานตามกฎกระทรวง ฯ โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ต่าง ๆ ในลักษณะห่วงโซ่แห่งคุณภาพ ดังแผนภาพที่ 7 ดังนี้

แผนภาพที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานและตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ในลักษณะห่วงโซ่แห่งคุณภาพ
ที่มา : จิรภา เขียนพิมาย (2556 : 19)

จากการศึกษามาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบ 3 สรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม จำแนกเป็น 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

1) มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 14 มาตรฐาน 60 ตัวบ่งชี้

2) ตัวบ่งชี้ของการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ประกอบด้วย

2.1) มาตรฐานที่วัดด้วยผลการจัดการศึกษาในระดับและประเภทการศึกษา

2.2) มาตรฐานที่วัดด้วยการบริหารจัดการศึกษา

2.3) มาตรฐานที่วัดด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.4) มาตรฐานที่วัดด้วยการประกันคุณภาพภายใน

5.7 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสี่ (ฉบับร่าง) (ฉบับประกาศใช้ 8 พฤศจิกายน 2556. www.onesqa.or.th/onesqa/th/download/index.php : สืบค้น 8 พฤษภาคม 2557)

การประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ (พ.ศ. 2549 - 2563) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเมินมาตรฐานตามกฎกระทรวง ฯ ประกอบด้วย 7 ด้านคือ 1) ด้านคุณภาพศิษย์ (4 ตัวบ่งชี้) 2) ด้านคุณภาพครู/อาจารย์ (4 ตัวบ่งชี้) 3) ด้านการบริหารและธรรมาภิบาลของสถานศึกษา (4 ตัวบ่งชี้) 4) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน/สังคม (2 ตัวบ่งชี้) 5) ด้านการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม (2 ตัวบ่งชี้) 6) ด้านอัตลักษณ์/เอกลักษณ์ (2 ตัวบ่งชี้) 7) ด้านมาตรการ ส่งเสริม (2 ตัวบ่งชี้) มีจำนวนรวมทั้งหมด 20 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. ด้านคุณภาพศิษย์

ตัวบ่งชี้

- 1.1 ผู้เรียนเป็นคนดี
- 1.2 ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร
- 1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด
- 1.4 ผู้เรียนมีทักษะชีวิต

2. ด้านคุณภาพครู/อาจารย์

ตัวบ่งชี้

- 2.1 ครู/อาจารย์เป็นคนดี มีความสามารถ
- 2.2 ครู/อาจารย์สร้างสรรค์ห้องเรียน/แหล่งเรียนรู้คุณภาพ
- 2.3 ครู/อาจารย์มีผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์
- 2.4 ครู/อาจารย์ได้รับการเพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์

3. ด้านการบริหารและธรรมาภิบาลของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้

- 3.1 การดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
- 3.2 การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา
- 3.3 การบริหารความเสี่ยง
- 3.4 การพัฒนานุเคราะห์สายสนับสนุน

4. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน/สังคม

ตัวบ่งชี้

- 4.1 การให้ความร่วมมือกับชุมชน/สังคมที่ส่งผลต่อสถานศึกษา
- 4.2 การให้ความร่วมมือที่ส่งผลต่อชุมชน/สังคม

5. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้

5.1 การส่งเสริมสนับสนุนศิลปะและวัฒนธรรม

5.2 การพัฒนาสุนทรียภาพ

6. ด้านอัตลักษณ์/เอกลักษณ์

ตัวบ่งชี้

6.1 อัตลักษณ์ผู้เรียน

6.2 เอกลักษณ์สถานศึกษา

7. ด้านมาตรฐานส่งเสริม

ตัวบ่งชี้

7.1 มาตรการส่งเสริม (ภายในสถานศึกษา)

7.2 มาตรการส่งเสริม (ภายนอกสถานศึกษา)

จากการศึกษามาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสี่ (ฉบับร่าง) สรุปได้ว่า
มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน
คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสี่ ประกอบด้วย 7 ด้าน 20 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านคุณภาพศิษย์ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพครู/อาจารย์ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 3 ด้านการบริหารและธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ตัว

บ่งชี้

ด้านที่ 4 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน/สังคม ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 5 ด้านการดำเนินงานศิลปะและวัฒนธรรม ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 6 ด้านอัตลักษณ์/เอกลักษณ์ ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 7 ด้านมาตรฐานส่งเสริม ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้

5.8 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

พ.ศ. 2546

ตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120 ตอนที่ 74ก ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2546
ประกาศใช้ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา
พ.ศ. 2546 ดังนี้ (กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546. 2546 : 1-4)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 47 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

1. กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับแก่สถานศึกษาตามมาตรา 18 (2) แห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หมวด 1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2. ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจาก สถานศึกษาเพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐาน การศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการ บริหารการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผลัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินการตามวรรคสอง ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด

หมวด 2 หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

3. ให้สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

4. ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา โดยให้มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

4.1 กำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา

- 4.2 กำกับ ติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 4.3 เสนอสถานศึกษาแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวน และรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. ให้สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
6. ให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. ให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงหลักและครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้
- 7.1 เป็นแผนที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา และความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ
- 7.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม
- 7.3 กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
- 7.4 กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
- 7.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินการที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 7.6 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 7.7 กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
8. ให้สถานศึกษาดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
9. ให้คณะบุคคลตามข้อ 4 (3) ดำเนินการตรวจสอบ ทบทวน และรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม โดยให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

10. ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วยกระบวนการและวิธีการที่ได้มาตรฐาน

11. ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมหลักฐานข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 11 เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน

12. ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

12.1 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

12.2 จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ในวิชาแกนหลักของสถานศึกษาร่วมกันเป็นรายปีหรือเป็นรายภาค

12.3 จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยกระบวนการและวิธีการที่ได้มาตรฐาน

13. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และรายงานผลให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบ

14. ให้หน่วยงานต้นสังกัดศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำกับ สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลและผดุงประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

15. ในวาระเริ่มแรก ที่ยังมีได้มีการจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้บรรดาอำนาจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นอำนาจของหน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด

จากการศึกษากฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2546 สรุปสาระสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในได้ดังนี้ จากหมวด 1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ข้อ 2 ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการ

ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคน จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่าง เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของ การบริหารการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

5.9 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

พ.ศ. 2553

ตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 127 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 2 เมษายน 2553 ประกาศใช้ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ดังนี้ (กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 (2553 : 1-13)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 47 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติ บางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

การประเมินคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากร ของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายนอก หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัด การศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่ง กระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ ประเมินภายนอก

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการติดตาม ตรวจสอบ ความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงาน การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่ คุณภาพ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การ จัดระบบ และโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้ เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วม กันของทุกคน

หมวด 1 บททั่วไป

3) ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ พัฒนา มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย

- (1) การประเมินคุณภาพภายใน
- (2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- (3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4) ระบบการประกันคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานและมุ่งพัฒนา คุณภาพ การศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย

- (1) การประเมินคุณภาพภายนอก
- (2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5) ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและการ มีส่วนร่วมของชุมชน

6) ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณา และเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชน

7) สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ส่วนที่ 1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน

8) การประกันคุณภาพภายในที่กำหนดในส่วนนี้ ให้ใช้บังคับแก่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ไม่รวมถึงการจัดการอาชีวศึกษา

9) ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน" ประกอบด้วย

(1) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (3) ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการ

(2) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรองประธานกรรมการ

(3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษา หรือการประเมินการจัดการศึกษา จำนวนไม่เกินเก้าคนเป็นกรรมการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากบุคคลที่ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน

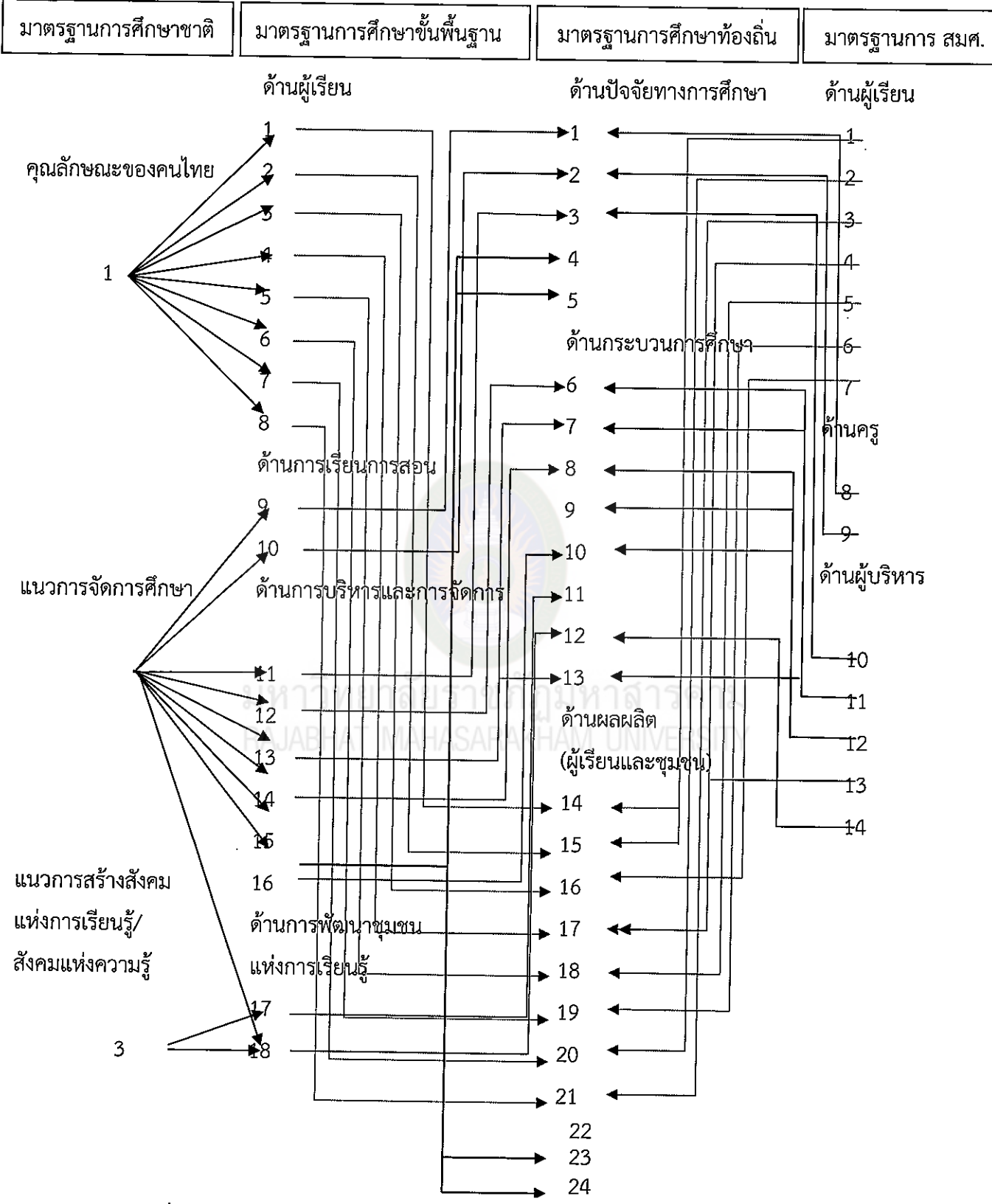
จากการศึกษากฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 สรุปสาระสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายใน จากหมวด 2 (14) ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการ ดังนี้ คือ

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น มาตรฐานประเมินคุณภาพภายนอก ศึกษากฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ตลอดจนศึกษาแนวคิดหลักการจากนักวิชาการหลายท่านจะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาจะมีโครงสร้างความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาสอดคล้องไปสู่แนวทางปฏิบัติคล้ายๆกัน ผู้วิจัยได้นำเสนอ (อปท. 2549 : 17) ในรูปแบบภูมิที่ 7 ความสัมพันธ์โครงสร้างมาตรฐาน การศึกษาหลายๆหน่วยงาน ดังนี้ คือ

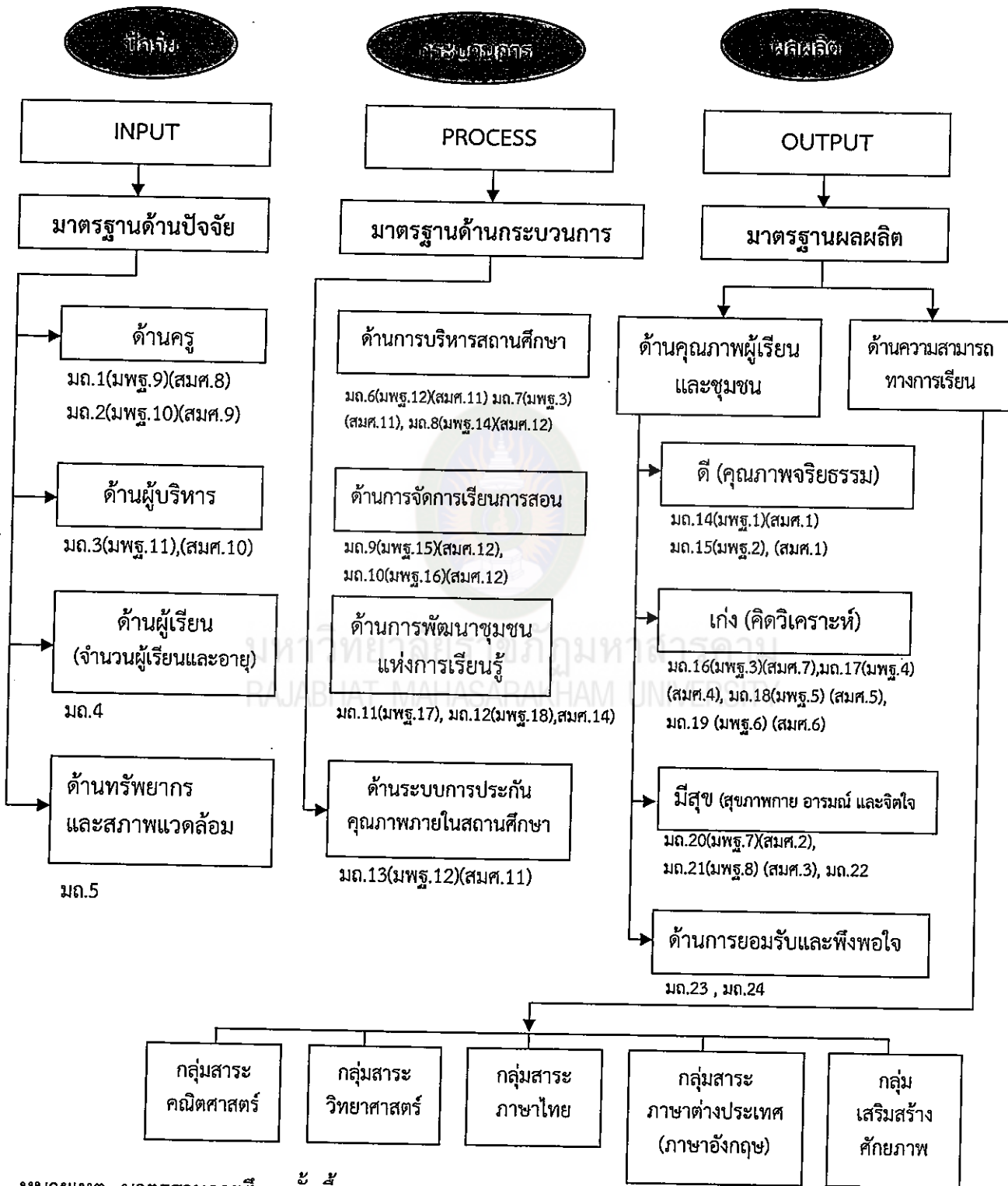
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภาพที่ 8 ความสัมพันธ์โครงสร้างมาตรฐานการศึกษาชาติ : มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน: มาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น : สมศ.
 ที่มา : การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2549 : 17)

แผนภาพโครงสร้างการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

โครงสร้างการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หมายเหตุ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แผนภาพที่ 9 โครงสร้างการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดอปท. 2549 : 14)

จากแผนภูมิโครงสร้างการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะเห็นได้ว่าโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติโดยให้สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อเตรียมเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการศึกษา การนำทรัพยากรทางการศึกษามาดำเนินการบริหารจัดการให้เกิดผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณลักษณะที่สมบูรณ์และชุมชนมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับเป็นมาตรการในการตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดนโยบายการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับท้องถิ่นและระดับชาติเพื่อรองรับการประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

ดังนั้นในการศึกษาการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ระบบประกันคุณภาพทางการศึกษาจากกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แนวคิดจากนักวิชาการหลายท่าน จะเห็นได้ว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการศึกษาทุกๆด้านไม่ว่าด้านปัจจัยทางการศึกษา ด้านกระบวนการทางการศึกษาและด้านผลผลิตทางการศึกษาอันจะนำไปสู่แนวทางปฏิบัติคล้ายๆกันอย่างมีคุณภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการศึกษาจึงได้นำมาเป็นกรอบในการศึกษาในครั้งนี้

6. แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาไว้ อาทิ

วันทยา วงศ์ศิลปะภิรมย์ และคณะ (2545 : 9-10) ได้กล่าวถึงแนวทางสำคัญในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาที่ดี คือ

1. การมีส่วนร่วม (Participation) โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม

2. การเสริมพลัง (Empowerment) โดยการสร้างความรู้ ทักษะและความมั่นใจให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. การกระจายอำนาจ (Decentralization)

4. การสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบในพันธภาระ (Accountability)

5. การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement)

สำนักงานทดสอบการศึกษา (2545 : 45) ได้กล่าวถึงแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาว่าการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาที่ช่วยสร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่า ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยมีแนวคิดหลักดังนี้

1. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (Child-Centred Development)

2. การใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหารจัดการ (School-Based Management SBM)

3. การมีส่วนร่วมและการร่วมคิดร่วมทำ (Participation and Collaboration) เป็นแนวความคิด ที่มุ่งให้การศึกษาเป็นแหล่งของสาธารณชนที่ทุกส่วนของสังคม ต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในการดำเนินการ

4. การกระจายอำนาจทางการศึกษา (Decentralization of Education) เป็นแนวคิด ที่มุ่งกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษา (Stakeholders)

5. การแสดงความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ (Accountability) เป็นแนวความคิด ที่มุ่งให้ สถานศึกษาแสดงความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษา (Authorities)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 3 -4) ได้กล่าวถึงแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) ว่าเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและสร้างความมั่นใจ (Assure) ได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนดผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและที่สังคมต้องการซึ่งหลักการในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาดังต่อไปนี้

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหาร

2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation)
3. การแสดงภาระความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability)

ศิริ ถีอาสนา (2549 : 57) ได้กล่าวถึงความสำคัญของประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ว่า หลักสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน และถือว่าการประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

อัมมาร สยามวาลา : เว็บไซต์ ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยในปัจจุบันยังคงมุ่งเน้นการผลิตคนให้รับใช้สังคมเท่านั้นเนื่องจากหลักสูตรที่จัดทำออกมาไม่ได้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชนบท ทำให้คนเหล่านั้นก้าวจากสังคมชนบทไปตั้งหลักแหล่งในสังคมเมืองแทนที่จะกลับไปพัฒนาท้องถิ่นตนเอง

แผนพัฒนาสามปี อบจ.มค. (2556-2558 : 46) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น ประกอบด้วย 1)การพัฒนาคุณภาพและบริหารจัดการการศึกษารวมถึงการบริการทางการศึกษาท้องถิ่น 2)การพัฒนาผู้เรียนและครูสอน รวมถึงบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่นและ 3)การสนับสนุนงานวิชาการและกิจกรรมทางการศึกษาท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดและสถานศึกษาอื่นในท้องถิ่นเท่าที่กฎหมายกำหนดเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก สนับสนุนและส่งเสริมผลงานทางวิชาการหรือกิจกรรมทางการศึกษา รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกและสร้างค่านิยมทางวัฒนธรรม คุณธรรมและจริยธรรมที่ดิดามให้แก่ นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และประชาชนทั่วไป

จากการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นภารกิจของสถานศึกษาที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการภายใต้หลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารและครูต้องตระหนักถึงเป้าหมายคือผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ

สถานศึกษา สถานศึกษาต้องแสดงความรับผิดชอบที่จะต้องวางแผนในการควบคุม ตรวจสอบ ประเมินทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การจัดการศึกษาของประเทศที่มีการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่เป็นเลิศ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากผู้รู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศต่างๆที่มีความเป็นเลิศทางด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบทางด้านการศึกษาของประเทศที่มีการจัดการศึกษาเป็นเลิศมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้ คือ

1. ประเทศนิวซีแลนด์

ตามแนวคิดของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศนิวซีแลนด์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553 : 29-33) ได้สรุปไว้ว่า ประเทศนิวซีแลนด์กำหนดเป้าหมายการศึกษาของชาติเป็นมาตรฐานการศึกษาของชาติในระดับนโยบายที่กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งออกโดยกฎหมายการศึกษา ค.ศ.1989 โดยระบุว่า กฎ ข้อบังคับ ในการดำเนินงานของโรงเรียนต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตรของชาติ (National Curriculum Objectives) และสอดคล้องกับแนวปฏิบัติการศึกษาของชาติ (National Education Guideline) ซึ่งจะกำหนดโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป ซึ่งมีการจัดการศึกษาตามโครงสร้าง ดังนี้

1.1 โครงสร้างการบริหารการศึกษานิวซีแลนด์

เป็นโครงสร้างของการกระจายอำนาจการศึกษาลงสู่สถานศึกษา จึงมีการบริหารเพียง 2 ระดับ คือ

1.1.1 ระดับกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ให้คำปรึกษารัฐบาลในการกำหนดนโยบายการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งแนบนโยบายการศึกษาของรัฐสู่การปฏิบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (Minister of Education) ทำหน้าที่วางนโยบาย โดยนโยบายที่กำหนดขึ้นจะมีหน่วยงาน 3 หน่วยเป็นแกนนำในการปฏิบัติการโดยเป็นหน่วยที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education) สำนักงานรับรองคุณสมบัติการศึกษาแห่งนิวซีแลนด์ (New Zealand Qualification Authority) และสภาครูนิวซีแลนด์ (New Zealand Teachers Council)

1.1.2 ระดับสถานศึกษา โดยมีสำนักงานตรวจสอบการศึกษา (Education Review Office : ERO) เป็นหน่วยงานอิสระขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการประเมินโรงเรียนและรายงานต่อสาธารณชนและต่อรัฐสภา

1.2 เป้าหมายและนโยบายการศึกษาของชาติ

นโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ คือ เป้าหมายการศึกษาของชาติ (National Education Goal) ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติด้วยแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาของชาติ (National Education Guidelines) ที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายการศึกษา ค.ศ.1989 นับเป็นการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับโรงเรียน) ที่กำหนดว่า “ให้มีการกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่พึงประสงค์ของระบบการศึกษาในโรงเรียน” โดยรัฐบาล ได้กำหนดเป้าหมายการศึกษาของชาติไว้ 10 ข้อดังนี้

1. ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีมาตรฐานสูงสุด จากการดำเนินงานการที่ให้นักเรียนทุกคนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ และพัฒนาคุณลักษณะที่จะเป็นพลเมืองดีของชาติ
2. ให้โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันสำหรับชาวนิวซีแลนด์ทุกคน และลดช่องว่างทางผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนในกลุ่มต่างๆ
3. พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ที่จำเป็นสำหรับชาวนิวซีแลนด์ เพื่อที่จะสามารถต่อสู้อยู่ในโลกสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา
4. สร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็กสำหรับการเรียนรู้ในอนาคตโดยมีการดำเนินการให้พ่อแม่ ผู้ปกครองให้การสนับสนุนและมีบทบาทสำคัญในการเป็นครูคนแรกของเด็ก
5. ให้มีการศึกษาที่หลากหลายบนพื้นฐานของหลักสูตรที่ครอบคลุมการเรียนรู้ที่สำคัญอย่างสมดุล โดยเน้นที่ให้มีความรู้และทักษะสูงในด้านการรู้หนังสือ (Literacy) ด้านคณิตศาสตร์ (Numeracy) ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
6. ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์เป็นเลิศโดยการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน ติดตามพัฒนาการของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และวางแผนการสอนให้ตรงตามความต้องการของแต่ละคน
7. ให้การสนับสนุนแก่เด็กที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นประสบความสำเร็จในการเรียน
8. ให้นักเรียนได้รับการศึกษาจากระบบการศึกษาที่ได้มาตรฐานในระดับชาติและ ระดับนานาชาติ และส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการเรียนในระดับสูงขึ้น

9. สนับสนุนให้นักเรียนเมารีประสบความสำเร็จในการเรียนในจำนวนมาก
ขึ้นผ่าน โครงการส่งเสริมต่าง ๆ

10. ให้ความสำคัญกับความหลากหลายของเชื้อชาติและวัฒนธรรมของชาว
นิวซีแลนด์

ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประเทศนิวซีแลนด์ กฎหมายให้เด็กเรียนภาค
บังคับถึงมัธยมต้น เทศบาลเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ผู้ปกครองอาจเลือกที่จะจัดการศึกษาเอง
โดยไม่ส่งเด็กเข้าโรงเรียนก็ได้ นักเรียนเรียนฟรี รักษาฟรี อาหารฟรี รถรับส่งฟรี และใช้หลักสูตร
แกนกลางของรัฐโดยมีเป้าหมายของการศึกษาคือ มุ่งส่งเสริมและพัฒนามนุษยธรรม คุณธรรม
และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

จากการศึกษาการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ
นิวซีแลนด์ พอสรุปสาระสำคัญได้ว่าการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ
นิวซีแลนด์ ให้ความสำคัญของประเด็นดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทุกคนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ
2. ให้โอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกัน
3. พัฒนาคำความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็น
4. สร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก
5. ให้มีการศึกษาที่หลากหลาย เน้นทักษะด้านคณิตศาสตร์และ
วิทยาศาสตร์
6. ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์เป็นเลิศ
7. ให้การสนับสนุนแก่เด็กที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ
8. ให้นักเรียนได้รับการศึกษาจากระบบการศึกษาที่ได้มาตรฐานใน

ระดับชาติและระดับนานาชาติ

9. สนับสนุนให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนในจำนวนมากขึ้น
10. ให้ความสำคัญกับความหลากหลายของเชื้อชาติ

2. ประเทศฟินแลนด์

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
ประเทศฟินแลนด์ไว้หลายท่าน แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวคิดของรอสส์ มกรมณี (2553 :
54-55) ซึ่งได้สรุปสาระสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสาธารณรัฐฟินแลนด์ไว้ ดังนี้
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสาธารณรัฐฟินแลนด์ กฎหมายให้เด็กเรียนภาคบังคับ

ถึงมัธยมต้น เทศบาลเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ผู้ปกครองอาจเลือกที่จะจัดการศึกษาเองโดยไม่ส่งเด็กเข้าโรงเรียนก็ได้ นักเรียนเรียนฟรี รักษาฟรี อาหารฟรี รถรับส่งฟรี

2.1 โครงสร้างและระบบบริหารการศึกษาของสาธารณรัฐฟินแลนด์

การศึกษาของสาธารณรัฐฟินแลนด์รับผิดชอบโดยกระทรวงศึกษาธิการ มีคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยนโยบายและประเมินผลการให้บริการการศึกษาของท้องถิ่น

2.2 เป้าหมายและนโยบายการศึกษาของชาติ

เป้าหมายของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานคือมุ่งส่งเสริมและพัฒนา มนุษยธรรม คุณธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต หลักสูตรแกนกลางของการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดโดยคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยเทศบาลและโรงเรียนร่วมกันจัดทำหลักสูตร โรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางดังกล่าว แต่วิธีการเรียนการสอนนั้น ครูเป็นผู้เลือกใช้ให้เหมาะกับเนื้อหาวิชา โดยมีการประเมินผลเพื่อเป้าหมาย 3 ประการ คือ การแนะแนว การส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะของเด็ก

จากการศึกษาการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศฟินแลนด์ สรุปสาระสำคัญได้ว่า การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศฟินแลนด์ ให้ความสำคัญของประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผู้ปกครองอาจเลือกที่จะจัดการศึกษาเองโดยไม่ส่งเด็กเข้าโรงเรียนก็ได้
2. นักเรียนเรียนฟรี รักษาฟรี อาหารฟรี รถรับส่งฟรี
3. มุ่งส่งเสริมและพัฒนา มนุษยธรรม คุณธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม
4. ฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
5. วิธีการสอน ครูเป็นผู้เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

3. ประเทศสิงคโปร์

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสิงคโปร์ไว้หลายท่าน แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวคิดของ Fogarty, R. & Pete, B. M. (2011 : 23) ได้สรุปเกี่ยวกับการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ดังนี้

รัฐบาลสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการศึกษามาก โดยถือว่าประชาชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญ และมีค่าที่สุดของประเทศ ซึ่งทุกโรงเรียนควบคุมโดยกระทรวงศึกษาธิการโดยตรง กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจจัดวางแนวทางการสอนและการประเมินผล และควบคุมให้เป็นไป

ตามที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ดำเนินการสม่ำเสมอทำให้สถานศึกษามีคุณภาพทัดเทียมกัน รัฐบาลให้การอุดหนุนด้านการศึกษาจนเสมือนกับเป็นการศึกษาแบบให้เปล่า

3.1 โครงสร้างและระบบบริหารการศึกษาของสิงคโปร์

โครงสร้างการบริหารการศึกษามี 2 ระดับ คือ ระดับชาติมีกระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่กำหนดนโยบายการศึกษาทุกระดับ และวางยุทธศาสตร์ในการนำนโยบายการศึกษาของรัฐสู่การปฏิบัติ ระดับสถานศึกษาแบ่งเป็น

1. ระดับประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษา 4-5 ปี
2. ระดับหลังมัธยมแบ่งเป็นสายสามัญ 2 ปี หรือสายอาชีวศึกษา 3 ปี
3. ระดับอุดมศึกษา

3.2 เป้าหมายและนโยบายการศึกษาของชาติ

ประเทศสิงคโปร์มีการประกาศนโยบายการศึกษาของชาติที่เรียกว่า การศึกษาของชาติ (National Education) ในการกล่าวสุนทรพจน์ของประธานาธิบดีโก้เจ็ตตง ในวันประชุมครูของสิงคโปร์ถึงความสำคัญของการกำหนดนโยบายการศึกษาชาติให้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบการดำเนินงานการศึกษา เป้าหมาย หลักการ วิธีดำเนินการแนวคิดใหม่ทางการศึกษาชาติ (National Education ย่อว่า NE) ของสิงคโปร์มีจุดเริ่มต้นที่สาระการเรียนรู้ซึ่งต้องมีการปรับปรุงวิชาสังคมศึกษา วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ประวัติศาสตร์ให้เน้นถึงการสร้างชาติ การศึกษาของชาติต้องเป็นการให้การศึกษาที่มากกว่าความรู้ในตำรา แต่เป็นการปลูกฝังจิตสำนึกของเด็กทุกคน ให้มีจิตใจชาตินิยม มีจิตใจที่เข้าใจอดีตปัจจุบันและอนาคต

จากการศึกษาการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสิงคโปร์สรุปสาระสำคัญได้ว่า การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศสิงคโปร์ ให้ความสำคัญของประเด็นดังต่อไปนี้

1. รัฐบาลให้การอุดหนุนด้านการศึกษาจนเสมือนกับเป็นการศึกษาแบบให้เปล่า
2. การศึกษาของชาติต้องเป็นการให้การศึกษาที่มากกว่าความรู้ในตำรา
3. ปลูกจิตสำนึกให้เด็กทุกคนมีจิตใจชาตินิยม เข้าใจอดีตปัจจุบันและอนาคต
4. ปรับปรุงวิชาสังคมศึกษา วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ประวัติศาสตร์ให้เน้นถึงการสร้างชาติ

4. ประเทศญี่ปุ่น

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศญี่ปุ่นไว้หลายท่าน แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวคิดของ สำนักงานการศึกษานอก

โรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการ (2555 : 9) ซึ่งได้สรุปเกี่ยวกับการศึกษาของประเทศญี่ปุ่นไว้ว่า วัฒนธรรมญี่ปุ่นสอนให้เคารพต่อสังคมและมีการสร้างแรงจูงใจให้อยู่รวมเป็นกลุ่มโดยให้รางวัลเป็นกลุ่มมากกว่าจะให้รางวัลเป็นบุคคล การศึกษาของญี่ปุ่นเน้นหนักในเรื่องความขยัน การดำนิตนเอง และอุปนิสัยการเรียนรู้ที่ดี ชาวญี่ปุ่นถูกปลูกฝังว่าการทำงานหนักและความขยันหมั่นเพียรจะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต โรงเรียนจึงอุทิศให้กับการสอนที่ศนคติ คุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อที่จะพัฒนาอุปนิสัยและมีเป้าหมายในการสร้างประชากรที่สามารถอ่านออกเขียนได้ และปรับตัวให้เข้ากับค่านิยมและวัฒนธรรมของสังคมได้

4.1 โครงสร้างและระบบบริหารการศึกษาของญี่ปุ่น

การศึกษาของญี่ปุ่นถือเป็นความรับผิดชอบระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับเมือง กระทรวงการศึกษาธิการ (MEXT) จะมีคณะวิจัยกระบวนการศึกษาคอยให้คำแนะนำและให้แนวทางแก่รัฐบาล ในอดีต "คำแนะนำ" เป็นสิ่งที่ถูกตรวจสอบอย่างรอบคอบ และหลงไปในทางที่ทำให้มีการตัดงบประมาณ อย่างไรก็ตาม การปฏิรูปการศึกษาเมื่อไม่นานมานี้ได้เพิ่มอำนาจให้กับรัฐบาลมากขึ้น MEXT จะตรวจสอบเนื้อหาในตำราเรียนให้มีมุมมองที่เป็นกลางและมีข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสมแก่การสอนนักเรียน ในอดีต MEXT ได้กำหนดเนื้อหาสูงสุดที่จะใส่ในตำราเรียนได้ แต่ปัจจุบันหลังจากปฏิรูปการศึกษา MEXT ได้กำหนดเนื้อหาขั้นต่ำที่จะต้องใส่ในตำราเรียนหลายโรงเรียนจึงใช้ตำราเรียนและตำราเสริมที่ไม่ได้รับรองโดย MEXT เพราะว่ามีเนื้อหาในตำราเรียนนั้นอยู่ในระดับต่ำซึ่งไม่สามารถทำให้เกิดความเข้าใจในวิชาอย่างลึกซึ้งได้

4.2 เป้าหมายและนโยบายการศึกษาของชาติ

หลักสูตรการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้นักเรียนได้รับการศึกษา

ขั้นพื้นฐานที่พอเหมาะ และการเรียนภาคบังคับถือเป็นการปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความเสมอภาค มีการกระจายงบประมาณไปตามโรงเรียนต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน การปฏิรูปการศึกษาในปลายทศวรรษที่ 1980 มีเป้าหมายเพื่อเน้นในเรื่องความยืดหยุ่น ความคิดสร้างสรรค์ และการเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกในสิ่งที่ตนเองชอบ แต่กระนั้นความพยายามก็บังเกิดผลเพียงน้อยนิด การคิดเชิงวิพากษ์ไม่ถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าในระบบการศึกษาญี่ปุ่น นักเรียนจะถูกสอนให้จำเนื้อหาที่พวกเขาต้องใช้สอบ ผลการเรียนที่สูงจึงไม่ได้ชีวิตหรือสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน นักเรียนที่เรียนในการศึกษาภาคบังคับจะได้รับตำราเรียนฟรี

จากการศึกษาการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศญี่ปุ่น สรุปสาระสำคัญได้ว่า การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศญี่ปุ่น ให้ความสำคัญของประเด็นดังต่อไปนี้

1. มุ่งการสอนที่ศนคติ คุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. การศึกษาเน้นความยืดหยุ่น ความคิดสร้างสรรค์ และการเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกในสิ่งที่ตนเองชอบ
3. เด็กที่เรียนการศึกษาภาคบังคับจะได้รับตำราเรียนฟรี
4. กระจายงบประมาณไปตามโรงเรียนต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน
5. นักเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พอเหมาะ
6. การศึกษาภาคบังคับเป็นการปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความเสมอภาค

5. ประเทศฮ่องกง

ตามแนวคิดของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศฮ่องกงของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553 : 38-39) ได้สรุปไว้ดังนี้

หลักสูตรการศึกษาของฮ่องกงมีปรัชญาการศึกษาของการผสมผสานความเป็นอารยธรรมตะวันตกและตะวันออกอย่างลงตัว นักปรัชญาของจีน "ขงจื้อ" เป็นตัวแทนของความลุ่มลึกวิถีชีวิต คุณค่า ศาสนาของตะวันออก ในขณะที่ "อริสโตเติล" เป็นนักปรัชญาของการตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ การแสวงหา การค้นพบ ซึ่งเป็นสาระศาสตร์ทางตะวันตก การปะทะของความลุ่มลึกของหลักปรัชญาดังกล่าวนำสู่ "สิ่งที่ดีกว่าเพื่อชาวฮ่องกง" จนนำมาสู่ปรัชญาของหลักสูตรการศึกษา เด็กฮ่องกงทุกคนจะได้รับการพัฒนาการรอบด้าน และการศึกษาตลอดชีวิต (Whole person Development & Life-Long Learning) ไปตามความสนใจ ความสามารถที่ถนัด และค่านิยมของแต่ละคนที่หลากหลายแตกต่างกันไป

5.1 โครงสร้างและระบบบริหารการศึกษาของเขตบริหารพิเศษฮ่องกง

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 ฮ่องกงถือว่าการปฏิรูปการศึกษาเป็นวาระแห่งชาติของประชาชน ของครู ผู้บริหารการศึกษา ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ฮ่องกงยกเลิกการศึกษาแบบดั้งเดิมของอังกฤษแทบทั้งหมด เข้าสู่ความเป็นนานาชาติที่เชื่อมโยงได้ทุกระบบ การศึกษาเรียนฟรี 9 ปี เปลี่ยนเป็น 12 ปี การสอบแบบ O-Level และ A-Level มาเป็นการสอบระดับชาติ 1 ครั้ง การเรียนจบปริญญาตรี 3 ปี เป็นแบบสากล 4 ปี เป็นต้น ระบบหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล หน่วยงานที่ช่วยสนับสนุนโรงเรียน แหล่งทุน งบประมาณ นวัตกรรมการศึกษา รัฐบาลจัดให้เด็กทุกคนได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ช่วยนักเรียนให้เรียนรู้ (How to learn) ผ่านการส่งเสริมให้แต่ละคนเห็นคุณค่า ทักษะคิด ค่านิยม ทักษะสำคัญ

5.2 เป้าหมายและนโยบายการศึกษาของเขตบริหารพิเศษฮ่องกง

เป้าหมายทางการศึกษาที่สำคัญในการจัดการศึกษาของฮ่องกงในปี ค.ศ. 2000 คือ การสร้างเสริมความรู้ด้วยตนเองได้ การเรียนรู้ตลอดชีวิต หลักสูตรการศึกษาของเกาะฮ่องกงมี

โครงสร้าง 8 กลุ่มสาระ หลักสูตรในระดับโรงเรียนเน้นเป้าหมาย 7 ประการสำคัญ คือ ความรับผิดชอบ อัตลักษณ์ของชาติ รักการอ่าน ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการเรียนรู้ ใส่ใจความรู้ใหม่ และการดูแลสุขภาพตนเอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลสาระสำคัญการจัดการศึกษาของประเทศที่มีความเป็นเลิศมาเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งการประกันคุณภาพภายในถือเป็นกระบวนการสำคัญขององค์กรหรือหน่วยงานและการศึกษาในประเทศไทยซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลสาระสำคัญของการจัดการศึกษาของประเทศที่มีการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่เป็นเลิศหลายประเทศทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาต้องเน้นให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีความพึงพอใจและสังคมยอมรับดังประเทศที่มีการพัฒนาทางการศึกษาที่เป็นเลิศ ดังตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญของการจัดการศึกษาของประเทศที่มีการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่เป็นเลิศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญของการจัดการศึกษาของประเทศไทยที่มีการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่เป็นเลิศ

ประเทศนิวซีแลนด์	ประเทศฟินแลนด์	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศฮ่องกง
<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนทุกคนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ 2. ให้อิทธิพลทางการศึกษาเท่าเทียมกัน 3. พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็น 4. สร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก 5. ให้มีการศึกษาที่หลากหลาย เน้นทักษะด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ 6. ให้อบรมคุณลักษณะที่เป็นเลิศ 7. ให้การสนับสนุนแก่เด็กที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ 8. ให้นักเรียนได้รับการศึกษาระบบการศึกษาที่ได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ 9. สนับสนุนให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนในจำนวนมากขึ้น 10. ให้ความสำคัญต่อความหลากหลายของเชื้อชาติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองอาจเลือกที่จะจัดการศึกษาเองโดยไม่ส่งเด็กเข้าโรงเรียนก็ได้ 2. นักเรียนเรียนฟรี รักษาฟรี อาหารฟรี ธรรับส่งฟรี 3. มุ่งส่งเสริมและพัฒนามนุษยธรรม คุณธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม 4. ฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต 5. วิธีการสอน ครูเป็นผู้เลือกให้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รัฐบาลให้การอุดหนุนด้านการศึกษาจนเสมือนกับเป็นการศึกษาแบบไร้ค่า 2. การศึกษาของชาติต้องเป็นภาระให้การศึกษาที่มากกว่าความรู้ในตำรา 3. ปู่กบจิตสำนึกให้เด็กทุกคนมีจิตโอบอ้อมอารี เข้าใจอดีตปัจจุบันและอนาคต 4. ปรับปรุงวิชาสังคมศึกษา วิชาหน้าที่พลเมือง และศีลธรรม ประวัติศาสตร์ให้นับถึงการสร้างชาติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มุ่งการลดทอนทัศนคติ คุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม 2. การศึกษานับความยืดหยุ่น ความคิดสร้างสรรค์ และการเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกในสิ่งที่ตนเองชอบ 3. เด็กที่เรียนการศึกษาภาคบังคับจะได้รับตำราเรียนฟรี 4. กระจายงบประมาณไปตามโรงเรียนต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน 5. นักเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม 6. การศึกษาภาคบังคับเป็นการปฏิบัติตนนักเรียนด้วยความเสมอภาค 	<p>ประเภทของงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดให้เด็กทุกคนได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นของการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2. เปลี่ยนการศึกษาเรียนฟรี 9 ปี เป็น 12 ปี 3. เปลี่ยนการสอบ O-Level และ A-Level มาเป็นการสอบระดับชาติ 1 ครั้ง 4. ส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนเห็นคุณค่า ทัศนคติ ค่านิยม ทักษะสำคัญ 5. เน้นเป้าหมาย 7 ประการสำคัญ คือ ความรับผิดชอบ อัตลักษณ์ของชาติ รักการอ่าน ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการเรียนรู้ ใส่ใจความรู้ใหม่ และการดูแลสภาพตนเอง

เทคนิคการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เทคนิคการวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายประเภทหลายอย่าง อาทิ งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จึงขอสรุปสาระสำคัญในการใช้แต่ละเทคนิค ดังนี้ คือ

1. การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

มีนักวิชาการหลายท่านที่ให้ความหมายของการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) ไว้สอดคล้องกัน เช่น โบร์โค (Borko. 1993 : 25) ได้กล่าวถึงการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญว่าเป็นการประเมินที่ยึดแนวทางการสอนทักษะการปฏิบัติจริงสิ่งที่ยอมรับได้เป็นการสังเกตโดยไม่มีรูปแบบการตัดสินผลเกี่ยวกับการเรียนการสอนจากการพิจารณาผลของงานมีลักษณะพิเศษเป็นการประเมินโดยยึดการตัดสินร่วมกันของผู้เชี่ยวชาญกับผู้ปฏิบัติอย่างซ้ำของผลสำเร็จของการประเมินขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะทางของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ ผนวกกับความรอบรู้อย่างกว้างขวางในการปฏิบัติเรื่องนั้น ๆ ของผู้ปฏิบัติไม่เน้นแบบแผนซับซ้อน อาจเจาะจงเลือกจากเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานสำหรับการการสรุปผลการตัดสินใจร่วมกัน ส่วน อีสเนอร์ (Eisner. 1976 : 192-193) อธิบายการประเมินหรือการตรวจสอบโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญนั้นได้ประยุกต์มโนทัศน์ของศิลปะวิจารณ์ (Art criticism) มาใช้เป็นรูปแบบของการประเมินโดยมีแนวคิดว่าการวิพากษ์วิจารณ์เป็นการใช้วิจารณ์ญาณในการบรรยายคุณภาพของสิ่งที่ศึกษา (Descriptive aspect) ตีความหมายของคุณภาพของสิ่งที่ศึกษา (Interpretive aspect) ออกมาในเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของ ผู้เชี่ยวชาญ และตัดสินคุณค่าของสิ่งนั้น (Evaluative aspect) การประเมินตามแนวทางของศิลปะวิจารณ์ ประกอบด้วยศิลปะของการรับรู้อันประณีตซึ่งเกิดจากการฝึกฝนและประสบการณ์กับศิลปะของการเปิดเผยคุณภาพของการถ่ายทอดความรู้สึกที่กลั่นกรองเกณฑ์มาตรฐานเพื่อสะท้อนคุณค่าของสิ่งนั้นออกมาได้และสยาม สุ่มงาม (2552 : 71) ได้อธิบายว่าการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เป็นรูปแบบหนึ่งของการประเมินที่มีแนวคิดเพื่อให้ ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินทำการตัดสินคุณค่าของสิ่งประเมินด้วยการใช้ศักยภาพของผู้เชี่ยวชาญเป็นหลัก นอกจากนั้นแล้วยังมุ่งเน้นการให้คุณค่าเพิ่มเติมโดยการวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่ประเมินจากทัศนะของตนเองอีกด้วย

สำหรับแนวทางการประเมินอิงผู้เชี่ยวชาญของอีสเนอร์ (Eisner. 1976-1993) ได้เสนอแนวทางการประเมินอิงผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่าการประเมินอิงผู้เชี่ยวชาญนั้นเป็นการชี้ให้เห็นถึงลักษณะพิเศษระหว่างการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และการวิพากษ์

(Educational connoisseurship and educational criticism) ว่ารูปแบบที่ประเมินจะต้องเกี่ยวข้องกับการบรรยายเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่มีความลึกซึ้งซึ่งเป็นการระบายหรือเปิดเผยความงามของสิ่งที่ประเมินออกมาสิ่งที่ประเมินออกมาเป็นคำพูด ส่วน เฮิร์ช (Hirsch, 1994 : 241) ได้สรุปว่า แนวทางการประเมินอิงผู้เชี่ยวชาญในการวิพากษ์วิจารณ์ทางการศึกษา (Educational criticism) จะทำให้ได้ประโยชน์ คือ ช่วยอธิบายวัตถุประสงค์และกระบวนการเชิงคุณภาพ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบย่อยและองค์ประกอบใหญ่ของเรื่องหนึ่งซึ่ง สะท้อนการหยั่งรู้ ผู้กำหนดวัตถุประสงค์ หรือรูปแบบที่ออกแบบไว้สมบูรณ์ และสลับซับซ้อน การสะท้อนกลับทั้งที่เป็นกระบวนการและผลผลิตของการปฏิบัติงานและตัดสินคุณค่าจากประสบการณ์ที่ใช้มนุษยธรรมเป็นหลักซึ่งใช้การสังเคราะห์ความรู้จากกระบวนการทางวิจัยซึ่งแตกต่างกันตามทฤษฎีการหยั่งรู้ และสยาม สุ่มงาม (2552 : 71) ก็ได้สรุปว่าการตรวจสอบหรือการประเมินโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญไม่ได้มีจุดเน้นที่การค้นหา “ฉันทามติ” (Consensus) จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แต่เป็นวิธีการ “เติมเต็ม” ความสมบูรณ์ของประเด็นที่ศึกษาโดยอาศัยความชำนาญการของผู้เชี่ยวชาญที่ร่วมสัมมนา

จากแนวคิดเกี่ยวกับการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เป็นรูปแบบหนึ่งของการประเมินที่เป็นแนวคิดใหม่ ๆ ในการตัดสินใจเพื่อสะท้อนคุณค่าของสิ่งนั้นออกมาอย่างอิสระ เปิดเผย ไม่มีขอบเขตจำกัดโดยอาศัยความเชี่ยวชาญของผู้เชี่ยวชาญแต่ละบุคคลที่ร่วมสัมมนาเป็นหลักเพื่อยืนยันในการตัดสินใจ ทำให้การประเมินนั้นต้องเป็น “ฉันทามติ” (Consensus) มีความสมบูรณ์และส่งผลให้การประเมินนั้นมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น ดังนั้น การใช้วิธีการนี้ในการตรวจสอบสิ่งใด ๆ จึงต้องคำนึงถึงคุณลักษณะของผู้เข้าร่วมสัมมนาในแต่ละคนต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ รอบรู้ มีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงในเรื่องที่ผู้วิจัยศึกษา ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนนั้น ควรมีความแตกต่างกันทั้งในด้านแนวความคิด ลักษณะงานที่ทำความชำนาญเฉพาะเรื่องของแต่ละบุคคล หรือยังมีมาแตกต่างกันมากเท่าใดก็จะเป็นประโยชน์ในการให้ข้อเสนอแนะ และเติมเต็มในเรื่องที่ประเมินหรือตรวจสอบให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้การจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบที่สร้างขึ้นโดยโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญช่วยเติมเต็ม และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงร่างรูปแบบนั้นให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด

2. การตรวจสอบหรือการยืนยันข้อมูลแบบสามเส้า

การวิจัยเชิงคุณภาพมีความยืดหยุ่นสูง ผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ และเกิดความไว้วางใจในคุณภาพของงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจึงต้องใช้วิธีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ วิธีหนึ่ง ที่ได้รับความนิยม ก็คือ การตรวจสอบแบบสามเส้าเชิงคุณภาพมีหลายวิธี ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้รวบรวมการยืนยันหรือการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า(Triangulation) ในการวิจัยเชิงคุณภาพ อาทิ เช่น

วรรณิ์ แกมเกตุ (2551: 201) กล่าวถึงการเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยเชิงคุณภาพมีหลายวิธี วิธีคือการตรวจสอบแบบสามเส้าเชิงคุณภาพมีหลายวิธีคือ (triangulating) เป็นแนวคิดที่ถ่ายทอดจากแนวคิดของการสำรวจหรือการชี้ทิศในการเดินเรือซึ่งถ้ารู้จุดตรง บนแผนที่สองจุดแล้วลากเส้นจากจุดทั้งสองมาติดกันก็จะได้ทิศทางหรือถ้าจุดตรงเพียงจุดเดียว ผู้สังเกตก็จะรู้ว่าเราควรอยู่ทิศทางระนาบใดๆของเส้นนั้นๆ วิธีการตรวจสอบนี้เปรียบเสมือน การตั้งความจริง ณ จุดหนึ่งแล้วก็จะรู้ถึงความจริงอื่นซึ่งสามารถตรวจสอบข้อมูลได้หลายวิธี

สุภางค์ จันทวานิช (2553 :128-130) กล่าวถึงความสำคัญของการตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพไว้ว่าในการวิจัยเชิงคุณภาพเรามักจะได้ยินเสมอว่า มีผู้สงสัยในความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของข้อมูลเพราะแคลงใจในความลำเอียงของนักวิจัย ที่อาจเกิดขึ้นเมื่อไปคลุกคลีกับปรากฏการณ์และผู้ให้ข้อมูลนักวิจัยเชิงคุณภาพตระหนักดีถึงข้อสงสัยนี้และได้วางมาตรการที่จะป้องกันความผิดพลาด นั่นคือการตรวจสอบข้อมูลก่อนทำการวิเคราะห์ การตรวจสอบข้อมูลที่ใช้กันมากในการวิจัยเชิงคุณภาพคือการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า(triangulating) มีวิธีการตรวจสอบ 4 วิธีคือ

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (data triangulation) คือการพิสูจน์ว่า ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบคือ การตรวจสอบแหล่งของข้อมูลแหล่งที่จะพิจารณาในการตรวจสอบได้แก่

1.1 แหล่งเวลา หมายถึงข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่ เช่น ถ้าผู้วิจัยเคยสังเกตผู้ป่วยโรคจิตเวลาเช้าควรตรวจสอบผู้ป่วยเวลาบ่ายและเวลาอื่นด้วย

1.2 แหล่งสถานที่ หมายถึงข้อมูลต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ เช่น ผู้ป่วยโรคจิตมีอาการคลุ้ม

1.3 แหล่งบุคคล หมายถึงถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ เช่นเคยซักถามบุตรชายผู้ป่วยเปลี่ยนเป็นซักถามบุตรหญิง หรือพยาบาลหรือเปลี่ยนจากปัจเจกบุคคลเป็นกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มสังคม

2. การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (investigator triangulation) คือการตรวจสอบว่า ผู้วิจัยแต่ละคนจะได้ข้อมูลแตกต่างกันอย่างไร โดยเปลี่ยนตัวผู้สังเกต แทนที่จะใช้ผู้วิจัยคนเดียวสังเกตโดยตลอดในกรณีที่ไม่แน่ใจในคุณภาพของผู้รวบรวมข้อมูลภาคสนาม ควรเปลี่ยนให้มีผู้วิจัยหลายคน

3. การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (theory triangulation) คือการตรวจสอบว่า ถ้าผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีที่ต่างไปจากเดิมจะทำให้การตีความข้อมูลแตกต่างกันมากน้อยเพียงใดอาจทำได้ง่ายกว่าในระดับสมมติฐานชั่วคราว (Working hypothesis) และแนวคิดขณะที่ลงมือตีความสร้างข้อสรุปเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์ปกติ นักวิจัยจะตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎีได้ยากกว่าตรวจสอบด้านอื่น ๆ

4. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological triangulation) คือการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆกันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันเช่นใช้วิธีการสังเกตควบคู่กับการซักถามพร้อมกันนั้นก็ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบด้วย
 อรุณี อ่อนสวัสดิ์ (2551 : 282) สรุปไว้ว่าเนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพไม่เน้นข้อมูลเชิงปริมาณการเก็บข้อมูลจึงไปเน้นการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนั้นความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลจึงฝากไว้ที่คุณภาพของผู้วิจัยและการตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์โดยจะต้องตรวจสอบข้อมูลในขณะที่เก็บข้อมูลอยู่ในภาคสนาม และเมื่อออกจากภาคสนามก็ต้องมีการตรวจสอบอีกครั้งเพื่อพิจารณาว่าข้อมูลที่ได้นั้นเพียงพอที่จะตอบคำถามวิจัยได้หรือไม่และข้อมูลที่ได้นั้นมีความถูกต้องน่าเชื่อถือเพียงไรการตรวจสอบข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพนิยมใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (triangulation Method) ซึ่งกระทำได้ 3 ลักษณะได้แก่

1. การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านข้อมูลเป็นการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลในด้านเวลา สถานที่และบุคคลเพื่อพิจารณาว่า ถ้าเก็บข้อมูลต่างเวลา ต่างสถานที่และผู้ให้ข้อมูลต่างคนจะยังได้ข้อมูลเหมือนเดิมหรือไม่

2. การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านผู้วิจัยเป็นการตรวจสอบข้อมูลว่าถ้าเปลี่ยนผู้เก็บข้อมูลเป็นผู้ช่วยผู้วิจัยรวม 3 คนแล้วข้อมูลที่ได้ควรจะตรงกัน

3. การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านวิธีการเป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากวิธีการเก็บข้อมูล 3 วิธีที่ต่างกันแล้วจะได้ผลเหมือนเดิมเช่นใช้วิธีการ สังเกต การสัมภาษณ์และการใช้เอกสาร

องอาจ นัยพัฒน์ (2551 : 252,156) กล่าวว่าในทางปฏิบัติ นักวิจัยภาคสนามสามารถประเมินแบบความสัมพันธ์ในข้อมูลได้หลายวิธีเช่นการตรวจสอบเชื่อมโยงแบบสามเส้าโดยใช้ผู้วิเคราะห์หรือตีความหมายข้อมูลแตกต่างกัน (Data analyst/interpreter

triangulation) การตรวจสอบโดยตัวอย่างการให้ข้อมูลการวิจัย(Member checks) การตรวจสอบโดยกลุ่มเพื่อนวิจัย (Peer debriefing) และการตรวจสอบโดยใช้หลักฐานร่องรอย (audit trail) ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยเช่นสมุดบันทึกการสังเกตการณ์ในภาคสนาม (field note) และใบสำเนาถอดเสียงถ้อยคำให้สัมภาษณ์ (interview transcript)

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) เป็นกระบวนการตรวจสอบข้อมูลเพื่อหาคำตอบภายใต้กรอบความคิดหรือทฤษฎีเพื่อให้ได้คำตอบที่น่าเชื่อถือและแม่นยำที่สุดโดยอาศัยวิธีการตรวจสอบหลายด้านไม่ว่าจะเป็นด้านข้อมูล ด้านเวลา ด้านสถานที่ ด้านแหล่งบุคคล ด้านผู้วิจัย ด้านทฤษฎีและด้านวิธีรวบรวมข้อมูลเพื่อยืนยันความถูกต้อง รวมถึงกิจกรรมหลายอย่างที่มีมุ่งไปสู่การทำความเข้าใจ ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มาได้แก่การตีความ สร้างข้อสรุป การจำแนกชนิดและการเปรียบเทียบข้อมูล การเชื่อมโยงสิ่งต่างๆเพื่อหาคำอธิบายและข้อสรุปที่ชัดเจน การวิจัยครั้งนี้ การตรวจสอบสามเส้าเช่นหลายคนยืนยันว่าใช่ก็ใช่ สอบถามกับการสัมภาษณ์ข้อมูลตรงกันก็ใช่และประชาพิจารณ์ทุกคนลงความเห็นตรงกันก็เป็นสามเส้า

3. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การสนทนากลุ่ม หรือ Focus Group Discussion ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดและทัศนะไว้ อาทิ

ชาย โพธิ์สิตา (2547 : 209) กล่าวว่า การสนทนากลุ่มต่างจากวิธีการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มแบบอื่น ๆ กล่าวคือ การสนทนากลุ่มไม่ใช่การสัมภาษณ์คนเป็นกลุ่ม (Group Interview) ที่มุ่งหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจต้องการ ซึ่งอาจจะเป็นข้อมูลเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพก็ได้ เช่น การสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชนหลายคนพร้อมกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชนนั้น ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชากร เศรษฐกิจ การศึกษา และสุขภาพอนามัยของคนในชุมชนโดยรวม เป็นต้น ในการสัมภาษณ์กลุ่มเช่นนั้น ผู้สัมภาษณ์มักใช้แบบสอบถามที่มีคำถามทั้งปลายเปิดและปลายปิด แต่การสนทนากลุ่ม เป็นการอภิปรายมากกว่าจะเป็นการสัมภาษณ์ ขณะเดียวกันการสนทนากลุ่มก็ไม่ใช้การระดมสมองกลุ่มผู้รู้ จุดต่างอยู่ที่การระดมสมองนั้นมุ่งหาข้อสรุปที่ลงตัว (consensus) เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่การสนทนากลุ่มมุ่งหาความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้ร่วมสนทนา ซึ่งอาจแตกต่างกันหลากหลาย ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องลงรอยกันเสมอไป

รัตนะ บัวสนธ์ (2551 : 112-113) ให้ความหมายว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การให้บุคคลกลุ่มหนึ่งที่นักวิจัยคัดเลือกมา สนทนาโต้ตอบ แสดงความรู้สึกนึก

คิดซึ่งกันและกันในประเด็นต่างๆที่นักวิจัยกำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การสนทนากลุ่มจัดเป็นการรวบรวมข้อมูล ที่เป็นการผสมเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation) และการสัมภาษณ์รายบุคคล (individual interview) กล่าวคือ นักวิจัยสามารถที่จะทำการสังเกตพฤติกรรมออกปฏิกิริยาของบุคคลในกลุ่มสนทนาได้ และในขณะเดียวกันนักวิจัยก็อาจจะทำการซักถามบุคคลใดบุคคลหนึ่งในประเด็นใด ๆ ที่สงสัยก็ได้

อรุณี อ่อนสวัสดิ์ (2551 : 146) ได้อธิบายความหมายไว้ว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การร่วมพูดคุยกันอย่างสนิสนมระหว่างผู้นำการสนทนาและผู้ร่วมสนทนา หรือระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือผู้รู้ (Key Informants) การสนทนากลุ่มควรมีสมาชิกในวงสนทนา 7-8 คน เพื่อให้มีการโต้แย้งได้พอเหมาะ ผู้นำการสนทนาต้องกำหนดประเด็นคำถามล่วงหน้า โดยมีคำถามหลักหรือคำถามประเด็นหลักของการศึกษา การเตรียมประเด็นคำถาม คำถามทุกข้อต้องประกอบด้วยตัวแปร นำตัวแปรมาสร้างคำถามที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ได้ชัดเจน คำถามแต่ละข้อต้องตั้งสมมุติฐานย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้คำตอบในเชิงเหตุผล

รัตนะ บัวสนธิ์ (2552 : 123) กล่าวว่า การสนทนากลุ่มมิใช่การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group interview) แม้ว่าลักษณะการดำเนินงานจะอาศัยการสัมภาษณ์พูดคุยกันระหว่างนักวิจัยกับกลุ่มบุคคลก็ตาม ทั้งนี้ เพราะมีลักษณะที่แตกต่างกันอย่างน้อยสามประการใหญ่ ๆ คือ ประการแรก คือ การสัมภาษณ์กลุ่มจะเป็นการซักถามบุคคลต่าง ๆ ในกลุ่ม ตามประเด็นที่นักวิจัยกำหนดไว้ และมุ่งให้บุคคลได้ตอบมีปฏิสัมพันธ์กับนักวิจัยเป็นหลัก รัตนะ บัวสนธิ์ (2552 : 123) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การสัมภาษณ์กลุ่ม เป็นการอาศัยความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มให้ร่วมกันตอบและตรวจสอบซึ่งกันและกันตามประเด็นคำถามของผู้สัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่ม ค่อนข้างเป็นข้อมูลที่มีความตรงน่าเชื่อถือได้มาก เพราะผ่านการตรวจสอบจากสมาชิกในกลุ่มมาแล้วนั่นเอง

ประการที่สอง คือ กลุ่มบุคคลที่เข้าร่วมในการสนทนากลุ่มนั้น มิได้เป็นการจัดกลุ่มที่เกิดขึ้นเองตามปกติ กลุ่มบุคคลที่ร่วมสนทนานั้นเป็นกลุ่มบุคคลที่นักวิจัยคัดเลือกกำหนดให้เข้าร่วมกลุ่มโดยพิจารณาตามคุณสมบัติต่าง ๆ แล้วให้บุคคลเหล่านั้นมีปฏิสัมพันธ์กันให้มากที่สุดหรือมุ่งให้บุคคลในกลุ่มได้มีการอภิปรายโต้แย้งกัน

ประการที่สาม ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลจะไม่ใช้เวลายาวนาน ดังเช่นการสัมภาษณ์กลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยจะต้องเข้าไปอยู่ร่วมในสนามวิจัยเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสมาชิก

แต่การสนทนากลุ่มจะใช้ช่วงเวลาสั้น ซึ่งใช้เฉพาะการเก็บข้อมูลตามประเด็นที่ต้องการและเมื่อได้แล้วก็ยุติการสนทนา

นอกจากนั้น การสนทนากลุ่มยังแตกต่างจากการประชุมสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) หรือการประชุมระดมสมอง (brain storming) เพราะมิได้มุ่งหาคำตอบที่เป็นข้อสรุป หรือความคิดเห็นร่วมกันที่มีต่อประเด็นต่างๆของบุคคลในกลุ่มดังเช่นวิธีการทั้งสองนี้ แต่การสนทนากลุ่มนั้นความคิดเห็นที่ได้จากการสนทนาอาจจะหลากหลายขึ้นอยู่กับมุมมองและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

จากการศึกษาแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) หมายถึง เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพประเภทหนึ่งซึ่งเป็นการให้ผู้ร่วมสนทนาได้พูดแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่ผู้วิจัยตั้งไว้ การสนทนากลุ่มผู้ร่วมสนทนาจะมีการอภิปรายในประเด็นต่างๆตามความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้ร่วมสนทนาเพื่อให้เกิดแนวทางแนวคิด วิธีการที่ดีซึ่งจะนำไปสู่วัตถุประสงค์ตามต้องการและได้ข้อมูลเชิงลึกในการวิจัยมากยิ่งขึ้น

4. การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview)

การสัมภาษณ์ (Interview) หมายถึงกระบวนการสนทนา ชักถามและโต้ตอบ (Face to Face) ระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์เพื่อค้นหาความจริง ตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้เพื่อให้ได้คำตอบของสิ่งที่ต้องการ สามารถแบ่งประเภทของการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

4.1 การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง(Unstructured Interview Or Unstandardized Interview) หมายถึงการสัมภาษณ์ที่ไม่มีแบบสัมภาษณ์ในขณะที่สัมภาษณ์โดยอาจจะเป็นเรื่องผู้วิจัยยังไม่มี ความชัดเจนในประเด็นดังกล่าว แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยจะต้องมีจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ไว้ในใจอยู่แล้ว ผู้ถูกสัมภาษณ์แต่ละคนจะได้รับข้อความถามไม่เหมือนกัน ผู้วิจัยจะต้องเป็นผู้มีความสามารถในการควบคุมและดำเนินการสัมภาษณ์ให้สำเร็จลุล่วงโดยจะต้องอาศัยความสามารถ ความชำนาญและทักษะการสร้างความสัมพันธ์ (Rapport) เป็นสำคัญ โดยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

4.1.1 การสัมภาษณ์แบบไม่จำกัดคำตอบ (Non-directive Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ให้อิสระแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ในการเสนอความคิดเห็น พรรณนาความรู้สึกนึกคิดของตนเอง อย่างเต็มที่ ส่วนใหญ่จะเป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับค่านิยม เจตคติ แนวคิด ข้อมูลที่ขึ้นอยู่กับผู้สัมภาษณ์จะมีความสามารถมากน้อยเพียงใดในการที่จะทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เปิดเผยความจริงออกมาให้ได้มากที่สุด

4.1.2 การสัมภาษณ์แบบมีจุดสนใจเฉพาะ (Focus Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์หรือประเด็นในการสัมภาษณ์ที่ชัดเจนอยู่แล้ว ผู้สัมภาษณ์จึงจะต้องพยายามตะล่อม (Probe) ผู้ถูกสัมภาษณ์ให้ตอบปัญหาในประเด็นที่กำลังสัมภาษณ์อยู่ พยายามไม่ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ออกนอกประเด็น ถ้าเป็นการสัมภาษณ์ที่นำเอาสมาชิกทุกคนมารวมกลุ่มเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยผู้สัมภาษณ์จะต้องเป็นผู้ดำเนินรายการเรียกว่า “การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)” หรือการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ดำเนินการสัมภาษณ์หลายคนในครั้งเดียวกันเรียกว่า “การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview)” การสัมภาษณ์ทั้ง 2 ประเภทมีข้อแตกต่างในบางประเด็นดังนี้ คือ การสนทนากลุ่มผู้ที่ร่วมสนทนาจะต้องสรุปประเด็นการสนทนาของกลุ่มออกมาให้ได้ซึ่งจะต้องรวบรวมความคิดเห็นที่หลากหลายออกมาให้ชัดเจน ส่วนการสัมภาษณ์กลุ่ม ผู้สัมภาษณ์จะต้องสรุปความคิดเห็นซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มออกมาให้ได้

4.1.3 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (IN- depth Interview) เป็นวิธีการสัมภาษณ์ที่พยายามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ ความรู้สึกที่แท้จริงที่ซ่อนอยู่จากผู้ถูกสัมภาษณ์จะต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีจิตวิทยาและศิลปะในการสร้างความเป็นกันเองกับผู้สัมภาษณ์อย่างมากเป็นวิธีที่ค่อนข้างยากต้องใช้ทักษะและประสบการณ์สูงและลักษณะการสัมภาษณ์จะไม่มีรูปแบบที่ตายตัว มีความยืดหยุ่นสูง

4.2 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview Or Standardized Interview) หมายถึง การสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) ที่สร้างขึ้นมี 2 ประเภทแบบปลายปิดกับแบบปลายเปิด ข้อคำถามจะไม่ค่อยมีความยืดหยุ่น เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งหมดโดยผู้ถูกสัมภาษณ์จะได้รับข้อคำถามเหมือนกันหมดจะถามเฉพาะคำถามที่กำหนดขึ้นมาเท่านั้น การสัมภาษณ์นี้จะมีข้อดีในแง่ความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล แต่มีข้อเสียในด้านที่ข้อมูลที่ได้รับอาจจะไม่ลึกซึ่งมากในบางประเด็น

ขั้นตอนการสัมภาษณ์

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์และกำหนดตัวผู้ให้สัมภาษณ์ให้ชัดเจนว่ามีความเหมาะสมกับงานวิจัยของตนเองมากน้อยเพียงใด

2. ดำเนินการติดต่อนัดหมายและจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ให้เรียบร้อย รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์เป็นอย่างดีเพื่อสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์และที่สำคัญควรจะต้องส่งหัวข้อเรื่องหรือข้อคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อ่านก่อนล่วงหน้าเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่มีความละเอียดครบถ้วนและความสมบูรณ์ของคำตอบ

3. ในกรณีที่มีผู้สัมภาษณ์หลายคน ควรจะต้องมีการฝึกอบรมเพื่อให้มีทักษะทราบขั้นตอนการสัมภาษณ์และมีความเข้าใจในประเด็นการสัมภาษณ์ที่ตรงกัน
4. ก่อนเปิดการสัมภาษณ์ควรจะต้องมีการสนทนา ทำความคุ้นเคยกับผู้ให้สัมภาษณ์ตามสมควรเพื่อสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเองเสียก่อนและสร้างความสบายใจแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์
5. ควรถามเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังทำการศึกษาวิจัยเท่านั้นและพยายามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามให้มากที่สุด
6. ใช้ภาษาให้เหมาะสมกับผู้ถูกสัมภาษณ์ ข้อคำถามควรมีความชัดเจนรัดกุมแต่ละข้อคำถามเพียงประเด็นเดียวเท่านั้น
7. หลีกเลี่ยงคำถามซึ่งนำคำตอบและคำถามที่เป็นความขัดแย้งกับค่านิยมของสังคมมากกว่าความคิดเห็นที่แท้จริงของตนเอง
8. ควรหลีกเลี่ยงคำถามที่กระทบจิตใจของผู้ตอบและผู้สัมภาษณ์จะต้องพยายามควบคุมอารมณ์ของตนเองให้มากที่สุดต่อสิ่งที่มีกระทบกระเทือนจิตใจ
9. เมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์จะต้องทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สบายใจในการให้สัมภาษณ์ในครั้งนั้น
10. หลังจากจบการสัมภาษณ์ควรตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลเสียก่อน ถ้ายังไม่ครบถ้วน ควรสัมภาษณ์เพิ่มเติมและหลังจากนั้นจะต้องมีการจดบันทึกอย่างละเอียดอีกครั้งเพื่อป้องกันความสับสนและการลืมคำตอบ

ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์

1. ศึกษาทฤษฎี หลักการ ตัวแปรหรือประเด็นสำคัญที่จะสัมภาษณ์
2. สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นหรือวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
4. ทดลองใช้กับผู้ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับผู้ที่将被สัมภาษณ์จริง
5. ถ้าเป็นข้อมูลเชิงปริมาณจะมีการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ในด้านความสอดคล้องกันระหว่างผลการสัมภาษณ์หรือร้อยละของความคงที่ของผลการสัมภาษณ์หรือการหาค่าสหสัมพันธ์แบบต่างๆ

จากการศึกษาแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) นั้นมุ่งให้ผู้ให้สัมภาษณ์พูดตอบคำถามเดียวกันที่ผู้วิจัยถาม กล่าวคือ มุ่งให้ตอบ

คำถามผู้วิจัย หรือโต้ตอบกับนักวิจัยเป็นหลัก โดยคำตอบก็จะถูกตรวจสอบโดยสมาชิกในกลุ่มที่ให้สัมภาษณ์ไปในตัว ส่วนการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นการให้ผู้ร่วมสนทนาได้พูดแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ความแตกต่าง ก็คือ การสนทนากลุ่มผู้ร่วมสนทนาจะมีการอภิปรายในประเด็นต่างๆตามความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้ร่วมสนทนา ส่วนการสัมภาษณ์กลุ่มนั้น ไม่ได้เน้นให้มีการอภิปรายแต่เป็นการตอบคำถามเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยผู้ให้สัมภาษณ์โต้ตอบกับผู้วิจัย ไม่ได้ให้แสดงความคิดเห็นอภิปรายคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์คนอื่นในกลุ่ม ดังนั้น การสัมภาษณ์กลุ่มจึงเหมาะที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่ต้องการข้อมูลจากคนหลายคนที่ให้สัมภาษณ์พร้อมกัน ส่วนการอภิปรายกลุ่มนั้นเหมาะที่จะใช้ในการเก็บข้อมูลที่เป็นเรื่องที่ต้องมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ เพื่อให้ได้คำตอบในประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา จึงเหมาะกับการวิจัยที่ต้องการหารูปแบบ โครงสร้างหรือแนวคิดใหม่ๆในการศึกษา

5. การประชาพิจารณ์ (Public Hearing)

การประชาพิจารณ์ เป็นวิธีการที่หน่วยงานของรัฐจัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 ข้อ 9 (2) (ก) คำว่า “ประชาพิจารณ์” ประกอบด้วย คำว่า “ประชา” หมายถึง ประชาชน กับคำว่า “พิจารณ์” ซึ่งหมายถึง พิจารณา ตรวจสอบให้ความคิดเห็น ดังนั้น “ประชาพิจารณ์” จึงหมายถึง การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องที่มีผลกระทบต่อชีวิตของประชาชนทุกคนการทำประชาพิจารณ์ควรจัดให้ได้รับความเห็นจากประชาชนทุกหมู่เหล่า และทำในวงกว้างเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สะท้อนความคิดเห็นจากประชาชนอย่างแท้จริง ก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งที่มีผลต่อประชาชนจำนวนมาก (ประลอง ครุฑน้อย. 2555 : 1-2) การประชาพิจารณ์เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย โดยถือเป็นการมีส่วนร่วมในระดับการปรึกษาหารือ (Consultation) กล่าวคือ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการแสดงข้อเท็จจริง และความคิดเห็นในที่ประชุม แต่ผลสรุปของการประชุมเป็นเพียงข้อมูลด้านหนึ่งที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจนำไปใช้พิจารณาประกอบการตัดสินใจเท่านั้น โดยที่ผลสรุปดังกล่าวไม่มีพันธะผูกพันให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจต้องยึดถือตามนั้น การประชุมประชาพิจารณ์มิใช่การขอประชามติ ข้อสรุป หรือความคิดเห็นใด ๆ ที่ได้รับมาจะมีค่าเป็นเพียงข้อเสนอให้พิจารณาทั้งสิ้น ตัวผู้มีอำนาจวินิจฉัยยังคงมีอิสระ มีอำนาจเต็มอยู่เช่นเดิมและจะมีความเห็นแตกต่างไปอย่างไรก็ได้ สมศักดิ์ สามัคคีธรรม (2543 : 27-29) ในการทำประชาพิจารณ์นั้น สืบวงศ์ กาฬวงศ์ (2546 : 27-33) ได้ให้หลักการไว้ ดังนี้ คือ 1) จะต้องกระทำขึ้น

ก่อนมีการตัดสินใจของรัฐ 2) จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับผลกระทบแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง 3) การดำเนินการประชาพิจารณ์ของเป็นไปโดยเที่ยงตรงและเปิดเผย และ 4) ข้อเสนอจากการประชาพิจารณ์มีฐานะเป็นเพียงข้อเสนอแนะ ส่วน สมศักดิ์ สามัคคีธรรม (2543 : 29) ได้อธิบายว่า หลักการสำคัญในการประชาพิจารณ์มี 3 ประการ คือ 1) หลักการไม่ลำเอียง (Impartiality) กล่าวคือ กรรมการจะต้องเป็นอิสระอย่างแท้จริงในการทำหน้าที่ ไม่ถูกแทรกแซงหรืออยู่ภายใต้คำสั่งการของหน่วยงานเจ้าของโครงการ ไม่มีส่วนได้เสียกับปัญหาที่ทำการประชาพิจารณ์ 2) หลักการเปิดกว้าง (Openness) กล่าวคือ จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ประสงค์จะเข้าร่วมประชุมมาจากตัวแทนของกลุ่มที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม และ 3) หลักการความยุติธรรม (Fairness) กล่าวคือ ควรให้ความเป็นธรรมแก่กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบาย หรือโครงการ ในการจัดทำประชาพิจารณ์ควรให้ความเป็นธรรมแก่กลุ่มคนผู้เสียประโยชน์เป็นพิเศษ นอกจากนี้จะต้องมีการประกันว่าสิทธิและประโยชน์ของฝ่ายคัดค้านที่คาดว่าจะสูญเสียจากการดำเนินโครงการนั้นจะต้องได้รับการชดเชยอย่างเป็นธรรม

ดังนั้นจากการศึกษาเทคนิคการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดังตารางที่ 3 การสรุปสาระสำคัญของเทคนิคในการวิจัยครั้งนี้

ตารางที่ 3 สรุปสาระสำคัญของเทคนิคที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

Connoisseurship	Triangulation	Focus Group Discussion	Focus Group Interview	Public Hearing
การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เป็นรูปแบบหนึ่งของการประเมินที่เป็นแนวคิดใหม่ ๆ ในการตัดสินใจเพื่อสะท้อนคุณค่า	การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) เป็นกระบวนการตรวจสอบข้อมูลเพื่อหาคำตอบภายใต้กรอบความคิดหรือทฤษฎีเพื่อให้ได้คำตอบที่น่าเชื่อถือและแม่นยำที่สุดโดยอาศัยวิธีการตรวจสอบ	การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) หมายถึง เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพประเภทหนึ่งซึ่งเป็นการให้ผู้ร่วมสนทนาได้พูดแสดงความ	การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) นั้นมุ่งให้ผู้ที่ถูกสัมภาษณ์พูดตอบคำถามเดียวกันที่ผู้วิจัยถาม กล่าวคือ มุ่งให้ตอบคำถามผู้วิจัย	“ประชาพิจารณ์” ประกอบด้วย คำว่า “ประชา” หมายถึง ประชาชน กับคำว่า “พิจารณ์” ซึ่งหมายถึง พิจารณาตรวจสอบให้ความคิดเห็น ดังนั้น

Connoisseurship	Triangulation	Focus Group Discussion	Focus Group Interview	Public Hearing
<p>ของสิ่งนั้นออกมา อย่างอิสระ เปิดเผย ไม่มีขอบเขตจำกัด โดยอาศัยความ เชี่ยวชาญของ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละ บุคคลที่ร่วมสัมมนา เป็นหลักเพื่อยืนยัน ในการตัดสินใจทำ ให้การประเมินนั้น ต้องเป็น“ฉันทามติ” (Consensus) มี ความสมบูรณ์และ ส่งผลให้การประเมิน นั้นมีคุณค่ามาก ยิ่งขึ้น</p>	<p>หลายด้านไม่ว่าจะเป็น ด้านข้อมูล ด้านเวลา ด้านสถานที่ ด้านแหล่ง บุคคล ด้านผู้วิจัย ด้าน ทฤษฎีและด้านวิธี รวบรวมข้อมูลเพื่อ ยืนยันความถูกต้อง รวมกิจกรรมหลาย อย่างที่มีมุ่งไปสู่การทำ ความเข้าใจ ข้อมูลที่ ผู้วิจัยได้มาได้แก่การ ตีความ สร้างข้อสรุป การจำแนกชนิดและ การเปรียบเทียบข้อมูล การเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ เพื่อหาคำอธิบายและ ข้อสรุปที่ชัดเจน</p>	<p>คิดเห็นตาม ประเด็นที่ผู้วิจัย ตั้งไว้ การสนทนา กลุ่มผู้ร่วม สนทนาจะมีการ อภิปรายใน ประเด็นต่างๆ ตามความคิดเห็น และประสบการณ์ ของผู้ร่วมสนทนา เพื่อให้เกิด แนวทาง แนวคิด วิธีการที่ดีซึ่งจะ นำไปสู่ วัตถุประสงค์ตาม ต้องการและได้ ข้อมูลเชิงลึกใน การวิจัยมาก ยิ่งขึ้น</p>	<p>หรือโต้ตอบกับ นักวิจัยเป็นหลัก โดยคำตอบก็จะ ถูกตรวจสอบ โดยสมาชิกใน กลุ่มที่ให้ สัมภาษณ์ไปใน ตัว การสัมภาษณ์ กลุ่มจึงเหมาะที่ จะนำไปใช้ใน การเก็บข้อมูล เกี่ยวกับสภาพ ความเป็นจริงที่ เกิดขึ้น ข้อเท็จจริงหรือ ความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ที่ ต้องการข้อมูล จากคนหลาย คนที่ให้ สัมภาษณ์พร้อม กัน</p>	<p>“ประชาพิจารณ์” จึงหมายถึง การรับ ฟังความคิดเห็น ของประชาชนใน เรื่องที่มีผลกระทบ ชีวิตของประชาชน ทุกคนการทำ ประชาพิจารณ์ควร จัดให้ได้รับความ คิดเห็นจาก ประชาชนทุกหมู่ เหล่า และทำในวง กว้างเพื่อให้ได้ข้อ สรุปที่สะท้อน ความคิดเห็นจาก ประชาชนอย่าง แท้จริง ก่อนที่จะ ตัดสินใจ ดำเนินการใดๆ ที่ เกี่ยวกับสิ่งที่มีผล ต่อประชาชน จำนวนมาก</p>

ความมีประสิทธิภาพและการวัดประสิทธิผล

ความมีประสิทธิภาพได้มีนักวิชาการหรือผู้รู้ได้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังนี้ คือ

1. ความหมายของประสิทธิผล

ประสิทธิผล (Effectiveness) มีผู้ให้คำนิยามไว้หลากหลาย ขึ้นอยู่กับลักษณะขององค์การ และมุมมองของผู้เขียนหรือนักวิชาการ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมุ่งที่ผลสำเร็จของงานหรือการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ อาทิ

ปาติกา นิธิประเสริฐกุล (2547 : 36) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ความสามารถขององค์การในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดีในช่วงเวลาที่กำหนด

พิสนุ พงศธร (2547 : 26) ได้สรุปความหมายประสิทธิผลจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ 1) กลุ่มตัวแปรเดี่ยว ซึ่งแบ่งย่อยเป็นกลุ่มที่ให้ความหมายประสิทธิผลว่าเป็นความสามารถในการบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ อาจจะเป็นเพียงจุดมุ่งหมายเดียวหรือหลายจุดมุ่งหมาย ซึ่งกลุ่มนี้จะมีมากกว่าการใช้ตัวแปรอื่น ๆ และกลุ่มที่ใช้ตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความพึงพอใจ การออกจากงาน ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันไม่ค่อยมีผู้นิยมให้ความหมายลักษณะนี้ เนื่องจากไม่สามารถเป็นตัวแทนของประสิทธิผลได้เพียงพอ สำหรับกลุ่ม 2) กลุ่มตัวแปรหลายตัว จะใช้ตัวแปรหลายตัวแทนความหมายหรือองค์ประกอบของความมีประสิทธิภาพ ซึ่งนิยมนำมาศึกษาประสิทธิผลองค์การในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบของประสิทธิผลดังกล่าว ก็มีความแตกต่างกันออกไปตามแนวคิดของผู้ศึกษาแต่ละคนยังหาข้อสรุปที่เป็นสากลได้ยาก

ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์ (2548 : 287) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ขนาดความสามารถของการสำเร็จหรือบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์

สมาน อัครวภูมิ (2549 : 93) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า ประสิทธิผลคือเป้าหมายของการบริหาร เนื่องจากไม่ว่าจะเป็นการบริหารองค์กรประเภทไหนและยุคใด เป้าหมายในการบริหารองค์การทุกแห่งคือประสิทธิผล ซึ่งหมายถึงการทำงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

สเทียส์ (Steer. 1991 : 302-303 อ้างถึงใน วิจิตร โภชาแสง. 2545 : 24) ได้กล่าวว่า โดยปกติแล้วตัวองค์กรเองก็มีความต้องการเพื่อความอยู่รอดซึ่งความอยู่รอดดังกล่าวขึ้นอยู่กับ 1) ประสิทธิภาพ 2) ผลผลิต 3) การประสานงานเพื่อบูรณาการกิจกรรม 4) การปรับตัว 5) ความสอดคล้องต่อสภาวะทางสังคม และ 6) การสร้างความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในทำนองเดียวกันประสิทธิผลของโรงเรียนจึงหมายถึง ความสามารถของโรงเรียนในการจัด

การศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพด้านการศึกษาและมีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของโรงเรียนและตรงตามความต้องการของสังคมด้วย

ฟิลเลอร์ (Fiedler. 1967 : 9 อ้างถึงใน วิจลน์ โกษาแสง. 2545 : 24) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ คือ การที่กลุ่มสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

บาร์นาร์ด (Banard. 1968 : 20 อ้างถึงใน วิจลน์ โกษาแสง. 2545 : 24) กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์การ คือ การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือหมายถึง ระดับการบรรลุความสำเร็จขององค์การ

ซีฮอร์ และยซ์แมน (Seashore & Tuehman. 1967 : 393 อ้างถึงใน วิจลน์ โกษาแสง. 2545 : 24) กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์การในการแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ได้ทรัพยากรที่หาได้ยากและมีคุณค่า ซึ่งจะนำไปใช้สนับสนุนการดำเนินการขององค์การ

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถของการดำเนินงานอย่างเป็นระบบขององค์กรหรือหน่วยงานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีคุณภาพและทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการขององค์กรหรือหน่วยงานนั้นๆเป็นอย่างไร

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน

นักวิชาการต่างประเทศได้ให้ทัศนะคติต่อโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ (Effective school) หรือความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน (School effectiveness) ว่าเป็นคำยากที่จะให้นิยามได้อย่างชัดเจนว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง เป็นเรื่องที่ต้องมีการอภิปรายหรือถกเถียงกันไม่รู้จบ หากมองในทัศนะของผู้ปกครองโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพก็อาจหมายถึง เด็กของฉันมีความสุขหรือไม่ เด็กของฉันได้คะแนนดีหรือไม่ ครูเอาใจใส่เด็กดีหรือไม่ โรงเรียนสะอาดสะอาดอันดีหรือไม่ โรงเรียนเป็นปกติดีหรือไม่ ครูเอาใจใส่เด็กดีหรือไม่ ที่โรงเรียนมีคนที่คุณชอบและเชื่อถือได้หรือไม่ หรือเราจะร่วมมือกับทางโรงเรียนดีหรือไม่ โรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนหรือไม่ คณะครูเอาใจใส่เด็กและมีความผูกพันกับภารกิจการหน้าที่ดีหรือไม่ ผู้บริหารให้การสนับสนุนหรือไม่ มุ่งการพัฒนาเพียงใด และฉันควรจะอยู่โรงเรียนนี้อีกหรือไม่ เป็นต้น หรือในทัศนะของผู้บริหารอาจมองว่า โรงเรียนเป็นที่นิยมกันหรือไม่ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม มีผู้พยายามจัดองค์ประกอบที่แสดงถึงลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพไว้หลายท่าน ซึ่งแม้จะเป็นแนวคิดจากคนต่างวัฒนธรรม สังคม แต่ขอแนะนำให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ศึกษาวิเคราะห์สิ่งที่ดี ที่อาจนำไปพัฒนาให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ความมีประสิทธิภาพในทัศนะของนักวิชาการต่างประเทศมีดังต่อไปนี้ (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2548 : 23-39)

เจริญชัย บรรณารักษ์ (2550 : 50) กล่าวถึงประสิทธิผลโรงเรียนว่าหมายถึง ผลสำเร็จในการดำเนินงานโรงเรียน โดยผู้บริหารเป็นผู้บริหารจัดการกิจการต่าง ๆ และอาศัยความร่วมมือกับบุคลากรทุกฝ่ายร่วมมือกันปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่วางไว้

เนาวรัตน์ นิลผาย (2550 : 49) กล่าวว่า ประสิทธิผลโรงเรียน หมายถึง ผลสำเร็จ ซึ่งเป็นผลงานขององค์การแห่งการเรียนรู้ที่สามารถดำเนินการบรรลุตามผลงานที่ทำสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายทุกประการที่คาดหวังไว้ โดยที่ผู้บริหารใช้ความสามารถที่ทำงานให้เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ในความสามารถในการปรับตัวของโรงเรียน

ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 1983 : 14-15) ได้พัฒนาเกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนขึ้นมาชุดหนึ่ง โดยให้คำนึงถึงหลักการสำคัญ 3 ประการคือ

1. หลักการเรื่องเวลา ซึ่งเห็นว่าควรให้มีการประเมินความมีประสิทธิภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
2. หลักการเรื่องความเป็นพหุขององค์ประกอบในการประเมินโดยให้การประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย
3. หลักการเรื่องความเป็นพหุของเกณฑ์ โดยคำนึงถึงความเป็นระบบที่จะต้องประเมินทั้งปัจจัยป้อนเข้า กระบวนการ และปัจจัยป้อนออก ดังแสดงในแผนภาพที่ 10

ปัจจัยป้อนเข้า   ⇒   กระบวนการ   ⇒   ปัจจัยป้อนออก

เกณฑ์ความมีประสิทธิภาพ	เกณฑ์ความมีประสิทธิภาพ	เกณฑ์ความมีประสิทธิภาพ
ทรัพยากรการเงิน	ความปรองดองและวิสัยทัศน์	ความสำเร็จของงาน
สิ่งอำนวยความสะดวก	บรรยากาศองค์การ	การเรียนรู้ของนักเรียน
ความพร้อมของนักเรียน	ระดับการจูงใจ	ความพึงพอใจในงาน
ศักยภาพของครู	การจัดโรงเรียนและห้องเรียน	ระดับการขาดงาน
ทรัพยากรเทคโนโลยี	คุณภาพหลักสูตรและการสอน	อัตราการลาออก
การสนับสนุน	เวลาในการเรียนรู้	คุณภาพการปฏิบัติ
นโยบายและมาตรฐาน	ภาวะผู้นำ	

แผนภาพที่ 10 เกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในเชิงระบบ

ตามทัศนะของฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 1983 : 15-16)

เรต และคณะ (Reid et al. 1988 : 5 อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2548 : 31) ได้สอบถามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์และครูใหญ่ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโททางการศึกษา พบว่า ครูบางคนให้ความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียนว่า หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่จะบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในขณะที่นักวิชาการบางท่านเห็นว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรให้แก่สมาชิก

ฮอลท์ และฮินด์ส (Holt & Hinds. 1994 : 36) ให้ทัศนะเกี่ยวกับความมีประสิทธิผลของโรงเรียนไว้ว่า เป็นเรื่องยากที่จะให้นิยามได้อย่างชัดเจน หากมองในทัศนะของผู้ปกครอง โรงเรียนที่มีประสิทธิผลก็อาจจะหมายถึง เด็กมีความสุขกันหรือไม่ เด็กได้คะแนนดีหรือไม่ โรงเรียนสะอาดสะอ้านเป็นระเบียบเรียบร้อยดีหรือไม่ ครูเอาใจใส่เด็กดีหรือไม่ ที่โรงเรียนมีคนที่ดีคนชอบและเชื่อถือได้หรือไม่ หรือตนควรจะให้ความร่วมมือกับโรงเรียนดีหรือไม่ เป็นต้น ในทัศนะคติของครู ก็อาจมองว่า เด็กทุกคนได้เรียนรู้หรือไม่ ครูควรทำงานในโรงเรียนนี้อีกต่อไปหรือไม่ เป็นต้น ในทัศนะของผู้บริหาร อาจมองว่า โรงเรียนเป็นที่นิยมกันหรือไม่ โรงเรียนเป็นอย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่น เด็กมาเรียนโรงเรียนนี้กันหรือไม่ เป็นต้น

แม้เป็นการยากที่จะให้นิยามความมีประสิทธิผลของโรงเรียนที่ชัดเจน แต่ยังมีผู้พยายามจัดหาคำประกอบที่แสดงให้เห็นถึงความมีประสิทธิผลของโรงเรียนเป็น 3 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมีองค์ประกอบย่อยออกไปอีก ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน ประกอบด้วย การมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การมีค่านิยมและความเชื่อร่วม และการมีภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน
2. องค์ประกอบด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบของนักเรียน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ การยอมรับ การตั้งใจ พฤติกรรมในทางบวกของนักเรียนและการสนับสนุนจากชุมชนและผู้ปกครอง
3. องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักสูตร การสอน การพัฒนาบุคลากร การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และความคาดหวังในความสำเร็จสูง

ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel. 2011 : 56) กล่าวถึง ผลการวิจัยขององค์ประกอบความมีประสิทธิผลของโรงเรียนของ เอดมันด์ส (Edmonds. 1979 : 24) สมิธและเพอร์รี่ (Smith & Purkey. 1983 : 54) สเชียร์นส์และบอสเกอร์ (Scheerens & Bosker. 1997 : 96) แล้วสรุปให้เห็นถึงผลการวิจัยของแต่ละท่านดังนี้

เอดมันด์ส (Edmonds. 1979 : 24) ได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบความมีประสิทธิผลของโรงเรียน ในด้าน

1. ความมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยเฉพาะในด้านการเรียนการสอน

2. เน้นการพัฒนาทักษะพื้นฐานของนักเรียน
3. ตั้งความหวังในความสำเร็จของนักเรียนไว้สูง
4. มีการประเมินผลนักเรียนอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ
5. มีสภาพแวดล้อมที่เป็นระเบียบเรียบร้อย

สมิธและเพอร์รี่ (Smith & Purkey. 1983 : 54) ได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ในด้าน

1. ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางการเรียนการสอน
2. มีหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายและการวางแผนไว้ดี
3. มีเป้าหมายโรงเรียนที่ชัดเจนและคาดหวังสูง
4. มีการทำงานตรงตามเวลา
5. ให้ความสำคัญกับการบรรลุผลสำเร็จด้านวิชาการ
6. มีบรรยากาศเป็นระเบียบเรียบร้อย
7. มีสำนึกในความเป็นหนึ่งของโรงเรียน
8. มีการส่งเสริมสวัสดิการและความมั่นคงกับบุคลากร
9. มีการพัฒนาบุคลากร
10. มีระบบการวางแผนแบบมีส่วนร่วม
11. มีการบริหารแบบกระจายอำนาจ
12. ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม
13. การได้รับการสนับสนุน

สเชียเรนส์ และบอสเกอร์ (Scheerens & Bosker. 1997 : 96) ได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ในด้าน

1. การมุ่งเน้นความสำเร็จ
2. ความมีภาวะผู้นำ
3. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบุคลากร
4. มีหลักสูตรที่มีคุณภาพและเปิดโอกาสในการเรียนรู้
5. มีบรรยากาศห้องเรียน
6. มีบรรยากาศโรงเรียน
7. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
8. การมีประเมินผลที่ดี
9. มีเวลาเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม

10. มีการเตรียมการสอน
11. มีการส่งเสริมการเรียนรู้แบบอิสระ
12. มีรูปแบบการเรียนการสอนที่เปลี่ยนใหม่
13. มีข้อมูลย้อนกลับและกระตุ้นจิตใจ

ดูทไวเลอร์ (Duttweiler. 1988 : 84) ศึกษาผลงานวิจัยของนักวิชาการหลายท่าน เช่น สมิตและเพอร์กี้ (Smith & Purkey. 1982 : 56) รูชและเบเกอร์ (Roueché & Baker. 1986 : 77) สตีตแมน (Stedman. 1987 : 42) เวย์สัน (Wayson. 1988 : 21) วิมเพลเบอร์เทดลี และสตตริงฟิลด์ (Wimpelberh, Teddlie & Stringfield. 1989 : 87) แล้วได้ให้คำอธิบายว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจะมีลักษณะ ดังนี้

1. เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
2. มีแผนงานวิชาการที่ดี
3. จัดการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
4. มีบรรยากาศโรงเรียนในทางบวก
5. ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบเป็นกลุ่ม
6. มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง
7. ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
8. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม
9. ใช้ภาวะผู้นำมีส่วนร่วม

แดเนียล แอล สตฟเฟิลบีม และคณะ (Daniel L. Stufflebeam. 1967 : 97)

ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินเรียกว่า ชิปโมเดล (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งเน้นที่สำคัญคือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์ของการประเมิน คือการให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ คำว่า CIPP เป็นคำที่ย่อมาจาก Context, Input, Process, และ Product

สตฟเฟิลบีม ได้ให้ความหมายว่า การประเมินเป็นกระบวนการของการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ซึ่งในการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญมุ่งประเมิน 4 ด้าน คือ การประเมิน สภาพแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input

Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

แนวทางการประเมินในด้านต่างๆ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่างๆ เช่น
  - 1.1 เป็นโครงการที่สนองปัญหา หรือความต้องการ ว่าเป็นที่แท้จริงหรือไม่
  - 1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร หรือนโยบายของหน่วยเหนือหรือไม่
  - 1.3 เป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ หรือไม่
2. ประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น
  - 2.1 ปัจจัยที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่
  - 2.2 กิจกรรม/แบบ/ทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้ว ที่กำหนดไว้ในโครงการ มีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด
3. ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินระหว่างการทำงานโครงการ เพื่อหาข้อดี และข้อบกพร่องของการทำงานตามขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดไว้ และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นๆ ด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น
  - 3.1 การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือทำไม่ได้เพราะเหตุใด
  - 3.2 เกิดปัญหา อุปสรรค ไม่ราบรื่น ไม่คล่องตัวหรือไม่ อย่างไร
  - 3.3 มีการแก้ไขปัญหายังไร
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการรายงานผลที่ได้จากการประเมินสภาพแวดล้อมปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการร่วมด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญๆ เช่น
  - 4.1 เกิดผล/ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่

4.2 คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร

4.3 เกิดผลกระทบอื่นใดบ้างหรือไม่

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนข้างต้นพอสรุปได้ว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนหมายถึง ผลของการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กรหรือหน่วยงานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ในการวิจัยครั้งนี้ประสิทธิผลนำมาใช้เพื่อยืนยันว่ารูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากการแสดงความคิดเห็นตลอดความเห็นชอบจากผู้รู้หลายท่านว่าผลลัพธ์มีความเหมาะสม เป็นไปได้ สอดคล้อง และเป็นประโยชน์หรือไม่เพียงใดตลอดผลสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน โดยที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ความสามารถทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ในหลายๆด้านเพื่อให้ได้ประสิทธิผลในการพัฒนาที่ดีต่อองค์กรหรือหน่วยงาน เช่นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้นทุกระดับชั้น นักเรียนสอบเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ทุกคน ครูมีความสามัคคีกัน ชุมชนให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี เป็นต้น

บริบทสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1. สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์

ลักษณะที่ตั้งและขนาด

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2555 : 46-50) ได้สรุปไว้ว่า จังหวัดมหาสารคามตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 15 องศา 25 ลิปดาและ 16 องศา 40 ลิปดาเหนือเส้นแวงที่ 102 องศา 50 ลิปดา และ 103 องศา 30 ลิปดาตะวันออก มีพื้นที่ 5,291.68 ตารางกิโลเมตรหรือ 3,268,026.87 ไร่ ห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ 470 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดบุรีรัมย์

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดมหาสารคามเป็นพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด พื้นที่โดยทั่วไปมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 130-230 เมตร ด้านทิศ

ตะวันตกและทิศเหนือเป็นที่สูงในเขตอำเภอโกสุมพิสัย อำเภอเขียงยืนและอำเภอกันทรวิชัย
ครอบคลุมพื้นที่ประมาณครึ่งหนึ่งของพื้นที่จังหวัดและค่อย ๆ ลาดเทมาทางทิศตะวันออกและทิศ
ใต้ มีลำน้ำสำคัญหลายสายไหลผ่านสภาพพื้นที่ที่สามารถแบ่งออกได้ 3 ลักษณะ คือ

1. พื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มริมน้ำ เช่น
ที่ราบลุ่มริมแม่น้ำชี ในบริเวณอำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอโกสุมพิสัยและทางตอนใต้ของ
จังหวัดแถบชายทุ่งกุลาร้องไห้
2. พื้นที่ค่อนข้างราบเรียบสลับกับลูกคลื่นลอนลาด พบทางบริเวณตอนเหนือ
ของอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย เป็นแนวยาวไปทางตะวันออกถึงอำเภอเมืองมหาสารคาม
3. พื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดสลับกับพื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน พบทางตอนเหนือและ
ตะวันตกของจังหวัด บริเวณนี้มีเนื้อที่ประมาณครึ่งหนึ่งของเนื้อที่ของจังหวัด

ลักษณะภูมิอากาศ

เป็นลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน (Tropical Monsoon Climate)
ในช่วงมรสุมฤดูร้อนจะมีอากาศร้อนอบอ้าว ในช่วงมรสุมฤดูร้อนจะได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้
ที่พัดมาจากมหาสมุทรอินเดียซึ่งทำให้เกิดฝนตก สำหรับปริมาณน้ำฝนที่พื้นที่จังหวัดได้รับนั้น
ส่วนมากจะเกิดจากผลกระทบของพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านประเทศเวียดนามและเข้าสู่
ประเทศไทย

เขตการปกครอง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ 1,944 หมู่บ้าน 131
ตำบล ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงเขตการปกครององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

อำเภอ	ห่างจาก จังหวัด (กม.)	จำนวน อบต. (แห่ง)	ตั้งเมื่อ พ.ศ.	พื้นที่		จำนวน		ประชากร รวม
				ตร.กม.	ตำบล	หมู่บ้าน		
1. เมือง	-	13	2443	556.697	14	185	142,253	
2. โกสุมพิสัย	28	17	2443	827.876	17	233	119,076	
3. วาปีปทุม	40	15	2422	605.774	15	241	114,006	
4. บรบือ	26	15	2490	681.622	15	209	108,453	
5. พยัคฆภูมิ พิสัย	82	14	2440	409.783	14	227	88,060	
6. กันทรวิชัย	18	9	2502	372.221	10	183	80,515	
7. นาเชือก	58	10	2506	528.198	10	145	60,955	
8. เขียงยืน	55	8	2502	289.027	8	116	61,974	
9. นาโดน	64	8	2512	248.449	9	94	36,538	
10. แกดดำ	28	5	2531	149.521	5	88	29,376	
11. ยางสีสุราช	25	7	2523	242.507	7	91	35,475	
12. กุดรัง	37	5	2538	267.000	5	85	36,264	
13. ชื่นชม	75	4	2540	113.008	4	47	24,691	
รวม	-	129	-	5,291.68	133	1,944	937,636	

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2555

จากสภาพข้อมูลทั่วไปข้างต้นพอสรุปได้ว่าจังหวัดมหาสารคามตั้งอยู่บริเวณ
ตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ
ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมเมืองร้อน (Tropical Monsoon Climate) พื้นที่โดยทั่วไปมี
ความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 130-230 เมตรและแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ
131 ตำบล 1,944 หมู่บ้าน ดังแผนภาพที่ 10

2. คำแถลงนโยบายของนายกองโท ดร.คมคาย อุดรพิมพ์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

พัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพทางการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานโดยจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ เช่น อุทยานการเรียนรู้(MK PARK) และเติมเต็มสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีสมัยใหม่แก่โรงเรียน (รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี อบจ.มค. 2556:13)

3. แนวนโยบายการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1. วิสัยทัศน์ (Vision) องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

“สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และเป็น ศูนย์กลางวัฒนธรรม สร้างสังคมแห่งการอยู่ดีมีสุขพัฒนาท้องถิ่นให้ยั่งยืนภายใต้ระบบบริหารจัดการองค์กรที่มีธรรมาภิบาล”

2. วิสัยทัศน์ (Vision) ด้านการจัดการศึกษา

“องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มุ่งมั่นจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา ขยายโอกาสสู่ชุมชน สร้างคนเพื่อชาติ น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

3. พันธกิจ

3.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต

3.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ประเพณีศิลปวัฒนธรรมไทยและประเพณีท้องถิ่น

3.4 ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

3.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บริการทางการศึกษาแก่ชุมชนทุกชุมชนในพื้นที่จังหวัด

3.6 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างเครือข่ายทางการศึกษากับ

สถาบันอุดมศึกษาทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่

4. วัตถุประสงค์ (Objectives)

เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะในการดำรงชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรมมีทักษะดนตรีกีฬา เห็นคุณค่าการใช้สื่อเทคโนโลยีศึกษาสืบสานวัฒนธรรมประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นรู้จักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดำรงชีวิตอย่างสมดุล อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5. ข้อมูลสถานศึกษา/จำนวนผู้บริหาร / ครู / และนักเรียน

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ที่	องค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม : โรงเรียน	องค์การบริหารส่วนจังหวัด (คน)		บุคลากรทาง การศึกษา	จำนวนนักเรียน (คน)
		ผู้บริหาร	ปฏิบัติการสอน		
1	ท่าขอนยางพิทยาคม	3	49	6	782
2	มะค่าพิทยาคม	2	22	5	303
3	นาสีนวนพิทยาสรรพ์	1	11	5	153
4	แก้งวิทยานุกูล	2	17	4	196
5	ศรีสุขพิทยาคม	2	13	5	236
6	หนองบัวบิยนิมิต	2	11	4	123
7	ดอนเงินพิทยาคาร	1	12	6	407
8	หนองเหล็กศึกษา	2	19	9	556
9	เลิงแฝกประชาบำรุง	2	18	6	119
10	หนองโพธิ์พิทยาคม	2	20	8	412
11	เสื่อแก้วพิทยาสรรค์	3	32	14	513
12	นาข่าพิทยาคม	4	38	18	842
13	หัวเรือพิทยาคม	2	24	19	712
14	มัธยมดงยาง	2	15	6	301
15	เมืองเตาพิทยาคม	2	26	13	601
16	เวียงสะอาดพิทยาคม	2	22	19	489
17	ขามป้อมพิทยาคม	2	13	6	333
18	หนองโกวิชาประสิทธิ์	1	10	6	119
19	จัวบวพิทยาคม	2	17	7	361
20	โคกก่อพิทยาคม	2	30	5	449
	รวม	41	419	171	8007

ที่มา : หน่วยศึกษานิเทศก์ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มหาสารคาม (2555 : 3)

4. สรุปผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ประจำปีการศึกษา 2556

โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามได้รับการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีผลคะแนน O -Net ประจำปีการศึกษา 2556 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏดังแสดงในตารางที่ 3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 คะแนน O -Net โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2556 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนน o-net ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3		คะแนน o-net ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	
	ระดับ ประเทศ	ระดับจังหวัด (ร.ร. อบจ.มค.)	ระดับ ประเทศ	ระดับจังหวัด (ร.ร. อบจ.มค.)
ภาษาไทย	44.25	44.10	49.26	39.47
สังคมศึกษา	39.37	40.13	33.02	28.22
ศาสนาและ วัฒนธรรม				
ภาษาอังกฤษ	30.35	31.21	25.35	18.20
คณิตศาสตร์	25.45	29.35	20.48	15.22
วิทยาศาสตร์	37.95	37.24	30.48	26.20
สุขศึกษา พล ศึกษา	58.30	58.79	62.03	58.85
ศิลปะ	43.65	46.57	29.00	25.04
การงานอาชีพ เทคโนโลยี	44.46	43.57	49.98	25.04
เฉลี่ย	40.47	41.37	37.45	29.53

ที่มา : รายงานผลการประเมินตนเองกลุ่มศึกษานิเทศก์ (อบจ.มค. 2556 : 14)

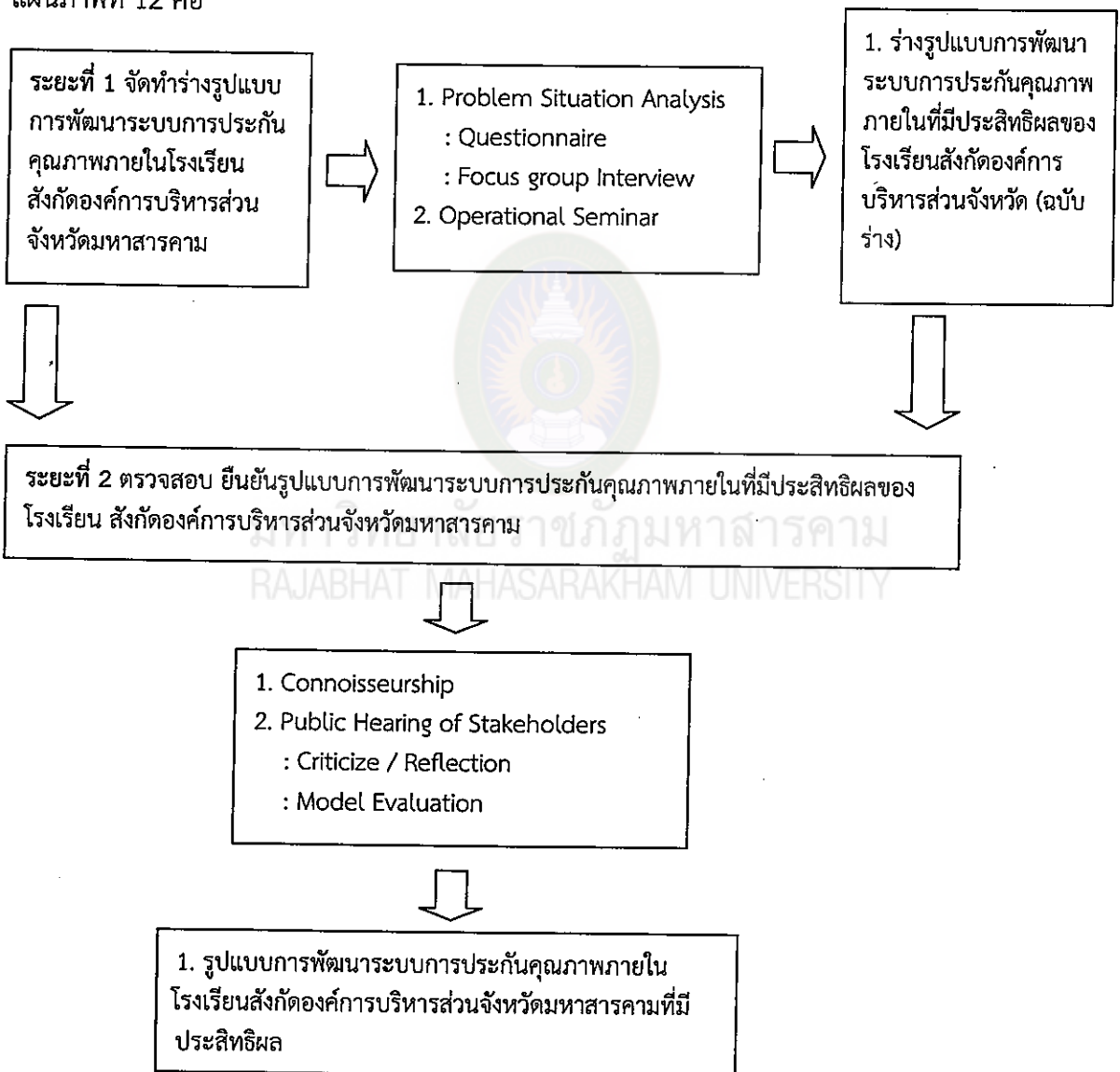
ตารางที่ 6 แสดงผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยสำนักทดสอบทางการศึกษา
แห่งชาติ พบว่า ผลคะแนน O -Net ประจำปีการศึกษา 2556 นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 3 มีผลคะแนน o -net ในระดับจังหวัดโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
20 โรงเรียน สูงกว่าระดับประเทศ 5 กลุ่มรายวิชาและต่ำกว่าระดับประเทศ 3 กลุ่มรายวิชา ส่วน
นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลคะแนน O -Net ในระดับจังหวัดโรงเรียนสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 20 โรงเรียนต่ำกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา ซึ่งให้เห็นถึง
สภาพการบริหารงานวิชาการด้านผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิเคราะห์การประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2556 ในภาพรวมทั้งจังหวัดผลการประเมินคุณภาพ
การศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งเป็นปัญหาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
ครูผู้สอน สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องพัฒนาและปรับปรุง เพื่อหาแนวทาง
ในการแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ซึ่ง
สถานศึกษาต้องพัฒนากระบวนการบริหารจัดการด้านงานวิชาการ เทคนิค กระบวนการจัดการ
เรียนรู้ของครู โดยการจัดทำสื่อและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ให้เกิด
ประสิทธิภาพให้มากที่สุด และต้องสรรหาคุศลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาเอกที่
ต้องการ จะต้องมีการพัฒนาครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้องให้ความสนใจและ
เอาใจใส่เรื่องงานวิชาการพร้อมทั้งมีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ
(รายงานผลการประเมินตนเองกลุ่มศึกษานิเทศก์ อบจ.มค. 2556 : 14)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามในปี
การศึกษา 2556 มีทั้งหมดจำนวน 20 โรงเรียน ผู้บริหารจำนวน 41 คนแยกเป็นผู้อำนวยการ
โรงเรียน 20 คนและ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 21 คน ครู จำนวน 640 นักเรียน จำนวน
7,899 คน การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า
ในปีการศึกษา 2556 ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยสำนักทดสอบการศึกษาแห่งชาติ พบว่า
นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลคะแนน O -Net ในระดับจังหวัดต่ำกว่าระดับประเทศ
ทุกรายวิชา ผลการวิเคราะห์การประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ตามเกณฑ์มาตรฐานประจำปีการศึกษา 2556 มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาส่วน
ใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งสถานศึกษาต้องพัฒนากระบวนการบริหารจัดการด้าน
งานวิชาการ เทคนิค กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งปัญหาทางด้าน
การเมือง เศรษฐกิจและสังคม ทำให้การจัดการเรียนรู้เป็นปัญหาอุปสรรค ผู้เรียนครูผู้สอน และ
ผู้บริหารสถานศึกษา ขาดขวัญและกำลังใจ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยตามแนวคิดวิทยาการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology) แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ในขั้นนี้ขอสรุปภาพรวมของการวิจัยตามแผนภาพที่ 12 คือ

แผนภาพที่ 11 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย

รายละเอียดของขั้นตอนการวิจัยทั้ง 2 ระยะ มีดังนี้ คือ

ระยะที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1. คำถามการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ควรเป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาปัญหาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

2.3 เพื่อร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

3. เป้าหมาย

3.1 สภาพปัญหา และแนวทางการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

3.2 รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม (ฉบับร่าง)

4. กลุ่มเป้าหมาย

4.1 กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

4.1.1 การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey study) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามโดยเลือกศึกษากับบุคคลสำคัญของโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ประธานกรรมการสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มหาสารคาม โรงเรียนละ 11 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 209 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามตารางประกอบที่ 7 ดังนี้ คือ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ประธาน กรรมการ สถานศึกษา	ครู รับผิดชอบ งาน ประกัน ภายใน	หัวหน้า กลุ่มสาระ การเรียนรู้	รวม (คน)
นาสีนวนพิทยาสรรค์	1	1	1	8	11
ศรีสุขพิทยาคม	1	1	1	8	11
หนองเหล็กศึกษา	1	1	1	8	11
หนองโกวิทประชาสัทธิ์	1	1	1	8	11
หนองบัวปียนิมิต	1	1	1	8	11
หัวเรือพิทยาคม	1	1	1	8	11
มะค่าพิทยาคม	1	1	1	8	11
แก่งวิทยานุกูล	1	1	1	8	11
หนองโพธิ์พิทยาคม	1	1	1	8	11
โคกก่อพิทยาคม	1	1	1	8	11
เมืองเตาพิทยาคม	1	1	1	8	11
จัวบวพิทยาคม	1	1	1	8	11
เลิงแฝกประชาบำรุง	1	1	1	8	11
เวียงสะอาดพิทยาคม	1	1	1	8	11
ขามป้อมพิทยาคม	1	1	1	8	11
ดอนเงินพิทยาคาร	1	1	1	8	11
ท่าขอนยางพิทยาคม	1	1	1	8	11
นาข่าพิทยาคม	1	1	1	8	11
เสื่อไก่อภิตยาสรรค์	1	1	1	8	11
รวม					209

4.1.2 การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview) เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นหรือโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดอื่นๆ ที่มีผลการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยเลือกศึกษากับบุคคลสำคัญ (Key Persons) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ประธานกรรมการสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่น จำนวน 3 แห่งๆละ 11 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 33 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ตารางที่ 8 แสดงที่มาของกลุ่มบุคคลสำคัญที่ทำการสัมภาษณ์กลุ่ม

โรงเรียน	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ประธาน กรรมการ สถานศึกษา	ครู รับผิดชอบ งาน ประกัน ภายใน	หัวหน้ากลุ่ม สาระการ เรียนรู้	รวม (คน)
เมืองพลพิทยาคม	1	1	1	8	11
เทศบาลวัดสระทอง	1	1	1	8	11
เทศบาลวัดป่าเรไร	1	1	1	8	11
รวม					33

ผลของการการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview) ได้แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

4.1.3 การสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Operational Seminar) เพื่อร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา ได้แก่ นายกหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน และตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ผลของการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่างรูปแบบการพัฒนาาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

5. เครื่องมือที่ใช้

- 5.1 แบบสอบถาม
- 5.2 แบบสัมภาษณ์
- 5.3 แบบบันทึกการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ

6. สถานที่วิจัย

6.1 ศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

6.1.1 ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม สถานที่วิจัยคือ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 19 โรงเรียน

6.1.2 ศึกษาโดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่ม สถานที่วิจัยคือ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น และโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในที่เป็นเลิศ (Best Practice) รวมทั้งสิ้น 3 แห่ง ดังนี้คือ

- 1) โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
- 2) โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
- 3) โรงเรียนเทศบาลวัดป่าไร่ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

6.2 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

6.2.1 การสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Operational Seminar) ใช้ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

7. ระยะเวลาดำเนินการ

- 7.1 การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม คือ ดำเนินการระหว่างวันที่ 1-28 พฤษภาคม 2557
- 7.2 การสัมภาษณ์กลุ่ม คือ ดำเนินการระหว่างวันที่ 9 -12 มิถุนายน 2557

7.3 การสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ คือดำเนินการในวันที่ 18 มิถุนายน 2557

8. วิธีดำเนินการ

8.1 ศึกษากฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพ ภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2554 แล้วสังเคราะห์ และกำหนดเป็นตัวแปรที่ ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพ ภายในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน คุณภาพภายใน และ 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8.2 กำหนดขั้นตอนและออกแบบกิจกรรมการวิจัย ซึ่งการวิจัยในระยะที่ 1 จัดทำ ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์ย่อยในการวิจัย ดังนี้ คือ 1) ศึกษาปัญหา การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 3) ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

8.3 ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามหลักการสร้างเครื่องมือชนิด นั้น ๆ กำหนดผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย รวมทั้งกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

8.4 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบตามกิจกรรมการวิจัยที่ ออกแบบไว้ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะที่ 1 จัดทำรูปแบบการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มหาสารคามมีวิธีการสร้าง ดังนี้

8.4.1 แบบสอบถามเพื่อสอบถามสภาพปัญหาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีวิธีการสร้างดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ดีจากเอกสาร ตำรา และตัวอย่างจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) ดำเนินการสร้างข้อคำถามให้ครบ และครอบคลุมแนวทางปฏิบัติที่กำหนดในระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

3) นำข้อคำถามทั้งหมดมาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับร่าง และตรวจสอบในเบื้องต้นก่อนนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพต่อไป

4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเบื้องต้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) โดยการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบหลักการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน 8 องค์ประกอบ

5) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

6) จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

8.4.2 แบบสัมภาษณ์กลุ่ม มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์กลุ่มที่ดี

2) ศึกษาหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) ดำเนินการสร้างข้อคำถามที่จะใช้สัมภาษณ์ให้ครบและครอบคลุมทุกประเด็นตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่กำหนดในข้อ 2 นั้น

4) นำข้อคำถามที่จะสัมภาษณ์ทั้งหมดมาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง และมอบหมายให้ผู้ช่วยวิจัยตรวจสอบความถูกต้องในเบื้องต้นก่อนนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพต่อไป

5) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเบื้องต้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะอีกครั้ง

6) ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

7) จัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

8.4.3 แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษาตัวอย่างแบบบันทึกการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย ตัวอย่างแบบบันทึกการประชุมระดมสมองที่มีผู้วิจัยหรือหน่วยงานอื่นจัดทำไว้
- 2) สร้างแบบบันทึกการประชุมสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยประยุกต์ตามตัวอย่างที่ศึกษานั้น คือ นำประเด็นหรือเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เข้าประชุมสัมมนาร่วมระดมสมองบรรจุไว้ในแบบบันทึกนั้นครบทุกประเด็น
- 3) ตรวจสอบแบบบันทึกการประชุมสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่สร้างเสร็จแล้วเป็นการเบื้องต้นก่อนนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพต่อไป
- 4) นำแบบบันทึกการประชุมสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเบื้องต้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะอีกครั้ง
- 5) ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกการประชุมสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ
- 6) จัดพิมพ์เป็นแบบบันทึกการประชุมสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

8.5 การหาคุณภาพเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 คือ แบบสอบถามหาคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่า IOC สำหรับ แบบสัมภาษณ์กลุ่ม แบบบันทึกการประชุมสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และยกร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยหาคุณภาพโดยการนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ตรวจสอบความความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่สร้างขึ้น ซึ่งเป็นการตรวจสอบเฉพาะความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ดังนี้

8.5.1 แบบสอบถาม นำเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อถามได้ตรงและครบถ้วนครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการหรือไม่ สอดคล้องกับพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยกำหนดคะแนนผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญด้วย +1 , 0 และ -1 ตามความหมาย ดังนี้

+1 หมายถึง แนใจว่าประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกัน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้นมีความ สอดคล้องกัน

-1 หมายถึง แน่ใจว่าประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้นไม่มีความ สอดคล้องกัน

8.5.2 นำคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้น โดยใช้สูตร ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 : 65)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และ ประเด็นที่ต้องการวัด

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่ามากกว่า 0.50 ขึ้นไป ผู้วิจัยพิจารณา คัดเลือกข้อคำถาม หรือรายการประเมินเฉพาะข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปเอาไว้และ ปรับปรุงข้อคำถาม หรือรายการประเมินข้อที่ผู้เชี่ยวชาญให้การเสนอแนะจนได้ข้อคำถามหรือ รายการประเมินครบตามที่ต้องการ โดยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม หรือรายการ ประเมินแต่ละข้อกับประเด็นที่ต้องการวัดของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มีค่า ตั้งแต่ 0.80 - 1.00

8.5.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ชนิดต่างๆผู้วิจัย ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และเป็นผู้บริหารที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์

2) เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ขึ้นไป

3) เป็นผู้บริหารการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาหรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป

4) เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา

8.5.4 รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย

1) ดร.เนตรชนก จันทร์กระจ่าง ตำแหน่ง รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม

2) ดร.วิทยา อารีราษฎร์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยี
สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3) ดร.ศักดิ์ดา น้อยนาง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์ สถิติ
และงานวิจัยคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

4) ดร.มานิตย์ อัญญาโพธิ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

5) ดร.ศักดิ์พงษ์ หอมทวล ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

6) นายเสงี่ยม นันทะเสน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองโพธิ์วิทยาคม
วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

7) ดร.สมศักดิ์ นิลผาย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลชุมชนหนอง
หญ้าม้า อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

8.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

8.6.1 ขอความอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จัดทำหนังสือถึงกลุ่มเป้าหมายเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

8.6.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้วิธีการที่แตกต่างกันตามลักษณะ
ของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละชนิด ดังนี้

1) แบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย 209 ฉบับ ทาง
ไปรษณีย์ลงทะเบียนพร้อมทำหนังสือขอความร่วมมือ และหนังสือที่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามแนบไปด้วย ผลการเก็บ
ข้อมูลได้ทั้งหมด 209 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2) แบบสัมภาษณ์กลุ่ม แบบบันทึกสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย
ร่วมกันเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายตามช่วงเวลาที่ทำเนิกรกิจกรรมนั้น ๆ

8.7 การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมาย การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย
ดำเนินการ ดังนี้

8.7.1 ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และค่าร้อยละ (Percentage)

8.7.2 การแปลความหมาย ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยใช้ตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 36)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

8.7.3 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการประชุมสัมมนา ผู้ทรงคุณวุฒิและแบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้วิธีการตีความจากคำให้สัมภาษณ์กลุ่ม การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และวิธีการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) ของ สุกงศ์ จันทวานิช (2546 : 106 - 120) รวมถึงการวิเคราะห์โดยใช้ ประสบการณ์ของผู้วิจัย

8.8 ผลลัพธ์

ได้รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม (ฉบับร่าง)

ระยะที่ 2 ตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1. คำถามกรวิจัย

ผลการตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

3. เป้าหมาย

รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

4. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

4.1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) มีกลุ่มเป้าหมายที่ร่วมสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 11 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย

4.1.1 ประธานคณะกรรมการบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

4.1.2 นายกรัฐมนตรีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

4.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม วิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

4.1.4 ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญหรือเทียบเท่า จำนวน 3 คน

4.1.5 ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 1 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

4.2 การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public Hearing of Stakeholders) มีกลุ่มเป้าหมายที่ร่วมประชาพิจารณ์ รวมทั้งสิ้น 41 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย

4.2.1 ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

4.2.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 19 คน

4.2.3 ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำนวน 8 คน

4.2.4 ตัวแทนประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน

4.2.5 ตัวแทนนักเรียน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 คน

4.2.6 ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 2 คน

4.2.7 ผู้วิจัย

5. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ทำการศึกษาคือรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม (ฉบับร่าง)

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

6.1 แบบบันทึกสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เป็นเครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญใช้ในกิจกรรมการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดในร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโดยพิจารณาใน 2 ลักษณะคือ เห็นด้วยและต้องปรับปรุงรวมทั้งให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข

6.2 แบบประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ที่ใช้ในกิจกรรมประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public Hearing of Stakeholder) มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แสดงความคิดเห็น ตามกรอบการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และด้านประโยชน์ (Utility)

7. สถานที่

7.1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ใช้ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

7.2 การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public Hearing of Stakeholders) ใช้ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

8. ระยะเวลาดำเนินการ

8.1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) คือดำเนินการในวันที่ 4 สิงหาคม 2557

8.2 การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public Hearing of Stakeholders) คือดำเนินการในวันที่ 16 สิงหาคม 2557

8.3 การประเมินประสิทธิผล คือดำเนินการในวันที่ 16 สิงหาคม 2557 (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทำหน้าที่ประเมินในคราวเดียวกันกับการประชาพิจารณ์)

9. วิธีดำเนินการ

9.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และการทำการประชาพิจารณ์ แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ กำหนดกิจกรรมและขั้นตอนในการดำเนินการ

9.2 ศึกษารายละเอียดของร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม (ฉบับร่าง) ที่ได้ จากการทำวิจัยในระยะที่ 1 อย่างถ่องแท้แล้วทำการสรุปย่อเพื่อเตรียมการสำหรับการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญและทำการประชาพิจารณ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อไป

9.3 กำหนดขั้นตอนและออกแบบกิจกรรมการวิจัย ซึ่งการวิจัยในระยะที่ 2 นี้มี กิจกรรมการวิจัยที่ต้องดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

9.3.1 การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้วิจัยดำเนินการตาม ขั้นตอน ดังนี้

1) การคัดเลือกผู้ที่จะเข้าร่วมกิจกรรม โดยยึดหลักต่อไปนี้

1.1) เป็นผู้มีส่วนในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา

1.2) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสู่การปฏิบัติ

1.3) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการตรวจติดตามและ ประเมินผลตลอดจนเชี่ยวชาญในการนิเทศการจัดการศึกษา

1.4) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญปรากฏในภาคผนวก

2) ประสานงาน และ เชิญผู้ที่ได้รับการคัดเลือก นัดหมายวัน เวลา และ สถานที่จัดกิจกรรม โดยจัดส่งเอกสาร (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญศึกษา เป็นการล่วงหน้าด้วย

3) กำหนดผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการ (Moderator) และผู้จดบันทึก (Note taker) รวมถึงทำความเข้าใจกับขั้นตอนการดำเนินการ และบทบาทของแต่ละบุคคล

4) เริ่มการสนทนา โดยผู้ดำเนินรายการนำเสนอร่างรูปแบบการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มหาสารคามที่คณะทำงานได้ยกร่างไว้

5) บันทึกข้อมูลการสนทนาด้วยแบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ เตรียมไว้แล้ว

6) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปเสนอในรูปแบบความเรียง

9.3.2 การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public Hearing of Stakeholders) ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1) นำเสนอร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่ปรับปรุงหลังจากการ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

2) คัดเลือกผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่จะร่วมในการประชา พิจารณ์ ซึ่งการคัดเลือกใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากบุคคล ต่อไปนี้คือ

2.1) ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 19 คน

2.3) ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำนวน 8 คน

2.4) ตัวแทนประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 5 คน

2.5) ตัวแทนนักเรียน โรงเรียน จำนวน 5 คน

2.6) ผู้วิจัยผู้ร่วมวิจัย จำนวน 2 คน

2.7) ผู้วิจัย

รวมทั้งสิ้น 41 คน รายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปรากฏอยู่ในภาคผนวก

3) จัดประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) โดยผู้วิจัยนำเสนอความ เป็นมาของร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่เป็นผลมาจากการวิจัยระยะที่ 1 ซึ่งหลอมรวมจาก ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเชิงสำรวจ ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผล จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอประเด็นที่จะใช้ในการประเมินคุณภาพของร่างรูปแบบ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งจะประเมินในด้านความเหมาะสม(Propriety) ด้านความเป็นไปได้

(Feasibility) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และด้านประโยชน์ (Utility) โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียข้างต้น แสดงความคิดเห็น วิพากษ์ วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งผลจากการประชาพิจารณานี้จะถือเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของการวิจัย

9.4 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือที่จัดเตรียมไว้แล้วคือ

9.4.1 แบบบันทึกการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ สำหรับเก็บข้อมูลจากการสัมมนา

9.4.2 แบบประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการประกันคุณภาพภายใน สำหรับเก็บข้อมูลเชิงปริมาณในช่วงทำประชาพิจารณ์

9.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

9.5.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากแบบตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญและประเมินรูปแบบระหว่างการทำประชาพิจารณ์ ใช้วิธีการหาความถี่ และวิธีการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)

9.5.2 ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้ วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)(S.D.)

9.6 การนำเสนอ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

9.6.1 การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ นำเสนอผลในรูปแบบความเรียง

9.6.2 การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เสนอในรูปแบบความเรียงสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพและนำเสนอข้อมูลเชิงสถิติสำหรับข้อมูลที่ได้จากการคำนวณโดยใช้สถิติพื้นฐานตารางเปรียบเทียบ

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ได้รับการตรวจสอบ ยืนยัน และประเมินผลว่ามีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความสอดคล้อง และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา

ตารางที่ 9 สรุปขั้นตอนการวิจัยรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน สิ่งที่ต้องการบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ระยะการวิจัย	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล	กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลลัพธ์
Phase 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	เพื่อจัดทำร่างรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	1. ศึกษาปัญหา และแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 2. สัมภาษณ์ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	ข้อมูล 1. แบบสอบถาม 2. แบบสัมภาษณ์กลุ่ม 3. แบบบันทึกการจัดสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ	1. สอบถาม กลุ่มตัวอย่าง 209 คน 2. สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 33 คน 3. สัมมนานักผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน	1. แบบสอบถามจาก $\bar{X}$ 2. แบบสัมภาษณ์โดยพรรณาวิเคราะห์ 3. สัมมนานักผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์จากกรหาความถี่ และวิธีการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)	รูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม (ฉบับร่าง)
Phase 2 ตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	เพื่อตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	1. จัดสัมมนานักผู้เกี่ยวข้อง 2. จัดทำประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3. จัดสัมมนานักผู้ทรงคุณวุฒิ	1. แบบบันทึกการสัมมนานักผู้เกี่ยวข้อง 2. แบบบันทึก/แบบตรวจสอบและแบบประเมินประสิทธิภาพ	1. สัมมนานักผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 11 คน 2. ประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 41 คน	วิเคราะห์ข้อมูลจากการหาความถี่ และวิธีการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)	รูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ได้รับการตรวจสอบ ยืนยันว่ามีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความสอดคล้อง และ เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยนำเสนอผลในแต่ละประเด็น ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัญหาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
3. ผลของการร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ระยะที่ 2 ตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ขอนำเสนอใน 2 ประเด็น คือ

1. ผลการตรวจสอบยืนยันรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ
2. ผลการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ระยะที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ขอนำเสนอใน 2 ประเด็น คือ

1. ผลการศึกษาปัญหาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

จากการที่ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามทั้งหมด 19 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 209 คนเพื่อสอบถาม เกี่ยวกับสภาพปัญหาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตาราง 10 - 11 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

N=209

รายการ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
สถานภาพ		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	19	9.09
2. ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน	19	9.09
3. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	152	72.73
4. ประธานกรรมการสถานศึกษา	19	9.09
รวม	209	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ (ร้อยละ 72.73) รองลงมาคือค่าเท่ากันคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในและประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ประเภทละ 19 คน

ตารางที่ 11 ผลการศึกษาสภาพปัญหาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
ของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

N=209

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	ระดับปัญหาการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
1.1 กำหนดโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	2.50	0.71	น้อย
1.2 กำหนดคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	2.80	1.13	ปานกลาง
1.3 กำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับต่างๆ			
1.3.1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ	3.40	0.96	ปานกลาง
1.3.2 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ	3.20	0.63	ปานกลาง
1.3.3 มาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.00	0.94	ปานกลาง
1.3.4 มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)	3.10	0.74	ปานกลาง
1.4 การกำหนดให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถานศึกษา	2.40	0.70	น้อย
1.5 การกำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงาน ส่วนกลาง	2.30	0.67	น้อย
รวม	2.82	0.18	ปานกลาง
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
2.1 การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.33	1.03	น้อย
2.2 การวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็นที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของการพัฒนา	3.17	1.17	ปานกลาง
2.3 การพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้	3.00	1.55	ปานกลาง
2.4 การส่งเสริมการเรียนรู้	2.33	1.03	น้อย
2.5 การมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่าย	3.33	1.21	ปานกลาง
รวม	2.83	0.21	ปานกลาง

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	ระดับปัญหาการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ			
3.1 การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการของสถานศึกษา	2.64	1.20	ปานกลาง
3.2 การดำเนินงานโดยทุกคนมีส่วนร่วม	2.90	1.04	ปานกลาง
3.3 การจัดระบบข้อมูล	2.82	1.25	ปานกลาง
3.4 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ	2.72	1.09	ปานกลาง
3.5 การจัดเก็บการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นระบบ	3.27	0.78	ปานกลาง
3.6 การนำไปใช้ประโยชน์	3.36	1.02	ปานกลาง
รวม	2.79	0.17	ปานกลาง
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา			
4.1 การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิบัติงาน	3.00	0.77	ปานกลาง
4.2 การอำนวยความสะดวก	2.64	0.81	ปานกลาง
4.3 การปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้	3.28	1.09	ปานกลาง
4.4 การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	2.54	1.03	ปานกลาง
4.5 การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	2.64	1.03	ปานกลาง
รวม	2.84	0.13	ปานกลาง
5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา			
5.1 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	3.54	0.82	มาก
5.2 การประเมินตนเองของครูและบุคลากร	3.35	0.80	ปานกลาง
5.3 การแก้ไขปัญหาคุณภาพการศึกษา	4.36	0.67	มาก
5.4 การบันทึกภาพความสำเร็จของงาน	3.27	0.16	ปานกลาง
5.5 การจัดระบบการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง	3.09	0.32	ปานกลาง
รวม	3.52	0.10	มาก
6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
6.1 การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	2.91	0.94	ปานกลาง

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	ระดับปัญหาการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
6.2 การประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	3.37	1.02	ปานกลาง
6.3 การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.90	0.54	มาก
6.4 การประเมินอย่างเหมาะสม	3.09	1.22	ปานกลาง
รวม	3.32	0.28	ปานกลาง
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน			
7.1 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.00	0.44	มาก
7.2 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปีการศึกษา	3.09	1.14	ปานกลาง
7.3 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ	3.27	0.78	ปานกลาง
7.4 การรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา	3.00	1.34	ปานกลาง
7.5 การรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด	2.82	1.32	ปานกลาง
7.6 การนำข้อมูลไปใช้การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.90	1.30	ปานกลาง
รวม	3.18	0.36	ปานกลาง
8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง			
8.1 การดำเนินงานของสถานศึกษา	2.66	1.12	ปานกลาง
8.2 การสร้างความตระหนักในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	2.73	1.10	ปานกลาง
8.3 การสร้างความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน	2.81	1.07	ปานกลาง
8.4 การยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.27	0.90	ปานกลาง
8.5 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	3.18	1.25	ปานกลาง
8.6 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	3.00	1.26	ปานกลาง
8.7 การสร้างนวัตกรรมกับองค์กรอื่น ๆ อยู่เสมอ	3.18	1.07	ปานกลาง
8.8 การนำผลการพัฒนามาปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง	3.09	1.13	ปานกลาง
รวม	2.99	0.11	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัญหาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมทั้ง 8 ด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับมากเพียง 1 ด้านคือ ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.10) นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.79$, S.D. = 0.16)

จากการศึกษาเชิงสำรวจเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม รายละเอียดดังนี้ คือ

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$)
2. การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษามีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$)
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$)
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$, S.D. = 0.16)
5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$)
6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$)
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$)
8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$)

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

จากการไปสัมภาษณ์กลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่น ที่มีผลการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในที่เป็นเลิศ (Best Practice) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ประธานกรรมการ

สถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นและโรงเรียนสังกัดเทศบาลอื่นๆ จำนวน 3 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 33 คน สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนใช้รูปแบบการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group Interview) กล่าวคือ เมื่อเข้าทำการศึกษาที่โรงเรียนใดๆได้ขอความร่วมมือหรือขออนุญาตโรงเรียนทำการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญพร้อมกันโรงเรียนละ 11 คน รวมทั้งสิ้น 33 คน ของโรงเรียนทั้ง 3 แห่งแล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบสาระสำคัญของแต่ละโรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนต้นแบบที่ 1 โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

1. ประวัติโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม

โรงเรียนเมืองพลพิทยาคมได้รับการประกาศจัดตั้งให้เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการตั้งโรงเรียนรัฐบาล ลงวันที่ 7 เมษายน 2514 ให้ชื่อว่า "โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม" ให้นักเรียน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 45 คน รวม 90 คน โรงเรียนยังไม่ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน จึงได้อาศัยเรียนที่โรงเรียนเทศบาลพลประชานุกูลทางราชการแต่งตั้งให้นายขวลิต สุวรรณิ ครูโรงเรียนพล รักษาการในตำแหน่งครูใหญ่กรมสามัญศึกษาได้แต่งตั้ง นายประยูร สมบัติธีระ ครูใหญ่โรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดนครพนม มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่รับมอบงานเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2514 และได้ย้ายนักเรียนมาเรียนที่อาคารชั่วคราว ตำบลลอมคอม สถานที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนปัจจุบันเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2515 ซึ่งเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์บ้านหนองอรุณ มีราษฎรในชุมชนอำเภอพลร่วมบริจาคที่ดินด้านทิศตะวันออกให้อีก ได้แก่ นายกั้ง อีสสระพงศ์ นางปิ่น กุศลเลิศจริยา และนายเดชสิทธิ์วาระ คนละประมาณ 1 ไร่ ปัจจุบันโรงเรียนมีเนื้อที่ทั้งสิ้น 119 ไร่ 1 งาน 9 ตารางวา ปัจจุบันโรงเรียนเมืองพลพิทยาคมเปิดสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย นักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 3,074 คน จำนวน 68 ห้องเรียน มีครู 164 คน ครูอัตราจ้าง บุคลากรสนับสนุนสอน 14 คน นักการภารโรง 5 คน พนักงานขับรถ 2 คน ยามรักษาการณ์ 2 คน และลูกจ้างชั่วคราว 7 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่ 2 บริบทของโรงเรียนเมืองพลพิทยาคมและบรรยากาศการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2.วิสัยทัศน์

มุ่งความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ สืบสานความเป็นไทย ใฝ่คุณธรรม สัมพันธ์
ชุมชน สนใจรักษาสีงแวดล้อม พร้อมการบริหารจัดการที่ดี ภายใต้หลักของปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง

3.พันธกิจ

- 3.1 ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้ทันสมัย
- 3.2 สนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวิจัยในชั้นเรียน
- 3.3 ส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะของผู้เรียน
- 3.4 ส่งเสริมสนับสนุนศิลปะ ดนตรี กีฬา นันทนาการ และทักษะอาชีพกับผู้เรียน
- 3.5 ส่งเสริมการใช้ภาษาของผู้เรียนในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.6 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และจิตที่สมบูรณ์
- 3.7 พัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 3.8 จัดระบบบริการที่มีประสิทธิภาพ
- 3.9 ส่งเสริมการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และการจัดการที่ดี ภายใต้

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- 3.10 ส่งเสริมและพัฒนางานสัมพันธ์ชุมชน

4. ผลการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม ผู้วิจัยขอแนะนำเสนาดังต่อไปนี้

ตารางที่ 12 สรุปสภาพปัญหาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเมืองพลวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่าง ๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
<p>1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย</p> <p>2. ประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการร่วมกันศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย</p> <p>3. จัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข</p> <p>4. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบและประกาศใช้</p>	<p>1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกครบตาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีและดีมากทุกมาตรฐาน</p> <p>2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2556-2557</p> <p>3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประจำปี 2556-2557</p> <p>4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดขอนแก่น และระดับภาค ประจำปี 2556-2557</p> <p>5. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ดีเด่น เมื่อจังหวัดขอนแก่น วิทยาลัยเกษตรรัฐอุบลราชธานี</p> <p>6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลนักเรียนตามโครงการสถานสายนโย ครูและศิษย์</p> <p>7. รางวัลผู้บริหารดีเด่นสมาคมผู้บริหารออบจ.แห่งประเทศไทย</p> <p>8. ชนะเลิศการประกวดสรภัญญะงานใหม่ประเพณีผูกเสี่ยวและงานภาษาจตุสดมภ์จังหวัดขอนแก่น</p> <p>9. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศิลปกรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย</p> <p>10. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทยจากมหกรรมการจัดการศึกษাত้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้านานาชาติ เมืองทองธานี</p> <p>11. ได้รับรางวัลชนะเลิศการจัดการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนแนวแก้ว”บริษัทนานมีบุ๊คส์จำกัด และได้รับรางวัลแนวแก้วจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี</p> <p>12. ได้รับรางวัลชนะเลิศงานประดิษฐ์จากใบตองงานมหกรรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้านานาชาติเมืองทองธานี</p> <p>13. ได้รับรางวัลพินทองใบทองประกวดวงดนตรีเยาวชนภายใต้ทุกเพลงคอนเสิร์ต ครั้งที่ 11</p> <p>14. ได้รับรางวัลการจัดค่ายพักแรมงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับประเทศ ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้านานาชาติเมืองทองธานี ๓๐๓</p>

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการบริหาร 2. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศตามโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับภารกิจ 3. จัดโครงสร้างการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้ชัดเจน 4. กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรตามโครงสร้างการบริหารงาน 5. ตรวจสอบความครอบคลุมของข้อมูล พัฒนาปรับปรุงข้อมูลให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกสถาน มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน 2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2556-2557 3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี 2556-2557 4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดขอนแก่นและระดับภาค ประจำปี 2556-2557 5. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศีลธรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย 6. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทยจากมหกรรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้าอิมแท็ค เมืองทองธานี กรุงเทพฯ 7. รางวัลผู้บริหารดีเด่นสมาคมผู้บริหาร อบจ.แห่งประเทศไทย 8. ชนะเลิศการประกวดสภากฎหมายใหม่ประเพณีผู้สูงอายุและงานภาษาจัดจังหวัดขอนแก่น 9. ฯลฯ

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาทางการศึกษาศึกษาของสถานศึกษา	1. ประชุมชี้แจงคณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ก่อนนำแผนสู่การปฏิบัติ 2. อำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่รับผิดชอบโครงการ / กิจกรรมตามที่กำหนดในแผนพัฒนาการศึกษาศึกษา 3. กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินโครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกัน 4. คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและแก้ปัญหาเมื่อผู้ปฏิบัติงานโครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร้องขอ	1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกกรอบตาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน 2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2556-2557 3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี 2556-2557 4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดขอนแก่นและระดับภาค ประจำปี 2556-2557 5. ได้รับรางวัลชนะเลิศโครงการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับโลก ณ เมืองดีทรอยต์ สหรัฐอเมริกา 6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลนักเรียนตามโครงการสถานสหายโย ครูและศิษย์จัดการศึกษา 7. รางวัลผู้บริหารดีเด่นสมาคมผู้บริหารออบจ.แห่งประเทศไทย 8. ชนะเลิศการประกวดสภามัญญะงานใหม่ประเพณีผูกเสี่ยวและงานภาษาทวดจังหวัดขอนแก่น 9. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศีลธรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
5. การจัดให้มีกิจกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำปฏิทินและแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 2. จัดทำ / สร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา 3. ดำเนินการตามปฏิทิน และนำส่วนที่ประสบผลสำเร็จไปพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกอย่างสม่ำเสมอ มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกภาคมาตรฐาน 2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2556-2557 3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประจำปี 2556-2557 4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดขอนแก่นและระดับภาค ประจำปี 2556-2557 5. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับโลก ณ เมืองดีทรอยต์ รัฐมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา 6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลนักเรียนตามโครงการสานสายใย ครูและศิษย์ 7. รางวัลผู้บริหารดีเด่นสมาคมผู้บริหารออบจ.แห่งประเทศไทย 8. ชนะเลิศการประกวดโครงงานใหม่ประเพณีผูกเสี่ยวและงานภาษาจاذงจังหวัดขอนแก่น

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
<p>6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>2. กำหนดระยะเวลาที่จะทำการประเมิน และจัดทำเครื่องมือสำหรับการประเมินคุณภาพภายในร่วมกัน</p> <p>3. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานที่กำหนด</p> <p>4. วิเคราะห์และรายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ</p>	<p>1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกรอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน</p> <p>2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2556-2557</p> <p>3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี 2556-2557</p> <p>4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดขอนแก่นและระดับภาค ประจำปี 2556-2555</p> <p>5. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับโลก ณ เมืองดีทรอยต์ รัฐมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา</p> <p>6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลนักเรียนตามโครงการสถานสหายไย ครูและศิษย์</p> <p>7. รางวัลผู้บริหารดีเด่นสมาคมผู้บริหารออบจ.แห่งประเทศไทย</p> <p>8. ชนะเลิศการประกวดสรภัญญะงานใหม่ประเพณีผู้เสียสละงานกาชาดจังหวัดขอนแก่น</p>

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน	1. แต่งตั้งคณะทำงาน 2. ศึกษารูปแบบการเขียนรายงาน 3. จัดทำรายละเอียดการรายงานตามรูปแบบการเขียนรายงาน 4. ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขรายงาน และให้ข้อเสนอแนะ 5. นำเสนอรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัด	1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตฐาน 2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2556-2557 3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี 2556-2557 4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดขอนแก่นและระดับภาค ประจำปี 2556-2555 5. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับโลก ณ เมืองดีทรอยต์รัฐมิชิแกนประเทศสหรัฐอเมริกา 6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลนักเรียนตามโครงการสถานสายนโย ครูและศิษย์ 7. รางวัลผู้บริหารดีเด่นสมาคมผู้บริหารออบจ.แห่งประเทศไทย 8. ชนะเลิศการประกวดศรภัญญะงานใหม่ประเพณีผูกเสี่ยวและงานภาษาคั่งจังหวัดขอนแก่น

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
<p>8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการพัฒนาการศึกษา 2. สร้างระบบการกำกับติดตามงานภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง 3. สถานศึกษามีการสะท้อนผลการทำงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุง แก้ไขในส่วนที่เห็นว่าผลการดำเนินงานยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกอรออสตาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน 2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2556-2557 3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี 2556-2557 4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดขอนแก่น และระดับภาค ประจำปี 2556-2555 5. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับโลก ณ เมืองดีทรอยต์ รัฐมิชิแกนประเทศสหรัฐอเมริกา 6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลนักเรียนตามโครงการสภายุทธศาสตร์ศึกษา 7. รางวัลผู้บริหารดีเด่นสมาคมผู้บริหารออบจ.แห่งประเทศไทย 8. ฯลฯ

โรงเรียนต้นแบบที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ประวัติโรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง

โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง ตั้งอยู่ถนนนายโครก ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด มีพื้นที่ 7 ไร่ 42 ตารางวา พ.ศ. 2480 ได้โอนมาสังกัดโรงเรียนเทศบาล เปิดทำการสอนตั้งแต่ ป.1-ป.4 พ.ศ. 2492 ได้โอนกลับมาสังกัดโรงเรียนประชาบาล บุคลากรได้รับการยกฐานะเป็นข้าราชการ พ.ศ. 2500 ได้งบประมาณจากส่วนกลาง 150,000 บาท จัดสร้างอาคารเรียนเอกเทศถาวร ในพื้นที่ราชพัสดุ ที่หน้าวัดสระทอง ให้ชื่อว่า “โรงเรียนวัดสระทอง” เพื่อรองรับการขยายโอกาสทางการศึกษาในปีงบประมาณ 2537 เป็นเงิน 7,500,000 บาท พ.ศ. 2537 เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นปีแรกรับนักเรียน ม.3 จำนวน 44 คน พ.ศ. 2539 ได้รับงบประมาณ จากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ สร้างโรงอาหารขนาดเล็กเป็นเงิน 495,700 บาท ได้รับงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจสร้างอาคารอเนกประสงค์ คอนกรีตเสริมเหล็ก 1 ชั้น เป็นเงิน 4,090,000 บาท พ.ศ. 2541 ได้รับงบประมาณจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจภาครัฐบาล สร้างอาคารเรียน 3 ชั้น ห้องเรียน เป็นเงิน 12,310,000 บาท ได้รับงบประมาณจากเทศบาล จัดทำป้ายชื่อโรงเรียนด้วยหินอ่อน เป็นเงิน 148,200 บาท พ.ศ. 2542 ได้รับงบประมาณอุดหนุนภายใต้ภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ จำนวน 720,000 บาท ต่อเติมอาคาร 3 ชั้นล่าง เพื่อใช้ประโยชน์ ในการเรียนการสอน ปัจจุบันโรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง จัดอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ บริหารโรงเรียนภายใต้คำขวัญของสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น คือ “วินัยดี มีวิชา กีฬาเด่น เป็นโรงเรียนของชุมชน” สนองตอบคำขวัญของเทศบาลคือ “เด็กเล็กเบิกบาน วิชาการก้าวหน้า เยาวชนพัฒนา ปวงประชาร่วมใจ” และคำขวัญของบุคลากรคือ “มีวินัย ใฝ่วิชา ร่วมใจพัฒนา สร้างศรัทธามวลชน”

ภาพที่ 3 บริบทของโรงเรียนเทศบาลวัดสระทองและบรรยากาศการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2. วิสัยทัศน์

โรงเรียนเทศบาลวัดสระทองเป็นแหล่งเรียนรู้ มุ่งเน้นคุณภาพทางวิชาการ คุณธรรม และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนตามวิถีไทย ก้าวไกลสู่สากล

3. พันธกิจ

3.1 พัฒนาแหล่งเรียนรู้

3.2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.3 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ เน้นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.4 พัฒนาระบบบริหาร เน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของบุคลากร ศิษย์เก่าผู้ปกครอง ชุมชนและมีการดำรงตนตามแบบวิถีไทย

3.5 พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนและสากล

4. ผลการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนที่เป็นเลิศ (Best Practice) ผู้วิจัยขอนำเสนอดังต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 13 สรุปปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศของโรงเรียนต้นแบบ: โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 2. ประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือกันศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย 3. จัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข	1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกอรอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกภาค 2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปี 2556 3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประจำปี 2556 4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556-2557 5. ได้รับรางวัลชนะเลิศโครงการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค 6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจิตระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 7. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดใหญ่ ปีการศึกษา 2552 8. ชนะเลิศการประกวดโครงงานงานบุญแหวดวงงานกาชาดจังหวัดร้อยเอ็ด 9. ได้รับรางวัลชนะเลิศการตอบปัญหาภาษาต่างประเทศปีการศึกษา 2554 10. ฯลฯ
4. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบและประกาศใช้		

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน 2. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา 3. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายความสำเร็จทั้งระยะสั้น และระยะยาว 4. กำหนดโครงการ/กิจกรรม และผู้รับผิดชอบ 5. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี(ระยะสั้น) และแผนพัฒนา(ระยะยาว) โดยมีรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรมตามเป้าหมายที่กำหนดทั้งแผนระยะสั้น และระยะยาว	1. โรงเรียนผ่านการประเมินกรอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากมาตรฐาน 2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปี 2556 3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี 2556 4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี2556-2557 5. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค 6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 7. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดใหญ่ ปีการศึกษา 2552 8. ชนะเลิศการประกวดสรภัญญะงานบุญผะเหวดงานกาชาดจังหวัดร้อยเอ็ด 9. ฯลฯ

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
<p>4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>1. ประชุมชี้แจงคณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ก่อนนำแผนสู่การปฏิบัติ</p> <p>2. อำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่รับผิดชอบโครงการ / กิจกรรมตามที่กำหนดในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา</p> <p>3. กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินโครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ร่วมกัน</p> <p>4. คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และแก้ปัญหาเมื่อผู้ปฏิบัติงานโครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ร้องขอ</p>	<p>1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกกรอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน</p> <p>2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปี 2556</p> <p>3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี 2556</p> <p>4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556 -2557</p> <p>5. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค</p> <p>6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>7. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดใหญ่ ปีการศึกษา 2552</p> <p>8. ชนะเลิศการประกวดสภากัญญาณงานบุญพะวงตงานกาชาดจังหวัดร้อยเอ็ด</p> <p>9. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศีลธรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย</p> <p>10. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทยจากกรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้านานาชาติ เมืองทองธานี กรุงเทพมหานคร</p>

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
5. การจัดให้มี การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	1. จัดทำปฏิทินและแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 2. จัดทำ / สร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 3. ดำเนินการตามปฏิทิน และ นำส่วนที่ประสบผลสำเร็จไปพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกครบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน 2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปี 2556 3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประจำปี 2556 4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556-2557 5. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค ประจำปี 2556 6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2556 7. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดใหญ่ ปีการศึกษา 2552 8. ชนะเลิศการประกวดสรภัญญะงานงานบุญผะเหวดงานภาษาจัดจังหวัดร้อยเอ็ด 9. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศีลธรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
<p>6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>2. กำหนดระยะเวลาที่จะทำการประเมิน และจัดทำเครื่องมือสำหรับการประเมินคุณภาพภายในร่วมกัน</p> <p>3. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนด</p> <p>4. วิเคราะห์และรายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ</p>	<p>1. โรงเรียนผ่านการประเมินการอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน</p> <p>2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปี 2556</p> <p>3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี 2556</p> <p>4. โรงเรียนที่มีผลผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556-2557</p> <p>5. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค</p> <p>6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>7. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดใหญ่ ปีการศึกษา 2552</p>

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งคณะทำงาน 2. ศึกษารูปแบบการเขียนรายงาน 3. จัดทำรายละเอียดการรายงานตามรูปแบบการเขียนรายงาน 4. ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขรายงาน และให้ข้อเสนอแนะ 5. นำเสนอรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากมาตรฐาน 2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปี 2556 3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี 2556 4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556-2557 5. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค 6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 7. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดใหญ่ ปีการศึกษา 2552 8. ชนะเลิศการประกวดสภากัญญาผลงานบุญแหวดวงงานกาชาดจังหวัดร้อยเอ็ด 9. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศิลปกรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 10. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทยจากชมรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้าอิมแพ็ค เมืองทองธานี

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
<p>8. การจัดทำมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>1. สร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการพัฒนาการศึกษา</p> <p>2. สร้างระบบการกำกับติดตามงานภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง จนกลายเป็นวัฒนธรรม มีการยอมรับและปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ</p> <p>3. สถานศึกษามีการสะท้อนผล การดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง และมีมีการปรับปรุง แก้ไขในส่วนที่เห็นว่าผล การดำเนินงานยังไม่บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้</p>	<p>1. โรงเรียนผ่านการประเมินการยอมรับ มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากมาตรฐาน</p> <p>2. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปี 2556-2557</p> <p>3. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี 2556-2557</p> <p>4. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556-2557</p> <p>5. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค</p> <p>6. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>7. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดใหญ่ ปีการศึกษา 2552</p> <p>8. ชนะเลิศการประกวดโครงงานงานบุญแหวดวงงานกาชาดจังหวัดร้อยเอ็ด</p> <p>9. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทยจากชมรมการจัด การศึกษาท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้าอิมแพ็ค เมืองทองธานี</p> <p>10. ฯลฯ</p>

โรงเรียนต้นแบบที่ 3 โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

1. ประวัติโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร

โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร ตั้งอยู่หมู่ 11 ถ.เทวาทิบาล ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2499 โดยได้รับสนับสนุนจาก กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแยกครูและนักเรียนมาจากโรงเรียนเทศบาลวัดเหนือ เดิมสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีเนื้อที่ 1 งาน 71 ตารางวา โอนมาเป็นโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2511 เมื่อปี พ.ศ. 2512 เจ้าอาวาสวัดป่าเรไร ได้รับบริจาคงบประมาณ 30,000 บาท สร้างเสาชิงช้าเป็นแท่นปูนเสาเหล็ก ปี พ.ศ. 2515 - พ.ศ. 2526 สร้างส้วม 450x556 ตารางเซนติเมตร ลักษณะเป็นเสาไม้มุงสังกะสี สำหรับครูและนักเรียน จากงบประมาณของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 5,000 บาท สร้างส้วม 4x12 ตารางเมตร มุงกระเบื้อง สำหรับครูและนักเรียนด้วยเงินงบประมาณ จำนวน 60,000 บาท สร้างบ้านพักสำหรับนักการภารโรง 6x10 ตารางเมตร ใช้น้ำ กระเบื้อง ด้วยเงินงบประมาณ จำนวน 60,000 บาท สร้างอาคารเรียน 9x60 ตารางเมตร คอนกรีตเสริมเหล็กทั้งหลัง 2 ชั้น งบประมาณจากเงินอุดหนุนกระทรวงมหาดไทย จำนวน 1,997,000 บาท สร้างบ้านพักครู 7x30 ตารางเมตร เป็นไม้ยกพื้น 6 ห้อง โดยได้อุปกรณ์ในการก่อสร้างจากไม้เก่า โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม และหอประชุมหน้าอาคารเรียน 10x25 ตารางเมตร เป็นคอนกรีต มุงกระเบื้อง ด้วยเงินงบประมาณ จำนวน 300,000 บาท ปี พ.ศ. 2551 สร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 4 ชั้น 12 ห้องเรียน ได้ถูกลง งบประมาณจากเงินอุดหนุน จำนวน 2,525,000 บาท มีอาคารประกอบ 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง ห้องประชุม 1 หลัง ห้องสมุด 1 หลัง ปัจจุบัน นางชนิดา กุลสุวรรณ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา มีนายธรรมวัจน์ วิชัยเลิศ และนางชวีพร คุริรัมย์ เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษา มีครูประจำการ 23 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ 5 คน มีนักการภารโรง 2 คน ชุรการ 1 คน ผู้เรียนระดับปฐมวัย 121 คน ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำนวน 339 คน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 207 คน รวมเป็น 667 คน

ภาพที่ 4 บริบทของโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไรและบรรยากาศการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. วิสัยทัศน์

ผู้สอนดี ผู้เรียนเด่น เน้นวิถีธรรม เศรษฐกิจพอเพียง และมุ่งพัฒนาทุกระบบ
สู่โรงเรียนคุณภาพ

3. พันธกิจ

- 3.1 พัฒนาผู้สอนและบุคลากรให้มีสมรรถนะตามสายงาน
- 3.2 พัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ
- 3.3 พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกก้าวสู่ความเป็นสากล
- 3.4 ส่งเสริมสุขภาพผู้เรียนให้มีสุขภาพดีถ้วนหน้าตามสุขบัญญัติแห่งชาติ

และโรงเรียนส่งเสริมส่งภาพระดับเพชร

3.5 ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์และคุณลักษณะ
ความพอเพียงโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.6 พัฒนาสถานศึกษาให้มีระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมตามวงจร PDCA

3.7 พัฒนาสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรมและ
เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

3.8 ประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนที่เป็นเลิศ
(Best Practice) ผู้วิจัยขอนำเสนอต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 14 สรุปสภาพปัญหาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเทศบาลวัดป่าไร่ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
<p>1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย</p> <p>2. ประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือกันศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย</p> <p>3. จัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข</p> <p>4. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบและประกาศใช้</p>	<p>1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอก รอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน</p> <p>2. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดกลาง ปีการศึกษา 2553</p> <p>3. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ โครงการธนาคารเยาวชนเพื่อสิ่งแวดล้อมสู่การรักษ โลก รับผิดชอบต่อสุขภาพอนามัยของประเทศไทย ปี 2551</p> <p>4. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปี 2556</p> <p>5. รางวัลครูดีเด่นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประจำปี 2556</p> <p>6. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556</p> <p>7. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556-2557</p> <p>8. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค</p> <p>9. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>10. ชนะเลิศการประกวดสารภัญญะงานงานบุญพระเวศตงานกาชาดจังหวัดร้อยเอ็ด</p> <p>11. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศิลปกรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย</p> <p>12. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าสุพรรณพจน์ภาษาไทยจากกรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้าน้ำอิมแพ็ค เมืองทองธานี</p> <p>13. ได้รับรางวัลชนะเลิศการจัดการจัดการส่งเสริมการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนแก้ว”บริษัทนานามิบุคส์ จำกัดและได้รับรางวัลแก้วจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี</p>

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาวีธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
<p>2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน</p> <p>2. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา</p> <p>3. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายความสำเร็จทั้งระยะสั้นและระยะยาว</p> <p>4. กำหนดโครงการ/กิจกรรม และผู้รับผิดชอบ</p> <p>5. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (ระยะสั้น) และแผนพัฒนา(ระยะยาว) โดยมีรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรมตามเป้าหมายที่กำหนดทั้งแผนระยะสั้น และระยะยาว</p>	<p>14. ได้รับรางวัลชนะเลิศการตอบปัญหาภาษาต่างประเทศ ปีการศึกษา 2556</p> <p>15. ได้รับรางวัลชนะเลิศการตอบปัญหาสังคมศึกษา ปีการศึกษา 2556</p> <p>16. ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันโครงงานวิทยาศาสตร์ระดับ ม.ต้น ปีการศึกษา 2555 ฯลฯ</p> <p>1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอก รอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน</p> <p>2. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดกลาง ปีการศึกษา 2553</p> <p>3. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ โครงการธนาคารเยาวชนเพื่อสิ่งแวดล้อมสู่การรักษัโลก รับผิดชอบต่อสังคมแห่งประเทศไทย ระดับมัธยมศึกษา ปี 2551</p> <p>4. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปี 2556</p> <p>5. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประจำปี 2556</p> <p>6. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556</p> <p>7. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556-2557</p> <p>8. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค</p> <p>9. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>10. ชนะเลิศการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์งานภาษาตากอากาศจังหวัดร้อยเอ็ด</p> <p>11. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศีลธรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย</p> <p>12. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทยจากกรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้านานาชาติ เมืองทองธานี</p>

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการ ศึกษาศาษา ปัญหาและความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการบริหาร</p> <p>2. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศตามโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับภารกิจ</p> <p>3. จัดโครงสร้างการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้ชัดเจน</p> <p>4. กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรตามโครงสร้างการบริหาร งาน</p> <p>5. ตรวจสอบความครอบคลุมของข้อมูล พัฒนาปรับปรุงข้อมูลให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ</p>	<p>13. ได้รับรางวัลชนะเลิศการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนแก้ว”บริษัทนามมีบุคส์ จำกัดและได้รับรางวัลแก้วจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี</p> <p>14. ได้รับรางวัลชนะเลิศการตอบปัญหาภาษาต่างประเทศ ปีการศึกษา 2556</p> <p>15. ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันโครงงานวิทยาศาสตร์ระดับ ม.ต้น ปีการศึกษา 2555 ฯลฯ</p> <p>1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอก รอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกภาคมาตรฐาน</p> <p>2. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดกลาง ปีการศึกษา 2553</p> <p>3. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ โครงการธนาคารเยาวชนเพื่อสิ่งแวดล้อมสู่การรักษโลก รับถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ปี 2551</p> <p>4. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปี2556</p> <p>5. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประจำปี2556</p> <p>6. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี2556</p> <p>7. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี2556-2557</p> <p>8. ได้รับรางวัลชนะเลิศโครงการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค</p> <p>9. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>10. ชนะเลิศการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ระดับภาคจากชาติต่างจังหวัดร้อยเอ็ด</p> <p>11. ได้รับรางวัลเรียนส่งเสริมศิลปกรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย</p> <p>12. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทยจากชมรมการจัดการจัดการศึกษาท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้าอิมแพ็ค เมืองทองธานี</p>

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
<p>4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> ประชุมชี้แจงคณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ก่อนนำแผนสู่การปฏิบัติ อำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่รับผิดชอบโครงการ / กิจกรรมตามที่กำหนดในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินโครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกัน คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและแก้ปัญหาเมื่อผู้ปฏิบัติงานโครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษามีข้อข้องใจ 	<ol style="list-style-type: none"> 13. ได้รับรางวัลชนะเลิศการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนแฉ่วนแก้ว”บริษัทนานมีบุ๊คส์ จำกัดและได้รับรางวัลแฉ่วนแก้วจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 14. ได้รับรางวัลชนะเลิศการตอบปัญหาภาษาต่างประเทศปีการศึกษา 2556 15. ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันโครงงานวิทยาศาสตร์ระดับ ม.ต้น ปีการศึกษา 2555 ฯลฯ 1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอก รอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน 2. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดกลาง ปีการศึกษา 2553 3. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ โครงการธนาคารเยาวชนเพื่อสิ่งแวดล้อมสู่การรักโลก รับถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี 2551 4. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปี 2556 5. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประจำปี 2556 6. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556 7. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556-2557 8. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค 9. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 10. ชนะเลิศการประกวดสภากฎหมายงานบุญผะเหวดงานภาษาจังหวัดร้อยเอ็ด 11. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศิลปกรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 12. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทยจากกรมการจัดการศึกษา ท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้าอิมแพ็ค เมืองทองธานี

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> จัดทำปฏิทินและแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่เฝ้าการเนเทศกำกับ ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดทำ / สร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ดำเนินการตามปฏิทิน และนำส่วนที่ประสบผลสำเร็จไปพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น 	<ol style="list-style-type: none"> 13. ได้รับรางวัลชนะเลิศการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหนังสือวอร์ณกรรมเยาวชนแวนแคว่”บริษัททานมีบุคส์ จำกัดและได้รับรางวัลแวนแคว่จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี 14. ได้รับรางวัลชนะเลิศการตอบปัญหาภาษาต่างประเทศ ปีการศึกษา 2556 15. ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันโครงงานวิทยาศาสตร์ระดับ ม.ต้น ปีการศึกษา 2555 ฯลฯ
		<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกรอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน 2. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดกลาง ปีการศึกษา 2553 3. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ โครงการธนาคารเยาวชนเพื่อสิ่งแวดล้อมสู่การรักษัโลก รับด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ปีการศึกษา 2551 4. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปี 2556 5. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประจำปี 2556 6. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556 7. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556-2557 8. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค 9. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 10. ชนะเลิศการประกวดโครงงานงานบุญพระเวศมหาเวทมนต์จากงานกาชาดจังหวัดร้อยเอ็ด 11. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศีลธรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย 12. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทยจากกรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดสิงคโปร์อิมแพ็ค เมืองทองธานี กรุงเทพมหานคร

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหหรือวิธีการปฏิบัติ ที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
6. การจัดให้มีบริการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. กำหนดระยะเวลาที่จะทำการประเมิน และจัดทำเครื่องมือสำหรับการประเมินคุณภาพภายในร่วมกัน 3. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน ตาม มาตรฐานที่กำหนด 4. วิเคราะห์และรายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ 	<ol style="list-style-type: none"> 13. ได้รับรางวัลชนะเลิศการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนชาวไทยบุคคล จากัดและได้รับรางวัลแว่นแก้วจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 14. ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันโครงงานวิทยาศาสตร์ระดับ ม.ต้น ปีการศึกษา 2555 ฯลฯ
	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. กำหนดระยะเวลาที่จะทำการประเมิน และจัดทำเครื่องมือสำหรับการประเมินคุณภาพภายในร่วมกัน 3. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน ตาม มาตรฐานที่กำหนด 4. วิเคราะห์และรายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกครบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน 2. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดกลางปีการศึกษา 2553 3. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ โครงการธนาคารเยาวชนเพื่อสิ่งแวดล้อมสู่การรักษ โลก ภายพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีการศึกษา 2551 4. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดประจำปี การศึกษา 2556 5. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี 2556 6. โรงเรียนที่มีผลงาานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556 7. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556-2557 8. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค 9. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 10. ชนะเลิศการประกวดโครงงานงานบุญแห่ดวงงานกาชาดจังหวัดร้อยเอ็ด 11. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศีลธรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย 12. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทยจากกรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้าอิมแพ็ค เมืองทองธานี

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
<p>7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน</p>	<p>1. แต่งตั้งคณะทำงาน</p> <p>2. ศึกษารูปแบบการเขียนรายงาน</p> <p>3. จัดทำรายละเอียดการรายงานตามรูปแบบการเขียนรายงาน</p> <p>4. ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขรายงาน และให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>5. นำเสนอรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานต้นสังกัด</p>	<p>13. ได้รับรางวัลชนะเลิศการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนแวนแแก้ว” บริษัทหนานมีบุคส์ จำกัดและได้รับรางวัลแวนแแก้วจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี</p> <p>14. ได้รับรางวัลชนะเลิศการตอบปัญหาภาษาต่างประเทศ ปีการศึกษา 2556</p> <p>15. ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันโครงงานวิทยาศาสตร์ระดับ ม.ต้น ปีการศึกษา 2555 ฯลฯ</p> <p>1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกรอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน</p> <p>2. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดกลาง ปีการศึกษา 2553</p> <p>3. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ โครงการธนาคารเยาวชนเพื่อสิ่งแวดล้อมสู่การรักโลก รับถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีการศึกษา 2551</p> <p>4. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปีการศึกษา 2556</p> <p>5. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประจำปีการศึกษา 2556</p> <p>6. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556</p> <p>7..โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556-2557</p> <p>8. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค</p> <p>9. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>10. ชนะเลิศการประกวดโครงงานงานบุญพะวงจากภาคชาวจังหวัดร้อยเอ็ด</p> <p>1.1. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศิลปกรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย</p> <p>1.2. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทยจากกรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้าอิมแพ็ค เมืองทองธานี</p>

สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ	แนวทางแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ผลงานดีเด่น
8. การจัดทำให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการพัฒนาการศึกษา 2. สร้างระบบการกำกับติดตามงานภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง จนกลายเป็นวัฒนธรรม มีการยอมรับและปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ 3. สถานศึกษามีการสะท้อนผลการทำงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุง แก้ไขในส่วนที่เห็นว่าผลการดำเนินงานยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 	<ol style="list-style-type: none"> 13. ได้รับรางวัลชนะเลิศการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนแวนแคว่ "บริษัทานามีนบุคส์ จำกัดและได้รับรางวัลแวนแคว่จากรวมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 14. ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันโครงการวิทยาศาสตร์ระดับ ม.ต้น ปีการศึกษา 2555 ฯลฯ 1. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอก รอบสาม มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน 2. ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดกลาง ปีการศึกษา 2553 3. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ โครงการธนาคารเยาวชนเพื่อสิ่งแวดล้อมสู่การรักโลก รับผิดชอบต่อสังคมดีจพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีการศึกษา 2551 4. รางวัลผู้บริหารดีเด่นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประจำปีการศึกษา 2556 5. รางวัลครูดีเด่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประจำปี 2556 6. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556 7. โรงเรียนที่มีผลงานวิชาการดีเด่นระดับจังหวัดร้อยเอ็ดและระดับภาค ประจำปี 2556 -2557 8. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับภาค 9. ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นรางวัลชนะเลิศเรื่องจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 10. ชนะเลิศการประกวดสภามัญญะงานบุญพระเวศงานภาษาจัดจังหวัดร้อยเอ็ด 11. ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมศีลธรรมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 12. ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศการประกวดกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทยจากกรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ณ ศูนย์การประชุมแสดงสินค้าอิมแพ็ค เมืองทองธานี

3. รูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม (ฉบับร่าง)

ผู้วิจัยจัดสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Operational Seminar) เพื่อยกร่างรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จัดขึ้นเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2557 ณ ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามจากสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง และมีคุณภาพในระดับดีมาก ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 คน กิจกรรมการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิมีรายละเอียดตามกำหนดการ ดังนี้

- 08.00 - 08.30 ลงทะเบียน/รายงานตัว
- 08.30 - 09.00 พิธีเปิด โดย นายเดชา ปัสสำราญ รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
- 09.00 - 10.30 ชี้แจงวัตถุประสงค์/ความเป็นมาของการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
- 10.30 - 10.45 พักย่อย
- 10.45 - 12.00 สัมมนาหัวข้อแนวทางการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
- 12.00 - 13.00 พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 14.30 ยกร่างรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
- 14.30 - 14.45 พักย่อย
- 14.45 - 16.00 ยกร่างรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม (ต่อ)
- 16.00 - 16.30 สรุป/ซักถาม/ตอบปัญหา/ปิดการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Operational Seminar)

การจัดสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Operational Seminar) ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผล การศึกษาสภาพปัญหาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน และผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษา แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศด้านการ ประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นและโรงเรียนสังกัดเทศบาลอื่นๆ รวม 3 แห่ง เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการยกร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีรายละเอียด ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การร่างรูปแบบโดยการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Operational Seminar)

รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายใน(เดิม)	ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผล (ใหม่)
<p>1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา</p> <p>1.1 กำหนดโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>1.2 กำหนดคุณลักษณะคุณภาพที่พึง ประสงค์ของผู้เรียน</p> <p>1.3 กำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาระดับต่าง ๆ</p> <p>1.3.1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ</p> <p>1.3.2 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>1.3.3 มาตรฐานการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>1.3.4 มาตรฐานการศึกษาของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)</p> <p>1.4 กำหนดให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของ สถานศึกษา</p>	<p>1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>1.1 กำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาระดับต่าง ๆ</p> <p>1.1.1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ</p> <p>1.1.2 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>1.1.3 มาตรฐานการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>1.1.4 มาตรฐานการศึกษาของสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)</p> <p>1.2 การกำหนดคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ ของผู้เรียน</p> <p>1.3 กำหนดโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>1.4 กำหนดให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของ สถานศึกษา</p> <p>1.5 กำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายของ</p>

รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายใน(เดิม)	ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผล (ใหม่)
<p>1.5 กำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายของ หน่วยงานส่วนกลาง</p>	<p>หน่วยงานส่วนกลาง</p> <p>1.6 การศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้วย การประกันคุณภาพภายในของกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้</p> <p>1.7 การพิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดใน มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์ และ มาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา</p> <p>1.8 การกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละ ละมาตรฐาน</p> <p>1.9 การประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐาน</p> <p>1.10 การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐาน การศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่ เกี่ยวข้องทุกฝ่าย</p> <p>1.11 การประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการจัดทำ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยการร่วมกัน ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการและ กระทรวงมหาดไทย</p> <p>1.12 การจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข</p> <p>1.13 การนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ ความเห็นชอบและประกาศใช้</p>
<p>2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>2.1 การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษา ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.2 การวิเคราะห์สภาพปัญหา และความ</p>	<p>2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา</p> <p>2.1 การมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่าย</p> <p>2.2 การพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้</p> <p>2.3 การวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็น ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของ</p>

รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายใน(เดิม)	ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผล (ใหม่)
<p>จำเป็นที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายของการพัฒนา</p> <p>2.3 การพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้</p> <p>2.4 การส่งเสริมการเรียนรู้</p> <p>2.5 การมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่าย</p>	<p>การพัฒนา</p> <p>2.4 การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.5 การส่งเสริมการเรียนรู้</p> <p>2.6 กำหนดวิธีการดำเนินกิจกรรมโครงการที่ สอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษา</p> <p>2.7 กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>2.8 กำหนดประเภท หน้าที่อย่างชัดเจนให้ บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนร่วมดำเนินการ และร่วมรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้</p> <p>2.9 การกำหนดการใช้งบประมาณ และ ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2.10 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการของ สถานศึกษา</p> <p>2.11 การเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความ เห็นชอบ</p>

รูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพ ภายใน(เดิม)	ร่างรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผล (ใหม่)
<p>3. การจักระบบบริหารและสารสนเทศ</p> <p>3.1การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการของ สถานศึกษา</p> <p>3.2 การดำเนินงานโดยทุกคนมีส่วนร่วม</p> <p>3.3 การจักระบบข้อมูล</p> <p>3.4 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาโดยใช้ระบบสารสนเทศที่มี ประสิทธิภาพ</p> <p>3.5 การจักระบบการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ระบบ</p> <p>3.6 การนำไปใช้ประโยชน์</p>	<p>2.12 การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน</p> <p>2.13 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความ ต้องการของสถานศึกษา</p> <p>2.14 การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ความสำเร็จทั้งระยะสั้น และระยะยาว</p> <p>2.15 การกำหนดโครงการ/กิจกรรม และ ผู้รับผิดชอบ</p> <p>2.16 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี(ระยะสั้น) และแผนพัฒนา(ระยะยาว) โดยมีรายละเอียดของ โครงการ/กิจกรรมตามเป้าหมายที่กำหนดทั้งแผน ระยะสั้นและระยะยาว</p> <p>3. การจักระบบบริหารและสารสนเทศ</p> <p>3.1 การนำไปใช้ประโยชน์</p> <p>3.2 การจักระบบการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นระบบ</p> <p>3.3 การดำเนินงานโดยทุกคนมีส่วนร่วม</p> <p>3.4 การจักระบบข้อมูล</p> <p>3.5 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>3.6 การจักระบบโครงสร้างการบริหารจัดการของ สถานศึกษา</p> <p>3.7 การจักระบบโครงสร้างหรือระบบบริหารงานของ สถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา</p> <p>3.8 กำหนดผู้รับผิดชอบ และการจักระบบ สารสนเทศเป็นหมวดหมู่ ควบคุม เป็นปัจจุบัน เชื่อมโยงหน่วยงานต้นสังกัดได้</p>

รูปแบบการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายใน(เดิม)	ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ที่มีประสิทธิผล (ใหม่)
<p>4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>4.1 การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิบัติงาน</p> <p>4.2 การอำนวยความสะดวก การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนใน การปฏิบัติงาน</p> <p>4.3 การปฏิบัติงานตามแผนที่ กำหนดไว้</p> <p>4.4 การปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ</p> <p>4.5 การปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิผล</p>	<p>3.9 การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร และ พัฒนาการเรียนการสอน</p> <p>3.10 การแต่งตั้งคณะกรรมการ ศักยภาพปัญหาและความ ต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการบริหาร</p> <p>3.11 การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศตามโครงสร้างการ บริหารงานให้สอดคล้องกับภารกิจ</p> <p>3.12 การจัดโครงสร้างการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้ ชัดเจน</p> <p>3.13 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรตามโครงสร้างการ บริหารงาน</p> <p>3.14 การตรวจสอบความครอบคลุมของข้อมูล พัฒนาปรับปรุง ข้อมูลให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ</p> <p>4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา</p> <p>4.1 การปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้</p> <p>4.2 การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิบัติงาน</p> <p>4.3 การอำนวยความสะดวก</p> <p>4.4 การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>4.5 การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิผล</p> <p>4.6 การนำแผนการปฏิบัติการประจำปี แต่ละปีสู่การปฏิบัติ ตามกรอบระยะเวลาและโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดให้</p>

รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายใน(เดิม)	ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผล (ใหม่)
<p>5. การจัดทำมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา</p> <p>5.1 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา</p> <p>5.2 การประเมินตนเองของครูและบุคลากร</p> <p>5.3 ปัญหาและการแก้ไขปัญหา</p> <p>5.4 การบันทึกภาพความสำเร็จของงาน</p> <p>5.5 การจัดระบบการประเมินคุณภาพ ภายในอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>4.7 การประชุมชี้แจงคณะครู และผู้มีส่วน เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ก่อนนำแผน สู่การปฏิบัติ</p> <p>4.8 การอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่รับผิดชอบ โครงการ / กิจกรรมตามที่กำหนดในแผนพัฒนาการ จัดการศึกษา</p> <p>4.9 การกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาร่วมกัน</p> <p>4.10 การคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและ แก้ปัญหาเมื่อผู้ปฏิบัติงานโครงการ /กิจกรรมตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาร้องขอ</p> <p>5. การจัดทำมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา</p> <p>5.1 ปัญหาและการแก้ไขปัญหา</p> <p>5.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา</p> <p>5.3 การประเมินตนเองของครูและบุคลากร</p> <p>5.4 การบันทึกภาพความสำเร็จของงาน</p> <p>5.5 การจัดระบบการประเมินคุณภาพภายใน อย่างต่อเนื่อง</p> <p>5.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา</p> <p>5.7 การรายงานและนำผลการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา</p> <p>5.8 การเตรียมการและให้ความร่วมมือในการ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงาน ต้นสังกัด</p>

รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายใน(เดิม)	ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผล (ใหม่)
	<p>5.9 การจัดทำปฏิทินและแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา</p> <p>5.10 การจัดหา / สร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา</p> <p>5.11 การดำเนินการตามปฏิทินและนำส่วนที่ประสบผลสำเร็จไปพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น</p>
<p>6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>6.1 การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา</p> <p>6.2 การประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง</p> <p>6.3 การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย</p> <p>6.4 การประเมินอย่างเหมาะสม</p>	<p>6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>6.1 การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย</p> <p>6.2 การประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง</p> <p>6.3 การประเมินอย่างเหมาะสม</p> <p>6.4 การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา</p> <p>6.5 คณะกรรมการประเมิน ทำการประเมินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p> <p>6.6 การประเมินใช้วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม</p> <p>6.7 การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>6.8 การกำหนดระยะเวลาที่จะทำการประเมินและจัดทำเครื่องมือสำหรับการประเมินคุณภาพภายในร่วมกัน</p> <p>6.9 การดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนด</p> <p>6.10 การวิเคราะห์และรายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ</p>

รูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพ ภายใน(เดิม)	ร่างรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผล (ใหม่)
<p>7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน</p> <p>7.1 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>7.2 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ</p> <p>7.3 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปีการศึกษา</p> <p>7.4 การรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา</p> <p>7.5 การนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>7.6 การรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด</p>	<p>7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน</p> <p>7.1 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>7.2 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ</p> <p>7.3 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปีการศึกษา</p> <p>7.4 การรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบ</p> <p>7.5 การนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>7.6 การรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด</p> <p>7.7 การสรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และผลสำเร็จของการบริหารจัดการตามที่ต้นสังกัดกำหนด</p> <p>7.8 เผยแพร่รายงานต่อสาธารณะชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง</p> <p>7.9 การแต่งตั้งคณะทำงาน</p> <p>7.10 การศึกษารูปแบบการเขียนรายงาน</p> <p>7.11 การจัดทำรายละเอียดการรายงานตามรูปแบบการเขียนรายงาน</p> <p>7.12 การตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขรายงาน และให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>7.13 การนำเสนอรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัด</p>

รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน(เดิม)	ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล (ใหม่)
<p>8. การจัดทำมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>8.1 การดำเนินงานของสถานศึกษา</p> <p>8.2 การสร้างความตระหนักในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>8.3 การสร้างความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน</p> <p>8.4 การยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>8.5 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>8.6 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>8.7 การสร้างนวัตกรรมกับองค์กรอื่น ๆ อยู่เสมอ</p> <p>8.8 การนำผลการพัฒนามาปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>8. การจัดทำมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>8.1 การยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>8.2 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>8.3 การสร้างนวัตกรรมกับองค์กรอื่น ๆ อยู่เสมอ</p> <p>8.4 การนำผลการพัฒนามาปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง</p> <p>8.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>8.6 การสร้างความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน</p> <p>8.7 การสร้างความตระหนักในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>8.8 การดำเนินงานของสถานศึกษา</p> <p>8.9 การส่งเสริม แนวคิดเรื่องคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา</p> <p>8.10 การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้</p> <p>8.11 การนำผลการประเมินคุณภาพภายในจากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาควิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรรข้อมูลนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านการบริหาร และการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>8.12 การเผยแพร่ผลการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา</p>

รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายใน(เดิม)	ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผล (ใหม่)
	<p>8.13 การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้ ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการพัฒนาการศึกษา</p> <p>8.14 การสร้างระบบการกำกับติดตามงานภายใน สถานศึกษาที่เข้มแข็ง จนกลายเป็นวัฒนธรรม มีการ ยอมรับและปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ</p> <p>8.15 สถานศึกษามีการสะท้อนผลการดำเนินงาน ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง และมีการ ปรับปรุง แก้ไขในส่วนที่เห็นว่าผลการดำเนินงานยัง ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้</p>

จากผลการจัดสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดในตารางที่ 11 นั้นจะเป็นข้อมูลสำคัญในตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในระยะที่ 2 ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ระยะที่ 2 ตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1. ผู้วิจัยได้จัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จัดขึ้นเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2557 ณ ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ร่วมสัมมนาประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน นายกหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษา ศึกษานิเทศก์ รวมทั้งสิ้น 11 คนรายชื่อผู้เชี่ยวชาญได้เสนอไว้ในภาคผนวกแล้ว กิจกรรมการประชุมสัมมนามีรายละเอียดตามกำหนดการ ดังนี้

- 12.00 - 13.00 ลงทะเบียน/รายงานตัว
- 13.00 - 13.15 พิธีเปิด
- 13.15 - 13.30 ชี้แจงวัตถุประสงค์/ความเป็นมาของการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ
- 13.30 - 14.00 ผู้วิจัยเสนอร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดมหาสารคาม
- 14.00 - 14.30 ผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะ
- 14.30 - 14.45 พักย่อย
- 14.45 - 16.00 ผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะ (ต่อ)
- 16.00 - 16.30 ผู้วิจัยสรุปผลการสัมมนา
- 16.30 - 16.45 ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณ/ปิดการสัมมนา

หลังจากผู้วิจัยนำเสนอร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี
ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ต่อผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วม
สัมมนาแล้ว ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็น และวิพากษ์อย่างกว้างขวาง ในส่วนที่มีความ
คิดเห็นแตกต่างกันนั้น ผู้ดำเนินการ (Moderator) ได้เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญชี้แจง เสนอแนะหา
ข้อสรุปร่วมกัน ดังนั้นรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของ
โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในครั้งนี้
จึงมีส่วนที่ได้รับการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อความใหม่ และส่วนที่ยังคงใช้ข้อความตาม
ร่างเดิม รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน เพื่อร่างรูปแบบการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่ได้จากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Operational Seminar) และสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	ร่างการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน (จากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ)	ความคิดเห็น		ร่างการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ที่ปรับปรุง และแก้ไขเพิ่มเติม (จากการ Connoisseurship)
		เห็นด้วย	ต้องปรับปรุง	
การกำหนด มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	1.1 การกำหนดให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ 1) มาตรฐานการศึกษาของชาติ 2) มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ 3) มาตรฐานการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น 4) มาตรฐานการศึกษาของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ มหาชน)	✓ 100%	-	1.1 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	1.2 การกำหนดคุณลักษณะคุณภาพ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	✓ 100%	-	1.2 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	1.3 การกำหนดโดยผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย	✓ 100%	-	1.3 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	1.4 กำหนดให้สอดคล้องกับอัต ลักษณ์ของสถานศึกษา	✓ 100%	-	1.4 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	1.5 กำหนดให้สอดคล้องกับนโยบาย ของหน่วยงานส่วนกลาง	✓ 100%	-	1.5 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	1.6 ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัว บ่งชี้ด้วยการประกันคุณภาพภายใน ของกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้	✓ 100%	-	1.6 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	ร่างการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน (จากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ)	ความคิดเห็น		ร่างการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ที่ปรับปรุง และแก้ไขเพิ่มเติม (จากการ Connoisseurship)
		เห็นด้วย	ต้องปรับปรุง	
	1.7 การพิจารณาสาระสำคัญที่จะ กำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ สะท้อนอัตลักษณ์ และมาตรการ ส่งเสริมของสถานศึกษา	✓ 100%	-	1.7 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	1.8 การกำหนดค่าเป้าหมาย ความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน	✓ 100%	-	1.8 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	1.9 การประกาศค่าเป้าหมายแต่ละ มาตรฐาน	✓ 100%	-	1.9 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	1.10 การแต่งตั้งคณะกรรมการ จัดทำมาตรฐานการศึกษา โดยเน้น การมีส่วนร่วมของบุคลากรที่ เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	✓ 100%	-	1.10 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	1.11 การประชุมปฏิบัติการ คณะกรรมการจัดทำมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาโดยการ ร่วมกันศึกษาวิเคราะห์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการและ กระทรวงมหาดไทย	✓ 100%	-	1.11 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	1.12 การจัดทำเป็นมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข	✓ 100%	-	1.12 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	1.13 การนำเสนอคณะกรรมการ สถานศึกษาให้ความเห็นชอบและ ประกาศใช้	✓ 100%	-	1.13 ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	ร่างการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน (จากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ)	ความคิดเห็น		ร่างการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ที่ปรับปรุง และแก้ไข เพิ่มเติม (จากการ Connoisseurship)
		เห็นด้วย	ต้องปรับปรุง	
2. การจัดทำ แผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตาม มาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา	2.1 การมีส่วนร่วมของบุคคล หลายฝ่าย	✓ 18.18% (2 คน)	✓ 81.81% (9 คน)	1.การมีส่วนร่วมของ บุคลากรทุกฝ่ายใน สถานศึกษา
	2.2 การพัฒนาด้านการ จัดการเรียนรู้	✓ 100%	-	2.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	2.3 การวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็นที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ของการพัฒนา	✓ 18.18% (2 คน)	✓ 81.81% (9 คน)	3.การวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและความจำเป็น ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย การพัฒนาของ สถานศึกษา
	2.4 การมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษา ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	✓ 100%	-	4.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	2.5 การส่งเสริมการเรียนรู้	✓ 45.45% (5 คน)	✓ 54.55% (6 คน)	5.การส่งเสริมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
	2.6 กำหนดวิธีการดำเนิน กิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับ มาตรฐานของสถานศึกษา	✓ 100%	-	6.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	2.7 กำหนดแหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	✓ 45.45% (5คน)	✓ 54.55% (6คน)	7.กำหนดแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ หลากหลายและเพียงพอ

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	ร่างการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน (จากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ)	ความคิดเห็น		ร่างการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ที่ปรับปรุง และแก้ไข เพิ่มเติม (จากการ Connoisseurship)
		เห็นด้วย	ต้องปรับปรุง	
2. การจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตาม มาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา	2.8 กำหนดประเภท หน้าที่ อย่างชัดเจนให้บุคลากรของ สถานศึกษาและผู้เรียนร่วม ดำเนินการ และร่วมรับผิดชอบ ตามที่กำหนดไว้	✓ 100%	-	8. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	2.9 กำหนดการใช้ งบประมาณ และทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ	✓ 100%	-	9. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	2.10 การจัดทำแผนปฏิบัติ การประจำปีที่สุดอดคล้องกับ แผนพัฒนาการ การจัดการของ สถานศึกษา	✓ 9.09% (1 คน)	✓ 90.91% (10 คน)	10. การจัดทำแผนปฏิบัติ การประจำปีให้ สอดคล้องกับแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของ สถานศึกษา
	2.11 เสนอแผนพัฒนาการจัด การศึกษาต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความ เห็นชอบ	✓ 100%	-	11. ไม่มีการปรับปรุง แก้ไข
3. การจัดระบบ บริหารและ สารสนเทศ	3.1 การนำไปใช้ประโยชน์	✓ 100%	-	1. ไม่มีการปรับปรุง แก้ไข
	3.2 การจัดเก็บการวิเคราะห์ ข้อมูลเป็นระบบ	✓ 100%	-	2. ไม่มีการปรับปรุง แก้ไข
	3.3 การดำเนินงานโดย ทุกคนมีส่วนร่วม	✓ 100%	-	3. ไม่มีการปรับปรุง แก้ไข

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	ร่างการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน (จากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ)	ความคิดเห็น		ร่างการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ที่ปรับปรุง และแก้ไข เพิ่มเติม (จากการ Connoisseurship)
		เห็นด้วย	ต้องปรับปรุง	
3. การจัดระบบ บริหารและ สารสนเทศ	3.4 การจัดระบบข้อมูล	✓ 100%	-	4. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	3.5 การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาโดย ใช้ระบบสารสนเทศที่มี ประสิทธิภาพ	✓ 100%	-	5. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	3.6 การจัดโครงสร้างการ บริหารจัดการของสถานศึกษา	✓ 100%	-	6. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	3.7 จัดโครงสร้างหรือระบบ บริหารงานของสถานศึกษาที่ เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	✓ 100%	-	7. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	3.8 กำหนดผู้รับผิดชอบ และ การจัดระบบสารสนเทศเป็น หมวดหมู่ ควบคุม เป็นปัจจุบัน เชื่อมโยงหน่วยงานต้นสังกัดได้	✓ 100%	-	8. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	3.9 นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ ประโยชน์ในการบริหาร และ พัฒนาการเรียนการสอน	✓ 100%	-	9. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	ร่างการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน (จากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ)	ความคิดเห็น		ร่างการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ที่ปรับปรุง และแก้ไข เพิ่มเติม (จากการ Connoisseurship)
		เห็นด้วย	ต้องปรับปรุง	
4. การดำเนินงาน ตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา ของสถานศึกษา	4.1 การปฏิบัติงานตามแผน ที่กำหนดไว้	✓ 36.36% (4 คน)	✓ 63.64% (7 คน)	1. การปฏิบัติงานตาม แผนปฏิบัติการประจำปี ที่กำหนดไว้ 2. การกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุนในการ ปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานศึกษา 3. การอำนวยความสะดวก สะดวกในการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรใน สถานศึกษา 4. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข 5. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข 6. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	4.2 การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิบัติงาน	✓ 36.36% (4 คน)	✓ 63.64% (7 คน)	
	4.3 การอำนวยความสะดวก	✓ 18.19% (2 คน)	✓ 81.81% (9 คน)	
	4.4 การปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิผล	✓ 100%	-	
	4.5 การปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	✓ 100%	✓ -	
	4.6 นำแผนการปฏิบัติการ ประจำปี แต่ละปีสู่การปฏิบัติ ตามกรอบระยะเวลาและ โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดให้	✓ 100%	-	

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	ร่างการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน (จากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ)	ความคิดเห็น		ร่างการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ที่ปรับปรุง และแก้ไข เพิ่มเติม (จากการ Connoisseurship)
		เห็นด้วย	ต้องปรับปรุง	
4. การดำเนินงาน ตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา ของสถานศึกษา	4.7 ผู้รับผิดชอบและ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตาม บทบาทหน้าที่ และความ รับผิดชอบที่กำหนด อย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผลสูงสุด	✓ 100%	-	7.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
5. การจัดให้มีการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	5.1. ปัญหาและการแก้ไข ปัญหา	✓ 100%	-	1.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	5.2. การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	✓ 36.36% (4คน)	✓ 63.64% (7คน)	2. การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา
	5.3. การประเมินตนเองของ ครูและบุคลากร	✓ 27.27% (3คน)	✓ 72.73% (8คน)	3.การประเมินตนเอง ของครูและบุคลากร ทางการศึกษาใน สถานศึกษา
	5.4. การบันทึกภาพความสำเร็จ ของงาน	✓ 45.45% (5คน)	✓ 54.55% (6คน)	4.การบันทึกภาพ ความสำคัญของงานใน การปฏิบัติงานแต่ละครั้ง
	5.5. การจัดระบบการประเมิน คุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง	✓ 100%	-	5.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	ร่างการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน (จากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ)	ความคิดเห็น		ร่างการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ที่ปรับปรุง และแก้ไข เพิ่มเติม (จากการ Connoisseurship)
		เห็นด้วย	ต้องปรับปรุง	
5. การจัดให้มีการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	5.6 กำหนดผู้รับผิดชอบใน การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาระดับสถานศึกษา	✓ 100%	-	6.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	5.7 รายงานและนำ ผลการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนา	✓ 27.27% (3 คน)	✓ 72.73% (8 คน)	7.รายงานและนำผลการ ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพไปใช้ในการ ปรับปรุงพัฒนา การศึกษาของ สถานศึกษา
	5.8 เตรียมการและให้ความ ร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จากหน่วยงานต้นสังกัด	✓ 100%	-	8.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
6. การจัดให้มีการ ประเมินคุณภาพ ภายในตาม มาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา	6.1. การประเมินด้วยวิธีที่ หลากหลาย	✓ 100%	-	1.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	6.2. การประเมินคุณภาพอย่าง ต่อเนื่อง	✓ 100%	-	2.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	6.3. การประเมินอย่าง เหมาะสม	✓ 36.36% (4 คน)	✓ 63.64% (7 คน)	3.การประเมินอย่าง เหมาะสมสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา
	6.4. การประเมินคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษา	✓ 100%	-	4.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	ร่างการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน (จากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ)	ความคิดเห็น		ร่างการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ที่ปรับปรุง และแก้ไข เพิ่มเติม (จากการ Connoisseurship)
		เห็นด้วย	ต้องปรับปรุง	
6. การจัดให้มีการ ประเมินคุณภาพ ภายในตาม มาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา	6.5. คณะกรรมการประเมิน ทำการประเมินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	✓ 100%	-	5.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	6.6 การประเมินใช้วิธีการ และ เครื่องมือที่หลากหลายและ เหมาะสม	✓ 100%	-	6.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	6.7 การแต่งตั้ง คณะกรรมการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	✓ 100%	-	7.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	6.8 การกำหนดระยะเวลาที่ จะทำการประเมิน และจัดทำ เครื่องมือสำหรับการประเมิน คุณภาพภายในร่วมกัน	✓ 100%	-	8.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	6.9 การดำเนินการประเมิน คุณภาพภายในตาม มาตรฐานที่ กำหนด	✓ 100%	-	9.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	6.10 การวิเคราะห์และ รายงานผลการประเมินให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบ	✓ 100%	-	10.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	ร่างการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน (จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ)	ความคิดเห็น		ร่างการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ที่ปรับปรุง และแก้ไข เพิ่มเติม (จากการ Connoisseurship)
		เห็นด้วย	ต้องปรับปรุง	
7. การจัดทำ รายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพ ภายใน	7.1. การสรุปผลการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	✓ 36.36% (4 คน)	✓ 63.64% (7 คน)	1.การสรุปผลการ ดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของ สถานศึกษา
	7.2. การสรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนการปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ	✓ 100%	-	2.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	7.3. การสรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนการปฏิบัติการประจำปี การศึกษา	✓ 100%	-	3.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	7.4. การรายงานผลต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาให้ ความเห็นชอบ	✓ 100%	-	4.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	7.5. การนำข้อมูลไปใช้การ วางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	✓ 27.27% (3 คน)	✓ 72.73% (8คน)	5.การนำข้อมูลไปใช้การ วางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของ สถานศึกษา
	7.6. การรายงานผลต่อ หน่วยงานต้นสังกัด	✓ 100%	-	6.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	ร่างการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน (จากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ)	ความคิดเห็น		ร่างการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ที่ปรับปรุง และแก้ไข เพิ่มเติม (จากการ Connoisseurship)
		เห็นด้วย	ต้องปรับปรุง	
7. การจัดทำ รายงานประจำปีที่เป็น รายงาน ประเมินคุณภาพ ภายใน (ต่อ)	7.7 สรุปและจัดทำรายงาน ประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษาที่ สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และ ผลสำเร็จของการบริหารจัดการ ตามที่ต้นสังกัดกำหนด	✓ 100%	-	7. ไม่มีการปรับปรุง แก้ไข
	7.8. เผยแพร่รายงานต่อ สาธารณชน หน่วยงานต้น สังกัด และหน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้อง	✓ 100%	-	8. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
8. การจัดให้มีการ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	8.1. การยอมรับจากผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	✓ 100%	-	1. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	8.2. การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์	✓ 100%	-	2. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	8.3. การสร้างนวัตกรรมกับ องค์กรอื่น ๆ อยู่เสมอ	✓ 100%	-	3. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	8.4. การนำผลการพัฒนามา ปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง	✓ 100%	-	4. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	8.5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	✓ 100%	-	5. ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	8.6. การสร้างความตระหนัก ในการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายใน	✓ 27.27% (3 คน)	✓ 72.73% (8 คน)	6. การสร้างความ ตระหนักในการพัฒนา ระบบการประกัน คุณภาพภายใน ของ สถานศึกษา

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	ร่างการดำเนินงานการประกัน ร่างการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน (จากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ)	ความคิดเห็น		ร่างการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ที่ปรับปรุง และแก้ไข เพิ่มเติม (จากการ Connoisseurship)
		เห็นด้วย	ต้องปรับปรุง	
8. การจัดให้มีการ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง (ต่อ)	8.7. การสร้างความตระหนักในการ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	✓ 27.27% (3 คน)	✓ 72.73% (8 คน)	7.การสร้างความตระหนักใน การพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษาในสถานศึกษา
	8.8. การดำเนินงานของสถานศึกษา	✓	-	8.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	8.9. ส่งเสริม แนวคิดเรื่องคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่ง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง ให้เกิดขึ้นกับครูและ บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา	100% ✓ 100%	-	9.ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
	8.10. การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้	✓ 100%	-	10.ไม่มีการปรับปรุง แก้ไข
	8.11. นำผลการประเมินคุณภาพ ภายในจากการประเมินตนเองหรือ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรร ข้อมูลนำผลไปใช้ประโยชน์ต่อการ พัฒนาด้านการบริหาร และการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง	✓ 100%	-	11.ไม่มีการปรับปรุง แก้ไข
	8.12. เผยแพร่ผลการพัฒนาการ ประกันคุณภาพการศึกษา และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการ พัฒนา	✓ 100%	-	12.ไม่มีการปรับปรุง แก้ไข

จากข้อสรุปของร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่ได้จากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอต่อในการทำประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public Hearing of Stakeholders) ต่อไป

2. จากการที่ผู้วิจัยจัดทำประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public Hearing of Stakeholders) จัดขึ้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2557 ณ ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ร่วมจัดทำประชาพิจารณ์ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ และวัฒนธรรม ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนนักเรียน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม และผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย รวมทั้งสิ้น 41 คน กิจกรรมการจัดทำประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีรายละเอียดตามกำหนดการ ดังนี้

- 08.30 - 09.00 น. พิธีเปิด
- 09.00 - 09.30 น. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับ และแนะนำผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์
- 09.30 - 10.30 น. ผู้วิจัยนำเสนอความเป็นมา และความก้าวหน้าของการวิจัย
- 10.30 - 10.45 น. พักร้อย
- 10.45 - 12.00 น. ดำเนินการประชาพิจารณ์งานวิจัย
- 12.00 - 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 14.30 น. ดำเนินการประชาพิจารณ์งานวิจัย (ต่อ)
- 14.30 - 14.45 น. พักร้อย
- 14.45 - 16.00 น. สรุปผลการประชาพิจารณ์
- 16.00 - 16.30 น. ชักถามปัญหา/ตอบคำถาม/พิธีปิด

ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่ผ่านการตรวจสอบและการทำประชาพิจารณ์ในครั้งนี้อย่างดีถือว่าเป็นการสิ้นสุดของกิจกรรมการวิจัยและจะทำการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมข้อความเป็นครั้งสุดท้ายจากนั้นก็สรุปเป็นรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามฉบับจริงและจะนำไปใช้ต่อไป

การปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ฉบับนี้ผ่านการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ให้เป็นรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในขั้นต้นสุดท้ายโดยการทำประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public Hearing of Stakeholders) ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงผลการตรวจสอบยืนยันร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
โดยการทำประชาพิจารณ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 41 คน

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา					
1.1 ความสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ	85.37% (35คน)	73.17% (30คน)	63.42% (26คน)	73.17% (30คน)	
1.1.1 มาตรฐานการศึกษา ของชาติ	75.61% (31คน)	70.74% (29คน)	73.17% (30คน)	68.30% (28คน)	
1.1.2 มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ	73.17% (30คน)	73.17% (30คน)	68.30% (28คน)	70.74% (29คน)	
1.1.3 มาตรฐานการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	70.74% (29คน)	58.54% (24คน)	60.98% (25คน)	65.86% (27คน)	
1.1.4 มาตรฐานการศึกษาของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)	73.17% (30คน)	70.74% (29คน)	75.61% (31คน)	70.74% (29คน)	
1.2 การกำหนดคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	75.61% (31คน)	73.17% (30คน)	70.74% (29คน)	70.74% (29คน)	
1.3 การกำหนดโดยผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย	75.61% (31คน)	70.74% (29คน)	73.17% (30คน)	73.17% (30คน)	
1.4 การกำหนดให้สอดคล้อง อัตลักษณ์ของสถานศึกษา	75.61% (31คน)	68.30% (28คน)	73.17% (30คน)	73.17% (30คน)	
1.5 การกำหนดให้สอดคล้องกับ นโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง	78.05% (32คน)	70.74% (29คน)	73.17% (30คน)	73.17% (30คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
1.6 การศึกษาวิเคราะห์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ด้วยการประกันคุณภาพ ภายในของกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้ของสถานศึกษา	75.61% (31คน)	68.30% (28คน)	73.17% (30คน)	73.17% (30คน)	
1.7 การพิจารณาสาระสำคัญที่ จะกำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ที่สะท้อนอัตลักษณ์ และมาตรการ ส่งเสริมของสถานศึกษา	80.49% (33คน)	73.17% (30คน)	68.30% (28คน)	73.17% (30คน)	
1.8 การกำหนดค่าเป้าหมาย ความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน	78.05% (32คน)	73.17% (30คน)	75.61% (31คน)	75.61% (31คน)	
1.9 การประกาศค่าเป้าหมายแต่ ละมาตรฐาน	82.93% (34คน)	80.49% (33คน)	78.05% (32คน)	82.93% (34คน)	
1.10 การแต่งตั้งคณะกรรมการ จัดทำมาตรฐานการศึกษา โดยเน้น การมีส่วนร่วมของบุคลากรที่ เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	75.61% (31คน)	73.17% (30คน)	70.74% (29คน)	70.74% (29คน)	
1.11 การประชุมปฏิบัติการ คณะกรรมการจัดทำมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา โดยการ ประกันศึกษาวิเคราะห์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการและ กระทรวงมหาดไทย	82.93% (34คน)	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	80.49% (33คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
1.12 การจัดทำเป็นมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข	82.93% (34คน)	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	80.49% (33คน)	
1.13 การนำเสนอคณะกรรมการ สถานศึกษาให้ความเห็นชอบและ ประกาศใช้	80.49% (33คน)	85.36% (35คน)	85.36% (35คน)	82.93% (34คน)	
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจั ตการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษ ของสถานศึกษา					
2.1 การมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียของ บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา	85.30% (35คน)	78.04% (32คน)	78.04% (32คน)	78.04% (32คน)	
2.2 การพัฒนาด้านการจัดการ เรียนรู้	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	73.17% (30คน)	82.92% (34คน)	
2.3 การวิเคราะห์สภาพปัญหา ระจความจำเป็นที่สอดคล้องกับ ยุทธ์ศัน พันธกิจ และเป้าหมาย งการพัฒนาของสถานศึกษา	82.92% (34คน)	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
2.4 การมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หว่างสถานศึกษา ชุมชน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	75.61% (31คน)	73.17% (30คน)	70.73% (29คน)	75.61% (31คน)	
2.5 การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้น เรียนเป็นสำคัญ	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	78.05% (32คน)	82.92% (34คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
2.6 กำหนดวิธีการดำเนิน กิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับ มาตรฐานของสถานศึกษา	82.93% (34คน)	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	80.49% (33คน)	
2.7 กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญญาท้องถิ่นให้หลากหลายและ เพียงพอ	80.49% (33คน)	85.36% (35คน)	85.36% (35คน)	82.93% (34คน)	
2.8 กำหนดประเภท หน้าที่อย่าง ชัดเจนให้บุคลากรของสถานศึกษา และผู้เรียนร่วมดำเนินการ และร่วม รับผิดชอบตามที่กำหนดไว้	85.30% (35คน)	78.04% (32คน)	78.04% (32คน)	78.04% (32คน)	
2.9 กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	73.17% (30คน)	82.92% (34คน)	
2.10 จัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนา การศึกษา การจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	82.92% (34คน)	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
2.11 เสนอแผนพัฒนาการจัด การศึกษาต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความ เห็นชอบ	75.61% (31คน)	73.17% (30คน)	70.73% (29คน)	75.61% (31คน)	
2.12 การแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงาน	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	78.05% (32คน)	82.92% (34คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
2.13 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของ สถานศึกษา	75.61% (31คน)	73.17% (30คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	
2.14 การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธ กิจ และเป้าหมายความสำเร็จทั้ง ระยะสั้น และระยะยาว	78.05% (32คน)	73.17% (30คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	
2.15 การกำหนดโครงการ/ กิจกรรม และผู้รับผิดชอบ	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
2.16 การจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี(ระยะสั้น) และแผนพัฒนา ระยะยาว) โดยมีรายละเอียดของ ครงการ/กิจกรรมตามเป้าหมายที่ กำหนดทั้งแผนระยะสั้นและระยะ ยาว	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	78.05% (32คน)	82.92% (34คน)	
3. การจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ					
3.1 การนำไปใช้ประโยชน์ในการ การศึกษา	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	85.37% (35คน)	
3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลอย่าง ระบบ	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	73.17% (30คน)	82.92% (34คน)	
3.3 การดำเนินงานโดยทุกคนมี ส่วนร่วม	80.48% (33คน)	78.05% (32คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
3.4 การจัดระบบข้อมูล	75.61% (31คน)	73.17% (30คน)	73.17% (30คน)	80.48% (32คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
3.5 การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้ ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	80.48% (33คน)	85.36% (35คน)	
3.6 การจัดโครงสร้างการบริหาร จัดการของสถานศึกษา	80.48% (33คน)	73.17% (30คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	
3.7 จัดโครงสร้างหรือระบบ บริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อ ต่อการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	82.92% (32คน)	
3.8 กำหนดผู้รับผิดชอบ และ การจัดระบบสารสนเทศเป็น หมวดหมู่ ควบคุม เป็นปัจจุบัน เชื่อมโยงหน่วยงานต้นสังกัดได้	75.61% (31คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
3.9 นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ ประโยชน์ในการบริหาร และ พัฒนาการเรียนการสอน	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	82.92% (34คน)	
3.10 การแต่งตั้งคณะกรรมการ ภาษาสภาพปัญหาและความ ต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ เป็นในการบริหาร	80.48% (33)	78.05% (32)	78.05% (32)	78.05% (32)	
3.11การจัดระบบข้อมูล สารสนเทศตามโครงสร้างการ บริหารงานให้สอดคล้องกับภารกิจ	82.92% (34)	80.48% (33)	82.92% (34)	85.36% (35)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
3.12 การจัดโครงสร้างการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้ชัดเจน	85.36% (35คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	85.36% (35คน)	
3.13 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรตามโครงสร้างการบริหารงาน	80.48% (32คน)	82.92% (34คน)	73.17% (30คน)	80.48% (32คน)	
3.14 การตรวจสอบความครอบคลุมของข้อมูล พัฒนาปรับปรุงข้อมูลให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา					
4.1 การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนดไว้	78.05% (32คน)	73.17% (30คน)	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	
4.2 การกระตุ้น ส่งเสริมสนับสนุนในการปฏิบัติงาน บุคลากรในสถานศึกษา	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	
4.3 การอำนวยความสะดวกใน ปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรใน สถานศึกษา	75.61% (31คน)	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	82.92% (34คน)	
4.4 การปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	85.36% (35คน)	
4.5 การปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	73.17% (30คน)	80.48% (32คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
4.6 นำแผนปฏิบัติการประจำปี แต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบ ระยะเวลาและโครงการ/กิจกรรมที่ กำหนดให้	85.36% (35คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	85.36% (35คน)	
4.7 ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบที่กำหนดอย่าง มีประสิทธิภาพ และเกิด ประสิทธิผลสูงสุด	80.48% (32คน)	82.92% (34คน)	73.17% (30คน)	80.48% (32คน)	
4.8 รับผิดชอบโครงการ / กิจกรรมตามที่กำหนดใน แผนพัฒนาการจัดการศึกษา	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
4.9 การกำหนดกรอบระยะเวลา การดำเนินโครงการ / กิจกรรม ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ร่วมกัน	78.05% (32คน)	73.17% (30คน)	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	
4.10การคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและแก้ปัญหาเมื่อ ปฏิบัติงานโครงการ /กิจกรรม แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ขอ	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
5. การจัดให้มีการติดตาม					
ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
5.1 ปัญหาและการแก้ไขปัญหา การประกันคุณภาพภายใน	80.48% (33คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	
5.2 การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	75.61% (31คน)	70.74% (29คน)	73.17% (30คน)	75.61% (31คน)	
5.3 การประเมินตนเองของครู และบุคลากรทางการศึกษาใน สถานศึกษา	73.17% (30คน)	80.48% (32คน)	80.48% (32คน)	80.48% (32คน)	
5.4 การบันทึกภาพความสำเร็จ ของงานในการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	85.36% (35คน)	
5.5 การจัดระบบการประเมิน คุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง	85.36% (35คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
5.6 กำหนดผู้รับผิดชอบในการ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาระดับสถานศึกษา	80.48% (33คน)	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	85.36% (35คน)	
5.7 รายงานและนำผลการ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพไปใช้ใน ปรับปรุงพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษา	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
5.8 เตรียมการและให้ความ ร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาจากหน่วยงาน สังกัด	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	82.92% (34คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
5.9 การจัดทำปฏิทินและแต่งตั้ง คณะกรรมการทำหน้าที่ในการ นิเทศ กำกับ ติดตาม และ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	80.48% (33คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	
5.10 การจัดหา / สร้างเครื่องมือ ที่จะใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	75.61% (31คน)	70.74% (29คน)	73.17% (30คน)	75.61% (31คน)	
5.11 การดำเนินการตามปฏิทิน และนำส่วนที่ประสบผลสำเร็จไป พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	73.17% (30คน)	80.48% (32คน)	80.48% (32คน)	80.48% (32คน)	
6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา					
6.1 การประเมินด้วยวิธีที่ หลากหลาย	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	85.36% (35คน)	
6.2 การประเมินคุณภาพอย่าง ต่อเนื่อง	85.36% (35คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
6.3 การประเมินอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	80.48% (33คน)	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	85.36% (35คน)	
6.4 การประเมินคุณภาพภายใน วงสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษา	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
6.5 คณะกรรมการประเมิน ทำ ประเมินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	82.92% (34คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
6.6 การประเมินใช้วิธีการ และ เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
6.7 การแต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	
6.8 การกำหนดระยะเวลาที่จะ ทำการประเมิน และจัดทำ เครื่องมือสำหรับการประเมิน คุณภาพภายในร่วมกัน	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	
6.9 การดำเนินการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานที่กำหนด	75.61% (31คน)	80.48% (32คน)	82.92% (34คน)	80.48% (33คน)	
6.10 การวิเคราะห์และรายงาน ผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายใน	78.05% (32คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	85.36% (35คน)	
7.1 การสรุปผลการดำเนินงาน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	80.48% (33คน)	80.48% (33คน)	
7.2 การสรุปผลการดำเนินงาน แผนการปฏิบัติการประจำปี ประมาณ	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	80.48% (33คน)	78.05% (32คน)	
7.3 การสรุปผลการดำเนินงาน แผนการปฏิบัติการประจำปี รศึกษา	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
7.4 การรายงานผลต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความ เห็นชอบ	78.05% (32คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	85.36% (35คน)	
7.5 การนำข้อมูลไปใช้การ วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	
7.6 การรายงานผลต่อหน่วยงาน ต้นสังกัด	80.48% (33คน)	80.48% (33คน)	80.48% (33คน)	85.36% (35คน)	
7.7 สรุปและจัดทำรายงาน ประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษาที่ สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และ สำเร็จของการบริหารจัดการ ตามที่ต้นสังกัดกำหนด	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	82.92% (34คน)	
7.8 เผยแพร่รายงานต่อสาธารณะ หน่วยงานต้นสังกัด และ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	75.61% (31คน)	82.92% (34คน)	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	
7.9 การแต่งตั้งคณะทำงาน	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	
7.10 การศึกษารูปแบบการ ย่นรายงาน	75.61% (31คน)	73.17% (30คน)	73.17% (30คน)	82.92% (31คน)	
7.11 การจัดทำรายละเอียดการ รายงานตามรูปแบบการเขียน รายงาน	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
7.12 การตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขรายงาน และให้ข้อเสนอแนะ	75.61% (31คน)	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	
7.13 การนำเสนอรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัด	75.61% (31คน)	82.92% (34คน)	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	
3. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
8.1 การยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	80.48% (33คน)	82.92% (34คน)	
8.2 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	75.61% (31คน)	73.17% (30คน)	73.17% (30คน)	82.92% (31คน)	
8.3 การสร้างนวัตกรรมกับ องค์กรอื่น ๆ อยู่เสมอ	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	
8.4 การนำผลการพัฒนา มาปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง	78.05% (32คน)	80.49% (33คน)	80.49% (33คน)	80.49% (33คน)	
8.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	80.49% (33คน)	82.93% (34คน)	80.49% (33คน)	82.93% (34คน)	
8.6 การสร้างความตระหนักในการ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายใน	78.05% (32คน)	75.61% (31คน)	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	
3.7 การสร้างความตระหนักในการ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	75.61% (31คน)	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	
3.8 การดำเนินงานของ นักศึกษา	80.49% (33คน)	82.93% (34คน)	80.49% (33คน)	78.05% (34คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
8.9 ส่งเสริม แนวคิดเรื่อง คุณภาพการประกันคุณภาพ การศึกษาการศึกษาที่มุ่งการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้ เกิดขึ้นกับครู และบุคลากรทุกคน นสถานศึกษา	75.61% (31คน)	78.05% (32คน)	78.05% (32คน)	80.49% (33คน)	
8.10 การพัฒนาสถานศึกษาให้ มีองค์กรแห่งการเรียนรู้	78.05% (32คน)	80.49% (33คน)	78.05% (32คน)	80.49% (33คน)	
8.11 นำผลการประเมินคุณภาพ ภายในจากการประเมินตนเองหรือ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรร ข้อมูลนำไปใช้ประโยชน์ต่อการ พัฒนาการบริหาร และการ เรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	73.17% (30คน)	70.73% (29คน)	70.73% (29คน)	75.61% (31คน)	
8.12 เผยแพร่ผลการพัฒนาการ ประกันคุณภาพการศึกษา และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการ พัฒนา	75.61% (31คน)	73.17% (30คน)	73.17% (30คน)	78.05% (32คน)	
8.13 การสร้างจิตสำนึกและ มาตรฐานให้ผู้เกี่ยวข้องเห็น ความสำคัญของการพัฒนา การศึกษา	70.73% (29คน)	73.17% (30คน)	73.17% (30คน)	75.61% (31คน)	

รูปแบบการพัฒนา การประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะ
	Propriety	Feasibility	Congruity	Utility	
8.14 การสร้างระบบการกำกับ ติดตามงานภายในสถานศึกษาที่ เข้มแข็ง จนกลายเป็นวัฒนธรรม มี การยอมรับและปฏิบัติตามอย่าง เต็มใจ	80.49% (33คน)	82.93% (34คน)	80.49% (33คน)	80.49% (33คน)	
8.15 สถานศึกษามีการสะท้อน ผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทราบอย่างต่อเนื่อง และมีการ ปรับปรุง แก้ไขในส่วนที่เห็นว่าผล การดำเนินงานยังไม่บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	80.49% (33คน)	82.93% (34คน)	80.49% (33คน)	82.93% (34คน)	

จากการพัฒนารูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของ
โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามขั้นตอนการวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุป
ได้ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 รูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

องค์ประกอบ ที่	ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
1	การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาในระดับต่างๆ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ 1.2 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ 1.3 มาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น 1.4 มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2. การกำหนดคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของ ผู้เรียน 3. การกำหนดโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4. การกำหนดให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของ สถานศึกษา 5. การกำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงาน ส่วนกลาง 6. การศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้วยการ ประกันคุณภาพภายในของกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้ 7. การพิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์ และมาตรการส่งเสริม ของสถานศึกษา 8. การกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละ มาตรฐาน 9. การประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐาน 10. การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐาน

องค์ประกอบ ที่	ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
		<p>การศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. การประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการร่วมกันศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและ กระทรวงมหาดไทย 12. การจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข 13. การนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบและประกาศใช้
2	<p>การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา 2. การพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ 3. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็นที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของการพัฒนาของสถานศึกษา 4. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5. การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 6. กำหนดวิธีการดำเนินกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษา 7. กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้หลากหลายและเพียงพอ 8. กำหนดประเภท หน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนร่วมดำเนินการ และร่วมรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ <p>ประสิทธิภาพ</p>

องค์ประกอบ ที่	ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
		9. กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมี 10. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาการศึกษา การจัดการศึกษาของ สถานศึกษา 11. เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความ เห็นชอบ 12. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน 13. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความ ต้องการของสถานศึกษา 14. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ความสำเร็จทั้งระยะสั้น และระยะยาว 15. การกำหนดโครงการ/กิจกรรม และผู้รับผิดชอบ 16. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี(ระยะสั้น) และ แผนพัฒนา(ระยะยาว) โดยมีรายละเอียดของ โครงการ/กิจกรรมตามเป้าหมายที่กำหนดทั้งแผน ระยะสั้นและระยะยาว
3	การจัดระบบบริหาร และสารสนเทศ	1. การนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา 2. การวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ 3. การดำเนินงานโดยทุกคนมีส่วนร่วม 4. การจัดระบบข้อมูล 5. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดย ใช้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ 6. การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการของสถานศึกษา 7. จัดโครงสร้างหรือระบบบริหารงานของสถานศึกษา ที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา

องค์ประกอบ ที่	ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
		<p>8. กำหนดผู้รับผิดชอบ และการจัดระบบสารสนเทศ เป็นหมวดหมู่ ควบคุม เป็นปัจจุบัน เชื่อมโยง หน่วยงานต้นสังกัดได้</p> <p>9. นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร และพัฒนาการเรียนการสอน</p> <p>10. การแต่งตั้งคณะกรรมการ ศึกษาสภาพปัญหาและ ความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการ บริหาร</p> <p>11. การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศตามโครงสร้างการ บริหารงานให้สอดคล้องกับภารกิจ</p> <p>12. การจัดโครงสร้างการบริหารงานภายใน สถานศึกษาให้ชัดเจน</p> <p>13. การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรตาม โครงสร้างการบริหารงาน</p> <p>14. การตรวจสอบความครอบคลุมของข้อมูล พัฒนา ปรับปรุงข้อมูลให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ</p>
4	การดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัด การศึกษาของ สถานศึกษา	<p>1. การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที กำหนดไว้</p> <p>2. การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในสถานศึกษา</p> <p>3. การอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานสำหรับ บุคลากรในสถานศึกษา</p> <p>4. การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>5. การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>6. นำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตาม กรอบระยะเวลาและโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดให้</p>

องค์ประกอบ ที่	ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
		<p>7. ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด</p> <p>8. การอำนวยความสะดวกให้กับผู้รับผิดชอบโครงการ / กิจกรรมตามที่กำหนดในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา</p> <p>9. การกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินโครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกัน</p> <p>10. การคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือและแก้ปัญหาเมื่อผู้ปฏิบัติงานโครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร้องขอ</p>
5	การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	<p>1. ปัญหาและการแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพภายใน</p> <p>2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>3. การประเมินตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา</p> <p>4. การบันทึกภาพความสำเร็จของงานในการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง</p> <p>5. การจัดระบบการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง</p> <p>6. กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา</p> <p>7. รายงานและนำผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา</p>

องค์ประกอบ ที่	ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
		8. เตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด 9. การจัดทำปฏิทินและแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ในการ นิเทศ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 10. การจัดหา / สร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา 11. การดำเนินการตามปฏิทินและนำส่วนที่ประสบผลสำเร็จไป พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
6	การจัดให้มีการ ประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา	1. การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย 2. การประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 3. การประเมินอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา 4. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษา 5. คณะกรรมการประเมิน ทำการประเมินอย่างน้อยปี ละ 1 ครั้ง 6. การประเมินใช้วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลาย และเหมาะสม 7. การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 8. การดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานที่กำหนด 9. การวิเคราะห์และรายงานผลการประเมินให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบ

องค์ประกอบ ที่	ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
7	การจัดรายงาน ประจำปีที่เป็นรายงาน ประเมินคุณภาพ ภายใน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2. การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 3. การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 4. การรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ 5. การนำข้อมูลไปใช้การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 6. การรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด 7. สรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และผลสำเร็จของการบริหารจัดการตามที่ต้นสังกัดกำหนด 8. เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง 9. การแต่งตั้งคณะทำงาน 10. การศึกษารูปแบบการเขียนรายงาน 11. การจัดทำรายละเอียดการรายงานตามรูปแบบการเขียนรายงาน 12. การตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขรายงาน และให้ข้อเสนอแนะ 13. การนำเสนอรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัด

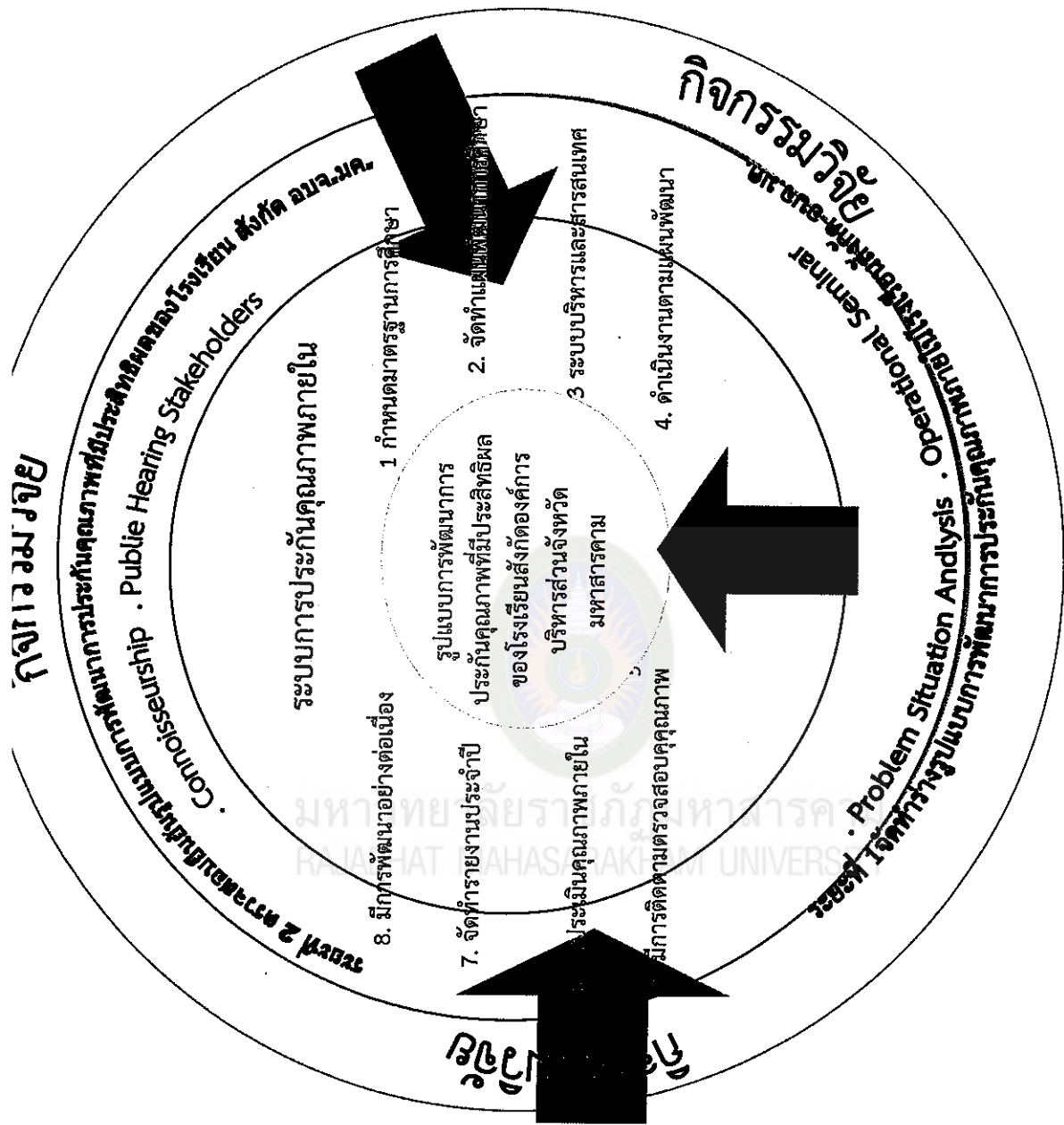
องค์ประกอบ ที่	ระบบการประกัน คุณภาพภายใน	การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
8	การจัดให้มีการพัฒนา คุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	<ol style="list-style-type: none"> 1. การยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 3. การสร้างนวัตกรรมกับองค์กรอื่นๆ อยู่เสมอ 4. การนำผลการพัฒนามาปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง 5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6. การสร้างความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 7. การสร้างความตระหนักในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา 8. การดำเนินงานของสถานศึกษา 9. ส่งเสริม แนวคิดเรื่องคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา 10. การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 11. นำผลการประเมินคุณภาพภายในจากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรรข้อมูลนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านการบริหาร และการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 12. เผยแพร่ผลการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา

องค์ประกอบ ที่	ระบบการประกันคุณภาพ ภายใน	การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
		13 การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้ ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการพัฒนา การศึกษา 14 การสร้างระบบการกำกับติดตามงานภายใน สถานศึกษาที่เข้มแข็ง จนกลายเป็นวัฒนธรรม มี การยอมรับและปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ 15 สถานศึกษามีการสะท้อนผลการดำเนินงาน ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง และมีการ ปรับปรุง แก้ไขในส่วนที่เห็นว่าผลการดำเนินงาน ยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี
ประสิทธิผลของ รร. สังกัด อบจ.มค. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโดยการ
สำรวจและการสัมภาษณ์กลุ่ม และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ระยะที่ 2 ตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี
ประสิทธิผลโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้เสีย

ภาพที่ 5 แสดงรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในขั้นนี้ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

คำถามการวิจัย

1. รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ควรเป็นอย่างไร
2. ผลการตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อจัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังต่อไปนี้
  - 1.1 เพื่อศึกษาปัญหาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
  - 1.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
  - 1.3 เพื่อร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ขั้นตอนการวิจัย

แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีกิจกรรมการวิจัยตามลำดับ คือ 1) การศึกษาเชิงสำรวจ 2) การสัมภาษณ์กลุ่ม และ 3) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ระยะที่ 2 ตรวจสอบ ยืนยันและประเมินรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีกิจกรรมการวิจัยตามลำดับคือ 1) การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) 2) การประชาพิจารณ์ ผู้มีส่วนได้เสีย (Public Hearing of Stakeholders)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 2 ระยะ ได้แก่ 1) ค่าร้อยละ (Percentage)

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน

โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

สถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีระดับ

ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามแนวทางที่กำหนดในกฎกระทรวง

และตามประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง

กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้น

พื้นฐาน พ.ศ.2554 สรุปเป็นแบบโดยรวมของปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน

ของสถานศึกษาทั้ง 8 องค์ประกอบดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

โดยรวมแล้วสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการ

การศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมแล้ว

สถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศโดยรวมแล้ว

สถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ของสถานศึกษา โดยรวมแล้วสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 5) การจัดให้มีการ

ติดตามตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษา โดยรวมแล้วสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมาก

6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวม แล้วสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมแล้วสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมแล้วสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการจัดทำรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

2.1 ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามฉบับร่าง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาเชิงสำรวจเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม การสัมภาษณ์กลุ่ม แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในจากโรงเรียนที่เป็นเลิศ (Best Practice) และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเด็นในการจัดทำร่างรูปแบบฯ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน 8 องค์ประกอบ และการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน แต่ละองค์ประกอบ ซึ่งข้อสรุปของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ฉบับร่าง คือ

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงาน

1.1 ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ

1.1.1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ

1.1.2 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

1.1.3 มาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1.4 มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ

ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

1.2 การกำหนดคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1.3 การกำหนดโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.4 การกำหนดให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

1.5 การกำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง

1.6 การศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้วยการประกันคุณภาพ

ภายในของกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้

1.7 การพิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่

สะท้อนอัตลักษณ์ และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา

1.8 การกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน

1.9 การประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐาน

1.10 การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษา โดยเน้นการมี

ส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

1.11 การประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

ของสถานศึกษา โดยการร่วมกันศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ

กระทรวงศึกษาธิการและ กระทรวงมหาดไทย

1.12 การจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตรวจสอบ

และปรับปรุงแก้ไข

1.13 การนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบและ

ประกาศใช้

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงาน

2.1 การมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา

2.2 การพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้

2.3 การวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็นที่สอดคล้องกับ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของการพัฒนาของสถานศึกษา

2.4 การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ระหว่าง

สถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.5 การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.6 กำหนดวิธีการดำเนินกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐาน

ของสถานศึกษา

2.7 กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้หลากหลายและ
เพียงพอ

2.8 กำหนดประเภท หน้าที่อย่างชัดเจนให้กับบุคลากรของสถานศึกษาและ
ผู้เรียนร่วมดำเนินการ และร่วมรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้

2.9 กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.10 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา
การจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.11 เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ

2.12 การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

2.13 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา

2.14 การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายความสำเร็จทั้งระยะ

สั้น และระยะยาว

2.15 การกำหนดโครงการ/กิจกรรม และผู้รับผิดชอบ

2.16 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี(ระยะสั้น) และแผนพัฒนา

(ระยะยาว) โดยมีรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรมตามเป้าหมายที่กำหนดทั้งแผนระยะสั้น
และระยะยาว

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

การดำเนินงาน

3.1 การนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

3.3 การดำเนินงานโดยทุกคนมีส่วนร่วม

3.4 การจัดระบบข้อมูล

3.5 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้ระบบ

สารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

3.6 การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการของสถานศึกษา

3.7 จัดโครงสร้างหรือระบบบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการ

พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.8 กำหนดผู้รับผิดชอบ และการจัดระบบสารสนเทศเป็นหมวดหมู่

ควบคุม เป็นปัจจุบัน เชื่อมโยงหน่วยงานต้นสังกัดได้

3.9 นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร และพัฒนาการเรียนการสอน

3.10 การแต่งตั้งคณะกรรมการ ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการบริหาร

3.11 การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศตามโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับภารกิจ

3.12 การจัดโครงสร้างการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้ชัดเจน

3.13 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรตามโครงสร้างการบริหารงาน

บริหารงาน

3.14 การตรวจสอบความครอบคลุมของข้อมูล พัฒนาปรับปรุงข้อมูลให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงาน

4.1 การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนดไว้

4.2 การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิบัติงานของบุคลากรใน

สถานศึกษา

4.3 การอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรใน

สถานศึกษา

4.4 การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4.5 การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4.6 นำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดให้

4.7 ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

4.8 การอำนวยความสะดวกให้กับผู้รับผิดชอบโครงการ / กิจกรรมตามที่กำหนดในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

4.9 การกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินโครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกัน

4.10 การคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือและแก้ปัญหาเมื่อผู้ปฏิบัติงานโครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร้องขอ

5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงาน

- 5.1 ปัญหาและการแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพภายใน
- 5.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 5.3 การประเมินตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษาใน

สถานศึกษา

- 5.4 การบันทึกภาพความสำเร็จของงานในการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง
- 5.5 การจัดระบบการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง
- 5.6 กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ระดับสถานศึกษา

5.7 รายงานและนำผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.8 เตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

5.9 การจัดทำปฏิทินและแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.10 การจัดหา / สร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.11 การดำเนินการตามปฏิทินและนำส่วนที่ประสบผลสำเร็จไป

พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

6. การจัดให้มีการจัดประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของ

สถานศึกษา

การดำเนินงาน

- 6.1 การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย
- 6.2 การประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
- 6.3 การประเมินอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา
- 6.4 การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐาน

การศึกษา

6.5 คณะกรรมการประเมิน ทำการประเมินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

6.6 การประเมินใช้วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

6.7 การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

6.9 การดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานที่กำหนด

6.10 การวิเคราะห์และรายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน การดำเนินงาน

7.1 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

7.2 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

7.3 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

7.4 การรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

7.5 การนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

7.6 การรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด

7.7 สรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และผลสำเร็จของการบริหารจัดการตามที่ตั้ง สังกัดกำหนด

7.8 เผยแพร่รายงานต่อสาธารณะชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

7.9 .การแต่งตั้งคณะทำงาน

7.10 การศึกษารูปแบบการเขียนรายงาน

7.11 การจัดทำรายละเอียดการรายงานตามรูปแบบการเขียนรายงาน

7.12 การตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขรายงาน และให้ข้อเสนอแนะ

7.13 การนำเสนอรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัด

8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงาน

8.1 การยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

8.2 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

8.3 การสร้างนวัตกรรมกับองค์กรอื่นๆ อยู่เสมอ

8.4 การนำผลการพัฒนามาปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

8.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

8.6 การสร้างความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

ภายในของสถานศึกษา

8.7 การสร้างความตระหนักในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการ

ศึกษาในสถานศึกษา

8.8 การดำเนินงานของสถานศึกษา

8.9 ส่งเสริม แนวคิดเรื่องคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่ง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

8.10 การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

8.11 นำผลการประเมินคุณภาพภายในจากการประเมินตนเองหรือ

จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรรข้อมูลนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านการบริหาร และการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

8.12 เผยแพร่ผลการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา และ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา

8.13 การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องเห็น

ความสำคัญของการพัฒนาการศึกษา

8.14 การสร้างระบบการกำกับติดตามงานภายในสถานศึกษาที่

เข้มแข็ง จนกลายเป็นวัฒนธรรม มีการยอมรับและปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ

8.15 สถานศึกษามีการสะท้อนผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ทราบอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุง แก้ไขในส่วนที่เห็นว่าผลการดำเนินงานยังไม่บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.2 การตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่

มีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

หลังจากที่ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่

มีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ฉบับร่าง เสนอต่อ

ผู้เชี่ยวชาญในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) แล้วผู้เชี่ยวชาญได้ทำการ

ตรวจสอบวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะในทุกส่วนของรูปแบบฉบับร่างนั้นมีการปรับปรุงแก้ไข

และเพิ่มเติม หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ไปทำการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public Hearing of Stakeholders) เพื่อยืนยันรูปแบบเป็นครั้งสุดท้ายซึ่งรายละเอียดการปรับปรุงแก้ไขจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และการทำประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีรายละเอียด ดังนี้

1. องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานดังนี้ ข้อที่ 1. การมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่ายแก้ไขเป็นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ข้อที่3 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของการพัฒนาแก้ไขเป็นการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็นที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของการพัฒนาของสถานศึกษา ข้อที่ 5 การส่งเสริมการเรียนรู้ แก้ไขเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและข้อที่10 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการของสถานศึกษา แก้ไขเป็น การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกันแผนพัฒนาการศึกษาและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2. องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ดังนี้ ข้อที่1 การปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ แก้ไขเป็น การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีกำหนดไว้ ข้อที่ 2 การกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิบัติงาน แก้ไขเป็น การกระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา ข้อที่ 3 การอำนวยความสะดวกแก้ไขเป็นการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรภายในสถานศึกษา

3. องค์ประกอบที่ 5 การจัดทำให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา มีการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ดังนี้ ข้อที่ 2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา แก้ไขเป็น การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่ 3 การประเมินตนเองของครูและบุคลากร แก้ไขเป็นการประเมินตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ข้อที่ 4 การบันทึกภาพความสำเร็จของงานแก้ไขเป็นการบันทึกภาพความสำเร็จของงานในการปฏิบัติงานแต่ละครั้งและข้อที่ 7 รายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา แก้ไขเป็นรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

4. องค์ประกอบที่ 6การจัดทำให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงาน ดังนี้ ข้อที่3 การ

ประเมินอย่างเหมาะสม แก้ไขเป็นการประเมินอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

5. องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน มีการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ดังนี้ ข้อที่ 1 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แก้ไขเป็นการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและข้อที่ 5 การนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แก้ไขเป็นการนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

6. องค์ประกอบที่ 8 การจัดมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงาน ดังนี้ ข้อที่ 6 การสร้างความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน แก้ไขเป็นการสร้างความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและข้อที่ 7 การสร้างความตระหนักในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาแก้ไขเป็นการสร้างความตระหนักในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

รายละเอียดการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) และการทำประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public Hearing of Stakeholders) ของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นฉบับจริง ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงาน

1.1 ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ

1.1.1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ

1.1.2 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

1.1.3 มาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1.4 มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ

ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

1.2 การกำหนดคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1.3 การกำหนดโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.4 การกำหนดให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

1.5 การกำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง

1.6 การศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้วยการประกัน

คุณภาพภายในของกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้

1.7 การพิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่

สะท้อนอัตลักษณ์ และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา

1.8 การกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน

1.9 การประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐาน

1.10 การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษา โดยเน้น

การมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

1.11 การประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

ของสถานศึกษา โดยการร่วมกันศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ

กระทรวงศึกษาธิการและ กระทรวงมหาดไทย

1.12 การจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตรวจสอบ

และปรับปรุงแก้ไข

1.13 การนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบและ

ประกาศใช้

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ

ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงาน

2.1 การมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา

2.2 การพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้

2.3 การวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็นที่สอดคล้องกับ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของการพัฒนาของสถานศึกษา

2.4 การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ระหว่าง

สถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.5 การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.6 กำหนดวิธีการดำเนินกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐาน

ของสถานศึกษา

2.7 กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้หลากหลายและ

เพียงพอ

2.8 กำหนดประเภท หน้าที่อย่างชัดเจนให้กับบุคลากรของสถานศึกษา และผู้เรียนร่วมดำเนินการ และร่วมรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้

2.9 กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.10 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนา

การศึกษา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.11 เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ

2.12 การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

2.13 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของ

สถานศึกษา

2.14 การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายความสำเร็จทั้ง

ระยะสั้น และระยะยาว

2.15 การกำหนดโครงการ/กิจกรรม และผู้รับผิดชอบ

2.16 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (ระยะสั้น) และแผนพัฒนา

(ระยะยาว) โดยมีรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรมตามเป้าหมายที่กำหนดทั้งแผนระยะสั้น และระยะยาว

3. การจักระบบบริหารและสารสนเทศ

การดำเนินงาน

3.1 การนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

3.3 การดำเนินงานโดยทุกคนมีส่วนร่วม

3.4 การจักระบบข้อมูล

3.5 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้ระบบ

สารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

3.6 การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการของสถานศึกษา

3.7 จัดโครงสร้างหรือระบบบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการ

พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.8 กำหนดผู้รับผิดชอบ และการจักระบบสารสนเทศเป็นหมวดหมู่

ควบคุม เป็นปัจจุบัน เชื่อมโยงหน่วยงานต้นสังกัดได้

3.9 นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร และ

พัฒนาการเรียนการสอน

3.10 การแต่งตั้งคณะกรรมการ ศึกษาสภาพปัญหาและความ

ต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการบริหาร

3.11 การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศตามโครงสร้างการบริหารงานให้

สอดคล้องกับภารกิจ

3.12 การจัดโครงสร้างการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้ชัดเจน

3.13 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรตามโครงสร้างการ

บริหารงาน

3.14 การตรวจสอบความครอบคลุมของข้อมูล พัฒนาปรับปรุง

ข้อมูลให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงาน

4.1 การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนดไว้

4.2 การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิบัติงานของบุคลากรใน

สถานศึกษา

4.3 การอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรใน

สถานศึกษา

4.4 การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4.5 การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4.6 นำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบ

ระยะเวลาและโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดให้

4.7 ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และ

ความรับผิดชอบที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

4.8 การอำนวยความสะดวกให้กับผู้รับผิดชอบโครงการ / กิจกรรม

ตามที่กำหนดในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

4.9 การกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินโครงการ / กิจกรรม

ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกัน

4.10 การคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือและแก้ปัญหาเมื่อผู้ปฏิบัติงาน

โครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร้องขอ

5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงาน

5.1 ปัญหาและการแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพภายใน

5.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.3 การประเมินตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษาใน

สถานศึกษา

5.4 การบันทึกภาพความสำเร็จของงานในการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง

5.5 การจัดระบบการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

5.6 กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ระดับสถานศึกษา

5.7 รายงานและนำผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพไปใช้ในการ

ปรับปรุงพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.8 เตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ

การศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

5.9 การจัดทำปฏิทินและแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ในการ
นิเทศ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.10 การจัดหา / สร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ

คุณภาพการศึกษา

5.11 การดำเนินการตามปฏิทินและนำส่วนที่ประสบผลสำเร็จไป

พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

6.การจัดให้มีการจัดประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

ของสถานศึกษา

การดำเนินงาน

6.1 การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย

6.2 การประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

6.3 การประเมินอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา

6.4 การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐาน

การศึกษา

6.5 คณะกรรมการประเมิน ทำการประเมินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

6.6 การประเมินใช้วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

6.7 การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

6.9 การดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานที่กำหนด

6.10 การวิเคราะห์และรายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน การดำเนินงาน

ของสถานศึกษา

7.1 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

งบประมาณ

7.2 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปี

การศึกษา

7.3 การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปี

7.4 การรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

7.5 การนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ

สถานศึกษา

7.6 การรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด

7.7 สรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และผลสำเร็จของการบริหารจัดการตามที่ต้นสังกัดกำหนด

หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

7.8 เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัด และ

7.9 การแต่งตั้งคณะทำงาน

7.10 การศึกษารูปแบบการเขียนรายงาน

7.11 การจัดทำรายละเอียดการรายงานตามรูปแบบการเขียน

รายงาน

7.12 การตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขรายงาน และให้ข้อเสนอแนะ

7.13 การนำเสนอรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัด

8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงาน

- 8.1 การยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 8.2 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- 8.3 การสร้างนวัตกรรมกับองค์กรอื่นๆ อยู่เสมอ
- 8.4 การนำผลการพัฒนามาปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- 8.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 8.6 การสร้างความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

ภายในของสถานศึกษา

- 8.7 การสร้างความตระหนักในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการ

ศึกษาในสถานศึกษา

- 8.8 การดำเนินงานของสถานศึกษา

- 8.9 ส่งเสริม แนวคิดเรื่องคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่ง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

- 8.10 การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

- 8.11 นำผลการประเมินคุณภาพภายในจากการประเมินตนเองหรือ

จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรรข้อมูลนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านการบริหาร และการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

- 8.12 เผยแพร่ผลการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา และ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา

- 8.13 การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องเห็น

ความสำคัญของการพัฒนาการศึกษา

- 8.14 การสร้างระบบการกำกับติดตามงานภายในสถานศึกษาที่

เข้มแข็ง จนกลายเป็นวัฒนธรรม มีการยอมรับและปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ

- 8.15 สถานศึกษามีการสะท้อนผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

อย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุง แก้ไขในส่วนที่เห็นว่าผลการดำเนินงานยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

อภิปรายผล

จากการศึกษารูปแบบพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยเองนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามพบว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา องค์ประกอบ ที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 6 การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและองค์ประกอบที่ 8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนองค์ประกอบที่ 5 การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุดนี้คงจะเป็นเพราะว่าทุกสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามทุกโรงเรียน ได้ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามหลักการแนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษาของกรมวิชาการที่กล่าวว่า หลักการประกันคุณภาพการศึกษาของกรมวิชาการที่กล่าวว่า หลักการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วม (2) การเสริมสร้างพลัง (3) การกระจายอำนาจ (4) การสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบในพันธะภาระ และ (5) การปรับคุณภาพอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาปี พ.ศ. 2553 ข้อ 14 ซึ่งได้กำหนดให้มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกเป็น 8 ข้อ คือ (1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา (3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ (4) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ (8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 26) และสถานศึกษาทุกโรงเรียนกำหนดโครงสร้าง

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในไว้อย่างชัดเจน มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ครูในโรงเรียนรับผิดชอบตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่เหมาะสม มีการกำกับนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง กระตุ้นให้ครูทุกคนเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน ตลอดจนให้ครูมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน มีการเสริมแรงในการปฏิบัติงานเป็นประจำ เพื่อให้ครูทุกคนมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของแต่ละสถานศึกษามีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลางดังกล่าว และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ จิรภา เขียนพิมาย (2556 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่องสภาพปัญหาแนวทางการแก้ไขและพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่าสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีปัญหาอยู่ในระดับกลาง นครผ่านแสนเสาร์ (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่องสภาพการดำเนินงานและประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดหน่วยงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และสยาม สุ่มงาม (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องกระบวนการดำเนินงานปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการประเมินคุณภาพการศึกษา กรณีโรงเรียนนำร่อง สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี พบว่าสภาพปัญหาการดำเนินระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

2. รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ระบบประกันคุณภาพภายในและดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ดังนี้

2.1 ระบบประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย (1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ (4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ (8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย (1) การกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดามารดาผู้ปกครองและองค์กรชุมชน

- (2) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี แผนการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษา
- (3) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณทำรายรับและรายจ่ายของสถานศึกษา
- (4) การนิเทศกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- (5) การกำหนดเป้าหมายตัวบ่งชี้ที่รับผิดชอบสำหรับประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา (6) การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและตามแนวปฏิบัติของสถานศึกษา (7) จัดทำสารสนเทศแสดงผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน (8) การกำหนดระยะเวลาแนวทางการตรวจสอบและการจัดทำปฏิทินการศึกษาของสถานศึกษา (9) การจัดทำเครื่องมือตรวจสอบประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (10) การประเมินสภาพปัจจุบันของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามปฏิทินการปฏิบัติงาน (11) การติดตามผลการปฏิบัติงานค้นคว้าการศึกษาของบุคลากรเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และ (12) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ทั้งนี้ก็เพราะว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นผู้บริหารได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบโดย

แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยการศึกษาสภาพการศึกษาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม การสัมภาษณ์กลุ่มของโรงเรียนต้นแบบ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในและแนวทางการพัฒนาและการสัมภาษณ์ทรงคุณวุฒิในการร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบหลักเกณฑ์ระบบประกันคุณภาพภายใน พ.ศ. 2553 ข้อที่ 14 ของกระทรวงศึกษาธิการ(กระทรวงศึกษาธิการ.

2553 : 26) และระยะที่ 2 ตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและจัดทำประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงทำให้รูปแบบที่พัฒนานั้นมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบของเฉลิมชัย หาญกล้า (2554 : 41) ที่ได้พัฒนารูปแบบการตรวจติดตามคุณภาพภายในของสถาบันราชภัฏไว้เป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ระบบ 2) การออกแบบระบบ 3) การตรวจสอบระบบ และ (4) การประเมินระบบ รุ่งรัชดาพร เวหาชาติ (2548 : 92-93) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรของสมาชิกชั้นพื้นฐาน มีการดำเนินงานเป็น

5 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ขั้นตอนที่ 2 การสมมุติรูปแบบจำลอง ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์หาความเหมาะสมของรูปแบบ และขั้นตอนที่ 5 การสรุปรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย (2552 : 135) ที่ได้พัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม สำหรับนักเรียนปฐมวัย โดยมีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การพัฒนารูปแบบ ขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบและขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ และคัมภีร์ สุดแท้ (2553 : 119) ที่ได้พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมีการดำเนินงานเป็น 4 ขั้นตอน คือขั้นที่ 1 การพัฒนาองค์ประกอบของรูปแบบ ขั้นที่ 2 การสมมุติรูปแบบ ขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ และขั้นที่ 4 การประเมินการใช้รูปแบบ นอกจากนี้ในการพัฒนารูปแบบยังได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างดีจึงทำให้ได้รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของเรียนในสังกัดต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบข้อมูลที่น่าสนใจหลายประการสมควรอย่างยิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาควรตระหนักให้ความสำคัญ มีความพยายามดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จโดยมีเป้าหมายสุดท้ายคือคุณภาพการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามและของประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศที่เจริญแล้ว ประเด็นที่ควรให้ความสนใจ ได้แก่

1.1 ในการดำเนินการพัฒนารูปแบบการดำเนินการเป็นขั้นตอนเพื่อที่จะได้ทราบจุดบกพร่อง และจุดที่ควรพัฒนาในการดำเนินงานขั้นตอนต่อไป

1.2 ในการนำรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ไปใช้นั้น ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องเห็นความสำคัญและมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาก่อน โดยอาจมีการประชุมชี้แจงผู้ปกครองและนักเรียน ส่วนครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้สามารถดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาได้ตรงตามรูปแบบ

1.3 การนำรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามไปใช้นั้น ต้องทำความเข้าใจและอาศัยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงจะประสบผลสำเร็จ ดังนั้นในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามรูปแบบจึงควรแต่งตั้งจากผู้ที่ตั้งใจสมัครใจยินดีให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี

1.4 ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ดังนั้นผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและเป็นผู้ดำเนินการนำรูปแบบไปใช้เพื่อที่จะขับเคลื่อนให้ระบบการประกันคุณภาพในดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาควรเป็นบุคคลที่มีความสามารถประสานการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในจากผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ

1.6 ในระหว่างการใช้รูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ควรมีการสะท้อนผลในแต่ละขั้นตอนและควรมีการประชาสัมพันธ์ รายงานผลเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องตื่นตัวและทราบผลของการพัฒนาเพื่อที่จะได้นำไปพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และการเรียนการสอนของผู้ร่วมกันต่อไป

1.7 ในการทำรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ไปใช้ควรมีคู่มือในการดำเนินการตามรูปแบบให้ผู้เกี่ยวข้องได้กำหนดบทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการใช้รูปแบบให้ชัดเจน

เนื่องจากประเด็นเหล่านี้ถูกค้นพบโดยการศึกษาเชิงสำรวจและเกิดจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีส่วนได้เสียมีความเห็นตรงกันว่าเป็นปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามาก-มากที่สุด จึงขอเสนอแนะให้ผู้บริหารระดับนโยบายระดับปฏิบัติ ได้นำไปกำหนดเป็นนโยบายวางแผนกลยุทธ์ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาประเด็นเหล่านี้ให้ดีขึ้นอย่างสืบเนื่องและยั่งยืนสืบไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้ปัญหาเหล่านี้ลดลง สมควรที่จะทำการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา ดังนี้

2.1 ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research : AR) หรือ วิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) สำหรับประเด็นต่างๆ ทั้ง 10 ประเด็น ในข้อเสนอแนะข้อที่ 1 ดังกล่าวแล้วนั้น

2.2 ควรทำวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีขอบเขตการดำเนินงานและวิธีการดำเนินงานที่กว้างขวางขึ้น โดยมุ่งแก้ปัญหาและพัฒนาในประเด็นต่างๆที่เป็นปัญหาสำหรับโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามและสังกัดอื่นๆที่มีบริเวณใกล้เคียงกัน

2.3 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพสำหรับโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต่างๆที่ประสบผลสำเร็จในเรื่องคุณภาพการศึกษา เพื่อหาข้อมูลเชิงลึกมาประยุกต์ใช้กับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ให้มีความก้าวหน้าเหมือนกับโรงเรียนต้นแบบต่อไป

2.4 ควรทำวิจัยเชิงอนาคต เพื่อศึกษาแนวโน้มในอนาคต โดยใช้ตัวแปรที่ใช้สำหรับการศึกษาคั้งนี้เป็นตัวแปรที่ทำการศึกษา ซึ่งจะให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นไปได้มากที่สุด เป็นการเตรียมการสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และจะเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานระดับสูงสำหรับการกำหนดนโยบายในการพัฒนาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต่างๆ ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

กรมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น : กระทรวงมหาดไทย, 2553.

_____ . **การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : สุริยสารสการพิมพ์, 2555.

โก้วดมันน์ เทศบุตร. **เอกสารประกอบการสอนวิชาการ 501807 การวิเคราะห์และการพัฒนาระบบงาน**. ภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แนวทางการวัดผลประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.

_____ . **การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2549.

คัมภีร์ สุดแท้. **การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ ค.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553.

จิรภา เขียนพิมาย. **สภาพปัญหาแนวทางการแก้ไขและพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.

เจตสิทธิ์ นาคเสน. **การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2**. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม; ว.มร. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 : มกราคม - เมษายน 2551., 2550.

เจริญชัย บรรณธรรมย์. **ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุดรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2550.

ฉลิ้มชัย หาญกล้า. **คุณภาพ : ความสำเร็จที่ต้องเริ่มจากภายในสถานศึกษา**. วารสารวิชาการ, 6, 49., 2545.

ชาย โพธิสิตา. ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นแอนด์พับ
ลิชชิ่ง, 2547.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และชาวลิศ เลิศโอฬาร. "ระบบและการจัดระบบ," ใน ประมวลสาระ
ชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษาหน่วยที่ 1 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
บัณฑิตศึกษาศาสตร. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2540.

ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์. พฤติกรรมบุคคลในองค์การ. กรุงเทพฯ : ประชุมช่าง,
2548.

ธีระ รุญเจริญ. ประสิทธิภาพการกระจายอำนาจ การบริหารการศึกษา : คนหรือระบบ.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.

ธนู วงษ์จินดา. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม
เขต 2 วิทยานิพนธ์ ค.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2555.

นคร ผ่านแสนเสาร์. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.

เนาวรัตน์ นิลผาย. แนวคิดและกลยุทธ์ในการปรับระบบองค์การ. กรุงเทพฯ : การศึกษา,
2550.

ปาลิกา นิธิประเสริฐกุล. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.

ผุสดี ยืนชีวิต. การพัฒนาระบบสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการเรียน
การสอนโรงเรียนมัธยมหนองศาลาอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ. การศึกษาค้นคว้า
อิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.

พิสนุ พงศร. การพัฒนารูปแบบประเมินประสิทธิภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลด้านการ
พัฒนาเด็กและเยาวชน. สุราษฎร์ธานี : สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2547.

_____. การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : บริษัท
ด้านสุทธากีพิมพ์ จำกัด, 2554.

มาลี สืบกระแสน. การพัฒนารูปแบบขององค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.
วิทยานิพนธ์ ป.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสยาม, 2552.

รสสุคนธ์ มกรมณี. การฝึกหัดครูของประเทศฟินแลนด์. วารสารการศึกษาไทย, สิงหาคม 7(71), 33-38, 2553 : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2553.

รัตน์ บัวสนธ์. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย, 2551.

รุ่ง แก้วแดง. ประกันคุณภาพการศึกษา : ทุกคนทำได้ไม่ยาก. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2549.

รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์. การพัฒนารูปแบบการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.

วรรณิ แกมเกต. วิจัยวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

วันทยา วงศ์ศิลปะภิรมย์ และคณะ. ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร : มวลสาระการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2545.

วิจลน์ โกษาแสง. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2545.

วิชากร, กรม. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเอกสารการประกันคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2547.

วิโรจน์ สารรัตน์. โรงเรียนองค์การแห่งการเรียนรู้กรอบแนวความคิดเชิงทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์, 2548.

หน่วยศึกษานิเทศก์ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. สารสนเทศมหาสารคาม 2555 : ประสานการพิมพ์, 2555.

ศิริ ถีอาสนา. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ : กรณีศึกษา. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2549.

ศิริชัย กาญจนวาสี. นโยบายการประเมินผลการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย. การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม สำหรับเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ป.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย**

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546

_____ . **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น**

พื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553.

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. **มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ไทยพัฒนาพานิช, 2546.

สมาน อัสวภูมิ. **การพัฒนารูปแบบการบริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัด.** วิทยานิพนธ์

ค.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

สยาม สุ่มงาม. **กระบวนการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพ**

การศึกษาระดับศึกษาโรงเรียนนาร่อง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี.

วิทยานิพนธ์. ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

สุภาวี่ อวาสกุลสุทธิ. **รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของหัวหน้างานการพยาบาล**

โรงพยาบาลชุมชน. กรุงเทพฯ : ก๊อปปี้ซัวร์, 2552.

สุวิมล ว่องวานิช. **การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่.** กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2546.

เสรี ชัดเข้ม. **แบบจำลอง. ม.ป.ท. : ม.ป.พ., 2538.**

_____ . **การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 5).** กรุงเทพมหานคร:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

แสงเพียร งานดี. **การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาด**

เล็กในเขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย :

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2553.

สำนักงาน กศน. กระทรวงศึกษาธิการ. **การจัดการศึกษาตลอดชีวิตในต่างประเทศ.** กรุงเทพฯ :

สำนักงาน กศน., 2555.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. **แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและชุมชน.**

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2547.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **การใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน.**

กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว, 2546.

_____ . **แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2548.

_____ . **แนวทางการประเมินตามสภาพจริง.** กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่ง

ประเทศไทย, 2550.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.

กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2547.

————. รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน :

กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2550.

————. คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานฉบับสถานศึกษา พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม็ทซ์พอยท์, 2554.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. การประชุมทางวิชาการเรื่องการวิจัยทางการบริหาร
การศึกษา. กรุงเทพฯ : เจริญผล, 2546.

————. การประชุมวิชาการการวิจัยทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบาย
และแผนการศึกษา สกศ, 2547.

————. การศึกษาและสังเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์,
2548.

————. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ :
เจริญผล, 2550.

————. กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework) : กรณีศึกษา
กรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : บริษัทเพลีน สตูดิโอ จำกัด,
2553.

สำนักงานทดสอบการศึกษา. การประกันคุณภาพสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2545.

สำนักงานทดสอบการศึกษา. การประกันคุณภาพสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2554.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2554.

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวิวัฒน์การพิมพ์, 2551.

สุภางศ์ จันทวานิช. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 9).

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

————. วิธีกรวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

สภาการศึกษา, สำนักงาน. **มาตรฐานการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สหายนบลิ็อกการพิมพ์. 2547.

องอาจ นัยพัฒน์. **การออกแบบการวิจัย: วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสาน
วิธีการ**. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: กรุงเทพฯ, 2551.

———. **การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา**. กรุงเทพฯ : คำสมัย, 2552.

อภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์. **การพัฒนาแบบประเมินสถานศึกษาตามแนวการประกันคุณภาพ
การศึกษาระบบบัลตรจ สำหรับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. นครนายก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

อรุณี อ่อนสวัสดิ์. **ระเบียบวิธีวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์.
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2551.

อังคณา ตุงคะสมิต. **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มวิชาสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตเรื่องพระพุทธศาสนาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่าง
การสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรมที่มีภาพการ์ตูนประกอบกับการสอนตามคู่มือครู**.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.

อุทุมพร จามรมาน. **ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา (Quality
Assessment) เล่มที่ 101(พฤศจิกายน 2543) (ออนไลน์)**. สืบค้นจาก
: <http://pioneer.chula.ac.th/jutumpor/qadocument.html> [9 มิถุนายน 2557]

Banard, C.I. **The function of the executive**. Combridge : Harvard University Press
1968.

Borko. K.I, **The influence of an intensive in-service workshop on pedagogical
content knowledge growth among novice chemical demonstrators**.
Journal of Research in Science Teaching 30 (1) : 21 – 43., 1993.

Edmonds, L.W. **Behavior In Organization**. New York : McGraw-Hill, 1979.

Edward B. Swain. **Leadership Style, Control, and Role Strain: A Qualitative
Study of Principals Involved in School Based Management**.
Dissertation Abstracts International. 57(11) : 4607-A ; May, 1985.

Eisner, E. **Education connoisseurship and criticism**. Their form and functions in
education evaluation : Journal of Aesthetic Education, 1976.

Fiedler, F.E. **A Theory of Leadership Effectiveness**. New York : McGraw – Hill.,
1967.

Fogarty, R. & Pete, B. M. **Educational management of Singapore**. NPRU National Academic Conference 2013 : ,2011.

Frazier, C. N., **Death whose decision ? Euthanasia and terminally ill**, The Journal of Medical Ethics, 26(2), 121-125, 1997.

GagneM. Robert. **The Condition of Learning**. (Third Edition). New York, 1998.

Harman. **Quality assurance for higher education : Developing and managing quality assurance for higher education systems and Institutions in Asia and the Pacific**. Bangkok : UNESCO, 1996.

Hirsch, R.J. Subira. **Levantamento de primatas e zoneamento das matas da regio do Parque Estadual do Ibitipoca**, Minas Gerais, Brasil. V, 1994.

Hoy, W.K.and Miskel,C.G. **Educational Administration : Theory - Research - Practice** 4 th ed. Singapore : McGraw - Hill, Inc., 1983.

———. **Educational administration : Theory-research-practice**. (6 th ed.). Singapore : McGraw-Hill, 2011.

Jackson, P and Ashton, D. **Managing a Quality System Using BS / EN / ISO 9000** (formerly BS 5750) London: Kogan Page ISBN 0-7494-1443-X, 1995.

———. **Quality assurance for higher education : Developing and managing quality assurance for higher education systems and Institutions in Asia and the Pacific**. Bangkok : UNESCO, 1996

Keeves, P.J. **Educational research, Methodology and measurement : An international handbook**. Oxford : Pergamum Press, 1988.

Raj, M. (1996). **Encychopadic of psychology and education**. Volumn 3 (M-Z). NewDelhi : ANMOL Publications PVT, 1986.

Scheerens, J. and Bosker, R. **The Foundations of Educational Effectiveness**. Oxford : Pergamon Press, 1997.

Seashore, S. E. & Yuchtman, E. **Factorial analysis of organizational performance**. Administrative Sciences Quartery, 1967.

Smith, N.K. and Purkey. **An Investigation of The Relationship Between Secondary School Achievement and School Climate and Selected Socioeconomic Variables for Sixteen Public School in Maine.**

Dissertation Abstracts International. 47 (3) :746 - A, 1983.

Smith, R.H. and Others. **Management: Making organizations perform.** New York: Macmillan, 1980.

Steers, R. M. **Introduction to organizational behavior (4th ed.).** New York : Harper Collins Publisher, 1991.

Steiner, E. **Erotology.** Sydney, NSW, 1998.

Stoner, A.F., & Wankel, C. **Management. 3 rd.** New Delhi : Prentice-Hill, 1986.

Thinkexist. **The Leadership Challenge: How to Get Extraordinary Things Done in Organizations.** San Francisco: Jossey Bass, 2008.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๖ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. สถานภาพ

- ผู้บริหารสถานศึกษา
 ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
 หัวหน้ากลุ่มสาระ
 ประธานกรรมการสถานศึกษา

2. โรงเรียน.....

อำเภอ.....

2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
สังกัดการบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

๑

1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

2. ระดับคะแนนความคิดเห็น

- 5 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
 3 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน

ระดับปัญหาการดำเนินงาน

5 4 3 2 1

กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กำหนดโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กำหนดคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

กำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ

1) มาตรฐานการศึกษาของชาติ

2) มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

3) มาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4) มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

กำหนดให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

กำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง

จัดทำแผนพัฒนาการจัดการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ระหว่าง

สถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็นที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์

พันธกิจ และเป้าหมายของการพัฒนา

การพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้

การส่งเสริมการเรียนรู้

การมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่าย

ระบบบริหารและสรุปลงเวที

การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการของสถานศึกษา

รดำเนินงานโดยทุกคนมีส่วนร่วม

จัดระบบข้อมูล

รพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

รจัดเก็บการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นระบบ

รนำไปใช้ประโยชน์

ประเมินตามแผนพัฒนาการจัดการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

รกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิบัติงาน

รอำนวยความสะดวก

รปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้

รปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

รปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ชี้แจง เปรียบเทียบ ตรวจสอบ ติดตามผลการจัดการศึกษา

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา					
การประเมินตนเองของครูและบุคลากร					
การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
การบันทึกภาพความสำเร็จของงาน					
การจัดระบบการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง					
จัดให้ทีมตรวจสอบประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา					
การประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง					
การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย					
การประเมินอย่างเหมาะสม					
จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน					
การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ					
การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการประจำปีการศึกษา					
การรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา					
การรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด					
การนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
จัดให้ทีมตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
การดำเนินงานของสถานศึกษา					
การสร้างความตระหนักในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา					
การสร้างความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน					
การยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์					
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้					
การสร้างนวัตกรรมกับองค์กรอื่น ๆ อยู่เสมอ					
การนำผลการพัฒนามาปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง					

3 ขอให้ท่านพิจารณาว่าระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของท่าน มีปัญหาอื่นใด
เนื่องจากที่ระบุข้างต้น และมีแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนของท่านให้ดีขึ้น
ได้อย่างไร

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.1 สภาพปัญหาที่พบ .....

1.2 แนวทางการแก้ไขปัญหา .....

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
ในศึกษา

2.1 สภาพปัญหาที่พบ .....

2.2 แนวทางการแก้ไขปัญหา .....

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

3.1 สภาพปัญหาที่พบ .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหา .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4.1 สภาพปัญหาที่พบ .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4.2 แนวทางการแก้ไขปัญหา .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.1 สภาพปัญหาที่พบ .....

.....
.....
.....
.....
.....

5.2 แนวทางการแก้ไขปัญหา .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. การจัดทำมีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

6.1 สภาพปัญหาที่พบ .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6.2 แนวทางการแก้ไขปัญหา .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

7.1 สภาพปัญหาที่พบ .....

.....
.....
.....
.....

7.2 แนวทางการแก้ไขปัญหา .....

.....
.....
.....
.....
.....

8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8.1 สภาพปัญหาที่พบ .....

8.2 แนวทางการแก้ไขปัญหา .....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้
วิทยา แสงคำไพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์กลุ่มการศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน
(โรงเรียนที่มีการพัฒนาเป็นเลิศ)

1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. สถานภาพ

- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
- ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. โรงเรียน..... สังกัด.....

2 ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนของท่านตามระบบการ
คุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดหน่วยงานของท่าน ให้มีความเป็นเลิศได้อย่างไร

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนา.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศาราม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
ในศึกษา

แนวทางการพัฒนา.....

.....

.....

.....

.....

.....

ระบบบริหารและสารสนเทศ

แนวทางการพัฒนา.....

.....

.....

.....

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนา.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

แนวทางการพัฒนา.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางการการพัฒนา.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

แนวทางการพัฒนา.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนา.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูง
วิทยา แสงคำไพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น																				ข้อเสนอแนะ
	Propriety					Feasibility					Congruity					Utility					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.6 การศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้วยการประกันคุณภาพภายในของ กระทรวงศึกษาธิการประจำที่ใช้ของสถานศึกษา																					
1.7 การพิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ สะท้อนอัตลักษณ์ และมาตรฐานส่งเสริมของสถานศึกษา																					
1.8 การกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน																					
1.9 การประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐาน																					
1.10 การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษา โดยเน้นการมี ส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย																					
1.11 การประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา โดยความร่วมมือกันศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการและ กระทรวงมหาดไทย																					
12.การจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตรวจสอบ และ ปรับปรุงแก้ไข																					
13.การนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบและประกาศใช้																					

รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น																				ข้อเสนอแนะ					
	Propriety					Feasibility					Congruity					Utility										
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5						
3.4 การจัดระบบข้อมูล																										
3.5 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ																										
3.6 การจัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการของสถานศึกษา																										
3.7 จัดโครงสร้างหรือระบบบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา																										
3.8 กำหนดผู้รับผิดชอบ และการจัดระบบสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ควบคุม เป็นปัจจุบัน เชื่อมโยงหน่วยงานต้นสังกัดได้																										
3.9 นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร และพัฒนาการเรียนการสอน																										
3.10 การแต่งตั้งคณะกรรมการ คีทษาสภาพปัญหาและความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการบริหาร																										
3.11การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศตามโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับการกิจ																										
3.12 การจัดทำโครงสร้างการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้ชัดเจน																										

รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็น																				ข้อเสนอแนะ
	Propety					Feasibility					Congruity					Utility					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.8 รับผิดชอบโครงการ / กิจกรรมตามที่กำหนดในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา																					
4.9 การกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินโครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกัน																					
4.10 การคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือและแก้ปัญหาเมื่อผู้ปฏิบัติงานโครงการ / กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร้องขอ																					
5. การจัดทำมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา																					
5.1 ปัญหาและการแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพภายใน																					
5.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา																					
5.3 การประเมินตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา																					
5.4 การบันทึกภาพความสำเร็จของงานในการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง																					
5.5 การจัดระบบการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง																					
5.6 กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา																					
5.7 รายงานและนำผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา																					

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
ดร.เนตรชนก จันทร์กระจ่าง ดร.วิทยา อารีราษฎร์		รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ดร.ศักดิ์ดา น้อยนาง		อาจารย์ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์ สถิติและงานวิจัยคณะ วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ดร.มานิตย์ อัญญาโพธิ์		อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
ดร.ศักดิ์พงษ์ หอมหวาน		อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม
นายเสงี่ยม นันทะแสน		ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองโพธิ์วิทยาคม วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สังกัดองค์การบริหารนจังหวัดมหาสารคาม
ดร.สมศักดิ์ นิลผาย		ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนเทศบาลชุมชนหนองหญ้าม้า อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ภาคผนวก ค

รายชื่อคณะกรรมการ ร่างรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มี
ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายชื่อคณะทำงานร่างรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพ
ภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
วันที่ 18 มิถุนายน 2557 ณ ห้องประชุมศูนย์ OTOP อบจ.มค.

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1.	นายเดชา ปัสสำราญ	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
2.	นายสุรภีร์ ค่ายหนองสง	ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ และวัฒนธรรม
3.	ดร.นงเยาว์ แคนสุข	ศึกษานิเทศก์ อบจ.มค.
4.	นางเครือมาศ ชินกร	ศึกษานิเทศก์ อบจ.มค.
5.	นางชุตติมา นันทะแสน	ศึกษานิเทศก์ อบจ.มค.
6.	นายเสงี่ยม นันทะแสน	อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนหนองโพธิ์ วิทยาคม
7.	นายองอาจ สว่างทิศ	อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนนาข่าวิทยาคม
8.	ว่าที่ร.ต.ภัสพล เหง้าโคกงาม	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนดอนเงินวิทยาคาร
9.	นายสมาน พิมพิลิม	อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนมัธยมดงยาง
10.	นายประกาย บัตรศิริมงคล	อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนเสื่อไก่อีกวิทยา สรรค
11.	นายวิทยา แสงคำไพ	ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมดงยาง(ผู้วิจัย)

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
การตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มี
ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) การตรวจสอบ ยืนยัน
รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

วันที่ 4 สิงหาคม 2557 เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป

ณ ห้องประชุมศูนย์ OTOP อบจ.มค.

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	ดร.ยิ่งยศ อุดรพิมพ์	ประธานคณะกรรมการงานองค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม
2	นายกองโท ดร.คมคาย อุดรพิมพ์หรือ ผู้แทน(รองนายก)	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม หรือรองนายก
3	นายเสงี่ยม นันทะแสน	อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนหนองโพธิ์วิทยาคม
4	นายประกาย บัตรีริมงคล	อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนเสื่อไก่วิทยาสรรค์
5	ว่าที่ร้อยตรีภัสพล เหง้าโคกงาม	ผู้อำนวยการโรงเรียนดอนเงินวิทยาคาร
6	นายองอาจ สว่างทิศ	อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนโคกก่อพิทยาคม
7	นายสมาน พิมพ์	อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมดงยาง
8	รศ.ดร.ศิริ ถีอาสนา	ผู้ทรงคุณวุฒิจาก ม.ราชภัฏมหาสารคาม
9	ดร.นงเยาว์ แคนสุข	ศึกษานิเทศก์ อบจ.มค.
10	นางเครือมาศ ชินกร	ศึกษานิเทศก์ อบจ.มค.
11	นางชุตติมา นันทะแสน	ศึกษานิเทศก์ อบจ.มค.

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
(Public Hearing Stakeholders) วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนา
การประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(Public Hearing Stakeholders)

งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

วันที่ 16 สิงหาคม 2557 ณ ห้องประชุม ศูนย์ OTOP อบจ.มค

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
นายสุรภีร์ ค่ายหนองสวง	ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
นายพิสิทธิ์ สุพรรณศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม
นายณดล ศรีวัฒนานาศาสตร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนมะค่าพิทยาคม
นายสุริยงค์ วงษ์บุตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนนาสีนวนพิทยาสรรพ์
นายวิศิษฐ์ หมายดี	ผู้อำนวยการโรงเรียนแก้งวิทยานุกูล
นายศุภชัย ศรีโพธิ์วัง	ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสุขพิทยาคม
นายทรงศักดิ์ มิตราวงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองบัวปียนิมิตร
ว่าที่ร้อยตรีภัสพล เหง้าโคกงาม	ผู้อำนวยการโรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร
นายสุรียา แสนจันทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองเหล็กศึกษา
นายศุภกฤต บุญพิพัฒน์มงคล	ผู้อำนวยการโรงเรียนเลิงแฝกประชาบำรุง
นายสวานิตย์ ศิริบูรณ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองโพธิ์วิทยาคม
นายชัยยนต์ ผือโย	ผู้อำนวยการโรงเรียนเสื่อไก่อวิทยาสรรค์
นายคมณ์ แคนสุข	ผู้อำนวยการโรงเรียนนาข่าวิทยาคม
นายอำนาจ ไลออน	ผู้อำนวยการโรงเรียนหัวเรือพิทยาคม
นายตรีวิเศษ ทัพไทย	ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองเตาพิทยาคม
นายสุกรี เป้าน้อย	ผู้อำนวยการโรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม
นายอวยชัย ปัจจัยเก	ผู้อำนวยการโรงเรียนขามป้อมพิทยาคม
นายชูชาติ สิทธิสาร	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองโกวิชาประสิทธิ์ฯ
นางเพ็ญศรี จันทร์พาทิรกิจ	ผู้อำนวยการโรงเรียนจัวบาวิทยาคม
นายทรงศักดิ์ กะตารัตน์	ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกก่อพิทยาคม

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
(Public Hearing Stakeholders)

งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
วันที่ 16 สิงหาคม 2557 ณ ห้องประชุม ศูนย์ OTOP อบจ.มค

	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	พ.ต.ต.จรัส ธรรมโธ	ประธานกรรมการสถานศึกษา (รร.เสื่อไ้ก้ก)
2	นายสุวรรณ ไชยชิน	ประธานกรรมการสถานศึกษา(รร.หนองเหล็ก)
3	นายเชษฐา จันทรพล	ประธานกรรมการสถานศึกษา (รร.หนองโพธิ์)
4	นายสากล กลางโหล่น	ประธานกรรมการสถานศึกษา (รร.หนองโก)
5	นายสมพร ทวยจัด	ประธานกรรมการสถานศึกษา(รร.เลิงแฝก)
6	นางไพรวรรณ ปรีชาสมบัติ	ครู รร.หนองโกวิทฯ (ครูรับผิดชอบงานประกันฯ)
7	นางวนิดา ศิริบุรณ์	ครู รร.เมืองเตาวิทฯ (ครูรับผิดชอบงานประกันฯ)
8	นางสาววิมลรัตน์ พูนไธสง	ครู รร.หนองโพธิ์ฯ (ครูรับผิดชอบงานประกันฯ)
9	นางสุภาวดี ยนต์ชัย	ครู รร.เสื่อไ้ก้กวิทฯ (ครูรับผิดชอบงานประกันฯ)
10	นางจันทร์ยงค์ แสนบุตดา	ครู รร.มัธยมดงยาง (ครูรับผิดชอบงานประกันฯ)
11	นางประนอม หันทะยุง	ครู รร.หัวเรือพิทยาคม (ครูรับผิดชอบงานประกันฯ)
12	นายวีระ รุดโธ	ครู รร.เวียงสะอาดพิทา (ครูรับผิดชอบงานประกันฯ)
13	ว่าที่ร.ต.สมชาย สิทธิวงษ์	ครู รร.นาข่าพิทยาคม (ครูรับผิดชอบงานประกันฯ)
14	นางสาวกัญญารัตน์ ดอนวิชา	ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนมัธยมดงยาง(ประธานนร.)
15	นายภาณุวัตร บัวสอน	ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนเสื่อไ้ก้กฯ (ประธานนร.)
16	นางสาวเสาวภา พลพิมพ์	ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนหนองโกฯ (ประธานนร.)
17	นางสาวสรินดา เหมือดเขื่อนขำ	ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนเมืองเตาฯ (ประธานนร.)
18	นายคำมี สีคาม	ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนหนองโพธิ์ฯ(ประธานนร.)
19	นายประณม ไปป่า	ครูโรงเรียนมัธยมดงยาง (ผู้ร่วมวิจัย)
20	นางสาวดาราร โลหากาศ	ครูโรงเรียนมัธยมดงยาง (ผู้ร่วมวิจัย)
21	นายวิทยา แสงคำไพ	ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมดงยาง (ผู้วิจัย)

ภาคผนวก ฉ
หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๓/ ๖๐๕๑๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

เรียน .....

ด้วย นายวิชา แสงคำโพ รหัสประจำตัว D๕๐๒๓๓๑๑๑๑ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ได้จัดการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในวันที่ ..... เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ตามวัน เวลาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไทวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๕๓๘

พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ข.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๘๐๐๓

พ.ศ. ๒๕๕๒

เรื่อง ขออนุญาตให้ครูช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน

ถึงที่ส่งมาด้วย เครื่องมือแบบสอบถามการวิจัย ชุด

ด้วยนายวิทยุ นนทศิริ วิชาศิลปประดิษฐ์ ๐๕๐๒๓๓๑๑๓ นักศึกษาระดับระดับปริญญาเอก
ศึกษาวิชาการศึกษาในระดับปริญญาโท รูปแบบการศึกษามอญกวดการศึกษาศาสตร์ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคามมีเรื่องขอข้อมูลจากที่ส่ง เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มี
ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วย
ความเรียบร้อย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ครูช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบ
การวิจัยจากครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาโรงเรียนที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
มหาสารคาม เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

ซึ่งเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติ ไพโรจน์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกความเข้าใจ

ในร.ศ.ก. น.ร.ส.ว. ๐-๕๖๕๖-๕๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ ๖๐๘๓๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมการประชุมาธิการณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เรียน .....

ด้วย นายวิชา แสงคำโพธิ์ประจักษ์ D๕๐๒๓๓๑๑๑ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ได้จัดการประชุมาธิการณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เรื่อง รูปแบบการพัฒนากาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในวันที่ ..... เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการประชุมาธิการณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามวัน เวลาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

บันทึกข้อความ

สวทสรจ.ร. มอ.มหาสารคาม มหวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร. ๕๐๖
ที่ นว.๒๕๖๖/๒๕๖๖ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖
เรื่อง เรียนเชิญเป็นวิทยากรตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาปิติย์ อัญญาโพธิ์
สิ่งส่งมาด้วย เครื่องมือแบบสอบตามการวิจัย ชุด

ด้วย ผลขอความเห็นชอบจาก คณะกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อ "สนับสนุนการพัฒนากิจกรรมเสริมคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑" ซึ่งได้ขอรับการบริการจากส่วนงานจังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้ผลการวิจัยอันเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัดนี้ ศาสตราจารย์ ดร.มาปิติย์ อัญญาโพธิ์ จากโรงเรียนเตรียมศึกษาเป็นนักวิจัยตรวจสอบเครื่องมือของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาภาษา
- ตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ รายละเอียด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
(มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๕๐๖)
คณะศึกษาศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ: **บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร. ๓๐๐**
ที่: **บร.๓๕๖๖/๒๕๕๖** วันที่: **๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖**
เรื่อง: **เรียนเชิญเป็นวิทยากรตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย**

เรียน: **ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและวิจัย บริการวิชาการ**
สภามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จ.ส.

ด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิจัยและวิจัย บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยได้แต่งตั้งให้ **ศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ วัฒนศิริ** เป็นผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและวิจัย บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และแต่งตั้งให้ **ศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ วัฒนศิริ** เป็นผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและวิจัย บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บัดนี้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

- ข้อ: ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาวิชา
 ตรวจสอบด้านวิธีการและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ _____

จึงเรียนขอเชิญโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
ดร. สุวิทย์ วัฒนศิริ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไชยธรรม)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร: ๓๐๐
ที่ นร.๑๕๖/๒๕๕๖ - วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๖
เรื่อง: เรียกใช้ครูพี่เลี้ยงวิชาครูตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ศรณนิตระชนก จันทโรตธิน
สิ่งที่ส่งมาด้วย: เครื่องมือแบบทดสอบตามการวิจัย ชุด

ด้วย นายสุวิทย์ นนทสิทธิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาศาสตร์และศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้รับมอบหมายจากคณบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ให้ส่งทำคู่มือการสอบปฏิบัติ เรื่อง "รูปแบบการพัฒนากาารประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน" ให้ได้ข้อจัดการบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม" เพื่อให้นักวิจัยได้เก็บไปส่วนความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์
บัดนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของแบบทดสอบการวิจัย

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องของแบบข้อห การขอ
  - ตรวจสอบความครบถ้วนและประโยชน์
  - ตรวจสอบความทันใช้ การวิจัย
  - อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อเป็นพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
ร.น. โทกาศปวี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ในนามศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพโรจน์
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ กษ ๐๔๔๐.๖๗/๒๐๒๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๗ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นประธานในงานฉลองปีครบรอบ ๖๐ ปี สอนแบบสอนตามการวิจัย
เรียน ศาสตราจารย์ นิตยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือแบบสอนตามการวิจัย ชุด

ด้วย นายชัชวาล นิตยา อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาเอก สอนวิชาเอกบริหารงานศึกษาศาสตร์ รุ่นที่ ๖๐ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีคุณวุฒิและประสบการณ์สูง เป็นแบบอย่างที่ดีแก่คณาจารย์และบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขอเรียนเชิญเป็นประธานในงานฉลองปีครบรอบ ๖๐ ปี สอนแบบสอนตามการวิจัย

บัดนี้ ศาสตราจารย์ นิตยา อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เข้าร่วมพิธีฉลองปีครบรอบ ๖๐ ปี สอนแบบสอนตามการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาทาง
- ตรวจสอบด้านกรรมาธิการและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ฯลฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยความขอบคุณ
ศส. นิตยา

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชวาล นิตยา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ โทรสาร ๐-๔๓๖-๕๕๕๕

ที่ ศธ ๐๕๔๐๑๑๖/ว ๒๑๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๗ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นวิทยากรจัดอบรมครูมัธยมต้นของบัณฑิตวิทยาลัย

เรียน ดร.เสถียร นันทน

ถึงคุณด้วย เครื่องมือแบบต่อบทบาทกรวิจัย ชุด

ด้วยคุณวิชา นิสิตไท่ รหัสประจำตัว D๕๕๐๑๓๓๑๑๑ นักศึกษาระดับระดับปริญญาเอก
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา รุ่นแบบการศึกษาต่อแล้วราชการ ศูนย์บริหารวิทยาคือราชภัฏ
มหาสารคาม ก่อตั้งที่ศูนย์วิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน
ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม" เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วย
ความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ	☐	ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
	☐	ตรวจสอบความถูกต้องระเบียบวิธี
	☐	ตรวจสอบความสอดคล้อง การวิจัย
	☐	อื่นๆ ระบุ.....

เรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ร่วมศาสตราจารย์ ดร.เสถียร นันทน ไพรพรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ด้วยความเสีย
ใจเสียใจ โทรสาร ๐๖๕๓๐๖-๕๕๐๕

พ.ศ. ๒๕๖๖/๒๕๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๗ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง: เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบตามการวิจัย

เรียน: ดร.ศักดิ์ชัย น้อยนวล

สิ่งที่ส่งมาด้วย: เครื่องมือแบบสอบตามการวิจัย ชุด

ด้วยนายวิชาญ แสงสุโขทัย รหัสประจำตัว DO2๐๒๓๓๓๓๓ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร รูปแบบการศึกษานอกเวลาเรียนที่ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ส่งวิทยานิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการพัฒนากล้องประจักษ์คุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน" ส่งมาขอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จากมหาสารคาม เพื่อให้การวิจัยความเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบความถูกต้องของระเบียบวิธี
- ตรวจสอบหัวข้อสถิติ การวิจัย
- ยินดี ระบุ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไทวรรณ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ โทรสาร ๐-๔๕๐๒๓-๔๕๐๒๓

ที่ ศธ ๐๑๕๖๐๐๐๖ ๒๕๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมืองมหาสารคาม ๔๕๐๐๖

๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตเป็นวิทยากรให้หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานประกอบการวิจัย

เรียน

สำนักงานศึกษา และวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรียนคุณสุวิภาดา วัฒนศิริไพฑูริย์ ผู้อำนวยการ De ๑๖๒๕๐๐๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาตรี
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีคุณสุวิภาดา วัฒนศิริไพฑูริย์
คุณสุวิภาดา วัฒนศิริไพฑูริย์ และคุณสุวิภาดา วัฒนศิริไพฑูริย์ เป็นวิทยากรให้หน่วยงานของรัฐหรือ
หน่วยงานประกอบการวิจัย เรื่อง ขออนุญาตเป็นวิทยากรให้หน่วยงานของรัฐหรือ
หน่วยงานประกอบการวิจัย เรื่อง ขออนุญาตเป็นวิทยากรให้หน่วยงานของรัฐหรือ
หน่วยงานประกอบการวิจัย

คุณสุวิภาดา วัฒนศิริไพฑูริย์ ผู้อำนวยการ De ๑๖๒๕๐๐๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาตรี
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเป็นวิทยากรให้หน่วยงานของรัฐหรือ
หน่วยงานประกอบการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา สาขา
- ตรวจสอบด้านวิชาการและประสิทธิผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้มีความร่วมมือจากท่านด้วย ขอขอบพระ
คุณ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา
บัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ โทรสาร ๐-๔๓๒๖-๕๕๐๖

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๑/ ๖๐๘๐๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๘ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน .....

ด้วย นายวิฑิตยา แสงคำไพโรจน์ สปรประจำตัว D๕๐๒๓๓๑๑๑๑ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ได้จัดการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในวันที่ ๑๔ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ ตามวัน เวลาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT SAKON NAKHON UNIVERSITY
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพโรวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๕๓๘

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๓/ ๖๐๘๑๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๕๐๐๑

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

เรียน .....

ด้วย นายวิทยา แสงคำไพ รหัสประจำตัว D๕๐๒๑๓๑๑๑๑ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ได้จัดการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง รูปแบบการพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในวันที่ ..... เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ตามวัน เวลาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๕๓๗๒ - ๕๕๓๘

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๑/ ๖๐๘๑๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๕๐๐๑

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมการประชุมพิจารณาผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เรียน .....

ด้วย นายวิชาญ แสงคำโพธิ์ สประจักษ์ ตัว D๕๐๒๓๓๑๑๑ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ได้จัดการประชุมพิจารณาผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เรื่อง รูปแบบการพัฒนากิจกรรมประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในวันที่ ..... เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการประชุมพิจารณาผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามวัน เวลาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพโรจน์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๕๓๔

คำสั่งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่: ๑๖๕๖/๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยได้กำหนดการสอบวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการ การการศึกษา รูปแบบการศึกษา นอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เรื่อง "รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม" เสนอโดย นายวิฑูรย์ แสงคำโพธิ์ รหัสประจำตัว D๕๐๒๑๓๓๑๑ กำหนดสอบวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้อง ๑๕๐๕๐๘ ชั้น ๕ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา

อาศัยอำนาจตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เรื่อง การจัดทำวิทยานิพนธ์ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ข้อ ๙.๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ ดังนี้

๑. รศ.ดร.สมเจตน์ ภูศิริ	ประธานกรรมการ (ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)
๒. ดร.ศิริเรก พริสนิมา	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๓. รศ.ดร.ศิริ ทิวาสนา	กรรมการ
๔. รศ.ดร.นิตย์ บุญงามคง	กรรมการและเลขานุการ

ขอให้กรรมการทุกท่านปฏิบัติหน้าที่สอบและประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและ
เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ ค่าตอบแทนการสอบให้เบิกตามคำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ที่ ๑๕๘๖/๒๕๕๖ เรื่อง การจ่ายค่าตอบแทนการสอบระดับบัณฑิตศึกษา ตั้ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ.
๒๕๕๖ จากงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ ระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชาที่รับผิดชอบ ที่จัดสรรให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นค่าตอบแทนการสอบวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT SAKON NAKHON UNIVERSITY

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมิทธิ์ สิมเมืองซ้าย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ บว ๐๒๓๕/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๔๐๐๐

๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นกรรมการและเลขานุการสอบวิทยานิพนธ์

เรียน รศ.ศุภศตราจารย์ ตรี.นิศย์ บุหงามงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย วิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ เล่ม

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย กำหนดสอบวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เรื่อง "รูปแบบการพัฒนาการประกัน
คุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม" เสนอโดย
นายวิทยา แสงคำโพ รหัสประจำตัว D๕๐๒๑๓๑๑๑๑

บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเป็นกรรมการและเลขานุการสอบ
วิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวในวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้อง ๑๕๐๕๐๘ ชั้น ๕
อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตรี.สนิท ตีเมืองชัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๕๓๗๒-๕๔๓๘

ครบรอบ ๕๐ ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คำสั่งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ ๐๖๕๗/๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยได้กำหนดการสอบวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการ การการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เรื่อง "รูปแบบการ พัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน: สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม" เสนอโดย นายวิทยา แสงคำไพ รหัสประจำตัว D๕๐๒๓๑๑๑๑ กำหนดสอบวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้อง ๑๕๐๕๐๘ ชั้น ๕ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา

อาศัยอำนาจตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เรื่อง การจัดทำวิทยานิพนธ์ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ข้อ ๓.๒ จึงแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รศ.ดร.ศิริ ถิอาสนา	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
๒. รศ.ดร.นิตย บุษงามงคล	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ควบคุมดูแลและประเมินผลวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ คำตอบแทนการสอบให้เบิกตามคำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ ๑๙๘๖/๒๕๕๒ เรื่อง การจ่ายค่าตอบแทนการสอบระดับบัณฑิตศึกษา สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ จากงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ ระดับบัณฑิตศึกษา ภาคสมทบ ที่จัดสรรให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นค่าตอบแทนการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิหะ ตีเมืองชัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ บวว ๐๖๗๕ / ๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๔๐๐๐

๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.ศิริแรก พรสิมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย วิทยานิพนธ์ จำนวน ๓ เล่ม

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย กำหนดสอบวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เรื่อง "รูปแบบการพัฒนาการประกัน
คุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม" เสนอโดย
นายวิทยา แสงคำไพ รหัสประจำตัว D๕๐๒๑๓๑๑๑๑

บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เรื่อง
ดังกล่าวในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้อง ๑๕๐๕๐๘ ชั้น ๕ อาคารเฉลิมพระ
เกียรติ ๗๒ พรรษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนธิ์ ตีเมืองชัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ โทรสาร ๐-๔๓๗๖-๕๔๓๘

ครบรอบ ๕๐ ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ภาคผนวก ข
ภาพประกอบการจัดกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพภาคผนวกที่ 1 ภาพศึกษาดูงานโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ภาพภาคผนวกที่ 2 ศึกษาดูงานโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม (โรงเรียนที่มีความเป็นเลิศด้านการศึกษา)

ภาพภาคผนวกที่ 3 การต้อนรับโดยผู้อำนวยการ เพทาย จารัตน์ และคณะฝ่ายบริหาร
โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม

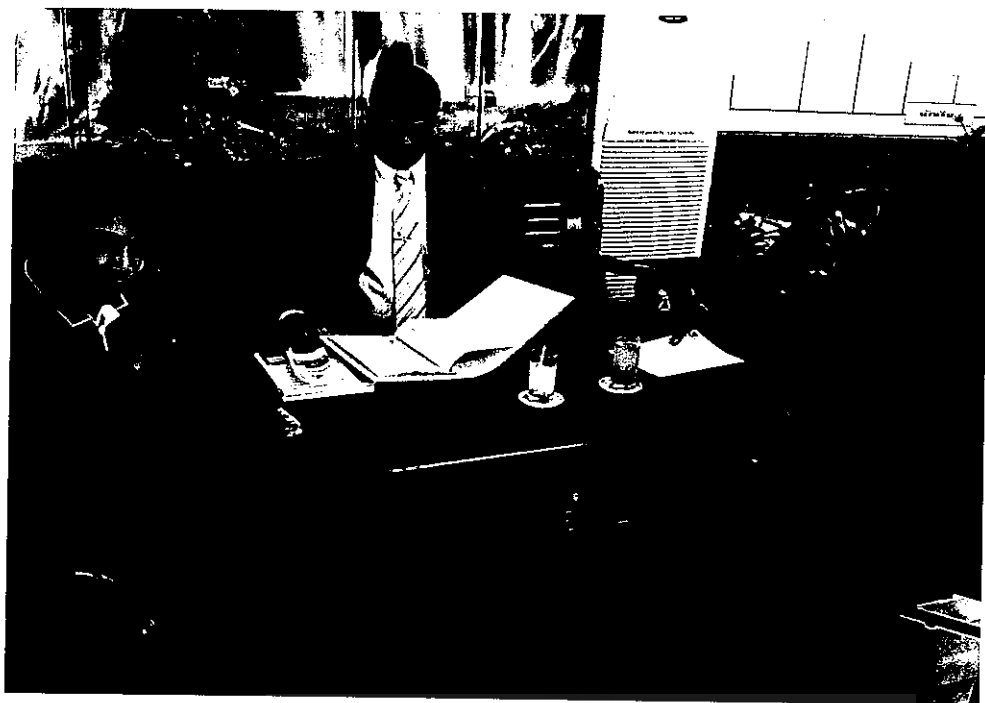
ภาพภาคผนวกที่ 4 ต้อนรับผู้อำนวยการ วิทยา แสงคำไพและคณะศึกษาดูงานการประกัน
คุณภาพทางการศึกษา

ภาพภาคผนวกที่ 5 การสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ภาพภาคผนวกที่ 6 การสัมภาษณ์ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา

ภาพภาคผนวกที่ 7 สัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และงานประกันคุณภาพทางการศึกษา

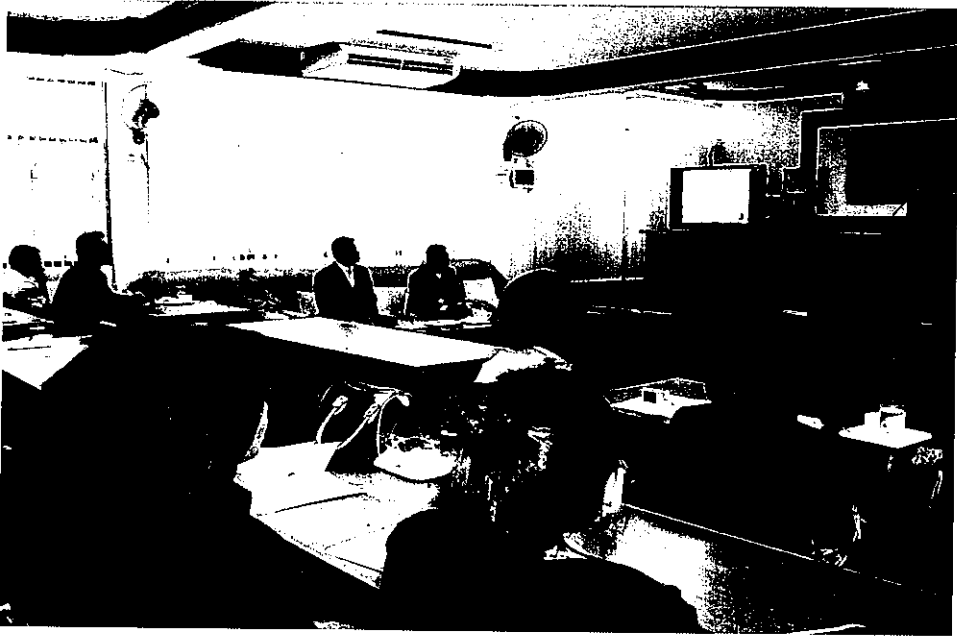
ภาพภาคผนวกที่ 8 สัมภาษณ์ประธานกรรมการสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาพภาคผนวกที่ 9 การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาพภาคผนวกที่ 10 กิจกรรมการสัมภาษณ์กลุ่มโรงเรียนเป็นเลิศด้านการศึกษา

ภาพภาคผนวกที่ 11 สัมภาษณ์กลุ่ม

ภาพภาคผนวกที่ 12 ผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์กลุ่ม

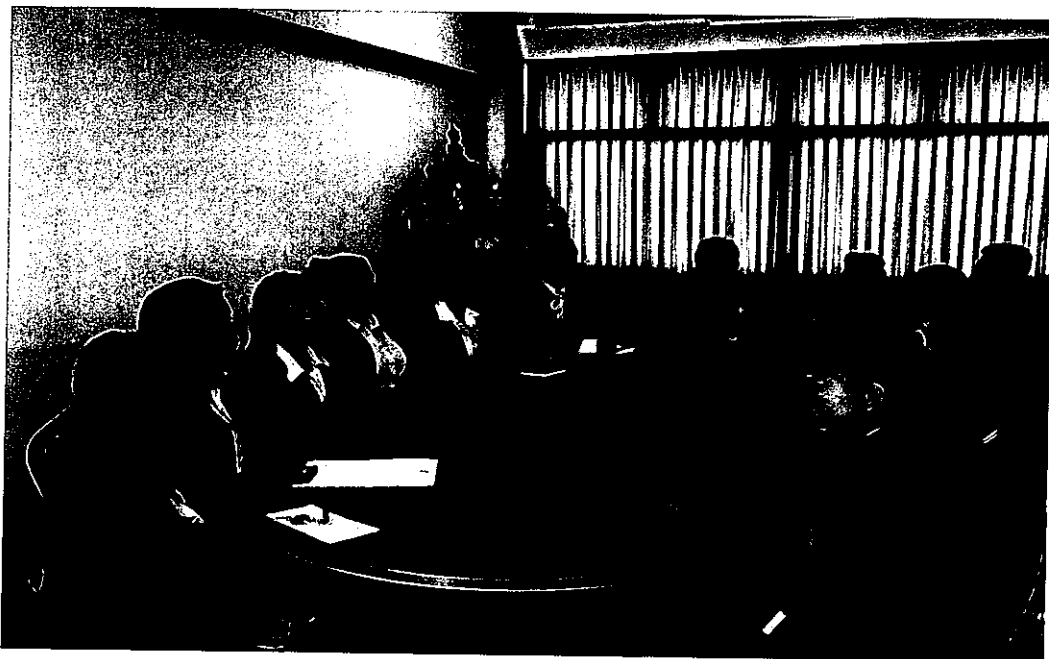

ภาพศึกษาดูงานโรงเรียนเทศบาลวัดสระทองและโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด (โรงเรียนที่มีความเป็นเลิศด้านการศึกษา)

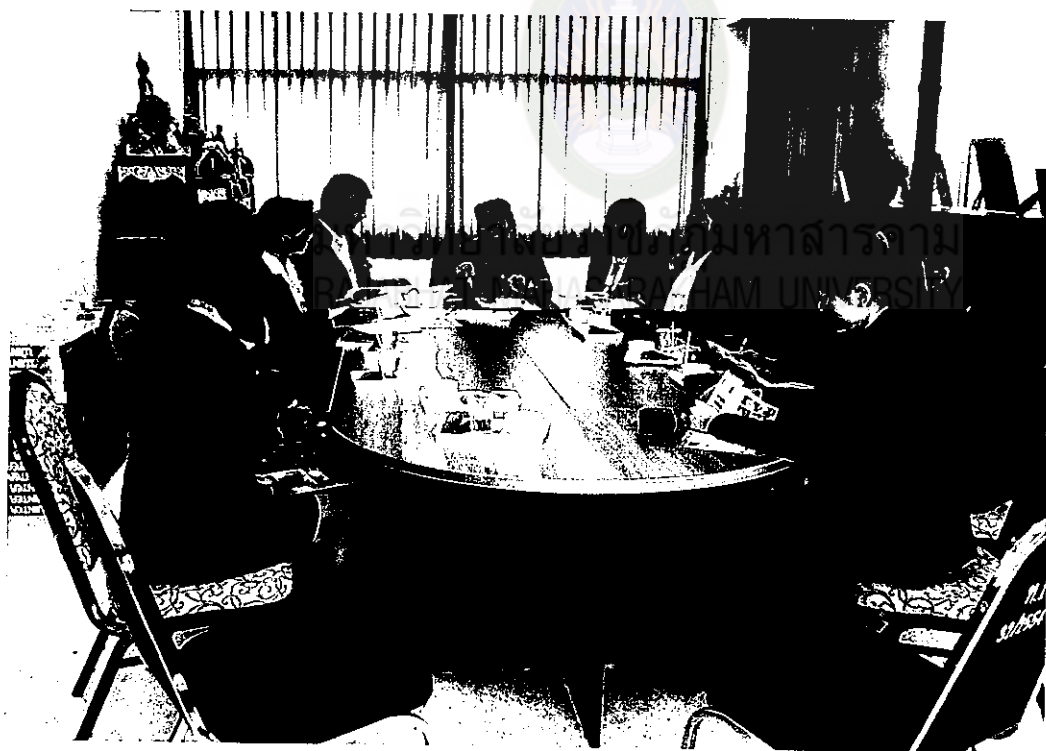

ภาพภาคผนวกที่ 13 โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง (โรงเรียนที่มีความเป็นเลิศด้านการศึกษา)

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพภาคผนวกที่ 14 การเปิดประชุมการสัมภาษณ์กลุ่มโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศของจังหวัดร้อยเอ็ด

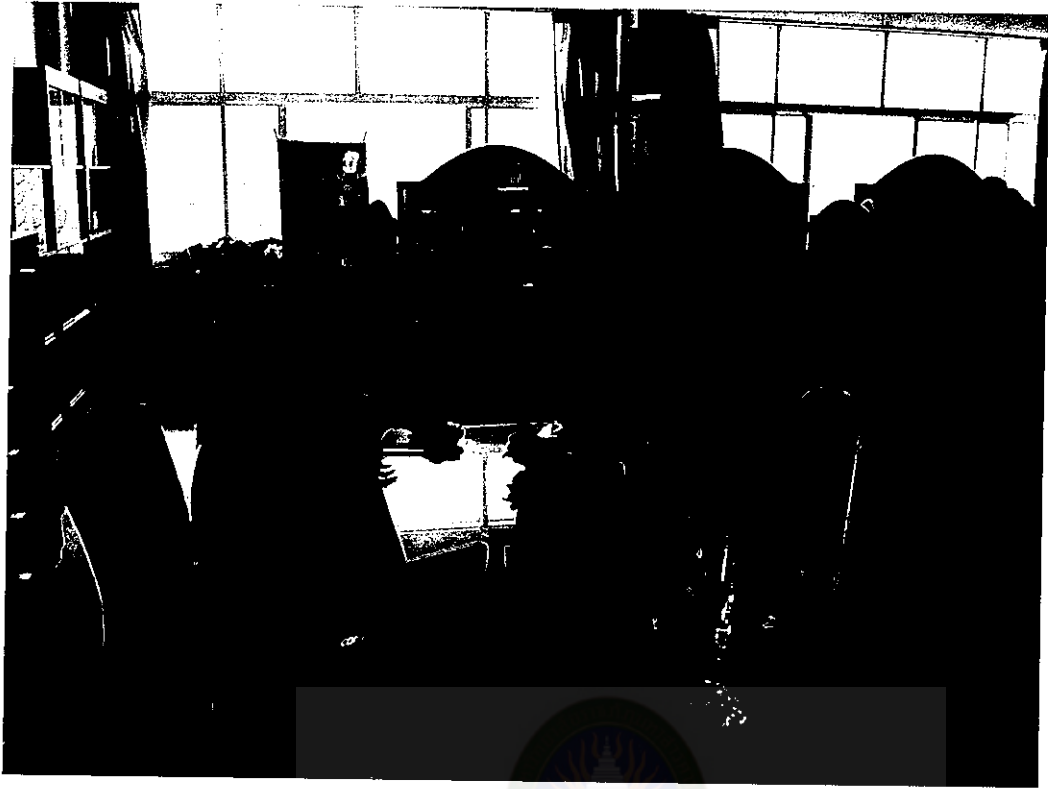
ภาพภาคผนวกที่ 15 การสัมภาษณ์กลุ่มโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศของจังหวัดร้อยเอ็ด

ภาพภาคผนวกที่ 16 การสรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศของจังหวัดร้อยเอ็ด

ภาพภาคผนวกที่ 17 การสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง

ภาพภาคผนวกที่ 18 การสัมภาษณ์คุณครูธนาพร ชูเรือง ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพภาคผนวกที่ 19 ศึกษาดูงานโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร (โรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ)

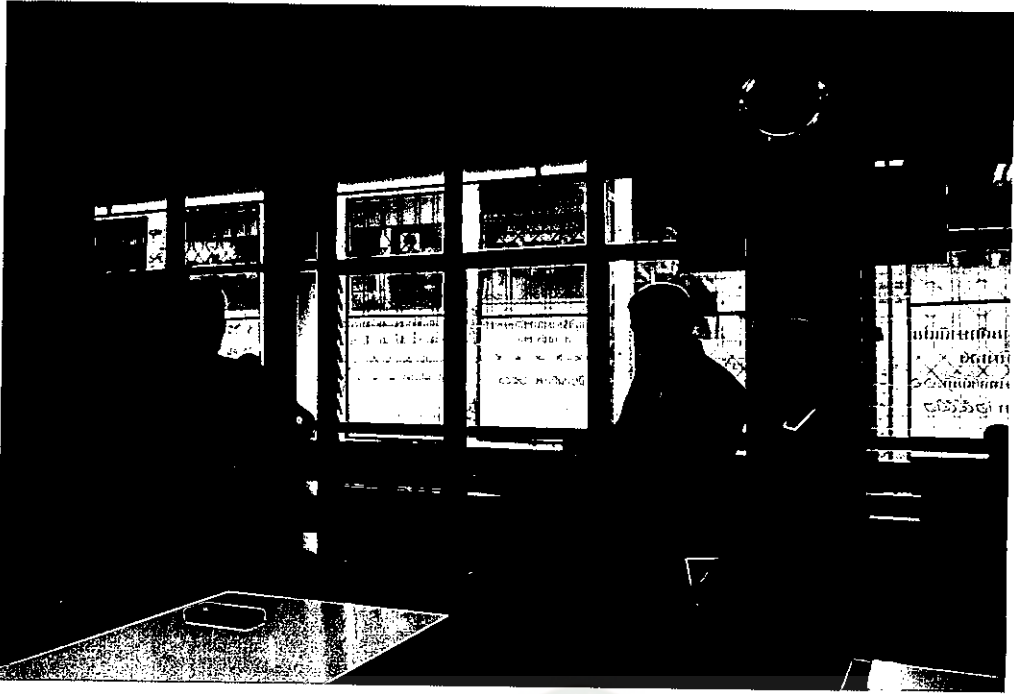
ภาพภาคผนวกที่ 20 คณะผู้ศึกษาดูงานและครูโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร

ภาพภาคผนวกที่ 21 นักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไรร่วมทำกิจกรรมของโรงเรียน

ภาพภาคผนวกที่ 22 การสัมภาษณ์ ผอ.ธนิตา กุลสุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร

ภาพภาคผนวกที่ 23 สัมภาษณ์ครูฝ่ายวิชาการและผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา

ภาพภาคผนวกที่ 24 ร่วมถ่ายภาพกับครูและเจ้าหน้าที่ที่ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา

ภาพภาคผนวกที่ 25 ภาพการจัดสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิพีอีเปิด โดย นายเดชา ปัสสำราญ
รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม วันที่ 4 สิงหาคม 2557
ณ ห้องประชุมศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายวิทยา แสงคำไพ
วัน เดือน ปีเกิด	8 พฤศจิกายน 2507
สถานที่เกิด	จังหวัดร้อยเอ็ด
ที่อยู่ปัจจุบัน	66 หมู่ที่ 6 ตำบลเมืองทอง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 45000
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนมัธยมดงยาง อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม 44180
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2549	ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2551	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2558	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม